CATALOGUS

DER

BOEKERIJ

VAN HET

PROVINCIAAL GENOOTSCHAP

VAN

KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN

IN

NOORD-BRABANT.

TWEEDE GEDEELTE.

'S HERTOGENBOSCH,
GEBROEDERS MULLER.
1885.

CATALOGUS

DER

BOEKERIJ

VAN HET

PROVINCIAAL GENOOTSCHAP

VAN

KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN

IN

NOORD-BRABANT.

TWEEDE GEDEELTE.

'S HERTOGENBOSCH,
GEBROEDERS MULLER.
1885.

INHOUD VAN HET TWEEDE GEDEELTE.

F.

NATUURWETENSCHAPPEN.

G.

GENEESKUNDE.

H.

AARDRIJKSKUNDE.

---

*) Gewestelijke beschrijving van Nederland en Plaatsbeschrijving vindt men onder de rubriek *Geschiedenis*.

I.

GESCHIEDENIS

Bladz.

F.

NATUURWETENSCHAPPEN.

1.

ALGEMEENE WERKEN.

1. Album der Natuur. Haarl. 1852—64. 8o. (B. 3—4.)
2. Annual report of the Board of Regents of the Smithsonian Institution. Washingt. 1858—79. 8o. (A. 529.)
3. Archives du Musée Teyler. Haarl. 1868—82. Vol. I—V. In-8o. *Zie* A. 223.
4. Archives néerlandaises des Sciences exactes et naturelles. La Haye. 1866—82. Vol. I—XVII. In-8o. (A. 152.)
5. **Cohen, L. A.** en **G. Acker Stratingh.** Mededeelingen uit het gebied van Natuurwetenschap en Kunst. Leid. 1844—46. Dl. I, II. 8o. (B. 25.)
6. **Fremery, N. C.** Oratio de arctissimo, quo Chemia cum Physicis Scientiis conjungitur, vinculo. Publice dicta die 18 Dec. 1795. Traj. ad Rh. s. a. 4o.
7. **Gaubius, H. D.** Adversariorum varii argumenti. Leid. 1771. 4o.
8. **Hall, H. v.** Redevoering over het voor den mensch verheffende van de beoefening der Natuurkundige Wetenschappen, uitgespr. den 9 Oct. 1862. Leid. z. j. 4o.
9. **Hall, H. v., W. Vrolick** en **G. Mulder.** Bijdragen tot de Natuurkundige Wetenschappen. Amst. 1826—32. 7dln. 8o. (B. 35.)
10. **Hauff, H.** u. A. Die Natur, ihre Wunder und Geheim-

nisse, oder die Bridgewater — Bücher. Aus dem Englischen. Stuttg. 1836—38. 9 Bde. 8o.

Bd. I. BELL, CH. Die menschliche Hand und ihre Eigenschaften; übersetzt von H. HAUFF.

Bd. II. PROUT, W. Chemie, Meteorologie und verwandte Gegenstände, als Zeugnisse für die Herrlichkeit des Schöpfers; übersetzt von G. PLIENINGER.

Bd. III—IV. ROGET, P. M. Die Erscheinungen und Gesetze des Lebens, oder populäre vergleichende Physiologie der Pflanzen-und Thierwelt; übersetzt von F. M. DUTTENHOFER.

Bd. V. BUCKLAND, W. Die Urwelt und ihre Wunder, oder allgemeine Darstellung der Geschichte des Erdkörpers; übersetzt von W. P. SCHIMPER.

Bd. VI. WHEWELL, W. Die Sternenwelt, als Zeugnisz für die Herrlichkeit des Schöpfers; übersetzt von G. PLIENINGER.

Bd. VII. KIRBY, W. Die Thierwelt, als Zeugnisz für die Herrlichkeit des Schöpfers; übersetzt von F. OESTERLEU.

Bd. VIII. KIDD, J. Der menschliche Körper in seinem Verhältnisse zur äuszeren Natur; übersetzt von G. PLIENINGER.

Bd. IX. CHALMERS, TH. Die innere Welt; übersetzt von G. PLIENINGER.

11. **Heyman**, **J. W.** De verstandige Natuuronderzoeker. 2e druk. 's Gravenh. 1776—77. Dl. I—III. 8o.

12. **Martin**, **B.** Filozoofische onderwijzer, of algemeene schets der hedendaagsche ondervindelijke natuurkunde. 3e druk. Amst. 1765. 8o.

13. **Martinet**, **J. F.** Katechismus der Natuur. 3e druk. Amst. 1778—79. 4 dln. 8o.

14. ——————— Vervolg op den Katechismus der Natuur, uitgeg. door P. MUIJT. Zalt. B. 1820. 2 dln. 8o.

15. ——————— Katechismus der Natuur verkort en naar den tegenwoordigen staat der natuurkennis verbeterd door J. A. UILKENS. Zalt. B. 1820. 8o.

16. ——————— Kleine katechismus der Natuur voor kinderen. Amst. 1779. 8o.

17. **Martinet, J. F.** Verhandelingen en Waarnemingen. Amst. 1795. 8o.

18. Mémoires de l'Académie royale des Sciences de Paris. Années 1699—1751. Amst. 1734—60. 86 vol. In-8o. (A. 513).

19. Mémoires de la Société nationale des Sciences naturelles de Cherbourg. Cherb. 1869—78. Vol. XIV—XXI. In-8o. (A. 519.)

20. Mémoires de l'Académie royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique. *Zie* A. 419—29.

21. Natuurkundige Verhandelingen uitgegeven door de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen, te Haarlem. Amsterd. en Haarlem. 1799—1882. *Zie* A. 159—61.

22. Natuurkundige Verhandelingen uitgegeven door het Provinciaal Utrechtsch Genootschap. Utr. 1862—82. *Zie* A. 175.

23. **Poggendorff, J. C.** Annalen der Physiq und Chemie. Leipz. 1860—82. *Zie* B. 144—51.

24. **Uilkens, J. A.** De Volmaaktheden van den Schepper in zijne schepselen beschouwd. 2e druk. Gron. 1813—40. 5 dln. 8o. *)

Dl. I. De Sterrenhemel. Natuurk. beschrijv. van onzen Aardbol.
" II. Onze Dampkring.
" III. Het Dierenrijk.
" IV. 1. Het Plantenrijk.
2. Het Plantenrijk in zijne natuurlijke afdeelingen en in verband met het Dierenrijk.
" V. Geologie en Delfstofkunde.

25. Verhandelingen uitgegeven door het Koninklijk Nederlandsch Instituut. Eerste klasse. Amst. 1812—52. 25 dln. 4o. (A. 75—77.)

26. Verhandelingen, verslagen en mededeelingen uitgegeven door de Koninkl. Academie der Wetenschappen. Natuurkundige afdeeling. Amst. 1854—82. *Zie* A. 127—29.

---

*) Dl. IV, 2 en dl. V werden, als vervolg op *Uilkens* Volmaaktheden, enz. geschreven door H. C. v. Hall.

27. Verhandelingen van het Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte, te Rotterdam. Rott. 1794—1870. *Zie* A. 238—40.
28. Verslagen van de werkzaamheden en den staat van het Natuurkundig Genootschap te Groningen. Gron. 1836—75. (A. 241).
29. **Vries, J. de.** Natuurkundige en ophelderende aanmerkingen over Martinet's Katechismus der Natuur. Amst. 1779. 2 dln. 8o.
30. Werken van het Genootschap ter bevordering van Natuur-, Genees- en Heelkunde, te Amsterdam. Amst. 1870—80. Dl. I—V. 8o. (A. 243.)

II.

NATUURKUNDE.

A. In 't algemeen.

31. **Bosma, B.** Gronden der Natuurkunde. Amst. 1764. 8o.
32. **Burg, P. v. d.** Eerste grondbeginselen der Natuurkunde. 3e druk. Gouda. 1852. 8o.
33. **Delobel, L.** De la cause de l'attraction, de la répulsion et du mouvement, ou tous les phénomènes de la nature ramenés à une seule et même loi, ou nouvelle théorie de l'Univers. Brux. 1824. In-8o.
34. **Desaguliers, J. Th.** De Natuurkunde uit ondervindingen opgemaakt. Uit het Engelsch. Amst. 1751. 3 dln. 4o.
35. **Esdré, J.** Inleiding tot de kennisse der natuurlijke wijsbegeerte, of eenvoudige onderrigting van de eerste grondregels der proefondervindelijke natuurkunde. Leyden. 1782—88. 8 dln. 8o.
36. **Fischer** en **Biot.** Natuurkundige lessen. Een leerboek ingerigt volgens den tegenwoordigen trap van vorderingen in de Natuurkundige Wetenschappen. Naar het Hoogd. en Fransch door G. Ramakers en J. Jonkkert. 's Grav. en Amst. 1828—30. 2 dln. 8o.

37. **Ganot, A.** Traité élémentaire de physique expérimentale et appliquée et de météorologie. 3e édition. Paris 1854. In-8o.
38. **Gheraert.** Sterre- en natuurkundig onderwijs, gemeenlijk genoemd: Natuurkunde van het Geheel-al, en gehouden voor het werk van zekeren broeder *Gheraert.* Een Nederd. oorspronkelijke leerdicht uit het laatst der 13e of het begin der 14e eeuw. Uitgegeven naar vijf zeer oude handschriften, enz. door J. CLARISSE. Leid. 1847. 8o.
39. **'s Gravesande, G. J.** Philosophiae Newtonianae Institutiones, in usus Academicos. Editio 4a. Leid. 1766. 8o.
40. —————— Physices Elementa Mathematica, experimentis confirmata, sive Introductio in Philosophiam Newtonianam. Leid. 1762. 2 vol. 4o.
41. **Gruyer, L. A.** Essai de philosophie physique. Brux. 1823. In-8o.
42. **Haüy.** Traité élémentaire de Physique. 2e édition. Paris. 1806. 2 vol. In-8o.
43. **Ingenhousz, J.** Nouvelles expériences et observations sur divers objets de physique. Paris. 1785—89. 2 vol. In-8o.
44. —————— Verzamelingen van verhandelingen over verschillende natuurkundige onderwerpen, vertaald door J. v. BREDA. 's Gravenh. 1785. 2 dln. 8o.
45. **Kaeppelin, R.** Cours de Physique. 4e édition. Paris. 1846. In-8o.
46. **Meursinge, J. H.** Handleiding bij het onderwijs in de Natuurkunde. Breda. 1865. 8o.
47. **Muncke, G. M.** Eerste gronden der Natuurkunde. Uit het Hoogd. Utr. 1838. 8o.
48. **Ramakers, G.** Natuurkundig leesboek, behelzende de beantwoording van eenige vragen over onderwerpen uit de natuurkundige wetenschappen. 's Gravenh. en Amst. 1838. 8o.
49. **Wenckebach, W.** Natuurkundige stellingen. 2e druk. Breda. 1848. 8o.

B. In bijzonderheden.

1. *Zwaartekracht.*

50. **Hoogeveen, Th.** Spec. math.-physicum de aëris resistentia in globos projectos. Lugd.-Bat. 1773. 4o. (Diss. 10).

2. *Licht en Warmte.*

51. **Algarotti.** De Newtoniaansche wijsbegeerte voor de vrouwen, of samenspraken over het licht, de kleuren en de aantrekkingskracht. Uit het Italiaansch. 2e druk. Utr. 1775. 8o.
52. **Eick, F. F. A.** Iets over de Fluorescentie van het Licht. Acad. proefschr. Leid. 1871. 8o.
53. **Ringeling, J.** Kunstverlichting. Lezing gehouden in drie opvolgende vergaderingen der Vereeniging ter beoefening van Natuurk. Wetenschappen. 's Hertogenb. 1859. 8o.
54. **Smith, R.** Volkomen samenstel der Optica of Gezichtskunde. Uit het Engelsch. Amst. 1753. 2 dln. 4o.

55. **Laaijer, J.** Over de specifieke warmte van vaste en vloeibare ligchamen. Acad. proefschr. Leid. 1867. 8o.
56. **Rijckevorsel, E. v.** Over de methoden van het bepalen van den geleidingscoëfficient voor warmte in metalen. Acad. proefschr. Rott. 1872. 8o.

3. *Electriciteit en Magnetismus.*

57. **Bosscha, J.** *Filius.* Dissert. physica inaug. de Galvanometro differentiali. Lugd-Bat. 1854. 8o. (Diss. 131).
58. **Bleekrode, L.** Proefondervindelijk onderzoek omtrent den invloed van warmte op de electromotorische kracht. Acad. proefschr. Leid. 1867. 8o.
59. **Enschedé, G. A.** Diss. physica de calore qui excitatur Electricitate. Lugd.-Bat. 1834. 4o. (Diss. 21).
60. **Hoornweg, J. L.** Over de veranderingen der electromotorische kracht. Acad. proefschr. Leid. 1865. 8o.

61. **Ingenhousz, J.** Proeve over den Electrophorus. Uit het Engelsch door J. v. BREDA. Delft. 1780. 8o.
62. **Moll, G.** Electro-magnetische proeven. Amst. 1830. 8o. (A. 88).
63. **Schellen, H.** Beschrijving van den Electro-magnetische druk-telegraaph van Morse. Naar het Hoogd. door P. J. M. DE GELDER. 's Hertogenb. 1852. 8o.
64. **Sirks, J.** Over het meten van den galvanischen geleidingsweerstand. Acad. proefschr. Devent. 1868. 8o.
65. **Teding v. Berkhout, J. J.** Diss. physica de fluxubus thermo-electricis, acus magneticae ope, observatis. Amst. 1843. 4o. (Diss. 114).

4. *Atmosphaerologie en Meteorologie.*

66. **Adams, G.** A short dissertation on the barometer, thermometer, and other meteorological instruments; together with an account of the prognostic signs of the weather. Lond. 1790. 8o.
67. A n n a l e s de l'Observatoire royal de Bruxelles. 1867—70. Brux. In-4o.
68. **Bergsma, P. A.** Observations made at the Magnetical and Meteorological Observatory at Batavia. Published by order of the Government of Netherlands India. Batav. 1871—79. Vol. I—IV. fol.
69. **Buijs Ballot, C. H.** Uitkomsten der meteorologische waarnemingen gedaan in 1849 en 1850 te Utrecht en op eenige plaatsen in Nederland. Utr. 1851. 4o. (A. 133).
70. ——————— Meteorologische waarnemingen in Nederland. 1851. Utr. 1852. 8o.
71. ——————— Meteorologische waarnemingen in Nederland en afwijking der temperatuur en barometerhoogte op enkele plaatsen buiten Nederland. Utr. 1852. (A. 184).
72. **Boelen J. en Brutel de la Rivière.** Uittreksel uit de meteorologische waarnemingen gedaan aan boord v. Z. M. korvet Boreas, door W. WENCKEBACH. Utr. 1844. 8o. (A. 173).

73. **Krecke, F. W. C.** Windwaarnemingen in Nederland gedurende de jaren 1849—50. Utr. 1851. 4o. (A. 186.)
74. —————— Description de l'Observatoire météorologique et magnétique à Utrecht. Utr. 1850. In-8o. (A. 173).
75. —————— Het Klimaat van Nederland. Amst. 1861—63. 2 dln. 8o. (F. 134).
76. Meteorologische waarnemingen in Nederland, enz. uitgegeven door het Koninkl. Nederl. Meteorologisch Instituut. Jaarg. 1854—60. Gron. 1855—61. 4o. (A. 244).
77. Observations des phénomènes périodiques pendant les années 1869—70. Brux. In-4to. (Extrait des *Mémoires* de l'Académie royale de Belgique).
78. **Quetelet, A.** Notices extraites de l'annuaire de l'Observatoire royal de Bruxelles pour 1855 et 1873—74. Brux. 3 vol. In-12o.
79. —————— Rapport adressé à M. le ministre de l'Intérieur sur l'état et les travaux de l'Observatoire royal pendant les années 1847 et 1856. Brux. In-8o.
80. **Rees, R. v.** Uitkomsten der meteorologische waarnemingen gedaan te Utrecht in de jaren 1839—43. Utr. 1844. 8o. (A. 173.)
81. Results of meteorological observations from the year 1854 to 1859. Washingt. 1861—64. Vol I, II. 1. 4o. (A. 533.)
82. **Snellen.** Le Télémétéorographe d'Olland. Haarl. 1879. In-8o (Extrait des *Archives néerlandaises*).
83. **Wenckebach, W.** Uitkomsten der meteorologische waarnemingen, gedaan te Breda van 1839—46. Meded. door C. H. D. Buijs Ballot. Utr. 1848. 8o. (A. 173.)

---

84. **Baumhauer, E. H. v.** Spec. meteorologico-chemicum de ortu lapidum meteoricorum, annexis duorum lapidum analysibus chemicis. Traj. ad Rh. 1844. 8o. (Diss. 119.)
85. —————— Scheikundig onderzoek van den meteoorsteen van Uden. Onderzoek van den steen op den

8 Juli 1852 gevonden te Wedde, door C. MULDER. Amst. 1882. 8o. (Overdruk).

86. **Bergen, N. v. d.** Disputatio philos. de Meteoris ignitis. Lugd. 1695. 4o. (Diss. 6).

87. **Heis, Ed.** Die grosse Feuerkugel, welche am Abende des 4 Märs 1863 in Holland, Deutschland, Belgien und England gesehen worden ist. Halle. 1863. 8o.

C. Magie en Spiritisme.

88. **Bekker, B.** Bezauberte Welt. Neu durchgesehen von J. S. SEMLER Leipz. 1781—82. 3 Bde. 8o.

89. **Bodinus, J.** De Magorum daemonomania, seu detestando Lamiarum ac Magorum cum Satana commercio libri IV. Francof. 1603. 8o.

90. **Delrio, M.** Disquisitionum magicarum libri sex, quibus continetur accurata curiosarum artium et vanarum superstitionum confutatio. Lugd. 1608. fol.

91. De Electrische Biologie naar de leerwijze van den heer de Koningh. 2e druk. Amst. 1852. 8o.

92. Het Groote Planeet-Boek met de Geomanci, Physiognomi ende Chyromanci. 17e druk. Amst. 1768. 8o.

93. **Kardec, A.** Revue spirite. Paris 1858—59. In-4o. (B. 157*a*).

94. **Ludeman, J. C.** Triumph-zaal van Astrologische voorzeggingen; of de nieuwe spiegel der waereld. Arnh. 1787. 4o.

95. Natuurlijk tooverboek, behelzende verbazende geheimen van natuur en kunst. Amst. en Haarl. 1791—94. 8 dln. 8o.

96. **Niermeyer, A.** Verhandelingen over het booze Wezen en het Bijgeloof onzer natie. Rott. 1840. 8o.

97. Onderzoek wat er zij nopens het geloof aan tooverijen en spooken. Alkm. z. j. 8o.

98. Superstitions anciennes et modernes. Amsterdam. 1733—36. 2 vol. In-fol.

99. **Wierus, J.** Opera omnia. Editio nova. Amst. 1660. 4o.

100. **Wierus**, J. Histoires, disputes et discours, des illusions et impostures des diables, des magiciens infames, sorcières et empoisonneurs. Des exsorcelez et demoniaques et de la guerison d'iceux. Item de la punition que méritent les magiciens, etc. (Genève?) 1579. In-8o.

101. **Witgeest**, S. Het verbeterd en vermeerderd natuurlijk tooverboek. 7e druk. Amst. 1701. 8o.

III.

SCHEIKUNDE.

A. Zuivere Scheikunde.

1. *In 't Algemeen.*

102. **Beilstein, F. R. Fittig** und **H. Hupner.** Zeitschrift für Chemie. Leipz. 1867—71. 8o. (B. 141).

103. **Baudrimont**, **A.** Traité de chimie générale et expérimentale. Paris. 1844—46. 2 vol. In-8o.

104. **Berzelius**, **J. J.** Lehrbuch der Chemie. Aus der schwedischen Handschrift des Verfassers übersetzt von F. Wöhler. Dresd. und Leipz. 1833—40. 10 Bde. 8o.

105. **Henry**, **W.** Elémens de chimie expérimentale. Trad. de l'anglais sur la 6e édit. par H. F. Gaultier-Claubry. Paris. 1812. 2 vol. In-8o.

106. **Hoefer**, **F.** Nomenclature et classifications chimiques, suivies d'un lexique historique et synonymique. Paris 1845. In-8o.

107. **Krützsch**, **K. L.** A B C der Scheikunde. Eene handleiding voor ieder, die zich op eene gemakkelijke wijze de grondbeginselen dezer wetenschap wenscht eigen te maken. Vrij vert. door F. A. Enklaar. Zwolle. 1851. 8o.

108. **Meursinge**, **J. H.** Handleiding bij het onderwijs in de Scheikunde. Breda. 1860—62. 8o.

109. **Millon, E. et J. Reiset.** Annuaire de Chimie ou répertoire des découvertes et des nouveaux travaux en chimie. Paris. 1845. In-8o.
110. **Mitscherlich, E.** Elémens de Chimie. Trad. de l'allemand par B. Valerius. Brux. 1835—36. 3 vol. In-8o.
111. **Mulder, E.** Scheikundige aanteekeningen. Utr. 1865—67. Dl. I. 8o.
112. **Mulder, G. J.** Scheikundige onderzoekingen gedaan in het laboratorium der Utrechtsche Hoogeschool. Rott. 1842 tot 51. Dl. I—VII. 1. 8o.

2. *Bijzondere Onderwerpen.*

113. **Cop, M. J.** Diss. chemico-bot. inaug. continens quaedam de Amylo. Dord. 1841. 8o. (Diss. 106).
114. **Kaas, J. de.** Diss. chemico-med. inaug. sistens observationes quasdam de Borace imprimisque de Sale Narcotico. Traj. ad Rh. 1769. 4o. (Diss. 9).
115. **Koppeschaar, W. F.** Over quantitatieve bepaling van Salpeterzuur. Acad. proefschr. Leid. 1867. 8o.
116. **Levoir, L. C.** De Natrometrie van Pesier en Gay-Lussac proefondervindelijk onderzocht, en eenige bijzonderheden bij het onderzoek van Potasch opgemerkt. Acad. proefschr. Leid. 1856. 8o.
117. **Mulder, L.** Historisch-kritisch overzicht van de bepalingen der aequivalentgewigten van 24 metalen. Utr. 1853. 8o.
118. **Schoor, W. K. J.** Over Ammonia en hare bepalingen. Acad. proefschr. Leid. 1872. 8o.
119. **Snellen, C. T.** Diss. philosophica de theoria pulveris pyrii. Lugd.-Bat. 1747. 4o. (Diss. 8).
120. **Stöckhardt.** De scheikunde van het onbewerktuigde en bewerktuigde rijk. 3e Nederd. uitg. bewerkt door J. W. Gunning. Schoonh. 1855. 8o.
121. **Teerling, C. C. J.** De bepaling van de anorganische bestanddeelen der planten. Acad. proefschr. Leid. 1858. 8o.

B. Toegepaste scheikunde.

122. **Beets, M. N.** Volks-scheikunde of onderwijzingen en raadgevingen tot nuttig gebruik. Amst. 1815. 8o. (A. 403).

123. ——————— Grondbeginselen der artsenymengkundige scheikunde toegepast op de Pharmacopoea Batava. Haarl. 1812. 8o.

124. **Berkhey, J. le Francq, v.** Ernstige berispingen en aanmerkingen op de berigten en prijsvragen over het storten van olie, traan, teer of andere drijvende stoffen in zee-gevaren, voorgesteld door F. v. LELYVELD. Leyd. 1775. 8o.

125. **Ingen-housz, J.** Proeven op plantgewassen, ontdekkende derzelver aanmerkelijk vermogen om de lucht te zuiveren, enz. Uit het Eng. door J. v. BREDA. Delft. 1780. 8o.

126. **Lelyveld, F. v.** Berichten en prijsvragen over het storten van olie, traan, teer, of andere drijvende stoffen in zee-gevaren. Leyd. 1775. 8o.

127. **Liebig, J.** Brieven over Scheikunde. Uit het Eng. door J. C. KRUSEMAN. Haarl. 1846. 2 dln. 8o.

128. ——————— De Scheikunde in hare toepassing op Landbouw en Physiologie. Naar den 7en druk bewerkt door E. C. ENKLAAR. Zwolle. 1865—66. 2 dln. 8o.

129. **Moleschott, J.** Der Kreislauf des Lebens. Physiologische Antworten auf Liebig's Chemische Briefe. Mainz. 1852. 8o.

130. **Mulder, G. J.** De Scheikunde der bouwbare aarde. Rott. 1860. 4 dln. 8o.

131. **Payen, A.** Précis de Chimie industrielle. 3e édition. Paris. 1855. In-8o.

132. De Scheikunde in hare toepassing op den Landbouw. Naar het Eng. door C. W. B. Alkm. 1851. 8o.

133. **Stöckhardt, J. A.** Plantenvoedsel en plantenvoeding, scheikundig toegelicht. Voor Nederl. bewerkt door L. MULDER. Utr. 1860. 8o.

134. **Stöckhardt, J. A.** Algemeene Landbouw-scheikunde. Naar het Hoogd. door L. MULDER. Utr. 1852. Afl. I—VII. 8o.
135. Theatrum Chymicum of te geopende Duere van alle de Chymische Verborgenheden. Amst. 1693. 8o.
136. Verhandeling over het uitslaan en inwateren van binnenmuren en holbogen en ter bevordering eener matige droogte, door J. G. W. M. Nijm. 1827. 8o.

IV.

NATUURLIJKE GESCHIEDENIS.

A. Algemeene werken.

137. **Anslijn, N.** Systematische beschrijving der voor ons meest belangrijke voortbrengselen uit de drie rijken der Natuur. Leijd. 1822—33. Afl. I—XIV. 8o. De 2e ontbreekt.
138. ——————— Systematische handleiding tot het onderwijs in de Natuurlijke Geschiedenis. Leijd. 1822. 4o.
139. **Berkhey, J. le Francq v.** Natuurlijke historie van Holland. Amst. 1769—1811. 9 dln. 12 st. 8o.
140. **Boddaert, P.** Natuur-beschouwer of verzameling van de nieuwste verhandelingen over de drie rijken der Natuur. 's Gravenh. 1779—81. 2 dln. 8o.
141. **Bradley, R.** Wijsgeerige verhandeling van de werken der Natuur. Amst. 1744. 8o.
142. **Büchner, L.** Sechs Vorlesungen über die Darwinsche Theorie. 3de Aufl. Leipz. 1872. 8o.
143. **Buffon.** Oeuvres complètes, mises en ordre, précédées d'une notice sur la vie de l'auteur, et suivies d'un discours intitulé: Vue générale des progrès de plusieurs branches des sciences naturelles depuis le milieu du dernier siècle, par de LACÉPÈDE. Nouv. édition. Paris. 1817—1818. 12 vol. In-8o. *Zie ook* nr. 168.

144. **Caillot**, A. Beautés des trois règnes de la nature, animal, végétal et minéral. Paris. 1823. 2 vol. In-8o.

145. **Fischer**, J. G. Beschreibung aller naturhistorischen Gegenstände, welche auf den in der Kunst- und Buchhandl. J. D. Grüson und K[ie] zu Breslau herausgek. neuen Wandtafeln zur Naturgeschichte, abgebildet sind. 1 B. Die Säugethiere. Bresl. 1829. 3o.

146. **Funke**, C. Ph. Stoff zur Unterhaltungen mit Kindern über Gegenstände der Natur. 4e Aufl. Braunschw. 1807. 8o.

147. **Humboldt**, A. v. Kosmos. Ontwerp eener natuurkundige wereldbeschrijving. Naar het Hoogd. door E. M. Beima. Leid. 1846—52. 5 dln. 8o.

148. ——————— Natuurbeschouwingen met wetenschappelijke ophelderingen. Naar het Hoogd. door E. M. Beima. Leid. 1850. 8o.

149. **Knorr**, G. W. Deliciae naturae selectae, of uitgeleezen Kabinet van natuurlijke zeldzaamheden, welke de drie rijken der Natuur aanbieden. In het Nederd. overgezet en met aanmerkingen vermeerderd door Ph. L. S. Muller. Dordr. 1771. 2 dln. fol.

150. **Linnaeus**. Natuurlijke historie of beschrijving der dieren, planten en mineralen. Amst. 1761—85. 37 dln. 8o.

151. **Martinet**, J. F. Katechismus der Natuur, enz. *Zie* F. 13—17.

152. Natuurlijke Historie van Nederland. Met platen. Amst. en Haarl. 1856—70. 16 dln. 8o.

STARING, W. C. H. De Bodem van Nederland. 2 dln.
KRECKE, F. W. C. Het Klimaat van Nederland. 2 dln.
LUBACH, D. De Bewoners van Nederland.
SCHLEGEL, H. De Zoogdieren.
——— De Vogels. 2 dln.
——— De Visschen.
——— De Kruipende Dieren.
SNELLEN V. VOLLENHOVEN, S. C. Overzicht der Gelede Dieren. 2 dln.
HERKLOTS, J. A. De Weekdieren en lagere Dieren. 2 dln.
OUDEMANS, C. A. J. A. De Flora van Nederland. 3 dln.

153. **Plinii Secundi** Historiae mundi libri XXXVII. Nunc

denuo quanta praestari potuit fide, cura ac diligentia, tam ex vetustissimorum et aliorum hactenus excusorum quam plurium etiam manuscriptorum codicum collatione, idque post ultimam defuncti D. J. DALECAMPII manum, feliciter repurgatum. Lugd. 1606. fol.

154. **Pluches**. Le Spectacle de la Nature, ou entretiens sur les particularités de l'histoire naturelle. Nouv. édition. Paris. 1771. 9 vol. In-8o.

155. ——— Hetzelfde werk, uit het Fransch vertaald door P. LE CLERCQ. 2e uitg. Amst. 1776—84. 16 dln. 8o.

156. **Ranouw**, **W. v.** Kabinet der natuurlijke historien, wetenschappen en kunsten. Amst. 1719—22. 7 dln. 8o.

157. **Seba**, **A.** Locupletissimi rerum naturalium thesauri accurata descriptio et iconibus artificiosissimis expressio, per universam physices historiam. (Latijn en Nederlandsch). Amst. 1734—65. 4 dln. fol.

158. **Sennertid**, **D.** Epitome naturalis scientiae. Edit. ultima. Amst. 1651. 12o.

159. **Sturm**, **C. C.** Betrachtungen über die Werke Gottes im Reiche der Natur. Tüb. 1781. 2 Bde. 8o.

160. **Uilkens**, **J. A.** De volmaaktheden van den Schepper in zijne schepselen beschouwd. *Zie* F. 24.

161. **Valmont-Bomare**. Dictionnaire raisonné universel d'histoire naturelle. 4e édition. Lyon. 1791. 15 vol. In-8o

162. **Vincent**, **L.** Wondertooneel der Nature. Amst. 1706. 4o.

163. Wörterbuch der Naturgeschichte, dem gegenwärtigen Stande der Mineralogie, Botanik und Zoologie angemessen. Weim. 1824. Bd. I—X. 20 Lief. 8o.

Men zie ook de werken uitgeg. door de *Boston Society of Natural History*. A. 534—39.

B. Dierkunde.

1. *Algemeene werken.*

164. **Bélanger**, **C.** Voyage aux Indes-Orientales, par le Nord de l'Europe, pendant les années 1825—29, publié sous

les auspices de MM. les Ministres de la Marine et de l'Intérieur. Zoologie. Paris. 1834. In-8o. Avec atlas, in-4o.

165. **Cuvier.** Le règne animal distribué d'après son organisation, pour servir de base à l'histoire naturelle des animaux et d'introduction à l'anatomie comparée. Nouv. édition. Paris. 1829. 5 vol. In-8o.

166. ——— Recherches sur les ossemens fossiles, où l'on rétablit les caractères de plusieurs animaux dont les révolutions du globe ont détruit les espèces. 4e édition. Paris. 1834—36. 10 vol. In-8o. Avec atlas. 2 vol. In-4o.

167. **Lacépède, de.** Histoire naturelle (des quadrupèdes ovipares, des serpents et des poissons), faisant suite aux Oeuvres complètes de Buffon (voir F. 143). Paris. 1819. 5 vol. In-8o.

168. **Milne-Edwards, M. H.** Elémens de zoologie, ou leçons sur l'anatomie, la physiologie, la classification et les moeurs des animaux. Paris. 1835—37. 4 vol. In-8o.

169. **Pallas, P. S.** Dierkundig mengelwerk, in hetwelk de nieuwe of nog duistere soorten van dieren door nauwkeurige afbeeldingen, beschrijvingen en verhandelingen opgehelderd worden. Vert. door P. BODDAERT. Utr. 1770. 4o.

170. **Schlegel, H.** Handleiding tot de beoefening der Dierkunde. Breda. 1857—58. 2 dln. 8o.

171. ——— Muséum d'histoire naturelle des Pays-Bas. Leyde. 1862—82. Vol. I—VIII. In-8o.

172. **Vosmaer, A.** Description d'un recueil exquis d'animaux rares, consistant en quadrupèdes, oiseaux et serpents des Indes Orientales et Occidentales. Amst. 1804. In-4o.

173. **Watson, F.** De dierlijke wereld ter beschouwinge opengezet. Uit het Eng. door C. NOZEMAN. Amst. 1761. In-8o.

174. **Zimmerman, E. A. W.** Geographische historie van den mensch en der alom verbreidde viervoetige dieren. Uit het Hoogd. vert. door P. BODDAERT. Utr. 1786—91. 2 dln. 8o.

2. *Verschillende Diersoorten.*

a. GEWERVELDE DIEREN.

175. **Bleeker**, **P.** Ichthyologiae Archipelagi Indici prodromus. Batav. 1860. Vol. II. (Cyprini). In-4o.

176. **Lier**, **J. v.** Verhandeling over de Drentsche slangen en adders. Nederl. en Fransche text. Amst. en Gron. 1781. 4o.

177. **Nozeman, C.** Nederlandsche vogelen, volgens hunne huishouding, aert en eigenschappen beschreven. Alles naar 't leven geheel nieuw en nauwkeurig geteekend, in 't koper gebracht en natuurlijk gekoleurd door en onder toezicht van C. SEPP EN ZOON Amst. 1770—1829. 5 dln. fol.

178. Recueil de cent trente-trois oiseaux des plus belles espèces, gravés sur 87 planches et colorés d'après nature par d'habiles maîtres. Rome. 1775. In-fol.

179. **Schlegel, H.** De Zoogdieren van Nederland. Amst. 1862. 8o. (F 134).

180. ——————— De Vogels van Nederland. Amst. 1862. 2 dln. 8o. (F. 134).

181. ——————— De Visschen van Nederland. Haarl. 1860. 8o. (F. 134).

182. **Temminck, C. J.** Histoire naturelle générale des pigeons et des gallinacés. Amst. 1813—15. 3 vol. In-8o.

b. GELEDE DIEREN.

183. **Admiral**, **J. l'.** Nauwkeurige waarnemingen omtrent de veranderingen van vele insekten of gekorvene diertjes, die in omtrent 50 jaren, zo in Vrankrijk, als in Engeland en Holland, bij een verzameld, naar 't leven konstig afgetekend en in 't koper gebragt zijn. Amst. 1774. fol.

184. **Burgersdijk, L. A. J.** Spec. acad. inaug. continens annotationes de quibusdam Crustaceis indigenis. Lugd. Bat. 1852. 8o.

185. **Buyzen, D.** Verhandeling over de rupsensoorten en derzelver verdelging. 's Bosch. 1860. 8o. (A. 60.)
186. **Harris, T. W.** Entomological Correspondence of T. W. Harris. Edit. by S. SCUDDER. Bost. 1869. (A. 541.)
187. **Hentz, N. M.** The spiders of the United States. Bost. 1875. (A. 542.)
188. **Heylaerts, F. J. M.** Les macrolépidoptères de Bréda et de ses environs. La Haye. 1870. In-8o. (Overgedr. uit het *Tijdschr. v. Entomologie.*)
189. **Holle, F.** Die Schmetterlinge Deutschlands für junge Naturfreunde. Alt. 1867. 8o.
190. **Martinet, J. F.** Dissert. philosoph. inaug. de respiratione insectorum. Lugd. Bat. 1753. 4o. (Dissert. 7).
191. Natuurlijke historie van Surinaamsche vlinders. Nederl. en Fransch. Amst. z. j. 4o.
192. **Ochsenheimer, F.** und **F. Treitschke.** Die Schmetterlinge von Europa. Leipz. 1807—35. 10 Bde. 8o.
193. **Ratzeburg, J. Th. Ch.** Die Forst-Insecten oder Abbildung und Beschreibung der in den Wäldern Preussens und der Nachbarstaaten als schädlich oder nützlich bekanut gewordenen Insecten. Berl. 1839—44. 3 Thle. 4o.
194. **Rösel, A. J.** De natuurlijke historie der insecten voorzien met naar het leven geteekende en gekoleurde plaaten. Met aanmerkingen verrijkt door C. F. C. KLEEMANN. Haarl. en Amst. z. j. 4 dln. 8 st. 4o.
195. **Rumphius, G. E.** D'Amboinische Rariteitkamer behelzende eene beschrijvinge van allerhande schaalvisschen, te weeten raare krabben, kreeften en dergelijke zeedieren, alsmeede allerhande hoorntjes en schulpen, die men in d'Amboinsche zee vindt; daar beneven zommige mineraalen, gesteenten en soorten van aarde, die in d'Amboinsche en zommige omleggende eilanden gevonden worden. Amst. 1705. fol.
196. ———————— Hetzelfde werk. Amst. 1741. fol.
197. **Sepp, J. C.** Beschouwing der wonderen Gods in de minstgeachte schepselen, of Nederlandsche insecten, naar hunne huishouding, gedaantewisseling en andere wetens-

waardige bijzonderheden, volgens eigen ondervinding beschreeven, naar 't leven geteekent, in 't koper gebracht en gekleurd. Amst. z. j. 5 dln. 4o.

198. **Siebke, H.** Enumeratio insectorum norvegicorum. Christ. 1874. 4o. (A. 50).

199. **Snellen v. Vollenhoven, S. C.** Overzicht der Gelede Dieren van Nederl. Haarl. 1861. 2 dln. 8o. (F. 134).

200. ———————————— Essai d'une Faune entomologique de l'Archipel Indo-Néerlandais. La Haye. 1863—65. Monograph. I—III. 1 In-4o.

201. ———————————— Pinacographia. Afbeelding van meer dan 1000 soorten van Noord-West-Europeesche sluipwespen. (Ichneumones sensu Linnaeano). 's Gravenhage. 1875—80. 4o.

202. **Wulp, F. M. v. d.** Diptera Neerlandica. De tweevleugelige insecten van Nederland. 's Gravenh. 1877. Dl. I. 8o.

c. WEEKDIEREN.

203. **Chenu, J. C.** Histoire naturelle des animaux. Conchyliologie. Paris. 1870. In-8o.

204. **Gould, A. A.** Invertebrata of Massachusetts, published to an order of the Legislature. 2d edition, comprising the Mollusca. Edited bij W. G. Binneij. Boston. 1870. 8o.

205. **Herklots, J. A.** De Weekdieren en lagere Dieren van Nederland. Amst. 1859—62. 2 dln. 8o. (F. 134).

206. **Johnston, G.** Einleitung in die Konchyliologie, oder Grundzüge der Naturgeschichte der Weichthiere. Herausgeg. von H. G. Bronn. Stuttg. 1853. 8o.

207. **Philippi.** Handbuch der Conchyliologie und Malacozoologie. Halle. 1853. 8o.

208. **Hartman, P.** Verhandeling over de Paalwormen. Z. j. en pl. 8o.

209. **Rousset.** Aanmerkingen over den oorsprong, gesteltheit en aard der Zee-Wormen, die de Schepen en Paal-werken doorboren. 2de druk. Leijd. 1733. 8o.

210. **Vrolik**, **W**. Natuurlijke geschiedenis van den Paalworm. Amst. 1860. 8o.

Zie ook D'ARGENVILLE, F. 264.

d. WORMEN EN PLANTDIEREN.

211. **Maitland**, **R**. **T**. Fauna Belgii Septentrionalis. Pars I. Animalia radiata et annulata Cuvierii. Lugd. Bat. 1851. 8o.

212. **Pallas**, **P**. **S**. Lijst der plant-dieren, bevattende de algemeene schetsen der geslachten en korte beschrijvingen der bekende soorten. Uit het Latijn vert. door P. BODDAERT. Utr. 1768. 8o.

3. *Vergelijkende Ontleedkunde.*

213. **Cattie**, **J**. **Th**. Vergelijkend-Anatomische en Histologische onderzoekingen van de Epiphysis cerebri der Plagiostomi, Ganoidei en Teleostei. Leid. 1881. 8o.

214. **Hessling**, **Th**. **v**. Histologische Beiträge zur Lehre von der Harnabsonderung. Eine vergleichend-anatomische Abhandlung. Jena. 1851. 8o.

215. **Hoekema Kingma**, **P**. Eenige vergelijkend-ontleedkundige aanteekeningen over den Otolignus. Peli. Leyd. 1855. 8o.

C. Plantenkunde.

1. *Algemeene werken.*

216. **Bouché**, **C**. **P**. Handleiding tot de systematische kennis, het aankweeken en bewaren van bloemen. Naar de 4de Hoogd. uitgave. Tiel. 1821. 8o.

217. **Burgersdijk**, **L**. **A**. **J**. Handleiding tot de beoefening der Plantenkunde. Breda. 1857. 8o.

218. **Dodonaeus**, **R**. Herbarius of Cruydt-boeck, volgens syne laetste verbeteringhe. Met Byvoeghsels achter elck Capitel uit verscheyden Cruydt-beschrijvers. Item, in 't laetste een Beschrijvinghe van de Indiaensche ghewassen uit de

schriften van C. CLUSIUS. Nu wederom van nieuws oversien ende verbetert. Antw. 1644. fol.

219. **Geusau, Jhr. W. Bn. v.** Korte handleiding tot de kennis der Kruidkunde. 's Hertogenb. 1825. 8o.

220. **Meerburgh, N.** Afbeeldingen van zeldzaame gewassen. Leid. 1775. fol.

221. **Miller, Ph.** Groot en algemeen kruidkundig, hoveniers en bloemisten woordenboek. Uit het Eng. door J. v. EEMS. Leid. 1745. 2dln. fol.

222. **Miquel, F. A. G.** Annales Musei botanici Lugduno-Batavi. Amst. et Traj. ad Rh. 1863—69. 4 vol. fol.

223. **Munting, A.** Waare oeffening der planten, waarin de waare aart, natuire en verborgene eigenschappen der boomen, heesteren, kruiden ende bloemen. Amst. 1672. 4o.

224. Nederlandsch kruidkundig Archief. Verslagen en mededeelingen der Nederl. Botanische Vereeniging. Nijm. 1871—76. Dl. I, II, 1. 2. 8o. (A. 245).

225. **Richard, A.** Nieuwe beginselen der kruidkunde en der planten-natuurleer, met aanteekeningen en bijvoegsels van C. MULDER. Franek. 1830—31. 2dln. 8o.

226. **Suringar, W. F. R.** Musée botanique de Leide. Illustration des espèces et formes du genre d'Algues Gloiopeltis J. Ag. Leide. 1871—72. Vol. I, 1—3. In-4o.

227. **Trappen, J. E. v. d.** Herbarium vivum of verzameling van gedroogde voorbeelden van nuttige gewassen. Haarl. 1839—43. 2dln. 8o.

228. **Weinmann, J. W.** Duidelijke vertoning eeniger duizend in alle vier waereldsdeelen wassende bomen, stammen, kruiden, bloemen, vruchten, enz. waarin de levendige verwen, na haar natuur, door een geheime, en voor deze nooit bekende kunst, door de beroemde kunstenaars Bart Seuter en Joh. Reidinger, nieuw uitgevonden, met veel moeite in zuivere koperen platen gebracht, vertoont worden door J. W. WEINMANN. Amst. 1748. 4dln. fol.

229. ——————— Taalrijk register der plaat ofte figuurbeschrijvinge der bloemdragende gewassen. Nu in het Nederd. door een voornaam kender en liefhebber-

vertaalt, en opgeheldert door J. BURMANNUS. Met eene voorrede van ALBR. HALLER. Amst. 1748. 4 dln. fol.

230. **Wildenow, C. L.** Handleiding tot de kennis der Planten. Naar het Hoogd. door G. WTTEWAAL. Amst. 1819. 8o.

231. **Wintershoven, J. B. v.** Aanleiding tot de kennis van alle in- en uitlandsche boomen en heesters. Naar het Hoogd. Utr. 1795. 8o.

2. *Planten van verschillende Landen en Plaatsen.*

232. **Gorter, D. de.** Flora VII Provinciarum Belgii foederati indigena. Lugd. Bat. 1781. 8o.

233. **Kops, J.** Flora Batava, afgebeeld door en van wegens J. C. Sepp en Zonen. Amst. 1800—28. 5dln. 4o.

234. ———— Overzicht van den staat der voornaamste gewassen in Nederland geteeld. Amst. 1816. 8o. (A. 85).

235. **Miquel, F. A. W.** Journal de botanique néerlandaise. Amst. et Utr. 1861—62. T. I. In-8o. (B. 56).

236. Nederlandsch Bloemwerk, door een gezelschap geleerden. Amst. 1794. 4o.

237. Den Nederlandschen Herbarius. Amst. 1714. 8o.

238. **Oudemans, C. A. J. A.** De Flora van Nederland. Amst. 1859—62. 3 dln. 8o. (F. 134).

239. **Schuurmans Stekhoven, H.** Kruidkundig handboek, bevattende eene systematische beschrijving van alle in de Nederlanden in het wild groeijende boomen, heesters en kruiden. Amst. 1815. 8o.

240. **Vriese, W. H. de.** Tuinbouw-Flora van Nederland en zijne Overzeesche bezittingen. Leid. 1854—56. 3 dln. 8o. (A. 383).

---

241. **Bruinsma, J. J.** Flora Frisica, of naamlijst en kenmerken der zigtbaar bloeijende planten van de provincie Friesland, benevens eene schets van derzelver verspreiding, enz. Leeuw. 1840. 8o.

242. **Gevers Deynoot, P. M. E.** Flora van Utrecht. Utr. 1843. 12o.

243. **Hoven, F. J. J. v.** Flora van 's Hertogenbosch, of naamlijst van de planten, welke in de stad 's Hertogenbosch en omstreken in het wild gevonden worden, met aanwijzing van derzelver groeiplaatsen. Heusden. 1848. 8o.

244. **Kuijper, J. B. A.** Eerste en tweede naamlijst van zichtbaar bloeijende planten, welke in de omstreken van Breda gevonden worden. Breda. 1826—28. 8o.

Met wit papier doorschoten, waarvan eenige bladen met aanteekeningen beschreven zijn.

245. **Molkenboer, J. H.** en **C. Kerbert**. Flora Leidensis, sive Elenchus plantarum spontanearum Phanero-gamicarum, quae hucusque prope Lugd. Batavorum repertae sunt, secundum ordines naturales digestus. Acc. clavis generum secund. systema sexuale Linneanum. Lugd. Bat. 1840. 8o.

---

246. **Drapier.** Flore des serres et jardins de l'Angleterre, présentant toutes les plantes récemment introduites en Angleterre et que font successivement connaître les ouvrages périodiques, publiés sous les titres de Botanical Magazine, Botanical Register, etc. Brux. 1834—38. Vol. I—VI. In-fol. *)

247. Flore des serres et jardins de l'Angleterre, présentant toutes les plantes récemment introduites en Angleterre, etc. Brux. 1839. In-8o.

---

248. **Duhamel.** Traité des arbres et arbustes que l'on cultive en France en pleine terre. 2de édition. Paris 1802—19. 7 vol. In-fol. **)

---

*) De twee laatste deelen, evenals het volgend nummer, werden uitgeg. Sous la direction d'une Société de Botanistes.

**) De drie laatste deelen werden, onder den titel *Nouveau Duhamel ou traité des arbres, enz.* geredigeerd door G. L. A. Loiseleur Deslongchamps.

249. **Schubeler, F. C.** Die Pflanzenwelt Norwegens. Christ. 1873. 4o. (A. 49).

---

250. **Hasskarl, J. K.** Plantae Javanicae rariores, adjectis nonnullis exoticis, in Javae hortis cultis descriptae. Berol. 1848. 8o.

251. **Miquel, F. A. W.** Illustrations de la Flore de l'Archipel Indien. Amst. et Utr. 1870—71. In-4to.

252. ———————— Catalogus Musei botanici Lugduno-Batavi. Pars. I. Flora Japonica. Hag. Com. 1870. 8o.

253. **Sweertius, E.** Florilegium tractans de variis floribus et aliis Indicis plantis, ad vivum delineatum in duabus partibus, et quatuor linguis concinnatum. Francof. ad M. 1612. fol.

254. ———————— Hetzelfde werk. Arnh. 1620. fol.

3. *Bijzondere Plantsoorten.*

255. Bijdragen tot de kennis van de voornaamste voortbrengselen van Nederlandsch-Indië, uitgeg. door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. Amst., Dev. en Leid. 1861—66. St. I—IV. 8o. (A. 406).

I. De Rijst. II. De Koffij. III. Het Katoen. IV. De Sago.

256. **Obbes, F. N.** Over Vicia faba Nauvoensis. Acad. proefschr. Leid. 1866. 8o.

257. **Ven, G. M. v. d.** De geheimen van Flora, bevattende eene geschied- en kruidkundige beschrijving der schoonste soorten van Hiacinten, Tulpen, enz. Eerste afl. De Hiacint. 's Hertogenb. 1829. 4. *)

4. *Vruchtboomen en Vruchten.*

258. **Christ, J. C.** Fruitkundig woordenboek. Gevolgd naar het Hoogd. en verrijkt met het wetenswaardige uit het op last van het Engelsch Gouvernement uitgegeven werk

---

*) Deze eerste afl. is alleen verschenen.

van W. FORSYTH, door J. F. SERRURIER. Amst. 1805—06. 2 dln. 8o.

259. **Knoop, J. H.** Pomologia, dat is beschrijvingen en afbeeldingen van de beste soorten van appels en peeren, welke in Neder- en Hoog-Duitschland, Frankrijk, Engeland en elders gecultiveerd worden. Leeuw. 1758. fol.

260. De Nederlandsche Boomgaard, beschreven en uitgegeven door het Bestuur der Vereeniging tot regeling en verbetering van de vruchtsoorten te Boskoop, met afbeeldingen naar de natuur door S. BERGHUIS. Gron. 1868. 2 dln. 4o.

261. **Wulf, J. B. de.** Traité abrégé des arbres fruitiers dans les deux Flandres. Gand. 1829. In-8o.

D. Delfstofkunde.

262. (**Argenville, d.** ?). L'histoire naturelle éclaircie dans deux de ses parties principales, la Lithologie et la Conchyliologie. Ouvrage dans lequel on trouve une nouvelle méthode et une notice critique des principaux auteurs qui ont écrit sur ces matières. Enrichi de figures dessinées d'après nature. Paris. 1742. In-4o.

263. **Beudant, F. S.** Traité élémentaire de Minéralogie. Paris. 1824. In-8o.

264. **Kobell, F. v.** Handleiding tot de beoefening der Mineralogie. Naar het Hoogd. Breda. 1855. 8o.

265. **Millin, A. L.** Mineralogie des Homer. Aus dem Franz. von F. Th. RINK. Königsb. und Leipz. 1793. 8o.

266. **Winter, A. C. C. F. v.** Disp. geologica de metamorphicorum saxorum origine. Lugd. Bat. 1844. 8o. (Diss. 120).

---

267. **Huguenin, U.** Verhandeling over het Nederlandsch ijzer. Gevolgd van eenige aanmerkingen over den toestand der Nederl. ijzer-fabrijken, door W. A. BAKE. 's Gravenh. 1823. 8o.

E. Geogonie, Geologie en Geognosie.

268. De Geologie van Nederland. Handleiding voor de bezigtigers der verzameling, welke op het Paviljoen te Haarlem bijeengebragt is, door de Commissie belast met het vervaardigen eener Geologische Kaart en beschrijving van Nederland. Haarl. 1853. 4o.

269. **Hull, W. v. d.** Over den oorsprong en de geschiedenis der Hollandsche duinen. Haarl. 1838. 8o.

270. **Kner, R.** Handleiding tot de beoefening der Geologie, met inbegrip der Palaeontologie. Naar het Hoogd. Breda. 1852. 8o.

271. Rapport sur les recherches géologiques, exécutées par ordre du gouvernement pendant l'année 1852 dans la Néerlande. Harl. 1852. In-4o.

272. **Reinwardt, C. G. C.** Oratio de Geologiæ ortu et progressu, hab. die 8 Febr. 1833. Lugd. Bat. 1833. 4o.

273. **Staring, W. C. H.** De Bodem van Nederland. De zamenstelling en het ontstaan der gronden in Nederland ten behoeve van het algemeen beschreven. Haarl. 1856-60. 2 dln. 8o. (F. 134).

274. ——————— Voormaals en thans. Opstellen over Neêrlands grondgesteldheid. Haarl. 1858. 8o.

275. ——————— Overzicht van hetgeen er voor de Geologie van Nederland verrigt is en nog te verrigten valt. Haarl. 1860. 4o.

276. ——————— De Aardkunde en de Landbouw van Nederland. Eene voorlezing. Zwolle 1844. 8o.

277. ——————— De Aardkunde van Twenthe. Eene voorlezing. Zwolle 1845. 8o (A. 377).

278. ——————— De Aardkunde van Salland en het Land van Vollenhove. Eene voorlezing. Zwolle 1846. 8o. (A. 377).

279. Verhandelingen, uitgegeven door de Commissie belast met het vervaardigen eener Geologische beschrijving en kaart van Nederland. Haarl. 1853-54. 2 dln. 4o.

280. **Zimmerman, W. F. A.** De wonderen der Voorwereld.

Eene populaire voorstelling van de geschiedenis der schepping en den oorspronkelijken toestand der aarde. Leyd. z. j. 8o.

F. Palæontologie.

281. **Bosquet, J.** Monographie des Brachiopodes fossiles du terrain crétacé supérieur du duché de Limbourg. Ie partie. Craniadae et Terebratulidae. Haarl. 1860. In-4o.

282. **Cuvier.** Recherches sur les ossements fossiles, etc. *Zie* F. 167.

283. **Faujas-Saint-Fond, B.** Histoire naturelle de la montagne de Saint-Pierre de Maestricht. Paris 1799. In-fol.

284. **Hon, H. le.** L'homme fossile en Europe. Son industrie, ses mœurs, ses œuvres d'art. 2e édition. Brux. et Paris, 1868. In 8o.

285. **Knorr, G. W.** Natuurlijke historie der versteeningen of uitvoerige afbeelding en beschrijving van de versteende zaken, die tot heden op den aardbodem zijn ontdekt. Vervolgd en omstandig beredeneerd door J. H. J. WALCH. Amst. 1773. 3 dln. 4 st. fol.

286. **Scohy, F.** Considérations sur les ossements fossiles, découverts à Lierre. Lierre. S. a. In-8o.

G. Catalogussen van Verzamelingen. — Beschrijving van Instrumenten.

287. **Schwinderen, Th. v.** Index rerum naturalium quae conservantur in Museo Academico Groningano. Gron. 1822. 8o.

288. **Temminck, C. J.** Catalogue systématique du cabinet d'ornithologie et de la collection de quadrumanes de C. J. Temminck. Avec une courte description des oiseaux non-décrits. Amst. 1807. In 8o.

Men zie ook F. 145.

---

289. **Engestrom, G. v.** Beschrijving van een mineralogisch zak-laboratorium. Uit het Eng. door J. ESDRÉ. Leijd. 1780. 8o.

G.

GENEESKUNDE.

I.

ALGEMEENE WERKEN.

1. Academiae Caesareo-Leopoldinae Naturae curiosorum ephemerides, sive observationum medico-physicarum a celeberrimis viris communicatarum centuria I.-X. Francof. et Lips. 1712—22. 5 vol. 4o.
2. Acta physico-medica Academiae Caesareae Leopoldino- Carolinae naturae curiosorum exhibentia ephemerides. Norimb. 1727—52. 9 vol. 4o.
3. ———————————— (Nova) Academiae Caesareae, etc. Norimb. 1757. 3 vol. 4o.
4. Artis Medicae Principes, Hippocrates, Aretaeus, Alexander, Aurelianus, Celsus, Rhazis. Recensuit, praefatus est A. DE HALLER. Lausann. 1769—74. 11 vol. 8o.
5. Berliner Klinische Wochenschrift. Organ für practische Aerzte. Redigirt von L. Posner, L. Waldenburg, u. a. Berlin. 1864—81. Jahrg. I—XVIII. 4o. (B. 193).
6. **Beverwyck, J. v.** Alle de werken zo in de Medicyne als Chirurgie. (Verciert met historien, kopere platen en met versen van den Heer J. CATS). Amst. 1656. 4o.
7. Catalogue Army Medical Museum. Washingt. 1861—67. 2 vol. 4o.

   Vol. I. Catalogue of the Medical and Microscopical Sections of the United States Army Medical Museum. Prepared under the Direction of the Surgeon General, U. S. Army by J. J. WOODWARD.

Vol. II. Catalogue of the Surgical Section of the United States Army Medical Museum. Prepared under the Direction of the Surgeon General, U. S. Army bij A. A. WOODHULL.

8. **Celsius**, **A. C.** De medicina libri octo. Cura et studio T. J. ab Almeloveen. Amst. 1713. 8o.
9. **Crantz**, **H. I. N.** Materiae medicae et chirurgicae. Vienn. 1779. 3 vol. 8o.
10. **Cullen**, **G.** Synopsis nosologiae methodicae exhibens cl. virorum Sauvagesii, Linnaei, Vogelii et Sagari systemata nosologica. Edidit suumque proprium systema nosologicum adjecit auctor. Edinb. 1780. 2 vol. 8o.
11. **Gazola**, **J.** De waereld door onervaren of schein-doctoren bedrogen. Leyd. 1735. 8o.
12. **Godefroi**, **M. J.** Losse gedachten over stelsels in de geneeskunst. Z. pl. 1872. 8o.
13. **Haar**, **J. v. d.** Uitgezochte genees- en heelkundige mengelschriften. Amst. 1797. 2 dln. In één band. 8o.
14. Handelingen van het Geneeskundig Genootschap, onder de zinspreuk *Servandis civibus*. Amst. 1776—88. 13 dln. 8o.
15. **Hippocratis** *Coi* Aphorismi notationibus variorum illustrati. Digessit et indices necessarios addidit J. J. RIEGER. Lugd.-Bat. 1778. 2 vol. 8o.
16. **Lemnius**, **L.** Occulta naturae Miracula. In bibliop. Abr. Commelini. S. a. 12o.
17. **Lis**, **W. v.** Genees- en Heelkundige oefeningen. Middelb. 1763. 4o.
18. **Lutheritz**, **R. F.** De Geneesheer, als waarschuwende vriend en raadgever in alle ziekten. Uit het Hoogd. door J. A. W. HUSTINX. 's Hertogenb. 1841. 8o.
19. Medical and Surgical History of the War of the Rebellion (1861—65). Prepared in accordance with Acts of Congres, under the Direction of Surgeon General J. K. BARNES. Washingt. 1870. 3 vol. 4o.
20. **Nysten**, **P. H.** Dictionnaire de médecine, de chirurgie, de pharmacie, des sciences accessoires et de l'art vétérinaire. Paris. 1835. In-8o.

21. **Opdorp, J. H. v.** Geneeskundig maandboekje. Breda. 1830. 8o. (B. 76).
22. Praktiseerende Geneesheer (De). Jaarg. I—II. 's Hertogenb. 1870—71. 2 dln. 8o.
23. Revue mensuelle de Médecine et de Chirurgie. Paris. 1877. Année I, 1. In-8o. (B. 163).
24. **Sandifort, J. B.** Geneeskundige verhandelingen aan de Koninkl. Zweedsche Academie meegedeeld. Leid. 1775—78. 4 dln. 8o.
25. Scriptorum classicorum de praxi medica nonnullorum opera collecta. Lips. 1827—33. 16 vol. 8o.

Vol. I.	SYDENHAMI opera universa medica.
" II—III.	BAGLIVI opera omnia medico-practica et anatomica.
" IV—IX.	MORGAGNI de sedibus et causis morborum per anatomen indagatis libri quinque.
" X.	HEBERDENI opera medica.
" XI—XII.	RAMAZZINI opera medica.
" XIII.	HUXHAMI opera.
" XIV—XVI.	STAHLII theoria medica vera physiologiam et pathologiam tanquam doctrinae medicae partes vere contemplativas sistens.

26. **Schmidt's** Jahrbücher der in- und ausländischen Medicin. Leipz. 1834—58. Bd. I—C. 8o. (B. 152—153).
27. **Sennertus, D.** Epitome institutionum medicarum disputationibus XVIII comprehensa. Witteb. 1631. 12o.
28. Statistics, medical and anthropological, of the Provost-Marshal-General's Bureau, derived from records of the examination for military service in the armies of the United-States during the late War of the Rebellion. Comp. under Direction of the Secretary of War by J. H. BAXTER. Washingt. 1875. 2 vol. 4o.
29. Tijdschrift ter bevordering der physiologische genees- en heelkunde. Door een gezelschap genees- en heelkundigen. Breda. 1827—31. Dl. I—IV. In één band. 8o. (B. 101).
30. **Tissot.** Handboek vervattende eene beschrijving der meest gemeene ziektens en derzelver hulpmiddelen. Amst. 1763. 8o.

31. Verhandelingen van de Natuur- en Geneeskundige Correspondentie-Societeit in de Vereenigde Nederlanden. 's Gravenh. 1783—93. 4dln. 7 st. 8o.
32. Verhandelingen van het genootschap ter bevordering der Genees- en Heelkunde te Amsterdam. Amst. 1863. Dl. II. 4. 4o.
33. Vierteljahrschrift für die practische Heilkunde, herausgegeben von der medicinischen Facultät in Prag. Red. J. Halla, J. Kraft, u. a. Prag. 1844—79. Jahrg. I—XXXVI. 8o. (B. 168).
34. Werken uitgegeven door het genootschap ter bevordering van Natuur-, Genees- en Heelkunde, te Amsterdam. Amst. 1870—82. Dl. I—V. 8o. (A. 243).

---

35. Congrès international des sciences médicales. 6e session. Amsterdam 1879. Amst. 1880—81. 2 vol. In 8o.

---

36. **Bogaert, E. A. G. v. d.** Diss. med. inaug. continens observationes nonnullas e clinico Pruys v. d. Hoeven. Silv. Duc. 1853. 8o.
37. **Brouwer, P.** Spec. acad. inaug. exhibens medicinae practicae positiones. Lugd. Bat. 1818. 4o. (Diss. 16).
38. **Commandeur, J.** Spec. med. inaug. de Hippocrate, verae medicinae instauratore, optimo naturae observatore, rite colendo. Lugd. Bat. 1832. 8o. (Diss. 64).
39. **Dries, A. v. d.** Diss. med. inaug. de medicinae simplicitate. Lugd. Bat. 1782. 4o. (Diss. 11).
40. **Fles, J. A.** Diss. med. inaug. sistens observationes quasdam medico-practicas. Traj. ad Rh. 1843. 8o. (Diss. 116).
41. **Goijarts, J. B. A.** Diss. med. inaug. continens tres observationes clinicas. Lugd. Bat. 1849. 8o.
42. **Laag, C. ter.** Diss. med. inaug. continens observationes nonnullas. Sylv. Duc. 1843. 8o.
43. **Maris, J. C.** Diss. med. inaug. de Paracelso. Lugd. Bat. 1832. 8o. (Diss. 64).

44. **Sarphati, S.** Diss. med. inaug. continens quaestiones duas. Lugd. Bat. 1839. 8o. (Diss. 96).
45. **Wijmans, A. R.** Diss. med. inaug. continens quaestiones nonnullas. Sylv. Duc. 1841. 8o.

II.

GESCHIEDENIS DER GENEESKUNDE.

46. **Boon, A. v. d.** Geschiedenis der ontdekkingen in de ontleedkunde van den mensch gedaan in de Noordelijke Nederlanden tot aan het begin der 19de eeuw. Utr. 1851. 8o. (A. 173).
47. **Broeckx, C.** Essai sur l'histoire de la médecine belge, avant le XIXe siècle. Gand. 1837. In-8o.
48. **Krul, R.** De inenting van de ware pokken en koepokken als voorbehoedmiddel tegen de pokziekte. Een paar bladzijden uit de geschiedenis der geneeskunde. Leid. 1857. 8o.
49. **Charante, N. H. v.** Diss. histor.-med. inaug. de Antonii Leeuwenhoeckii meritis in quasdam partes Anatomiae microscopicae. Lugd. Bat. 1844. 8o.
50. **Ludeking, W. E.** Levensberichten en lettervruchten van Nederlandsche geneeskundigen van de vroegste tijden tot op onze dagen. Eene bijdrage tot de geschiedenis van de geneeskunde in Nederland. Brielle. 1847. Dl. I. 8o.

III.

ONTLEED- EN NATUURKUNDE VAN DEN MENSCH.

A. Ontleedkunde.

1. *In het algemeen.*

51. **Bartholijn, Th.** Anatomia ofte ontledinge des menschelicken lichaems. In het Nederd. overgez. door TH. STAFFARD. Dord. 1656. 8o.

52. **Bichat**, **X**. Anatomie générale, précédée de recherches physiologiques sur la vie et la mort. Paris. 1818. In-8o.
53. **Bianckaart**, **S**. De nieuw hervormde Anatomia, ofte ontleding des menschen ligchaams. Amst. 1678. 8o.
54. **Frenay**, **J. D**. De symmetrica corporis humani fabricatione. Lugd. Bat. 1842. 8o. (Diss. 113).
55. **Kerckringius**, **Th**. Specilegium anatomicum continens observationum anatomicarum rariorum centuriam unam, necnon osteogeniam fœtuum. Amst. 1670. 4o.
56. **Kulmus**, **J. A**. Ontleedkundige tafelen, benevens de daartoe behoorende afbeeldingen en aanmerkingen. In het Nederd. gebracht door G. Dicten. Amst. 1734. 8o.
57. **Mohr**, **B**. Beiträge zur pathologischen Anatomie. Stuttg. 1838. 8o.
58. **Morgagnus**, **J. B**. Epistolae anatomicae duae. Lugd.-Bat. 1728. 4o.
59. **Müller**, **G. W**. XXIV Kupfer-Tafeln, welche die Knochen des ganzen menschlichen Körpers vorstellen. Francf. a/M. 1749. 4o.
60. **Munnick**, **J**. De re anatomica. Traj. ad. Rh 1697. 8o.
61. **Plenck**, **J. J.** en **D. v. Gesscher**. Schets der ontleedkunde. 3e druk. Amst. 1794. 2 dln. In één band. 8o.
62. **Sabatier**. De ontleedkunde volledig behandeld, of naauwkeurige beschrijving van alle deelen des menschelijken lichaams. Goes en 's Gravenh. 1780—85. 2 dln. 8o.
63. **Verheyen**, **P**. Anatomie oft ontleedkundige beschrijving van het menschen lichaam. Uit het Lat. vert. door A. D. Sassenus. Bruss. 1711. 8o.
64. **Vrolik**, **W**. Beschrijving der beenderen van het menschelijk ligchaam. Amst. 1834. 8o.
65. **Winslow**, **J. B**. Expositio anatomica structurae corporis humani. Traj. ad Rh. 1753. 4 vol. 8o.

2. *Bijzondere onderwerpen.*

66. **Monro**, **A**. Ontleedkundige verhandeling over de zenu-

wen en haar verspreiding, over de beweging van het hart en over de Chylbuys.

Gevolgd door:

Koopmans, **G.** Over de ontleedkundige bewerking der hersenen en zenuwen. Naar den 2den Lat. druk door P. M. Nielen. Amst. 1791. 8o.

67. **Strijbosch**, **W. L. H.** Over de structuur en den samenhang der Nierbuisjes. Leid. 1870. 8o.

68. **Voogt**, **J. G. de.** Over de zamenstelling van het Ruggemerg. Leid. 1862. 8o.

B. Natuurkunde van den Mensch.

1. *In het algemeen.*

69. **Büchner**, **L.** Physiologische Bilder. Leipz. 1872. 8o.

70. **Burdach**, **K. T.** Der Mensch nach den verschiedenen Seiten seiner Natur. Stuttg. 1854. 8o.

71. **Debreyne**, **P. J. C.** Précis de physiologie humaine. 3e édit. Brux. 1845. In-8o.

72. **Eberhardus**, **J. P.** Conspectus physiologiae et diaeteticae tabulis expressus. Hal. Magd. 1753. 8o.

73. **Haller**, **A. de.** Primae lineae physiologiae. Gott. 1751. 8o.

74. ———— Elementa physiologiae corporis humani. Lausann. 1757—60. 2 vol. 4to.

75. ———— Eléments de physiologie. Trad. par Bordenave. Paris 1769. In-8o.

76. ———— Grundrisz der Physiologie, mit den Verbesserungen von Wrisberg, Sömmerring und Meckel. Erlang. 1800. 2 Th. 8o.

77. **Kuhn**, **O. B.** Proeve eener Anthropochemie, bevattende een overzicht van de bestanddeelen en scheikundige verrigtingen des menschelijken ligchaams. Uit het Hoogd. door A. Saagmans Mulder. Franek. 1832. 8o.

78. **Lenhossék**, **M. a.** Institutiones physiologiae organismi humani. Vienn. 1822. 2 vol. 8o.

79 **Lieutaud**, **J**. Elementa physiologiae cum praemissa introductione in universam medecinam. Lips. 1752. 8o.

2. *Bijzondere onderwerpen.*

a. Leven en Levenskracht.

80. **Burdach**, **K. F**. Blicke ins Leben. Leips. 1842—48. 4 Bde. 8o.
81. **Haan**, **P. J**. Dissertation sur la vie en général et en particulier sur la vie humaine. Louv. 1839. In-8o.
82. **Koning**, **J. de**. Verhandeling over het leven en deszelfs gevolgen bij den mensch. Zalt-Bomm. 1840. 8o.
83. **Moleschott**, **J**. Der Kreislauf des Lebens. Mainz. 1852. 8o. (F. 129).
84. **Ontijd**, **C. G**. Verhandeling over het verschil tusschen de algemeene grondkrachten der natuur en de levenskracht. Amst. 1840. 8o. (A. 89).
85. **Schroeder v. d. Kolk**, **J. L. C**. Ziel en Lichaam in hunne onderlinge verhouding geschetst. Utr. 1864. 8o.
86. **Snellen**, **C. T**. Diss. med. inaug. de varia vitae energia. Lugd.-Bat. 1750. 4o. (Diss. 7.)
87. **Vrignauld**, **M**. Nouvelles recherches sur l'économie animale. Paris. 1782. In-8o.

---

88. **Hennings**, **J. C**. Over Droomen en Slaapwandelaars. Amst. 1788. 3 dln. In twee banden. 8o.
89. ——————— Over het Voorgevoel en de Schijngezichten. Amst. 1790—91. 2 dln. 8o.
90. ——————— Over de leer aangaande Geesten en Geesten-zienders. Amst. 1786—89. 2 dln. 8o.
91. **Hufeland**, **C. W**. Belangrijke waarnemingen omtrent het slaapwandelen of het droomleven. Dordr. 1817. 8o.
92. **Martini v. Geffen**, **P. C. M**. Belangrijke verschijnselen over het Zieleleven. Devent. 1836. 8o.
93. **Olmen**, **D. J. F. v**. Diss. med. inaug de Somnambulatione. Lovan. 1786. (Diss. 11.)

94. **Roock**, G. J. D. de. Diss. med. inaug. de Somno. Lugd.-Bat. 1817. 4o. (Diss. 16.)

b. DIERLIJK MAGNETISMUS.

95. **Ghert**, P. G. v. Mnemosyne, of aanteekeningen van merkwaardige verschijnselen van animalisch magnetismus. Amst. 1815. 8o.
96. **Tienen**, B. L. v. Diss. med. inaug. de Magnetismo, qui vocatur animalis. Amst. 1853. 8o.

c. ADEMHALING, BLOED, BLOEDSOMLOOP, ZENUWWERKING, SPIJSVERTERING, ENZ.

97. **Bernerus**, G. E. Exercitatio physico-medica de efficacia et usu Aeris mechanico in corpore humano. Amst. 1738. 12o.
98. **Croeser**, J. H. De ware oorzaak der eerste inademing, alsook der verdere beurtwisselende in- en uitademing. Gron. 1740. 4o.
99. **Enschuit**, F. P. T. Diss. physiol.-med. de Respirationis chymismo. Sectio prior, de mutationibus quas respiratio, tum in aëre, tum in sanguine producit. Traj. ad Rh. 1836. 8o. (Diss. 87.)

100. **Mandele**, J. v. d. Bijdrage tot de kennis der Bronchiaalklieren. Leid. 1870. 8o.
101. **Moleschott**, J. De Malpighianis pulmonum vesiculis. Heidelb. 1845. 8o.

102. **Arnold**, F. C. A. De sede et causis Pulsus arteriosi. Diss. inaug. physiol. Lips. s. a. 4o.
103. **Fouquet**, H. Essai sur le Pouls par rapport aux affections des principaux organes. Nouv. édit. Montpell. 1818. In-8vo.
104. **Godefroi**, J. M. Diss. med. inaug. de Pulsu. Lugd. Bat. 1842. 8o.

105. **Horst, S. v. d.** Over de eiwitachtige stoffen van het bloed. Leid. 1868. 8o.
106. **Munnich, A. J.** Onderzoekingen over de bloedkleurstof. Leid. 1868. 8o.
107. **Nick, G. H.** Beobachtungen über die Bedingungen, unter denen die Häufigkeit des Pulses im gesunden Zustand verändert wird. Tübing. 1826. 8o.
108. **Parry, C. H.** Experimental-Untersuchung über die Natur, Ursache und Verschiedenheit des arteriösen Pulses. Aus dem Engl. übersetzt durch C. von Embden. Hann. 1817. 8o.
109. **Schwencke, Th.** Haematologia, ofte verhandeling over het bloed. Uit het Lat. vert. door A. Westerhoff. 's Gravenh. 1744. 8o.

110. **Leroi, J. T.** Diss. physiol. inaug. de irritabilitate musculorum. Rott. 1856. 8o.
111 **Marshall Hall.** Darstellung der Verrichtungen des Nervensystems. Aus dem Engl. von E. Dieffenbach. Hamburg. 1840. 8o.
112. **Wedemeijer, G.** Physiologische Untersuchungen über das Nervensystem und die Respiration. Hann. 1817. 8o.

113. **Verster, F.** Diss. med. inaug. de Salivae in digestione usu. Lugd.-Bat. 1772. 4o. (Diss. 9.)
114. **Zeijlemaker, J. J.** Diss. med. inaug. de quibusdam causis quarum efficacia male afficitur concoctio. Lugd.-Bat. 1794. 4o. (Diss. 13.)

115. **Bergh, J. G. v. d.** Diss. med. inaug. continens observationes de Utero. Lugd-Bat. 1821. 8o. (Dis. 32.)
116. **Coelen, F. P. H.** Diss. anat.-physiol. inaug. de Placenta. Harl. 1846. 8o.
117 **Fruytier, D.** Diss. physiol.-med. inaug. de generatione Lactis. Lugd.-Bat. 1758. 4o. (Diss. 8.)
118. **Heyst, L. G. v.** Diss. physiol.-med. inaug. de mensium fluxu. Lugd.-Bat. 1842. 8o. (Diss. 112.)

119. **Munnicks v. Cleeff, G.** Spec. physiol.-med. inaug. de usu Placentae humanae, comparatione ejusdem cum animalium placentis illustrato. Traj. ad Rh. 1819. 8o. (Diss. 30.)
120. **Oudemans, C. A. J. A.** Diss. physiol.-med. de fluxu menstruo. Hag.-Com. 1847. 8o.

121. **Hofmans, A.** Diss. inaug. physiol.-med. de ortu et incremento foetus humani. Lugd.-Bat. 1758. 4o. (Diss. 8.)
122. **Waersegger, H. J.** Repet. med. de nutritione foetus. Lovan. 1796. 4o. (Diss. 13.)

123. **Kribs, G. J.** Spec. med. inaug. continens disquisitiones physiologicas de membrana quae dicitur decidua Hunteri. Lugd.-Bat. 1852. 8o. (Diss. 127.)

124. **Luchtmans, G. J.** Diss. physiol. inaug. de mutatione axis oculi secundum diversam distantiam objecti ejusque causa. Traj. ad Rh. 1832. 8o. (Diss. 64.)

125. **Hoffmann, H.** Das Protein und seine Verbindungen in physiologischer und nosologischer Beziehung. Gieszen. 1842. 8o.

d. Physiognomie en Cranioscopie.

126. **Carus, C. G.** Grundzüge einer neuen und wissenschaftlich begründeten Cranioscopie. Stuttg. 1841. 8o.
127. **Martini v. Geffen, A.** Handleiding tot de Gelaatkunde volgens het leerstelsel van Lavater. 's Hertogenb. 1827. 8o.
128. ——————— De Karakterkunde volgens de Gelaatsleer in verband beschouwd met de Schedelleer en de menschelijke Temperamenten. 's Hertogenb. 1829. 8o.

IV.

NATUURLIJKE GESCHIEDENIS VAN DEN MENSCH.

129. **Büchner, L.** Der Mensch und seine Stellung in der Natur in Vergangenheit, Gegenwart und Zukunft. Oder: Woher kommen wir? Wer sind wir? Wohin gehen wir? 5te Aufl. Leips. 1872. 8o.
130. **Molae, P. J. F.** Komen de menschen uit apen voort? De moderne leer der ontwikkeling van het menschdom volgens Carl Vogt en anderen, getoetst aan wetenschap en ervaring. Amst. 1869. 8o.
131. **Virey, J. J.** Histoire naturelle du genre humain. Brux. 1834. 4 vol. In-12o.

V.

KENNIS EN BEHANDELING DER ZIEKTEN.

A. Algemeene Pathologie en Therapie.

132. **Graevell's** Notizen für praktische Aertzte über die neuesten Beobachtungen in der Medicin mit besonderer Berücksichtigung der Krankheits-Behandlung. Herausgeg. von H. Helfft. Neue Folge. Bd. V. Berlin. 1862. 8o.
133. **Posner, L.** Berliner klinische Wochenschrift. Organ für practische Aerzte. Berl. 1864—78. Jahrg. I—XV. 4o. (B. 193).

134. **Berends, C. A. G.** Opera postuma. Berol. 1829—30. 2 vol. 8o.
135. **Bischoff, J. R.** Grondbeginsels der praktische geneeskunde. Uit het Hoogd. vert. door C. v. Eldik. Nijm. 1826. 2 dln. In één band. 8o.

136. **Bleekrode**, S. A. Comment. med. inaug. pars prior sistens palaelogiam regulae therapeuticae: Similia similibus curantur: Gron. 1835. 8o.

137. **Boerhave**, H. De geneeskundige onderwijzingen van den grooten Boerhave. Vert. door C. Love. Amst. 1745. 8o.

138. ——————— Kortbondige spreuken wegens de ziektens te kennen en te genezen. Vert. door C. Love. Amst. 1741. 8o.

139. **Broussais**, F. J. V. Ontwikkeling der stellingen betrekkelijk de ziekte-kunde. Uit het Fransch door J. H. v. Opdorp. Breda. 1835. 2 dln. 8o.

140. **Burserius**, J. B. Institutionum medicinae practicae quas auditoribus suis proelegebat. Edit. nova. Lips. 1787—90. 4 vol. 8o.

141. **Conradi**, J. W. H. Handbuch der Pathologie und Therapie. 4te Ausg. Marb. und Kassel. 1831—33. 2 Bde. 8o.

142. **Consbruch**, G. W. Geneeskundig handboek voor praktische artsen. Naar het Hoogd. door N. C. Meppen. Amst. 1821—24. 2 dln. 8o.

143. **Gaubius**, H. D. Commentaria in institutiones pathologiae medicinalis. Vienn. 1792—94. 4 vol. 8o.

144. ——————— Institutiones pathologiae medicinalis. Edit. 3a. Leid. 1781. 8o.

145. ——————— Pathologie. Trad. du Lat. en Franç. par Sue le Jeune. Paris. 1770. In-8o.

146. ——————— Anfangsgründe der medicinischen Krankheitslehre. Aus dem Lat. übers. von C. G. Gruner. Berl. 1791. 8o.

147. **Gobée**, C. Klinische bijdragen tot de theorie en praktijk der Genees- en Heelkunde. Utr. 1839. 8o.

148. **Haasse**, A. W. Ueber Erkentniss und Cur der chronischen Krankheiten des menschlichen Organismus. 2e Aufl. Leipz. 1820. 4 Bde. 8o.

149. **Haen**, A. **de**. Ratio medendi in Nosocomio practico Vindobonensi. Lugd.-Bat. 1761—75. 4 vol. 8o.

150. Handleiding tot de genezing der inwendige ziekten,

uitgeg. door het Opperste Collegie der Geneeskunde te Berlijn. Leijd. 1788. 8o.

151. **Hartmann**, F. Handbuch der allgemeinen Pathologie. Erlang. 1864. 8o.

152. **Hasper**, M. Novus thesaurus Semiotices pathologicae. Lips. 1825. Vol. I. 8o.

153. **Heijmans**, C. M. B. Spec. med. inaug. exhibens observationes quasdam therapeuticas de regimine aegrotantium rite instituendo. 1825. 8o. (Diss. 43.)

154. **Hufeland**, C. W. Conspectus morborum secundum ordines naturales adjunctis caracteribus specificis seu signis pathognomicis. Edit. 2a. Berol. 1831. 8o.

155. ——————— Ein Wort an meine künftigen Herren Zuhörer als Ankundigung meiner Vorlesungen. 2e Aufl. Jena. 1795. 8o.

156. **Jonge**, B. de. Handboek der praktische geneeskunst. Middelb. 1843. 8o.

157. **Junckerus**, D. Conspectus Pathologiae ad dogmata Stahliana praecipue ordinatae et Semeiologiae potissimum Hippocratico-Galenicae in forma tabularum. Hal. Magdeb. 1736. 4o.

158. **Kortum**, G. T. Beschrijving van den aart en kenmerken van onderscheidene ziekten, benevens opgaven der geneesmiddelen. Uit het Hoogd. vert. door J. A. Saxe. Utr. 1801. 8o.

159. **Ludwig**, C. G. Institutiones pathologiae praelectionibus academicis accommodatae. Lips. 1754. 8o.

160. **Piso**, C. Selectiorum observationum et consiliorum de praetervisis hactenus morbis affectibusque praeter naturam liber singularis. Lugd.-Bat. 1714. 4o.

161. **Plagge**, M. W. Handboek der Pathologie en Therapie. Amst. 1836—46. 3 dln. 8o.

162. **Ploucquet**, G. G. Delineatio systematis nosologici naturae accommodati. Tubing. 1781—92. 2 vol. 8o.

163. **Quarin**, A. en **A. Laurillard** *dit Fallot*. Aart, kenmerken en oorzaken van onderscheidene ziekten, benevens opgaave der geneesmiddelen. 2e druk. Amst. 1807. 8o.

164. **Schwieten**, G. v. Korte beschrijving en geneeswijs der ziekten, welke veelzins in de heirlegers voorkomen. Vert. door J. v. d. Haar. 5e druk. Amst. 1780. 8o.
165. ——————— Hetzelfde werk. 6e dr. Amst. 1790. 8o.
166. **Sprengel**, K. Handbuch der Pathologie. 4te Aufl. Leips. 1804—10. 3 Thl. 8o.
167. **Stoll**, M. Ratio medendi in Nosocomio practico Vindobonensi. Vienn. 1777—90. 7 vol. 8o.
168. **Störck**, A. v. Onderwijs in de beoeffenende geneeskunde. Uit het Hoogd. vert. door G. ten Haaff. 2e druk. 1787. 8o.
169. **Tissot**, S. A. D. Van den aart en geneeswijze van verscheidene zwaare ziekten. Leid. 1772. 8o.
170. ——————— en **L. Bikker**. Raadgevinge voor de gezondheid van den gemeenen man, en allen die de hulpe van een bekwaam genees- en heelmeester ontbreken. Brugge. 1765. 8o.
171. ——————— Hetzelfde werk. 3e dr. Rott. 1772. 8o.
172. **Vogelvanger**, E. Spec. acad. inaug. continens quaedam de morbosis humorum affectionibus et illorum effectu. Gand. 1830. 4o. (Diss. 21.)
173. **Vriese**, G. H. de. Spec. acad. med. quo praecipuae exponuntur methodi, quibus utitur Therapeutice naturalis ad sanandos corporis humani morbos chronicos. Lugd.-Bat. 1830. 8o. (Diss. 55.)

B. Pathologische Anatomie.

174. **Brantjes**, J. Diss. anat.-pathol. de Membranis serosis. Lugd.-Bat. 1841. 8o. (Diss. 106.)
175. **Egmond**, H. Scholl v. Spec. anat.-pathol. de natura Membranarum serosarum in genere, et de anatomia-pathologica Pleurae Inflammatae. Harl. 1835. 8o. (Diss. 80.)
176. **Goddard**, Q. J. Diss. med. inaug. exhibens observationem anatomico-pathologicam de vitio Hepatis organico. Rott. 1841. 8o. (Diss. 105.)

177. **Heijmans, S. v. Praag.** Spec. anat.-pathol. de Pancreate. Lugd.-Bat. 1831. 8o. (Diss. 59.)
178. **Heijst, L. J. B. v.** Diss. anat.-pathol. de Osteogenesi naturali et praeternaturali. Lugd.-Bat. 1835. 8o.
179. **Ingen-Housz, A. F. J.** Observationes anatomico-pathologicae. Lugd.-Bat. 1737. 8o. (Diss. 59.)
180. **Roer, J. H. v.** Spec. med. inaug. sistens observationes anatomico-pathologicas de Variolis. Traj. ad Rh. 1842. 8o. (Diss. 112.)
181. **Roosenburg, J.** Diss. anat.-pathol. sistens historiam Hydropis ovarii cum epicrisi. Delph. 1848. 8o.
182. **Visscher, N. P.** Spec. med. inaug. exhibens anatomiam et pathologiam specialem organorum Respirationi inservientium. Traj. ad Rh. 1824. 8o, (Diss. 40.)
183. **Winkler, A. T.** Diss. anat.-pathol. inaug. de Hyperaemia et Phlogosi medullae spinalis ejusque membranarum. Lugd.-Bat. 1845. 8o. (Diss. 123.)

C. Diagnostiek en Prognostiek.

184. **Berard, A.** Du diagnostic dans les maladies chirurgicales, de ses sources, de ses incertitudes et de ses erreurs. Paris. 1836. In-8o.
185. **Boerhaave, H.** Kortbondige spreuken wegens de ziektens te kennen en te genezen. Vert. door C. Love. Amst. 1641. 8o. (G. 113.)
186. **Bruin, A. C. R. I. de.** De differentieele diagnose van maagkanker en ronde maagzweer. Leid. 1870. 8o.
187. **Delhez, J. A.** Diss. med. inaug. continens quaedam de corporis habitu externo seminiorum quae praeter naturam sunt indice. Lugd.-Bat. 1841. 8o. (Diss. 106.)
188. **Galen, C. v.** Diss. med. inaug. de urinarum statu et significatione in morbis. Lugd.-Bat. 1788. 4o. (Diss. 11.)
189. **Hoppe, C.** Perkussion und Auskultation in diagnostischer Hinsicht. Berl. 1865. 8o.
190. **Laënnec, R. T. H.** Traité de l'Auscultation médiate,

et des maladies des poumons et du coeur. 4e édit. considérablement augmentée par ANDRAL. Brux. 1837. In.-8o.

191. **Post**, **J.** Diss. med. inaug. de signis ex lingua petendis. Lugd.-Bat. 1848. 8o. (Diss. 116.)

192. **Smitz**, **H.** De singularum intestini partium, respectu morborum, diagnosi. Bonnae. 1839. 8o. (Diss. 99.)

193. **Ziegler**, **A.** De Uroscopie aan het ziekbed. Uit het Hoogd. door C. P. TER KUILE. Tiel. 1863. 8o.

D. Verschillende Ziekten.

1. *Geschiedenis der Ziekten.*

194. **Feith C. J. en J. L. C. Schröder v. d. Kolk.** Geschiedkundig overzicht der verbeteringen, in de laatste jaren daargesteld in de verpleging van krankzinnigen in Nederland. 's Gravenh. 1848. 8o.

195. **Gennep**, **A. v.** Diss. hist.-med. inaug. de Morte Nigra, pandemia seculo XIV. Lugd.-Bat. 1856. 8o.

196. **Godefroi**, **M. J.** De tusschenpoozende Koortsen, welke gedurende het voorjaar en den zomer van het jaar 1847 te 's-Hertogenbosch geheerscht hebben. 1847. 8o. Overgedr. uit *de Boerhaave.*

197. **Meurs**, **P. v.** Diss. hist.-med. de natura morbi a Thycidide descripti. Lugd.-Bat. 1842. 8o. (Diss. 114.)

198. **Meyer**, **J. J.** Die Influenza oder Grippe des Jahres 1833. Potsd. 1833. 8o.

199. **Mye**, **F. v. d.** Twee verhandelingen over de heerschende ziektens te Breda, ten tijde van het beleg (1625). Naar de nieuwste uitgave van C. G. GRUNER. Breda. 1793. 8o.

200. De Pokken-Epidemie in Nederland in 1870—73. Uitgeg. door het Departement van Binnenl. Zaken. 's Gravenh. 1875. 4o.

201. Report on Epidemic Cholera and Yellow Fever in

the Army of the United-States, during the Year 1867. Washingt. 1868. 4o.

202. **Rossem**, C. v. Diss. hist.-med. de Catharro epidemico. Lugd.-Bat. 1840. 8o. (Diss. 104.)

203. **Siegenbeek**, M. Eenige berigten omtrent vroeger in ons land geheerscht hebbende besmettelijke ziekten. Leid. 1832. 8o.

204. **Thijssen**, H. F. Geschiedkundige beschouwing der ziekten in de Nederlanden, in verband met de gesteldheid des lands en de leefwijze der inwoneren. Amst. 1824. 8o.

205. (**Werk**, v. d.) Historia Influenzae in patria nostra a primis ejus vestigiis ad nostra tempora. S. l. et a. 8o.

206. **Zimmerman**, J. G. Verhandeling over de Roode Loop, welke in den jare 1775 in Zwitserland heeft geregeerd. Uit het Hoogd. door J. H. Hermans. Arnh. 1770. 8o.

---

207. **Basting**, J. H. C. Diss. med. inaug. continens morborum in Nosocomio Lugduni Bat. militari anno 1854 curatorum historiam generalem. Amst. 1855. 8o.

208. **Evers**, J. C. Gotlob. Diss. med. inaug. continens brevem conspectum morborum hoc anno in clinice C. Pruijs v. d. Hoeven. Hag.-Com. 1841. 8o. (Diss. 105).

209. **Hollman**, P. I. Diss. med. inaug. continens aliquot selectas morborum historias, in clinice C. Pruijs v. d. Hoeven observatorum. Lugd.-Bat. 1845. 8o. (Diss. 123.)

210. **Rhijn**, H. B. v. Diss. med. inaug. sistens brevem conspectum morborum hoc anno in clinice C. Pruys v. d. Hoeven observatorum. Lugd.-Bat. 1840. 8o. (Diss. 102.)

211. **Smits**, C. Diss. med. inaug. continens nonnullas morborum historias in clinicis Schoenlein et Wolff observatorum. Lugd.-Bat. 1842. 8o. (Diss. 111.)

212. **Teljer**, G. J. Diss. med. inaug. continens binas historias acutae mentis alienationis feliciter curatae. Traj. ad Rh. 1845. 8o. (Diss. 123.)

2. *Besmettelijke Ziekten.*

213. **Breckpot**, **P.** De Morbis epidemicis. Lovan. 1797. 4o. (Diss. 13.)
214. **Evers**, **J. C. G.** Besmettelijke ziekten. Z. j. en pl. 8o.
215. **Moll**, **A.** Proeve eener theorie van de werking der contagia acuta op het menschelijk ligchaam. Nijmeg. 1815. 8o.

216. Algemeen rapport der Commissie tot het onderzoek van den aard en de meest geschikte wijze van behandeling van den Aziatischen braakloop. 's Gravenh. 1832. 8o.
217. **Godefroi**, **M. J.** Iets over het standpunt der Cholerakennis in 1876. Overdr. uit het *Ned. Tijdschr. v. Geneeskunde.* 1874. 8o.
218. **Janssens**, **F. X.** Descriptio Cholerae, in qua ejus definitio, causa proxima, et remotae, divisio, diagnosis, prognosis, autopsia cadaverum, curatio et regimen prophylacticum therapeuticé exarata occurrunt. Breda. 1833. 8o.
219. **Rive**, **F. G.** De Cholera asiatica. Diss. med. inaug. ex observationibus clinicis, Amstelodami institutis, ducta. Traj. ad Rh. 1833. 8o. (Diss. 65.)
220. **Zwaan**, **H. de.** Verslag van het Cholera-Hospitaal te Rotterdam van het jaar 1866. 's Gravenh. 1867. 8o.

221. **Buijs**, **P. J.** Diss. med. inaug. de Dysenteria simplici. Lugd.-Bat. 1817. 4o. (Diss. 16.)
222. **Ertrijck**, **J. C. F. v.** Diss. med. inaug. de Dysenteria simplici ejusque cum febre primitiva complicatione. Leid. 1814. 4o. (Diss. 15.)
223. **Gerth**, **A. v.** Disp. med. inaug. de Febre Dysenterica. Harderov. 1799 4o. (Diss. 7.)
224. **Helfrich**, **C.** De Dysenterie in de Tropische gewesten. Leid. 1872. 8o.
225. **Schneider**, **F.** Dysenterie, rothe Ruhr, ihr Wesen und ihre Behandlung. Leipz. 1873. 8o.

226. **Wierts**, **P. H. B.** Diss. med. inaug. de Dysenteria imprimis de ejus curatione. Lugd.Bat. 1792. 4o. (Diss. 12).

227. **Cooth**, **L. C. E. E. v.** Diss. med. inaug. de Febre Nervosa. Traj. ad Rh. 1862. 4o. (Diss. 14.)

228. **Galette**, **J. F. L. S.** Die Typhen oder das sogenannte Nervenfieber in allen seinen Formen. Nebst einer auf physiologische Grundsätze basirten Heilmethode. Mainz. 1850. 8o.

229. **Hufeland**, **C. W.** Bemerkungen ueber das Nervenfieber und seine Complicationen. Jena. 1799. 8o.

230. **Marcus**, **A. F.** Ueber den jetzt herrschenden ansteckenden Typhus. Bamb. und Würzb. 1813. 8o.

231. **Molewater**, **J. B.** Diss. med. inaug. de Typho abdominali sive Febre typhoidea. Lugd.-Bat. 1840. 8o. (Diss. 103.)

232. **Wunderman**, **C. A.** Die Nosologie des Typhus. Stuttg. 1839. 8o.

233. **Donkers**, **L.** Idea Febris Petechialis sive tractatus de morbo puncticulari. Lugd.-Bat 1686. 8o.

234. **Michell**, **J. P.** Geneeskundige verhandeling over de oorzaken, onderscheiding en geneeswijze der Febres catharrhales of zinkingkoortsen, welke zich sedert eenige jaren meer dan voorheen in de Nederlanden vertoond hebben. Amst. 1806. 8o.

235. **Stipriaan Luiscius**, **A. v.** De stelling van den Franschen geneesheer Devèze, dat de gele koorts niet besmettelijk is, getoetst aan de rede en ondervinding. Amst. 1825. 8o. (A. 94.)

236. **Thomassen a Thuessink**, **E. J.** Verslag over het al of niet besmettelijke der gele koorts, vooral in betrekking tot het werk van den Franschen geneesheer Devèze, over hetzelfde onderwerp. Amst. 1822. 8o. (A. 95).

237. ——————————— Nader onderzoek omtrent de besmettelijkheid of niet besmettelijkheid der gele koorts. Amst. 1824. 8o. (A. 96.)

238. **Beijen**, **J. F.** Diss. med.-pract. inaug de Tussi convulsiva. Traj. ad. Rh. 1828. 8o.
239. **Veirac**, **J.** Geneeskundige verhandeling van den Kinkhoest. Utr. 1792. 8o.

240. **Freeriks**, **H. N.** Diss. med. inaug. de Scarlatina. Lugd.-Bat. 1843. 8o. (Diss. 116.)

241. **Bentfort**, **F. G. R.** Pokken. Amst. 1871. 8o.
242. **Berkheij**, **J. Le Francq v.** Natuurkundige vergelijkingen ten betooge, dat men de zoo veel geruchtmakende koepokken te houden hebbe voor eene soort van Etterblijnen en Blaaren. Leijd. 1801. 8o.
243. **Kemps**, **W. L. D.** Diss. med. inaug. de Variolis. Lugd.-Bat. 1788. 4o. (Diss. 11.)
244. **Mar**, **J. de la.** Diss. med. inaug. continens quaestiones quasdam de Morbo varioloso. Amst. 1845. 8o.
245. **Roer**, **J, H. v.** Spec. med. inaug. sistens observationes anat.-path. de Variolis. Traj. ad Rh. 1842. 8o. (Diss. 42).
246. **Voorhelm Schneevoogt**, **G. E.** Diss. med. inaug. sistens quasdam annotationes et observationes de Variolis. Harlem. 1838. 8o. (Diss. 92).
247. **Wanray**, **A. v.** Diss. med. inaug. de Variolis. Lugd.-Bat. 1776. 4o. (Diss. 10.)

3. *Monographieën van verschillende Ziekten.*

a. Algemeene afwijkingen der Constitutie en Dyscrasiën.

248. **Ments**, **J. H.** Diss. med. inaug. de Chlorosi. Traj. ad Rh. 1845. (Diss. 122.)
249. **Jacobus**, **C. W. C.** Eenige waarnemingen over Scheurbuik. Leid. 1856. 8o.
250. **Klijn**, **C. de.** Diss. med. inaug. de Scorbuto. Traj. ad Rh. 1857. 8o. (Diss. 89.)
251. **Neckere**, **C. B. de.** Repet. med. de Scorbuto. Lovan. 1797. 4o. (Diss. 13.)

252. **Lang, S. P. de.** Diss. med. inaug. de Morbo Scrofuloso. Lugd. Bat. 1793. 4o. (Diss. 13.)

253. **Delclisur, J. J.** Diss. med. inaug. de Hydrope in genere et praecipuis Hydropis speciebus. Lugd.-Bat. 1792. 4o. (Diss. 12.)
254. **Mirandolle, H.** Diss. med. inaug. de varia Hydropis specie. Hag.-Com. 1839. 8o. (Diss. 97.)
255. **Moorsel, T. v.** Diss. med. inaug. de Ascite. Lugd.-Bat. 1820. 4o. (Diss. 17.)
256. **Sittert, H. v.** Diss. med. inaug. de Hydrope Ascite. Lugd.-Bat. 1703. 4o. (Diss. 6.)
257. **Ven, P. J. v. d.** Diss. med. inaug. de Hydrope in genere et speciatim de Anasarca. Lugd.-Bat. 1816. 4o. (Diss. 16.)

258. **Aalbers, H.** Diss. med. inaug. de Diabete mellito. Lugd.-Bat. 1843. 8o. (Diss. 114.)
259. **Driessen, J. C.** Diss. med. inaug. de Phosphuria et Diabete mellito. Gron. 1818. 8o.
260. **Finsterlin, A.** De Diabete. Diss. inaug. Landish. 1839. 8o.

261. **Bouillaud, J.** Nouvelles recherches sur le Rhumatisme articulaire aigu en général, et spécialement sur la loi de coïncidence de la Péricardite et de l'Endocardite avec cette maladie. Paris. 1836. In-8o.
262. **Boom, J. M.** Diss. med. inaug. continens casum morbi rheumatici acuti, qui in pyaemiam transiit. Lugd.-Bat. 1853. 8o. (Diss. 117).
263. **Maassen, J. B.** Diss. med. inaug. de Arthritide. Traj. ad Rh. 1832. 8o. (Diss. 63).
264. **Pietschen, J. G.** Unterricht wie sich die Podagristen und mit anderen Gicht-Arten Beladene während der Anfälle zu verhalten haben. Halle. 1781. 8o.
265. **Rhijne, W. ten.** Verhandelinge van het Podagra en de Vliegende Jicht. Amst. 1684. 8o.
266. **Roderik Macleod, M. D.** Ueber den Rheumatismus.

in seinen verschiedenen Formen und über die Krankheiten innerer Organe, vorzüglich des Herzens und des Gehirnes. Wism. 1843. 8o.

267. **Crillaerts, H. F. A.** Bijdrage tot de leer der Syphilis. Leid. 1867. 8o.
268. **Crommelinck.** Mémoire sur l'origine, la nature, la préservation et le traitement de la Syphilis. Brux. 1860. In-8o.
269. **Hecker, A. F.** Duidelijke aanwijzing om de verschillende soorten der Gonorrhoea nauwkeurig te onderscheiden en behoorlijk te behandelen. Uitg. door J. W. Kirchner. Amst. 1804. 8o.
270. Onfeilbare geneeswijze der Venusziekten zonder geneesheer. Amst. 1891. 8o.
271. **Plenck, J. J.** Verhandeling over de Venusziekten. Uit het Lat. door L. Nolst. 3de druk. Dordr. 1792. 8o.

b. Ziekten van de Huid.

(Behalve Roodvonk, Pokken en Mazelen. Zie *Besmett. Ziekten.*)

272. **Alibert, J. L.** Description des maladies de la peau. 2e édit. Brux. 1825. 2 vol. In-8o.
273. **Rayer, P.** Traité théorique et pratique des maladies de la peau. 2e édit. Paris. 1835. 3 vol. In 8o.
274. **Blom, P. J.** Verhandeling over het Kwaad-Hoofdzeer (Tinea capitis). Utr. 1829. 8o. (A. 173.)
275. **Lepelletier, A.** Traité de l'Erysipèle et des différentes variétés qu'il peut offrir. Paris. 1836. In-8o.
276. **Lips, J. F.** Diss. med. inaug. de Erysipelate. Lugd.-Bat. 1824. 8o. (Diss. 41).
277. **Scharp, A.** Spec. med. inaug. de Erysipelate et induratione telae celluraris infantis recens nati. Lugd.-Bat. 1839. 8o. (Diss. 96).
278. **Smitz, J.** Diss. med. inaug. de Erysipelate. Lovan. 1819. 4o. (Diss. 17).

c. Ziekten van het Zenuwstelsel.

279. **Dietl, J.** De kliniek der Hersenziekten ontwikkeld uit de ziektekundige ontleedkunde. Bew. door M. J. Godefroi. 's Hertogenb. 1847. 2 st. 8o.

280. **Haar, J. v. d.** Over de Herzenen en Zenuwen, en derzelver ziekten. Waaragter honderd en vijftig genees- en heelkundige waarnemingen. Amst. 1788. 8o.

281. **Marshall Hall.** Het zenuwstelsel en deszelfs ziekten. Naar het Eng. door L. C. Fock. Amersf. 1845. 8o.

282. **Beels, Th. N.** Diss. med. inaug. de Encephalitide. Lugd.-Bat. 1798. 4o. (Diss. 14).

283. **Damme, C. B. v.** Diss. med. inaug. de hydrope acuto ventriculorum Cerebri. Leid. 1815. 4o.

284. **Goris, L.** Diss. inaug. med. de Commotione Cerebri. Lovan. 1824. 4o. (Diss. 18).

285. **Haver Droeze, F. J.** Diss. med. inaug. de Phrenitide. Lugd.-Bat. 1842. 8o. (Diss. 111).

286. **Schmidt auf Altenstadt, J. O. v.** Spec. med. inaug. de Laesione Cerebri in suppurationem abeunte. Gron. 1810. 8o. (Diss. 25).

287. **Steen, A. v. d.** Spec. med. inaug. de Hydrocephalo acuto, continens observationes duas. Traj. ad. Rh. 1842. 8o. (Diss. 112).

288. **Swets, R.** Diss. med. inaug. de Cephalalgia idiopathica. Lugd.-Bat. 1840. 8o. (Diss. 104).

289. **Vermeulen, P. J. A. H.** Diss. med. inaug. de Cephalalgia. Traj. ad Rh. 1843. 8o. (Diss. 115).

290. **Cornelissen, J. A.** Diss. med. inaug. de Apoplexia. Lugd.-Bat. 1816. 4o. (Diss. 16).

291. **Douven, B. T.** Diss. med. inaug. de Prophylaxi Apoplexiae. Lugd.-Bat. 1777. 4o. (Diss. 10).

292. **Hohnbaum, C.** Ueber den Lungenschlagflusz nebst einer Einleitung ueber Schlagflüsse überhaupt. Erl. 1817. 8o.

293. **Ingenhousz, H. F.** Diss. med. inaug. de Apoplexia ejusque variis speciebus. Lugd.-Bat. 1793. 4o. (Diss. 13).
294. **Janssens, H. F. N.** Diss. med. inaug. de Apoplexia. Lovan. 1827. 4o. (Diss. 19).
295. **Lightenvelt, F. G.** Diss. med. inaug. de Apoplexia in genere. Lugd.-Bat. 1789. 4o. (Diss. 12).
296. **Los, A. J. M.** Diss. med. inaug. de Apoplexia. Lugd.-Bat. 1842. 8o. (Diss. 110).

297. **Daniëls, C. E.** Acad. proefschrift over Tabes dorsualis. Leid. 1862. 8o.

298. **Landman, N. J. B.** en **M. J. Godefroi.** Belangrijk geval van Hyperaemia Spinalis na Amenorrhoea physiologisch ontwikkeld. Z. j. en pl. 8o.
299. **Winkler, A. T.** Diss. anat.-path. inaug. de Hyperaemia et Phlogosi medullae spinalis ejusque membranarum. Lugd.-Bat. 1845. 8o. (Diss. 123).

300. **Monchy. H. W. de.** Vijf waarnemingen van gedeeltelijke verlamming der handen. Leid. 1855. 8o. (Diss. 135.)
301. **Percivall Pott.** Aanmerkingen en genezing over dat soort van Lammigheid der onderste ledematen, welke dikwerf eene kromheid der ruggegraat vergezelt, en ondersteld wordt daardoor veroorzaakt te zijn. Waarachter gevoegd zijn waarnemingen over de versterving der teenen en voeten. Vert. door M. S. du Pui. Leyd. 1779. 8o.

302. **Korteweg, P. C.** Bijdrage tot de kennis der Loodverlammingen. Leid. 1879. 8o.

303. **Smitz, C. J.** Diss. med. inaug. de Prosopalgia. Lugd.-Bat. 1842. 8o. (Diss. 113).

304. **Pompe, L. Th.** Diss. med. inaug. de Chorea, imprimis minori. Traj. ad. Rh. 1857. 8o. (Diss. 138).

305. **Cramer**, J. G. Diss. med. inaug. de Tetano. Lugd.-Bat. 1841. 8o. (Diss. 106).
306. **Hal**, F. P. N. v. Diss. med. inaug de Tetano et Trismo. Lugd.-Bat. 1839. 8o. (Diss. 99).

307. **Son**, J. B. H. v. Over Beri-Beri. Acad. proefschrift. Leid. 1868. 8o.

308. **Peters**, J. H. Diss. med. inaug. de Epilepsia atque de Eclampsia. Lugd.-Bat. 1817. 4o. (Diss. 16).
309. **Sassen**, H. A. Diss. med. inaug. de Epilepsiae causis. Gron. 1833. 8o. (Diss. 67).
310. **Tissot**. S. A. D. Onfeilbare geneeswijze der Vallende ziekte. Amst. 1791. 8o.

311. **Loof**, A. J. A. Verhandeling over de Honds-Dolheid. Rott. 1793. 8o.
312. **Sauter**, C. N. Diss. med. inaug. de Rabie canina. Traj. ad Rh. 1831. 8o. (Diss. 58).

313. **Assche**, J. B. v. Rep. med. inaug. de Convulsione. Lovan. 1797. 4o. (Diss. 13).
314. **Gessler**, J. G. Diss. med. inaug. de Convulsionibus. Harderov. 1765. 4o. (Diss. 8).
315. **Rees**, J. v. Spec. path.-therap. de Morbis Convulsivis. Traj. ad Rh. 1818. 8o.
316. **Templeman v. d. Hoeven**, **Th**. Diss. phys.-path. de causis frequentiae Convulsionum in infantibus. Traj. ad Rh. 1843. 8o.

317. **Barkhausen**, G. Waarnemingen over het delirium tremens. Uit het Hoogd. door G. Greeve. Dordr. 1829. 8o.
318. **Fränkel**, L. Das Wesen und die Heilung der Hypochondrie. Berl. 1842. 8o.
319. **Heijen**, J. P. Spec. phys.-med. inaug. de Morbis qui mentales dicuntur. Lugd.-Bat. 1832. 8o. (Diss. 62).

320. **Kämpf**, J. Verhandeling over de Hypochondrie. Uit het Hoogd. vert. door W. J. DE KONING. Utr. 1787. 8o.
321. **Marcq**, E. Diss. med. inaug. de Melancholia. Lugd.-Bat. 1741. 4o. (Diss. 7).
322. **Sarluis**, J. Diss. med. inaug. de differentia inter Melancholiam et Melaenam, tum secundum veteres cum secundum recentiores. Hag.-Com. 1840. 8o. (Diss. 103).
322*a*. **Teljer**, G. J. Diss. med. inaug. cont. binas historias, enz. *Zie* 212.

d. ZIEKTEN DER ADEMHALINGSWERKTUIGEN

(Behalve Kinkhoest. Zie *Besmettelijke Ziekten*, bl. 206.)

323. **Brandeler**, G. C. v. d. Diss. med. inaug. de Asthmate spasmodico. Dordr. 1842. 8o. (Diss. 112).
324. **Gulick**, J. S. v. Diss. med. inaug. de Asthmate. Lugd.-Bat. 1776. 4o. (Diss. 10).

325. **Maitre**, H. J. le. Diss. med. inaug. de Angina gangraenosa seu maligna. Lugd.-Bat. 1816. 4o. (Diss. 16).
326. **Poorter**, J. H. H. de. Diss. inaug. de Angina stridula. Leod. 1829. 4o. (Diss. 20).

327. **Albers**, J. A. Kenmerken van eene de spoedigste hulp vereischende hoest, of over de Croup. Naar het Hoogd. door F. D. MOHR Amst. 1809. 8o.
328. **Heidenreich**, F. W. Revision der neuern Ansichten und Behandlung von Croup. Erlang. 1841. 8o.
329. **Home**, F. Untersuchungen über die Natur, Ursache und Heilung des Croup. Aus dem Engl. übers. von F. D. MOHR. Bremen. 1809. 8o.
330. **Luijten**, A. Over den aard en de behandeling van Croup. Tiel. 1863. 8o.
331. **Thalman Bicard**, C. W. Over de Tracheotomie bij Croup. Amst. 1858. 8o.

332. **Moolenburgh**, J. Diss. med. inaug. de dilatatione Bronchiorum. Lugd.-Bat. 1840. 8o. (Diss. 102).

333. **Maes**, A. Diss. inaug. med. de Pleuritide. Lovan. 1826. 4o. (Diss. 18).
334. **Meerbeeck, H. C. v.** Diss. med. inaug. de Pleuritide. Lugd.-Bat. 1816. 4o. (Diss. 16).
335. **Scholl v. Egmond**, **H.** Spec. anat.-path. de natura Membranarum Serosarum in genere et de anat.-path. Pleurae inflammatae. Harl. 1835. 8o. (Diss. 80).

336. **Bruijn, J. P. de.** Diss. inaug. med. de Pneumonia acuta. Lugd.-Bat. 1842. 8o. (Diss. 109).
337. **Grootenacker**, **Th. J. de.** Diss. inaug. med. de Pneumonitide vera. Lugd. Bat. 1736. 4o. (Diss. 6).

338. **Haan, J. B. de.** Spec. med. therap. de Atmiatria speciatim pulmonali. Traj. ad Rh. 1837. 8o. (Diss. 90).
339. **Hohnbaum, C.** Ueber den Lungenschlagflusz. u. s. w. *Zie* 292.
340. **Schoonbeek, H. C.** Diss. med. inaug. qua respondetur ad quaestionem, num Tubercula Pulmonum ab inflammatione oriantur? Gron. 1825. 8o.
341. **Voort, L. v. d.** Diss. med. inaug. de Morbis Pulmonum. Lugd.-Bat. 1787. 4o. (Diss. 11).

342. **Bijnen, P. J. W.** Het dualisme van de Phthisi Leid. 1867. 8o.
343. **Bruijnen**, **P.** Diss. med.-pract. inaug. de Phthisis pulmonali et ejus cura. Lugd.-Bat. 1789. 4o. (Diss. 12).
344. **Janssens, F. X.** Diss. med. inaug. de Phthisi sive Tabe universim sumpta, et speciatim de Phthisi pulmonali. Lugd.-Bat. 1795. 4o. (Diss. 13).
345. **Keuchenius, P. G.** Diss. med. inaug. de Phthisi pulmonali. Lugd.-Bat. 1806. 8o. (Diss. 24).
346. **Roodenberg, M. A.** Diss. med. inaug. continens

quaestionem, utrum Phthisis sit contagiosa, nec ne. Lugd.-Bat. 1844. 8o.

347. **Wittens**, **F.** Diss. med. inaug. de Phthisi et Tabe. Traj. ad Rh. 1707. 4o. (Diss. 6).

349. **Hootin**, **J. J.** Diss. inaug. de Haemoptysi. Leod. 1822. 4o. (Diss. 17).

350. **Kilian**, **A. C.** Repet. med. de Haemoptysi. Lovan. 1769. 4o. (Diss. 13).

351. **Schwaving**, **C.** Diss. med. inaug. de Narium Haemorrhagia. Schoonh. 1838. 8o. (Diss. 94).

352. **Morel**, **C. G. de Prill.** Diss. med. inaug de inflammatione Diaphragmatis. Lugd.-Bat. 1840. 8o. (Diss. 102).

353. **Werke**, **M. v. d.** Diss. med. inaug. de Paraphrenitide. Lugd.-Bat. 1735. 4o. (Diss. 6).

e. Ziekten van het Hart en van het Vaatstelsel.

354. **Bolsius**, **H. G. J.** Diss. med. inaug. de Cordis Hypertrophia. Lugd.-Bat. 1842. 8o. (Diss. 111).

355. **Sanders v. Loo**, **L. J.** Diss. med. inaug. continens observationem vitii Cordis organici. Amst. 1853. 8o.

348. **Schreuder**, **H. A.** Opmerkingen en wenken omtrent wonden van het hart, benevens eene waarneming van scheuring der rechter hartkamer. Leid. 1840. 8o.

356. **Smitz**, **H. B.** Diss. med. inaug. de Aneurismate Cordis. Gand. 1827. 4o. (Diss. 19).

357. **Broek**, **J. H. v. d.** Diss. med. inaug. sistens observationem de Pleuro-Pericarditide gravissima. Traj. ad Rh. 1841. 8o. (Diss. 105).

358. **Enschede**, **J. G.** Diss. med. inaug. de Pericardite. Lugd.-Bat. 1842. 8o. (Diss. 110).

359. **Epen**, **D. G. v.** Diss. med. inaug. de Phlebitide et resorptione purulenta. Amst. 1842. 8o. (Diss. 110).

360. **Hall**, **H. P. v.** Diss. med. inaug. de Endocarditide. Lugd.-Bat. 1842. 8o. (Diss. 110).
361. **Heijden**, **H. A. J. v. d.** Diss. med. inaug. de Aneurismatibus in genere. Lugd-Bat. 1839. 8o. (Diss. 97).
362. **Hodgson**, **J.** Traité des maladies des artères et des veines. Trad. par Breschet. Paris. 1819. 2 vol. In 8o.

f. Koortsen.

(Behalve Typhus, Febris petech. enz. Zie *Besmettel. Ziekten*, bl. 206.)

363. **Eltzman**, **J. L.** De Febribus intermittentibus continuatis vulgo continuis brevis tractatus. Sylv.-Duc. 1741. 8o.
Waarachter van denzelfden schrijver in denzelfden band:
Officium medici coram aegris ceu vera et genuina methodus de colligenda morborum corum aegris historia, iisque cognoscendis et curandis. Sylv.-Duc. 1743. 8o.
364. **Geneste**, **J. J. J. B. de la.** Diss. med. inaug. de Febribus intermittentibus. Lugd.-Bat. 1832. 8o. (Diss. 62).
365. **Geneste**, **H. J. A. de la.** Diss. med. inaug. de limitibus atque affinitate Febrium imflammatoriarum et putridarum. Harderov. 1788. 4o. (Diss. 11).
366. **Quarin**, **J.** De curandis Febribus et Inflammationibus commentatio. Vienn. 1781. 8o.
367. **Reil**, **J. C.** Ueber die Erkentniss und Cur der Fieber. 2te Aufl. Halle. 1799—1815. 5 Bde. 8o.
368. **Vaillant**, **C. J.** Diss. med. inaug. de Febribus intermittentibus in genere, et speciatim de Febre proportionata sive periodica continua. Lugd.-Bat. 1842. 8o. (Diss. 110).
369. **Voss**, **F. F.** Disp. med. inaug. de Potus in Febribus necessitate. Harderov. 1739. 4o. (Diss. 6).

g. Ziekten van de Spijsverteringswerktuigen.

370. **Freijberger**, **P.** Diss. med. inaug. de Aphthis. Lugd.-Bat. 1741. 4o. (Diss. 7).

371. **Renesse**, J. v. Diss. med. inaug. de Aphthis adultorum. Lugd.-Bat. 1738. 8o. (Diss. 93).
372. **Bruijn**, A. C. R. I. **de**. Over maagkanker en ronde maagzweer. *Zie* 186.
373. **Krüger**, Ph. J. C. Diss. med. inaug. de Gastritide rheumatica. Lugd.-Bat. 1839. 8o. (Diss. 98.
374. **Leurs**, C. H. H. G. Diss. med. inaug. continens casum carcinomatis ventriculi observatum in clinice C. Pruijs v. d. Hoeven. Lugd.-Bat. 1853. 8o. (Diss. 128).
375. **Leij**, S. S. v. d. Over Ulcus rotundum Ventriculi. Acad. proefschr. Leid. 1867. 8o.

376. **Bakker**, C. L. J. Diss. med. inaug. de structura subtiliori Hepatis sani et morbosi. Traj. ad Rh. 1845. 8o. (Diss. 122).
377. **Facée**, J. C. Diss. inaug. med. de Hepatitide. Lugd.-Bat. 1816.
378. **Goddard**, Q. J. Diss. med. inaug. exhibens observatiorem anat.-pathologicam de vitio Hepatis organico. Rott. 1841. 8o. (Diss. 105).
379. **Loeff**, A. v. d. Over Hepatitis suppurativa. Enschedé. 1870. 8o.
380. **Moorsel**, A. H. v. Diss. med. inaug. de Hepatitide. Lugd.-Bat. 1829. 8o. (Diss. 20).
381. **Otten**, E. R. J. Spec. med. inaug. continens binas historias abscessuum Hepatis. Trad. ad Rh. 1845. 8o.
382. **Richelle**, J. M. Diss. med. inaug. de Hepatitide chronica. Lugd.-Bat 1838. 8o. (Diss. 92).
383. **Vermeulen**, P. F. Diss. med. inaug. de Hepate et nonnullis morbis hepaticis. Lugd.-Bat. 1841. 8o. (Diss. 107).

384. **Moorsel**, F. v. Diss. med. inaug. de Ascite. Lugd.-Bat. 1820. 4o. (Diss. 17).
385. **Schepman**, Th. Diss. med. inaug. de Medii Ventris Hydrope. Harder. 1739. 4o. (Diss. 6).
386. **Sittert**, H. v. Diss. med. inaug. de Hydrope Ascite. Lugd-Bat. 1703. 4o. (Diss. 6).

387. **Beusekom, H. J. v.** Spec. path.-med. de Ileo, speciatim ex praeternaturali intestini circumstrictione, observationibus illustrato. Traj. ad Rh. 1822. 8o.
388. **Rhijn, D. R. v.** Diss. med. inaug. de Iliaca Passione. Lovan. 1782. 4o. (Diss. 11).

389. **Niel, A. J. v.** Diss. med. inaug. de Caeliaca. Lugd.-Bat. 1782. 4o. (Diss. 11).

390. **Colson, M. N. F.** Diss. med. inaug. de Peritonitide. Lugd.-Bat. 1816. 4o. (Diss. 16).

391. **Beguin, J. A. M.** Over den Tympanitischen toon. Leid. 1867. 8o.
392. **Walraven, A.** Diss. med. inaug. de Tympanitide. Traj. ad Rh. 1760. 4o. (Diss. 8).

393. **Beels, A. J.** Diss. med. inaug. de Haemorrhoidibus. Lugd.-Bat. 1790. 4o. (Diss. 12).
394. **Heeren, D. A.** Diss. med. inaug. de Haemorrhoidibus. Lovan. 1780. 4o. (Diss. 11).
395. **(Mackenzie).** Geene aanbeyen meer! Uit het Hoogd. vert. Leyd. 1841. 8o.

h. Ziekten der Urineafscheidende werktuigen.

396. **Bierstekers, H.** Diss. med. inaug. de Nephritide. Traj. ad Rh. 1706. 4o. (Diss. 6).
397. **Blankert, J.** Diss. med. inaug. de Nephritide. Lugd.-Bat. 1741. 4o. (Diss. 7).
398. **Dieren, C. G. v.** Diss. med. inaug. de Nephritide. Grav. 1835. 8o. (Diss. 81).
399. **Merz, G. J. P.** Diss. med. inaug. de Nephrorragia. Lugd.-Bat. 1839. 8o. (Diss. 96).
400. **Rees, G. Owen.** Ueber Nierenkrankheiten mit eiweiszhaltigem Urin. Aus dem Engl. von Rosztok. Braunschw. 1852. 8o.

401. **Riet**, C. Th. v. Diss. med. inaug. de Nephritide. Lugd.-Bat. 1841. 3o.
402. **Smits**, Ph. Diss. med. inaug. de Nephritide. Traj. ad Rh. 1833. 8o. (Diss. 65).
403. **Tilleman**, J. J. Diss. med. inaug. de Haematuria. Leid. 1815. 4o.

404. **Gils**, A. v. Diss. med. inaug. de Calculo Vesicae. Lugd.-Bat. 1816. 4o. (Diss. 16).
405. **Hulm**, N. Nova, tuta, facilisque methodus curandi Calculum, Scorbutum, Podagram, etc. destruendique vermes in humano corpore nidulantes. Lat. sermone donata a J. Ingenhousz. Lugd.-Bat. 1778. 8o.

406. **Amussat**. Leçons sur les rétentions d'urine causées par les rétrécissements du canal de l'Urètre, et sur les maladies de la Prostate. Paris. 1832. In-8o.
407. **Arntzenius**, D. J. A. Over de organische gebreken der Urethra. Utr. 1830. 8o. (A. 173.)
408. **Dinter**, P. A. v. Diss. med. inaug. de Ischuria vera. Lugd.-Bat. 1777. 4o. (Diss. 10).
409. **Dubouchet**, D. Nouveau traité des rétentions d'urine et des rétrécissements de l'Urètre. 3e édit. Paris. 1836. In-8o.
410. **Ducamp**, Th. Traité des rétentions d'urine causées par le rétrécissement de l'Urètre. 3e édit. Paris. 1825. In 8o.

i. Ziekten der Geslachtswerktuigen.

411. **Bisdom**, A. Diss. med. inaug. de Hydrope Ovarii. Lugd.-Bat. 1793. 4o. (Diss. 13).
412. **Lallemand**, M. Des pertes séminales involontaires. Paris. 18 . In-8o.
413. **Roosenburg**, J. Diss. anat.-path. sistens historiam Hydropis Ovarii cum epricrisi. *Zie* 181.

j. Ziekten der Beenderen.

414. **Boer, S. den.** Over concentrische en excentrische Atrophie der Beenderen. Rott. 1856. 8o.
415. **Dissels, D. C. v.** Diss. med. inaug. de Ossium mutationibus quales in Rachitide observantur. Amst. 1854. 8o.
416. **Richter, A. L.** Die organischen Knochen-Krankheiten. Berl. 1839. 8o.

4. *Ziekten van verschillende Geslachten, Leeftijden, Beroepen.*

417. **Plenk, J. J. v.** Handleiding tot de kennis en genezing van de ziekten van het vrouwelijk geslacht. Amst. 1809. 8o.

418. **Meissner, F. L.** De ziekten der kinderen. Êen handboek voor practiserende geneesheeren. Naar de 3de Hoogd. uitg. bewerkt door M. J. Godefroi en S. Bezeth. Gorinch. 1846—47. 2 dln. 8o.
419. **Rosenstein, N. Rosen v.** Handleiding tot de kennis en genezing van de ziekten der kinderen. Vert. en met aanm. vermeerd door E. Sandifort. 's Gravenh. 1768. 8o.
420. **Roseville, C. A. de.** Die Kinderkrankheiten, nach ihren Ursachen, Kennzeichen, ihrem Verlaufe und ihren Folgen. Stuttg. 1847. 8o.

421. **Bree, G. H. v.** Diss. med. inaug. de Hydrocephalo acuto infantum. Lugd.-Bat. 1840. 8o. (Diss. 102).
422. **Claus, Ph. A.** Diss. med. inaug. de Ulcere noma sive stomacace puerorum. Sylv. Duc. 1844. 8o.
423. **Cramer, S.** Diss. med. inaug. de Neonatorum Aphthis sive stomatitide folliculosa. Lugd.-Bat. 1838. 8o. (Diss. 92).
424. **Donckers, R. H.** Diss. med. inaug. de ophthalmia neonatorum. Duisb. 1812. 4o. (Diss. 15).
425. **Hamel, J. A.** Diss. med. inaug. de Luis venereae neonatorum pathogenia. Lugd.-Bat. 1839. 8o. (Diss. 97).

426. **Roding, Th. G. B.** Diss. med. inaug. de Ictero neonatorum. Gron. 1839. 8o.

427. **Verhagen, H.** Diss. med. inaug. de Morbis ex nimia litteratura sequi solitis. Lugd.-Bat. 1788. 4o. (Diss. 11).

5. *Aangeboren Gebreken en Misvormingen.*

428 **Haar, J. d. v.** Over erf- of aangebooren ziekten en gebreken. ('s Hertogenb. 1792?) 8o.
429. **Hees, W. J. M. v.** Over Pes Equino-Varus. Leid. 1880. 8o.
430. **Heller, H.** Over Hygroma colli cysticum congenitum. Leid. 1881. 8o.

VI.

HEEL- EN VERLOSKUNDE.

A. Heelkunde.

1. *Algemeene Werken.*

431. **Blasius, E.** Bijdragen tot de practische heelkunde. Uit het Hoogd door J. E. C. v. Kampen. 's Hertogenb. 1849. 8o.
432. **Chelius, M. M.** Leerboek der Heelkunde. Naar de 5e uitg. vert. en vermeerd. door G. J. Pool. Amst. 1843—44. 4 dln. 8o.
433. **Gorter, J. de.** Nieuwe gezuiverde heelkunst. In het Nederl. overgez. door H Korp. Leijd. 1746. 8o.
434. **Halle, de.** Uitgelezene heelkundige verhandelingen en waarnemingen. Rott. 1762. 8o.
435. **Onsenoort, A. G.** De geneeskundige Heelkunde stelselmatig behandeld. Amst. 1825. Dl. I. 8o.

436. **Platner, J. Z.** Handleiding tot de Chirurgie of Heelkunst. Met vele nieuwe aanm. verrijkt door M. HOUTTUIJN. Amst. 1764—65. 2 dln. 8o.

437. **Plenk, J. J.** Korte leerstellingen der algemeene oefenende Heelkunde. Uit het Hoogd. door D. v. GESSCHER. Amst. 1776. 8o.

438. ——————— Heelkundig mengelwerk. Uit het Hoogd. door H. A. BAKE. Utr. 1783—99. 2 dln. 8o.

439. Report of Surgical cases treated in the Army of the United States from 1865—71. Wash. 1871. 4o.

440. **Roser, W.** Handboek der ontleedkundige Heelkunde. In het Nederl. overgebr. door J. H JANSEN. Utr. en Amst. 1846. 8o.

441. **Sharp, S.** Oordeelkundige aanmerkingen over de Heelkunde in het algemeen, en de behandeling der Operatiën in 't bijzonder, benevens de Instrumenten daartoe dienende. Amst. 1751. 8o.

442. **Snellaert, F. A.** Analyse de la Chirurgie de maître Jehan Yperman, chirurgien belge, XIIIe siècle, publiée pour la première fois, d'après la copie flamande de Cambridge, par M. C. BROECKX. Gand. 1863. In-8o.

443. **Tilanus, C. B.** Schets der Heelkunde. Amst. 1835. 8o.

444. Verhandelingen van het Genootschap ter bevordering der Heelkunde te Amsterdam. Amst. 1791—1805. Deel I—VIII. 8o. ontbr. dl. V.

445. **Woodhull, A. A.** Catalogue of the Surgical Section of the United States Army medical Museum. Washingt. 1866. 4o.

446. **Wy, G. J. v.** Heelkundige mengelstoffen. Amst. 1791. 2dln. In één band. 8o.

---

447. **Coelen, H. A.** Diss. inaug. chirurg.-med. continens nonnullas observationes in clinico Broers factas. Harl. 1847. 8o.

448. **Greidanus, S.** Chirurgische waarnemingen. Acad. proefschr. Leid. 1866. 8o.

449. **Herson, J. E. v.** Verslag van de Heelkundige kliniek aan de Leidsche Hoogeschool gedurende den Acad. cursus. 1866—67. Leid. 1867. 8o.

450. **Kips, M. C.** Diss. chirurg.-med. inaug. sistens observationes quasdam e clinice F. W. Krieger. Hag.-Com. 1853. 8o. (Diss. 128).

451. **Klep, M. C.** Diss. med. inaug. continens duas observationes chirurgicas. S. l. et a. 8o.

452. **Mierlo, P. R. v.** Diss. chirurg.-med. inaug. continens observationes e clinice F. W. Krieger. Lugd.-Bat. 1852. 8o. (Diss. 127).

453. **Richelle, O. A.** Drie heelkundige waarnemingen. Acad. proefschr. Leid. 1857. 8o.

454. **Wijnhof, J. B.** Diss. chirurg.-med. inaug. sistens casus quosdam observatos in clinico F W. Krieger. Lugd.-Bat. 1854. 8o. (Diss. 132).

2. *Bijzondere Heelkundige Geschriften.*

455. **Anrooy, A. J. G. v.** Diss. chirurg.-med. inaug. de Bronchotomia. Zalt-Bomm. 1843. 8o. (Diss. 117).

456. **Arcaeus, F.** De recta curandorum Vulnerum atque Febrium ratione tractatus brevis et succinctus. Amst. 1658. 12o.

457. **Arntzenius, D. J. A.** Commentatio de causis praedisponentibus Herniarum abdominalium. Traj. ad Rh. 1827. 8o.

458. **Blandin, P. F.** Autoplastie ou restauration des parties du corps qui ont été détruites à la faveur d'un emprunt fait à d'autres parties plus ou moins éloignées. Paris. 1836. In-8o.

459. **Broers, J. C.** Diss. chirurg.-med. de causis, cur laesionibus capitis, quae initio haud periculosae videbantur, frequenter sero symptomata gravia, in mortem aliquando desinentia, accedant. Trad. ad Rh. 1818. 8o. (Diss. 29).

460. **Broes v. Dort, C.** Spec. med. inaug. continens Herniae incarceratae casus duos. Lugd.-Bat. 1854. 8o.

461. **Burdel**, E. De verwantschap tusschen Kanker en Tuberculose. Uit het Fr. door B. J. Winkelman. Leid. 1872. 8o.

462. **Degenaar**, A. G. Over Litteekenretractie en Epitheliaalkanker in litteekens. Acad. proefschr. Leid. 1870. 8o.

463. **Denys**, J. Heelkundige aanmerkingen over den steen der nieren, blaaze en waterpijp. Leyd. 1730. 8o.

464. **Gerscher**, D. v. Aanmerkingen over de wangestalten der Ruggraat en de behandeling der ontwrichtingen en breuken van het Dijbeen. Amst. 1792. 8o.

465. **Guattani**, C. Aanwijzing om de uitwendige slag-adergezwellen op eene gemakkelijke wijze te genezen. Vert. en vermeerd. door J. v. d. Haar. Rott. 1779. 8o.

466. **Haar**, J. v. d. Korte verhandeling van de geschotene wonden. Amst. 1747. 8o.

467. **Hees**, H. v. Drie waarnemingen van Kanker. Leid. 1870. 8o.

468. **Home**, E. Praktische Beobachtungen über die Behandlung der Krankheiten der Vorsteherdrüse. Aus dem Engl. übers. von W. Sprengel. Leipz. 1817. 8o.

469. **Hoven**, S. Diss. chirurg.-med. sistens historiam de Brachii extirpatione. Lugd.-Bat. 1843. 8o. (Diss. 116).

470. **Klep**, M. C. Diss. med. inaug. continens duas observationes chirurgicas. S. l. et a. 8o.

471. **Korteweg**, J. A. Over de oorzaken der Breukbeklemming. Leid. 1877. 8o.

472. **Leurs**, W. Nadere aanmerkingen en waarnemingen over de kromming van de Ruggraat. 's Gravenh. 1791. 8o.

473. ———— Verhandeling over den Kanker. Amst. 1793. 8o.

474. **Mulder**, J. C. Diss. med.-chirug. sistens observationem fracturae vertebrarum colli cum adnexa epicrisi. Traj. ad Rh. 1832. 8o. (Diss. 63).

475. **Raveneau**, C. Essai sur le Bubonocèle. Paris. 1814. In-4o.

476. **Rebenscheidt**, J. B. F. Diss. chirurg.-med. de variis sanguinem sistendi artificiis. Duisb. 1766. 4o. (Diss. 9).

477. **Sanson**, L. J. Des Hémorrhagies traumatiques. Paris. 1836. In-8o.

478. **Snellen**, P. Diss. chirug.-med. de lethalitate vulnerum, eorumque renunciatione. Lugd.-Bat. 1739. 4o.
479. **Thienen**, P. J. v. Diss. chirurg.-med. inaug. exhibens casum insignis capitis vulneris, cum notabili cerebri substantiae jactura, insecuta sanatione. Traj. ad Rh. 1852. 8o. (Diss. 127).
480. **Titsingh**, J. D. C. Diss. hist.-chirurg. inaug. de meritis J. v. d. Haar circa Coxarthrocacen. Traj. ad Rh. 1845. 8o.

3. *Operatie en verbandleer.*

481. **Blanc**, L. le. Beschrijving van alle de heelkundige operatiën. Utr. 1789—90. 2 dln. 8o.
482. **Burger**, C. G. Handboek voor de heelkundige verbandleer. Uit het Hoogd. door H. H. Hageman. Utr. en Amst. 1850. 8o.
483. **Isnar**, J. A. Zakboek der operatieve Chirurgie. Naar de oorspr. Fransche uitgave en de Duitsche van H. Prosch bew. door A. F. Bauduin. Met 63 platen. Utr. 1852. 8o.
484. **Palfijn**, J. Nauwkeurige verhandeling van de voornaamste handwerken der Heelkonst. Leyd. 1710. 2 dln. In één band. 4o.

485. **Creve**, C. G. Over de vereischten bij de Breuksnijding. Amst. 1807. 8o.
486. **Dommelen**, G. F. v. Diss. med. inaug. de Strictura Urethrae. Alcmar. 1849. 8o.
487. **Douglas**, J. Lateralis operationis historia seu descriptio methodi calculum extrahendi. Lugd.-Bat. s. a. 4o.
488. **Gulick**, G. V. H. v. Diss. chirurg.-med. inaug. de cura Stricturarum Urethrae. Lugd.-Bat. 1856. 8o.
489. **Kisch**, J. J. Proeve eener nieuwe methode van Punctio vesicae door de Urethra. Zwolle. 1846. 8o.
490. **Lodder**, D. Over de Petitsche methode bij Breuksnijding. Acad. proefschr. Leid. 1855. 8o.
491. **Loo**, v. d. Der Unmittelbar amovo-inamovible Gipsverband und Tricot-Gipsverband. Köln und Neuss. 1876. 8o.

492. **Mathijsen, A.** Verhandeling over het Gipsverband. 's Bosch. 1847. 8o.

---

493. **Halbertsma, F.** De Keelspiegel en zijne aanwending. Leid. 1863. 8o.

4. *Gebreken der Zintuigen.*

494. **Hout, A. G. v. d.** Diss. ophthalm. inaug. de Iritide. Amst. 1842. 8o. (Diss. 109).
495. **Plenck, J. J.** Verhandeling over de Oogziekten. Uit het Latijn vert. door M. Pruijs. Rott. 1787. 8o.
496. **Snabilié, L. P. J.** Bijdrage tot de kennis der heerschende Oogziekte in de Nederlandsche legers. Breda. 1840. 8o.

497. **Ridder, C. C. J. de.** Diss. med. inaug. de Syringitide. Traj. ad Rh. 1845. 8o. (Diss. 123).

B. Verloskunde.

1. *Algemeene Werken.*

498. **Deventer, H. a.** Operationes chirurgicae novum lumen exhibentes Obstetricantibus. Lugd.-Bat. 1733. 4o.
499. **Laar, A. v. d.** Schets der geheele Verloskunde. 's Gravenh. 1777. 8o.

---

500. **Bruijn, J. G.** Spec. inaug. exhibens nonnulla theoremata medico-obstetrica. Lugd.-Bat. 1815. 4o. (Diss. 16).
501. **Kappeijne v. d. Copello, M. P. G.** Spec. med. obstetr. inaug. continens casus quosdam in clinico et policlinico Simon Thomas observatos. Hag.-Com. 1855. 8o. (Diss. 133).

502. **Piepers**, J. M. Diss. med.-obstetr. inaug. continens observationes nonnullas e clinico Simon Thomas. Lugd.-Bat. 1853. 8o.

503. **Vollenhoven**, H. v. Diss. med. obstetr. inaug. continens observationes nonnullas e clinico Simon Thomas. Lugd.-Bat. 1854. 8o. (Diss. 129).

504. **Barnouw**, P. J. Verslag van de verloskundige kliniek en polikliniek aan de Leidsche Hoogeschool gedurende de Acad. curs. 1864—65 en 1865—66. Leid. 1866. 8o.

505. **Simon Thomas**, A. E. Verslag der verloskundige kliniek en polikliniek aan de Leidsche Hoogeschool gedurende den Acad. curs. 1854—55. Leid. 1855. 8o.

506. **Switzar**, W. F. Verslag van de verloskundige kliniek en polikliniek aan de Leidsche Hoogeschool gedurende de Acad. curs. 1866—67 en 1867—68. Leid. 1869. 8o.

2. *Bijzondere Geschriften.*

507. **Aenee**, W. S. Spec. obstetr.-med. inaug. de Haemorrhagiis Uteri in Graviditate. Gron. 1841. 8o.

508. **Berdenis v. Berlekom**, J. P. Bijdrage tot de leer der aangezigtsgeboorte. Middelb. 1857. 8o.

509. **Bergh, H. Ph. v. d.** Diss. med.-obstetr. inaug. de diagnosi graviditatis verae a spuria atque morbis graviditatem simulantibus. Traj. ad Rh. 1837. 8o. (Diss. 91).

510. **Cleve**, J. D. M. Diss. med. inaug. de aberratione Lactis. Lugd.-Bat. 1796 8o. (Diss. 24).

511. **Crielaers**, C. J. Diss. obstetr.-med. inaug. de convulsionibus parturientium. Lugd.-Bat. 1829. 8o. (Diss. 53).

512. **Dubois**, E. Diss. med. inaug. de Peritonitide puerperali. Lovan. 1824. 4o. (Diss. 18).

513. **Dyxhoorn**, A. Diss. obstetr.-med. inaug. de Metrorrhagia gravidarum. Lugd.-Bat. 1838. 8o. (Diss. 93).

514. **Goemans**, J. L. Drie gevallen van kraamvrouwenkoorts door den schrijver waargenomen. Leid. 1867. 8o.

515. **Haar**, J. v. d. Aanmerkingen over het zoo schadelijk

als gevaarlijk afhalen van de Nageboorte, aanstonds na de geboorte van een kind. Amst. 1797. 8o.

516. **Haeghen**, **B. v. d.** Diss. med. inaug. de Febre puerperali. Lugd.-Bat. 1815. 4o.

517. **Hanau**, **L. J.** Diss. obstetr.-med. inaug. de indicatione difficili in Dystocia ex pelvi nimis angusta. Lugd.-Bat. 1838. 8o. (Diss. 93).

518. **Idenburg**, **F. L.** Over het opwekken van vroegtijdige baring volgens de methode van Lehmann. Amst. 1860. 8o.

519. **Kappelhoff**, **A. C. Bz.** Tafelen om den juisten tijd der bevalling eener zwangere vrouw te berekenen. Amst. 1844. 12o.

520. ——————— Vagitus uterinus, bij eene aangezigtsgeboorte waargenomen. Z. pl. en j. 8o.

521. ——————— Twee waarnemingen van Placenta praevia. Z. pl. en j. 8o.

522. **Koetser**, **J.** Vier waarnemingen van keering op den voet. Leid. 1860. 8o.

523. **Landman**, **N. J. B.** Eene bijdrage tot de vraag, of bij zwangeren, die aan intermittens lijden, de toepassing van chinine raadzaam is. Z. p. en j. 8o.

524. ——————— Twee gevallen uit mijne verloskundige praktijk betreffende keering na vroeg afloopen van het vruchtwater. Z. p. en j. 8o.

525. ——————— Decapitatie of keering? Z. p. en j. 8o.

526. ——————— Zeldzame en belangrijke stoornis in het verloop eener tweeling-zwangerschap. Z. p. en j. 8o.

527. **Looy**, **C. H. v. d.** Diss. med. inaug. de Venaesectionis efficacitate in partum. Lugd.-Bat. 1838. 8o. (Diss. 92).

528. **Lubbers**, **B. J. J.** De theorien der Puerperaalkoorts. Leid. 1867. 8o.

529. **Meegen**, **A. G. v.** Diss. med. inaug. de Morborum origine in graviditate. Lugd.-Bat. 1835. 8o. (Diss. 82).

530. **Mess**, **P. M.** Diss. med.-obstetr. inaug. de Cephalotribe. Schoonh. 1839. 8o. (Diss. 99).

531. **Mortier**, **P. J.** Diss. obstetr. med. inaug. de Quinta partus periodo. Lugd.-Bat. 1842. 8o. (Diss. 109).

532. **Overes**, **W. M.** Over braken bij barenden. Akad. proefschrift. 's Hertogenb. 1856. 8o.

533. **Pompe**, **L. Th.** Partus arte praematurus. S. l et a. 8o.

534. **Raupp**, **A. F. A.** Diss. med. inaug. de Peritonitide puerperali. Lugd. Bat. 1845. 8o. (Diss. 122).

535. **Risselada**, **T. F.** Over keering bij vernauwing van den bekkeningang. Leid. 1870. 8o.

536. **Rupertus**, **C. E.** Diss. med. inaug. de Partu laborioso seu difficili et praeternaturali. Lugd.-Bat. 1743. 4o. (Diss. 7).

537. **Santen**, **J. A. L. v.** Over de organische sluiting der Vagina. Academische proeve. 's Hertogenb. 1856. 8o. (Diss. 137).

538. **Son**, **H. C. v.** Diss. med.-obstetr. inaug. de morbis Placentae. Lugd.-Bat. 1840. 8o.

539. **Sneltjes**, **A.** Bijdrage tot de kennis van het vernauwde bekken. Utr. 1857. 8o.

540. **Teunissen**, **H.** Opmerkingen over Retentio Placentae en mededeeling van een waargenomen geval van die stoornis der baring. Amst. 1869. 8o.

541. Verloskundige tafel, bevattende de opgave der verschillende afmetingen en de zwaarte der deelen, welker kennis voor de studie en uitoefening der Verloskunde onmisbaar is. Uit het Fransch vert. door J. H. v. Opdorp. Breda. Z. j. fol.

---

542. **Baetings**, **P. A.** Mémoire au sujet des effets d'un instrument écartatif en matière d'accouchemens difficiles, laborieux ou contre nature. Turnh. 1819. In-8o.

VII.

GENEESMIDDELLEER.

1. *Algemeene Werken.*

543. **Berkenhout, J.** Pharmacopoea medica. Lond. 1766. 8o.
544. **Boerhaave, H.** Verhandeling over de kragten der geneesmiddelen. Uitgeg. door B. BOUDON. Rott. 1756. 8o.
545. **Bredie, L. G.** Vergelijking tusschen de Pharmacopoea Belgica en Batava. Amst. 1824. 8o.
546. Dispensatorium Pharmaceuticum Austriaco Viennense. Ed. 2a. Lugd.-Bat. 1786. 8o.
547. Formulaire pharmaceutique à l'usage des hôpitaux militaires. Paris. 1804. In-8o.
548. **Fuller, T.** Pharmacopoeia extemporanea. Amst. 1717. 8o.
549. **Gorter, J. de.** Materies medica compendio medicinae accommodata exhibens formulas in usum studiosorum conscriptas. Harder. 1733. 4o.
550. **Gruner, C. G.** Via et ratio formulas medicas conscribendi. Lugd.-Bat. 1780. 8o.
551. Handleiding tot de reagentia of herkennende en wederwerkende middelen, welke in de Pharmacopoea Belgica zijn voorgeschreven. Amst. 1823. 8o.
552. **Henry, N. E.** et **G. Guibourt.** Pharmacopée raisonnée, ou traité de Pharmacie pratique et théorique. Paris. 1834. 2 vol. In-8o.
553. **Lijnen, F. M.** Catechismus der Apothecars-Kunst. Amst. 1799. 8o.
554. **Mérat, F. J.** et **A. J. de Lens.** Dictionnaire universel de matière médicale et de thérapeutique générale. Brux. 1837. 4 vol. In-8o.
555. **Mort, J. le.** Pharmacia medico-physica, rationibus et experimentis instructa. Lugd-Bat. 1684. 8o.
556. **Overduin, J.** Scematische en atomistische verklaring

der onderscheidene theorien van de bereidingen uit de Nederlandsche Apotheek. Dordr. 1834. 8o.

557. Pharmacopoeia Bateana qua nongenta circiter Pharmaca, pleraque omnia e praxi G. Batei Regi Carolo II Medici Primarii excerpta, ordine alphabetico exhibentur. Edit. 5a. Amst. 1719. 8o.

558. Pharmacopoea Batava. Amst. 1805. 8o.

559. ——————— Batava cum notis et additamentis medico-pharmaceuticis. Edit. J. F. Niemann. Lips. 1811. 8o.

560. Pharmacopoea Neerlandica. Hag.-Com. 1851. 8o.

561. ——————— Hetzelfde werk in 't Nederl. 's Gravenh. 1851. 8o.

562. Pharmacopoea Pauperum Civitatis et Nosocomii Amstelodamensis. Manuscript. 4o.

563. Pharmacopoea Amstelodamensis Nova. Amst. 1795. 4o.

564. ——————— De Nieuwe Amsterdamsche Apotheek. Uit het Lat. vert. Amst. 1795. 8o.

565. Pharmacopoea Hagana, ex auctoritate magistratus Poliatrorum opera tertium instaurata et aucta. Hag.-Com. 1758. 4o.

566. Pharmacopoea Belgica. Hag.-Com. 1823. 4o.

567. ——————— Borussica. Edit. 5a. Berol. 1829. 8o.

568. ——————— Badensis. Heidelb. 1841. 8o.

569. ——————— Hannoverana. Hannov. 1819. 8o.

570. ——————— Austriaca. Edit. 4a. Vindob. 1836. 8o.

571. Pharmacopée française rédigée par ordre du Gouvernement. Paris. 1839. In-8o

572. Pharmacopoeia Collegii Regalis medicorum Londinensis. Lond. 1763. 8o.

573. Pharmacopée du collège royal des médecins de Londres. Paris. 1837. In-8o.

574. Apotheek van het Koninglijk Genootschap der geneesheeren te Edinburg. Rott. 1774. 8o.

575. Nieuwe Britsche Apotheek. Naar den 3den druk vert. door Th. v. Brussel. Amst. 1772. 4o.

576. Pharmacopoeia Augustana et ejus Mantissa. Goud. 1653. 8o.

577. —————— Almeriana Galeno-Chymica. Edit. 2a. Almer. 1726. 8o.

578. **Richter, A. L.** Anleitung zur Vermeidung der Arznei-Verschwendung und zur Wahrnemung des Staatsinteresses bei der Behandlung von Kranken auf öffentliche Kosten, besonders für Militairärzte. Berl. 1839. 8o.

579. **Riga, J. G.** Laboratorium Chymico-Pharmaceuticum, de Productis Chymicis Humidis et Siccis, of het Chymische Werkhuis der Apotheekers. Amst. 1769. 8o.

580. **Störk, A. v., N. J. de Jacquin** en **J. J. de Well.** Apotheek der Oostenrijksche Staaten. Naar den 2den druk uit het Latijn vert. Rott. 1780. 8o.

581. Troost der Armen, behelzende ligte en souveraine Remedien tegens verscheide Ziektens, Wonden, Gezwellen en andere Qualen des Lichaams van den Mensch. 4e druk. 's Hertogenb. Z. j. 12o.

582. **Virey, J. J.** Traité de Pharmacie théorique et pratique. Paris. 1811. 2 vol in-8o.

---

583. **Chevalier, A.** et **A. Richard.** Dictionnaire des drogues simples et composées, ou dictionnaire d'histoire naturelle médicale, de pharmacologie et de chimie pharmaceutique. Paris. 1827—29. 5 vol. In-8o.

584. **Guibourt, N. J. B. G.** Histoire abrégée des drogues simples. Paris. 1820. 2 vol. In-8o.

585. **Lemery.** Nouveau dictionnaire des drogues simples et composées. Revu, corrigé et consid. augmenté par S. Moreld. Paris. 1807. 2 vol. In-8o.

586. **Vriese, W. H. de.** Plantenkunde der apothekers en artsen, of beschrijving der geneeskrachtige planten naar de natuurlijke familiën van het plantenrijk. Leid. 1835--38. 2 dln. 4 st. 8o.

587. **Weyhe, M. F., J. W. Wolter, P. W. Funke** und **T. F. Neer v. Esenbeck.** Plantae medicinales, oder

Sammlung offizineller Pflanzen, mit lith. Abbildungen von A. Henry. Dusseld. 1828—33. 5 Bde. fol.

2. *Bijzondere Geschriften.*

588. **Aerssen**, **J. Th.** Diss. med. inaug. de Atropa Belladona ejusque usu medico. Lugd.-Bat. 1847. 8o.
589. **Andel**, **M. A. v.** Diss. med. inaug. continens quaedam de Zinco ejusque praeparationibus. Lugd-Bat. 1846. 8o. (Diss. 125).
590. **Bergh**, **H. H. v. d.** Over de Digitalis en haar gebruik in verschillende ziekten. Leid. 1869. 8o.
591. **Bögemann**, **A. L.** Diss. pharmac.-therap. de Cubebis. Amst. 1841. 8o. (Diss. 105).
592. **Bont, B. H. C. de.** Diss. therap.-med. de Solutione Salis culinaris in spiritu vini gallico. Sylv. Dac. 1841. 8o. (Diss. 105).
593. **Bruin**, **S. de.** Diss. med.-therap. de usu medico Muriatis Hydrargyri oxydulati in morbo inflammatorio. Traj. ad Rh. 1817. 8o. (Diss. 28).
594. **Bruyn**, **J. G. de.** Diss. med.-therap. de Arsenico. Leid. 1814. 4o. (Diss. 15).
595. **Coster**, **D. J.** Diss. med. inaug. de Plantarum indigenarum usu in medecina. Amst. 1851. 8o.
596. **Deiman**, **J. R.** Geneeskundige proeven en waarnemingen omtrent de goede uitwerking der Electriciteit in verscheiden ziektens. Amst. 1779. 8o.
597. **Foreman**, **L.** Over de behandeling van Epilepsie met Broomkalium. Leid. 1870. 8o.
598. **Fuhri**, **P.** Diss. med. inaug. de Nicotiana. Hag.-Com. 1844. 8o.
599. **Ghert**, **P. G. v.** Dagboek eener magnetische behandeling. Amst. 1814. 8o.
600. **Godefroi**, **M. J.** De Levertraan als huismiddel. 's Hertogenb. 1843. 8o.
601. **Guljé**, **A. J.** Spec. med. inaug. exhibens nonnulla de

Collodio ejusque usu therapeutico. Gron. 1853. 8o. (Diss. 128).

602. **Hannes, H.** Diss. med. inaug. de Hirudinibus. Duisb. 1763. 4o. (Diss. 8).

603. **Hassenstein, C. H.** Sichere Heilung nervöser, gichtischer, rheumatischer und anderer Krankheiten durch die Elektricität und den Magnetismus mittels eines neuen Apparates und eines neuen von den früheren abweichenden rationellen Verfahrens. 4te Aufl. Leipz. 1852. 8o.

604. **Hesse, J.** Erfahrungen und Beobachtungen über die Anwendung des magneto-electrischen Rotations-Apparates in verschiedenen Krankheiten. Neubrandenb. 1843. 8o.

605. **Höfler, G.** Die jod- und schwefelhaltigen doppelt Kohlensauren Natronquellen zu Krankenheil bei Tölz in Oberbayern. Freib. 1856. 8o.

606. **Hüfeland, C. W.** Volständige Darstellung der medicinischen Kräfte und des Gebrauchs der salzsauren Schwererde. Berl. 1794. 8o.

607. **Keil.** Der mineralische Magnetismus in physikalischer, physiologischer und therapeutischer Beziehung. Erlang. 1846. 8o.

608. **Kerbert, J. J.** Diss. med. inaug. exhibens historiam valerianatis zinci pharmacologicam. Lugd.-Bat. 1846. 8o.

609. **Kips, J.** Diss. med.-pract. inaug. de usu et abusu medicamentorum emeticorum et purgantium in nonnullis morbis, praecipue in Febribus nervosis. Lugd.-Bat. 1860. 8o. (Diss. 103).

610. **Koopman, G. L.** De virtute medica foliorum Juglandis Regiae in Scrophulosi. Traj. ad Rh. 1845. 8o. (Diss. 122).

611. **Kraakman, J. P.** Diss. toxic.-med. quaedam de narcoticis in genere exhibens et de Opio in specie. Alcm. 1845. 8o.

612. **Kuile, C. P. ter.** Over de melk en hare vervalsching te Leiden. Leid. 1857. 8o.

613. **Limbourg, J. P. de.** Traité des eaux minérales de Spa. Leide. 1754. In-8o.

614. **Loncq**, **J.** Diss. med. inaug. de Venenis et Antidotis. Lugd.-Bat. 1744. 4o. (Diss. 7).

615. **Luber**, **I. E.** Spec. pharm.-med. inaug. continens quaedam Radicis Valerianae analysin spectantia. Amst. 1849. 8o.

616. **Man**, **J. C. de.** Spec. med. inaug. de Aconito. Lugd.-Bat. 1841. 8o. (Diss. 106).

617. **Monchy**, **S. de.** Diss. med. inaug. de Opio. Lugd.-Bat. 1739. 4o. (Diss. 6).

618. **Nouhuijs**, **A. H. v.** Diss. med. inaug. de usu Corticis Peruviani in morbis hydropicis. Lugd.-Bat. 1782. 4o. (Diss. 11).

619. **Presseux**, **Ph. L. de.** Diss. med. inaug. de Aquis Spadanis. Lugd.-Bat. 1736. 4o. (Diss. 6.)

620. **Romershausen**, **E.** Die magneto-electrische Rotationsmaschine und der Stahlmagnet als Heilmittel. Halle. 1847. 8o.

621. **Sassen**, **G. F.** Spec. med.-inaug. de Coccionella officinali ejusque usu in Tussi convulsiva. Lugd.-Bat. 1847. 8o. (Diss. 125).

622. **Schouten**, **G. J. G. J.** Over de physiologische werking van Broomkalium. Leid. 1870. 8o.

623. **Walsem**, **J. A. v.** Over warmte-onttrekking bij ontsteking. Leid. 1870. 8o.

624. **Wetzler**, **J. E.** Beobachtungen über den Nutzen und Gebrauch des Keil'schen Magneto-Electrischen Rotations-Apparates in Krankheiten. Leipz. 1842. 8o.

---

625. **Plenk**, **J. J.** Materia chirurgica of verhandeling over de werking der middelen, die in de Heelkunde gebruikelijk zijn. Uit het Hoogd. door B. Tersier. Utr. 1772. 8o.

VIII.

GEZONDHEIDSLEER.

1. *Algemeene Werken.*

626. **Bienville, J. D. T. de.** Verhandeling over de gewone dwaalingen de Gezondheid betreffende. Utr. 1777. 8o.

627. **Capelle, H. v.** Leven en Gezond zijn. Amst., Dev. en Leid. 1857. 8o. *Zie* A. 404.

628. ——————— Hetzelfde werk. 2de druk. Amst., Dev. en Leid. 1872. 8o. *Zie* A. 404.

629. **Dongen, H. v.** Diss. med. inaug. de ortu atque actione Contagii. Leid. 1813. 4o. (Diss. 15).

630. Instruction sur les moyens d'entretenir la salubrité publique et de purifier l'air des salles dans les Hôpitaux militaires de la République. Paris. s. d. In-8o.

631. Schat der Gezondheid. Een tijdschrift voor alle standen, tot bevordering van Volkswelvaart, door verspreiding van eenvoudige beginselen van Gezondheidsleer en openbare Gezondheidsregeling. Onder redactie van D. Lubach en L. J. Egeling. Haarl. 1859—70. 8o. *Zie* B. 49 en 50.

632. **Tardieu, A.** Dictionnaire d'Hygiène publique et de Salubrité. Paris. 1852—54. 3 vol. In-8o.

633. **(Unzer?).** De Artz of Geneesheer in spectatoriaale vertogen op eene klare en eenvoudige wijze leerende wat men doen moet om lang, gezond en gelukkig te leven. Amst. 1766—71. 6 dln. 12 st. 8o.

2. *Bijzondere Geschriften.*

634. **Allebé, G. A. N.** Het Kind in zijne eerste levensjaren. Wenken voor ouders. Leid. 1853. 8o. *Zie* A. 405.

635. **Bentfort, F. C. R.** Diss. chem.-med. de Aqua potabili. Lugd.-Bat. 1853. 8o.

636. **Dongen, H. v.** Diss. med. inaug. de ortu atque actione Contagii. Leid. 1813. 4o. (Diss. 15).
637. **Duparc, H. M.** Het gebruik en misbruik van sterken drank. Utr. 1843. 8o. *Zie* A. 173.
638. **Fischer, C. A.** Ueber die Quarantaine-Anstalten zu Marseille. Leipz. 1805. 8o.
639. **Godefroi, M. J.** Onze kennis van den aard en het wezen der Smetstoffen. 1877. 8o. Overdr. uit «Stemmen over Staatkundige en Maatschappelijke Vraagstukken."
640. **Hanlo, J. G. M.** Spec. phys.-med. inaug. de extracti carnis frigide parati virtute nutriente. Amst. 1855. 8o. (Diss. 134).
641. **Hayn, I.** Die Nahrungsmittel in ihren diätetischen Wirkungen. 2er Abdr. Berl. 1842. 8o.
642. **Hellema, D. Hzn.** Over de Dampkringslucht en hare waarde voor de Gezondheidsleer. Leid. 1857. 8o.
643. **Herkenrath, A. W. F.** Over het onmatig gebruik van sterken drank en de middelen om hetzelve te keer te gaan. Utr. 1843. 8o. *Zie* A. 173.
644. **Numan, A.** Kan het vleesch van zieke dieren, in elk geval, door den mensch zonder nadeel voor zijne gezondheid, als voedsel worden genuttigd? Utr. 1852. 8o.
645. Rapport aan den Koning van de Commissie benoemd bij Z. M. besluit van den 16 Julij 1866, tot onderzoek van Drinkwater. 's Gravenh. 1868. 4o.
646. **Sleurs, H. J.** Het Moerasgif en zijne Hygieine. Leid. 1858. 8o.
647. **Velten, C.** Abhandlung über die Nahrungsmittel des Menschen. Bonn. 1845. 8o.

648. **Godefroi, M. J.** De Cholera en de Openbare Gezondheidsregeling in Nederland. 's Hertogenb. 1866. 8o.
649. Gründliche und faszliche Anweisung zur Verhütung der Ansteckung durch die Cholera und zur Erhaltung der Gesundheit beim Herannahen dieser Krankheit. Dresd. 1831. 8o.

650. Instructie voor de stedelijke kommissien en gekwalificeerden ten platten lande belast met het toezicht op alles, wat op de Cholera epidemie betrekking heeft. 's Hertogenb. 1832. 8o.
651. Rules and Regulations proposed by the Board of Health, for the purpose of preventing and spreading of the disease called Cholera Morbus. Lond. 1831. 8o.
652. **Schlimmer**, J. L. Du présage et de l'avortement de l'imminence cholérique. Rott. 1874. In-8o.
653. Wolverlei-Blume (Die), das bis jetzt bewährteste Schuz- und Heilmittel der Cholera. Wiesb. 1832. 8o.

654. **Godefroi**, M. J. Nog een bestrijder der Vaccine. 1868. 8o. Overgedr. uit het *Tijdschr. v. Gezondheidsleer.*
655. **Goudoever**, L. C v. Diss. med. inaug. de necessitate repetendi Variolae vaccinae insitionem Varioloïdibus probata. Drusiburgi. 1845. 8o. (Diss. 123).
656. **Heusden**, A. J. M. v. Verdediging der Vaccine tegen de bestrijding van den heer A. Capadose. Breda. 1824 8o.
657. **Hoeufft**, S. De Inenting der Pokjes, gemeenelyke de Kinderziekte genaamt, in hare onbetamelijkheid en schandelijkheid klaar en naakt bij het licht der rede aangetoond. 's Gravenh. 1770. 8o.
658. **Kessel**, G. v. Diss. med. inaug. de Variolarum inoculatione. Lugd.-Bat. 1790. 4o. (Diss. 12).
659. **Mens**, P. v. Diss. med. inaug. de Vaccina. Lovan. 1825. 4o. (Diss. 18).
660. **Smeets**, C. H. Diss. med. inaug. de Vaccina ejusque virtute prophylactica. Lugd.-Bat. 1831. 8o. (Diss. 58).

IX.

GENEESKUNDIGE AARDRIJKSKUNDE.

661. **Asman**, P. H. Proeve eener geneeskundige plaatsbeschrijving van de gemeente Leeuwarden. Leeuw. 1870. 4o. *Zie* A. 175.

662. **Büchner**, W. J. Bijdrage tot de geneeskundige Topographie en Statistiek van Gouda. Gouda. 1842. 8o.

663. **Granier**, J. Topographie médicale de l'île de Walcheren, suivie d'une exposition clinique des principales maladies qui ont paru dans les hôpitaux de Middelbourg, depuis l'automne de 1811 jusqu' au milieu de l'été de 1812. Breda. 1812. In-8o.

664. **Leent**, F. J. v. Geneeskundig-Topographische opmerkingen betreffende Batavia, hare Reede en het eiland Onrust. 's Gravenh. 1868. 8o.

665. **Man**, J. C. de. Het afnemen van sommige ziekten in Middelburg. Middelb. 1882. 8o.

666. Sterfte-Atlas van Nederland over 1860—74. Amst. 1879. 4o. Met atlas. fol.

X.

STAATSGENEESKUNDE.

A. Geneeskundige Politie.

1. *In het algemeen.*

667. **Hebenstreit**, E. B. G. Lehrsätze der medicinischen Polizeywissenschaft. Leipz. 1791. 8o.

668. **Opdorp**, J. H. v. Adressen aan Z. M. den Koning,

aan de Edel Mogende Heeren Staten-Generaal, en aan de Edel Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten van Zeeland over eenige punten der Geneeskundige Wetgeving. Breda. 1839. 8o.

669. Reglement van Plaatselijk Geneeskundig Toevoorzigt in 's Gravenhage. 's Gravenh. 1835. 8o.

670. Réorganisation du service sanitaire de l'armée belge. Projets de loi, rapports, amendements, discussions parlementaires et loi sur cette réorganisation. Brux. 1847. In-8o.

671. Stukken betreffende de herziening der Geneeskundige Wetten en Verordeningen in 1841—1842. 's-Gravenh. 1842. 8o.

672. Verslagen aan den Koning van de bevindingen en handelingen van het Geneeskundig Staatstoezigt in de jaren 1875—1878. 's Gravenh. 1875—79. 4 dln. 4o.

2. *Bijzondere Onderwerpen.*

673. **Donders, F. C.** Over de regeling van het medisch Onderwijs in verband met die van het Hooger Onderwijs in het algemeen. Utr. 1875. 8o.

674. ——————— Bedenkingen op het wetsontwerp regelende de voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van Arts, Tandmeester, Apotheker, enz. Utr. z. j. 8o.

675. **Koenaart, A. J. C.** Beschouwingen over de Tandheelkunde, in verband met het ontwerp van wet, regelende de verschillende takken der Geneeskunde. 's Gravenh. 1862. 8o.

676. **Mavors Medicator.** De Militaire Artsen-wet. Proeve van wetsontwerp tot regeling van Staatswege aan tot het leger behoorende personen te verstrekken genees-heelkundige hulp en genees- en heelmiddelen. Utr. 1880. 8o.

677. ——————— De Militaire Artsen-wet. Aanteekeningen op de Memorie van Beantwoording van het voorloopig verslag omtrent het wetsontwerp tot regeling

van de betrekkingen en rangen, de opleiding en de bevordering van het personeel der Geneeskundige Dienst bij de Landmacht. Utr. 1880. 8o.

678. **Picnot.** L'art dentaire. La Haye. 1875. In-8o.

679. **Stockum, H. v.** Denkbeelden over de redenen van het tegenwoordig gebrek aan Officieren van Gezondheid bij 's Rijks zeedienst en der middelen, die aangewend kunnen worden om in dien toestand verbetering te brengen. Nieuwed. 1875. 8o.

680. Sur la police des remèdes secrets, et sur les mesures les plus avantageuses au public à prendre à leur égard. Deux projets de discours qui avaient été destinés a être prononcés au Conseil des anciens, par un Ancien Représentant du Peuple. Amst. 1807. In-8o.

681. Verzameling van Wetten, Besluiten en Reglementen betrekkelijk de burgerlijke Geneeskundige Dienst in het Koningrijk der Nederlanden. 's Gravenh. 1836. 8o.

682. Wetsontwerp (Het) op den Geneeskundigen Dienst der Landmacht door een Oud-officier van gezondheid. Open brief aan de 2e Kamer der Staten-Generaal. Utr. 1880. 8o.

B. Gerechtelijke Geneeskunde.

1. *In 't algemeen.*

683. **Broecke, J. C. en Ph. v. d.** De uitoefening der Geregtelijke Geneeskunde in Nederland, hare gebreken, middelen tot herstel derzelve. Utr. 1845. 8o.

684. **Friedreich, J. B.** Systematische Literatur der ärztlichen und gerichtlichen Psychologie. Berl. 1833. 8o.

685. **Georget.** Aerztliche Untersuchungen der Criminalprocesse von Léger, Feldtmann, Lécouffe, Jean-Pierre und Paspavoine, bei welchen eine Geisteszerrüttung als Vertheidigungsmittel vorgeschützt wurde; nebst Betrach-

tungen über die moralische Freiheit in gerichtlich-medizinischer Hinsicht. Aus dem Franz. übers. von T. AMELUNG. Darmst. 1827. 8o.

686. **Groos**, **F**. Ideen zur Begründung eines obersten Prinzips für die psychische Legalmedizin. Heidelb. 1829. 8o.

687. **Maas**, **A**. Critisch-historische nasporingen omtrent de eerste beginselen der Geregtelijke Geneeskunde. Overgedr. uit het *Archief voor Geneeskunde*. z. j. 8o.

688. **Moll**, **A**. Leerboek der Geregtelijke Geneeskunde, voor genees- en regtskundigen. Arnh. 1825—26. 3 dln. 8o.

689. **Ploucquet**, **G. G**. Commentarius medicus in processus criminales. Argent. 1787. 8o.

690. **Potgieter**, **A**. Bijdrage tot de Geregtelijke Geneeskunde. Leid. 1834. 8o.

691. **Schaumann**, **J. C. G**. Ideen zu einer Kriminalpsychologie. Halle. 1792. 8o.

692. **Sèdillot**, **C**. Manuel complet de médecine légale. Augmenté d'un résumé des travaux D'ORFILA. Brux. 1838. In-8o.

693. **Wildberg**, **C. F. L**. Versuch eines Lehrbuches der medizinischen Rechtsgelehrtheit zum Unterricht für Rechtsgelehrte. Leipz. 1826. 8o.

2. *Bijzondere Onderwerpen.*

694. **Camper**, **P**. Gerechtelijke en ontleedkundige verhandeling over de teekenen van leven en dood in nieuwgeborene kinderen. Leeuw. 1774. 8o.

695. Het belang der Maatschappije in het beteugelen van den kindermoord, briefsgewijze voorgestelt aan den Hooggel. en zeer beroemden Heer P. Camper, door S. M. V. D. Leeuw. 1774. 8o.

696. **Heusden**, **C. J. v**. Regtskundige opmerkingen en geneeskundige proeve, ter beoordeeling der strafbaarheid van verwondingen. Breda. 1882. 8o.

697. **Heijman**. Die Entbindung lebloser Schwangerer mit Beziehung auf die Lex Regia. Cobl. 1832. 8o.

698. **Heijst, F. P. H. v.** Eenige geregtelijke-geneeskundige opmerkingen omtrent Verwondingen. Akademisch Proefschrift. Amst. 1874. 8o.

699. **Klohss**, junior. Verzameling van geregtelijk-geneeskundige stukken betrekkelijk een pasgeboren, dood in het water gevonden kind. Uit het Hoogd. door J. v. d. Plaats. Amst. 1823. 8o.

700. **Man, W. J. E. de.** Verloskundig-geregtelijke Pleitrede gehouden voor de Correctionele Regtbanken. Sneek. 1829. 8o.

701. **Mittermaier, C. J.** De principio imputationis alienationum mentis in jure criminali recte constituendo. Heidelb. 1838. 4o.

702. —————— Natalitia principis beatissimae memoriae Caroli Friderici Badarum quondam Magni Ducis. Inest disquisitio de alienationibus mentis quatenus ad jus criminale spectant. Heidelb. 1825. 4o.

703. **Rohatzsch, J. G.** Taschenbuch für gerichtliche Sectionen und Gutachten zum Gebrauche praktischer Aerzte und Wundärzte. Munch. 1838. 8o.

704. **Schaaff, J. H. v. d.** Proeve van een geregtelijk geneeskundig onderzoek betreffende de vraag: In hoeverre dronkenschap, aanleiding gevende tot de misdaad van moord, in de toerekening van straf in aanmerking komt; inzonderheid, wanneer dezelve tot Monomanie overslaat, of daarmede in verband staat? enz. Amst. 1838. 8o.

705. **Thyssen, H. T.** Diss. forensis med. inaug. de morte suspensorum necnon de quæstione utrum vivus quis an mortuus suspensus fuerit, novis aliquot casibus subjectis. Amst. 1855. 8o.

706. **Wöhler, F.** en **E. C. J. Siebold.** Handleiding tot het geregtelijk scheikundig onderzoek bij eene arsenik-vergiftiging. Naar het Hoogd. door G. Rombouts. Tiel. 1848. 8o.

X.

VEEARTSENIJKUNDE.

1. *In 't algemeen.*

707. **Dekker**, **J. A.** Nieuw Genees- en Verloskundig Handboek van het Vee. Leid. Leid. Z. j. 8o.

708. **Haubner**, **C. G.** De Gezondheidsleer der landhuishoudelijke huisdieren. In 't Nederl. bewerkt door G. C. ENKLAAR. Zwolle. 1850. 2 dln. 8o.

709. **Numan**, **A.** Handboek der Genees- en Verloskunde van het vee. Gron. 1819. 8o.

710. Verslag aan den Koning van de bevindingen en handelingen van het Veeartsenijkundig Staatstoezigt in de jaren 1873—78. 's Gravenh. 1874—79. 5 dln. 4o.

2. *Bijzondere Onderwerpen.*

711. **Berkhout**, **J. Teding v.** Middel om de schapen van de rottende kreupel te genezen. Haarl. 1806. 8o. (A. 366.)

712. **Catteau**, **B.** Manier om paarden wel te behandelen. 2e druk. Vliss. 1789. 8o.

713. **Clater**, **F.** De Paarden-arts, of de Kunst om zijne paarden zelf te genezen. Nagez., vermeerd en verbeterd door B. J. C. RIJNDERS. Gorinch. 1840. 8o.

714. **Ellerbrock**, **I.** De Nederlandsche Paarden-Fokkerij in haren geheelen omvang. Amst. Z. j. 8o.

715. ———— De droes van het paard. Oudew. 1852. 8o.

716. ———— De klaauwziekten der schapen. Oudew. Z. j. 8o.

717. ———— Het bloedwateren bij het Rundvee en de doelmatigste behandelingswijze tot eene spoedige genezing van hetzelve. Oudew. 1852.

718. **Ellerbrock**, I. De Opgeblazenheid bij het Rundvee, en behandeling en spoedige genezing derzelve. Oudew. 1852. 8o.

719. Longziekte (De), welke thans op onderscheidene plaatsen van ons Vaderland onder het Vee heerscht, door een praktiserend veearts der 1e klasse. 's Hertogenb. 1839. 8o.

720. **Kausch.** Prijsverhandeling over het Miltvuur van het Rundvee. Uit het Hoogd. met bijgev. aanteekeningen door W. v. Rees. Arnh. 1808. 8o.

721. **Numan, A.** Over het gebruik van het witte Rattenkruid en van het Zwavelzuur-IJzer ter genezing en voorbehoeding der heerschende en besmettende Longziekte van het Rundvee, benevens nadere beschouwing omtrent den aard dezer ziekte. Utr. 1852. 8o.

722. **Poll, F. v. d.** Handleiding tot de paardenkennis. 2de druk. Breda. 1842. 8o.

723. ——————— Hetzelfde werk. 3de veel vermeerderde en verbeterde druk, bewerkt door H. H. Laseur. Breda. 1859. 8o.

H.

AARDRIJKSKUNDE.

I.

ALGEMEENE WERKEN.

1. **Cluverius, Ph.** Introductio in Universam Geographiam, tam Veterem quam Novam. Editio ultima priorib. emendatior. Ad Illustriss. et Ampliss. Dominicum Molinum, patritium et Senatorem Venetum. Amsterd. J. Hondius. 1629. 16o.
2. ——————— Idem opus. Tabulis aeneis illustratum et gemino indice auctum. Cui accessere P. Bertii Orbis Terrarum Breviarum, atque D. Henisii Oratio in obitum ejusdem Ph. Cluverii. Amst. J. Janssonius. 1661. 4o.
3. **Struyck, N.** Inleiding tot de Algemeene Geographie, benevens eenige Sterrekundige en andere Verhandelingen. Amst. 1740. 4o.

II.

OUDE AARDRIJKSKUNDE.

4. **Bosse, F. A.** Geographiae antiquae compendium. Edit. 2a. Lugd.-Bat. 1826. 8o.
5. **Cellarius, C.** Notitia Orbis Antiqui sive Geographia Plenior, ab ortu Rerumpublicarum ad Constantinorum tempora

Orbis terrarum faciem declarans. Cantabr. 1703—1706. 2 vol. 4o.

6. **Pomponius Mela.** De Orbis Situ libri III. Cum notis integris H. Barbari, P. J. Olivarii, F. N. Pintiani, P. Ciacconii, A. Schotti, J. Vossii et J. Gronovii. Accedunt Jul. Honorii Oratoris Excerpta Cosmographiae. Curante A. Gronovio. Lugd.-Bat. 1722. 8o.

7. **Strabo.** De Situ Orbis Libri XVII. Emendatiores quam antea prodeunt. Amst. 1652. 2 vol. 12o.

---

8. **Chijs, P. O. v. d.** Spec. acad. inaug. exhibens commentarium geographicum in Arrianum de expeditione Alexandri. Lugd.-Bat. 1828. 4o.

9. **Mannert, K.** Geographie der Griechen und Römer aus ihren Schriften dargestellt. Nürnb. und Leipz. 1799-1825. 10 Th. 16 Bde. 8o.

---

10. **Acker Stratingh, G.** Aloude Staat en geschiedenis des Vaderlands. Gron. 1847—52. 2 dln. 3 st. 8o.

11. **Ackersdijck, W. C.** Nasporingen omtrent het Landschap, in vroeger eeuwen Taxandria genoemd, en bijzonder omtrent eenige plaatsen in dat Landschap gelegen. Dordr. 1838. A. 258. V. 1.

12. **Aurelius, C.** Batavia, sive de antiquo veroque ejus in-Insulae quam Rhenus in Hollandia facit situ, descriptione et laudibus. Lugd.-Bat. 1686. 8o.

13. **Cluverius, P.** Batavische oudheden ofte verhandeling over de drie Uitlopen en Monden van den Rhijn, mitzgaders de vijf Volken, die eertijds aan dezelve gewoont hebben, te weten, Toxandsen, Batavieren, Caninefaten, Frisen en Marsacen. Verrijkt met Aanm., Land-Kaerten en Konst-printen. 's Gravenh. 1709. 2 dln. In één band. 8o.

14. ———————— Hetzelfde werk. 2e druk. Vermeerd. met eene Inleydinge door J. Love. Amst. 1719. 2 dln. In één band. 8o.

15. **Engelberts, E. M.** De aloude staat en geschiedenissen der Vereenigde Nederlanden. Amst. 1784—99. 4 dln. 8o.

16. **Hermans, C. R.** De woonplaatsen der Menapiers, Eburonen, Atuatiken en Ambivariten aangewezen, enz. Eene etymologische verhandeling. 's Hertogenb. 1860. 8o.
17. **Junius, H.** Batavia, in qua praeter gentis et insulae antequitatem originem, decora, nores, etc. declaratur quae faerit vetus Batavia, quae Plinio, Tacito et Ptolomaeo cognita; quae item genuina inclytae Francorum nationis fuerit sedes. Dordr. 1652. 12o.
18. **Menso Alting.** Descriptio, secundum antiquos, Agri Batavi et Frisii; una cum conterminis. Sive notitia Germaniae Inferioris, cis et ultra Rhenum; quà hodie est in Dicione VII Foederatorum. Repraesentata Tabulis Geographicis V. Et Commentario in loca omnia, hoc tractu, Romanis Scriptoribus et Monumentis, quà Latinis, quà Graecis, memorata, a C. J. Caesare ad Justinianum Aug. Amst. 1697. fol.

---

19. **Bachiene, W. A.** Heilige Geographie, of Aardrijkskundige Beschrijving van alle de landen, enz. in de H. S. voorkomende. Utr. 1758—98. 4 dln. 7 st. 8o.
20. **Oosterzee, H. M. C. v.** Korte schets der Bijbelsche aardrijkskunde. 's-Hertogenb. 1857. 8o.

III.

MIDDELEEUWSCHE AARDRIJKSKUNDE.

21. **Lelewel, J.** Géographie du Moyen Age. Accompagnée d'atlas et de cartes dans chaque volume. Brux. 1852. 3 vol. In-8o. Avec atlas in-fol. oblique. Brux. 1850.

---

22. **Bergh, L, Ph. C. v. d.** Handboek der Middel-Nederlandsche Geographie, naar de bronnen bewerkt. Met eene kaart van Nederland in het Frankische tijdvak. Leid. 1852. 8o.

23. **Ledebur, L. v.** Die Fünf Münsterschen Gaue und die Sieben Seelande Friesland's. Eine Beitrage zur Geographie des Mittelalters. Nebst einer urkundlichen Anhange und einer Charte. Berl. 1836. 8.

IV.

NIEUWERE AARDRIJKSKUNDE.

A. In het algemeen.

24. Aardbol (De). Magazijn van hedendaagsche Land- en Volkenkunde. Met Platen en Kaarten. Amst. 1838—54. 9 dln. fol.

Dl. I. Portugal, Spanje en Frankrijk.
— II. Zwitserland en Italië.
— III. De Nederlanden.
— IV. Luxemburg, België, Groot-Britt. en Ierland.
— V. Duitschland.
— VI, 1. Europ. Turkijë, Griekenl., de Jonische Republiek, Galicië, Hongaarsche Landen, Krakau, Oost- en West-Pruissen en Posen.
2. Europ. Rusland, Finland, Polen, de Kaukasische Landen.
3. Zweden, Noorwegen en Denemarken.
— VII. Azië.
— VIII. Afrika.
— IX. Amerika en Australië.
} door P. H. Witkamp.

25. Aardrijkskundig leesboek tot uitbreiding der kennis van verschillende volken op den Aardbol. Met platen. Dev. 1822. 8o.

26. **Boom, J. A. G.** Geographisch handboek van Europa. Amst. 1819. 8o.

27. **Cannabich, J. G. F.** Leerboek der Aardrijkskunde. Naar 't Hoogd. door J. J. F. Wap. Breda. 1834—38. 5 dln. Met alph. register. 8o.

28. **Busching, A. F.** Nieuwe Geographie of Aardrijksbeschrijving. Naar den 4den druk door J. DE JONGH, junior. 's Hage, Amst. en Utr. 1761—70. Dl. I—V. 1. 16 st. 8o.

Dl. I, 1. Denemarken, Noorwegen en Zweden.
2. Het Russ. rijk, Pruissen, Polen, Hongarijë en Europisch Turkijë.
— II, 1. Portugal, Spanje en Frankrijk.
2. Italiën en Groot-Brittaniën.
— III, 1. Bohemen, Moraviën, de Lausitz, Schlesiën, Glatz en de Oostenrijksche Kreis.
2. De Burgund, de Westphaalsche en de Keur-Rhijnsche Kreissen.
3. De Opper-Rhijnsche, Schwabische, Beijersche en Frankische Kreissen.
4. De Opper-Saxische, Neder-Saxische en Ridder-Kreissen.
5. Het Zwitsersche Eedgenootschap en deszelfs Bondgenoten.
6. Register op het geheele werk.
— IV. 1. en 2. Algemeene beschrijving der Vereenigde Nederlanden.
3. De Provinciën Zeeland, Utrecht en Friesland.
4. De Provinciën Overijssel, Groningen en Ommelande, en het Landschap Drenthe.
5. en 6. De Generaliteits-Landen, Vlaanderen en Staats-Brabant
— V, 1. Verscheide Landen van Asia.

29. **Fabri, J. E.** Beknopte handleiding tot de Aardrijksbeschrijving. Nagez. en vermeerd. door J. DE GELDER. Haarl. 1805. 8o.

30. **Heusden, A. A. v.** Handleiding tot de Aardrijkskunde. Breda. 1843. 8o.

30*a*. ——————— Hetzelfde werk. 5e dr. Breda. 1863. 8o.

31. **Heusden, A. A. v.** Leerboek der aardrijkskunde. 10de druk. Breda. 1881. 8o.

32. **Malte Brun**, Géographie universelle ou description de toutes les parties du monde sur un nouveau plan d'après les grandes divisions naturelles du globe; précédée de l'Histoire de la Géographie chez les peuples anciens et

modernes et d'une théorie générale de la Géographie mathématique, physique et politique. 5e édit. revue par J. J. N. HUOT. Paris. 1841. 6 vol. In-8o.

33. **Martinet, J. F.** Kort onderwijs in de Geografy of Aardrijkskunde. Overz. en uitgebr. door A. v. D. BERG. 2de druk. Amst. 1801. 8o.

34. **Pütz, W.** Leiddraad bij het onderwijs in de vergelijkende Aardrijkskunde. Onder medew. van J. J. KREENEN naar den 6en druk uit het Hoogd. vertaald door J. JURRIUS. Sneek. Z. j. 8o.

35. Onderwijs in de Aardrijkskunde. Amst. 1820—28. 3 dln. 8o.

36. **Salmon, Th.** Hedendaegsche Historie, of Tegenwoordige Staet van alle Volkeren. Uit het Eng. vertaald en merkelijk vermeerdert door M. v. GOCH. Met kaarten en platen. Amst. Is. Tirion. 1729—37. 9 dln. 8o.

Dl. I. China, Japan, de Ladrones, Filippijnsche en Molukkische eilanden, en Makassar. 1729.

— II. De Sundasche eilanden, Borneo, Java, Sumatra, Siam, Kochin-China en Tonkin. 1730.

— III. Pegu, Ava, Arrakan, Acham, het Eigentlijke India of het rijk van den Grooten Mogol, Malabar, Kormandel en Ceilon. 1731.

— IV. Persia, Arabia en Asiatisch Tartarijën. 1732.

— V. Het Turksche Rijk in Asia en Afrika. 1733.

— VI. Europisch Turkijën en de Grieksche Kerk, Polen en Litthauwen. 1734.

— VII. Rusland, Zweden, Denemarken en Noorwegen, de Landen onder de Noord-Pool en de Groenlandsche Visscherij. 1735.

— VIII. Het Duitsche Keizerrijk in 't algemeen, de Opper-Saxische, Neder-Saxische, Westphaalsche en Neder-Rhijnsche Kreitzen in 't bijzonder. 1736.

— IX. Vervolg van het Duitsche Keizerrijk, in 't bijzonder de Opper-Rhijnsche, Frankische, Zwabische, Beijersche en Oostenrijksche Kreitzen; alsmede Bohemen, Moraviën, Silesiën, Hungarijën, Zevenbergen en de Frontier-Landen des Keizerrijks. 1737.

36*a*. Vervolg van den Tegenwoordigen Staat, door anderen

beschreven 1). Met kaarten en platen, waarvan vele geteekend door BULTHUIS en gegraveerd door BENDORP. Amst. Is. en de wed. Tirion, enz. 1738—95. 23 dln. 8o.

Dl. X. De Oostenrijksche, Fransche en Pruissische Nederlanden. 1738.
— XI. De Vereenigde Nederlanden. Algemeene Beschrijving des Lands, der Zeden en Godsdienst van de Inwoners, een kort Begrip van 's Lands Historie, Beschrijving der Generaliteits-Kollegiën, der Maatschappijën van Oosten en Westen, der Handwerken, Visscherijën, Zeevaart, Koophandel, enz. 1739.
— XII. Vervolg. — De Generaliteits Landen, Staats Brabant, Staats Land van Overmaaze, Staats Vlaanderen en Staats Opper-Gelderland, de Barriere-Plaatsen, enz. 1740.
— XIII. Gelderland. 1741.
— XIV—XVIII. Holland. 1742—50. 5 dln.
— XIX—XX. Zeeland. 1751—53. 2 dln.
— XXI—XXII. Utrecht. 1758—72. 2 dln.
— XXIII—XXVI. Friesland. 1785—89. 4 dln.
—XXVII—XXIX. Overijssel. 1781—1801. 3 dln. Ontbr. I. 2 st.
— XXX—XXXI. Stad en Lande. 1793—94. 2 dln.
— XXXIII. Drenthe. 1795.

36b. Hedendaagsche Historie of Tegenwoordige Staat van:

Groot-Brittannie. Amst. Is. Thirton. 1754—55. 2 dln.
Frankrijk. Ibidem. 1756—57. 2 dln.
Spanje en Portugal. Ibidem. 1759.
Switzerland en Italie. Ibidem. 1760—61. 2 dln.
Afrika. Ibidem. 1763.
Amerika. Ibidem. 1766—69.

37. **Schroeder Steinmetz, L. A.** Algemeene grondbeginselen der Aardrijkskunde. 3e Druk. Gron. 1845. 8o.

38. ——————— Hetzelfde werk, verkort

---

1) De Tegenw. Staat der Vereenigde Nederlanden is grootendeels het werk van J. Wagenaar; de schrijver echter van dien van Overijssel was G. Dumbar, kleinzoon van zijn naamgenoot, den schrijver van het *Kerkelijk en Wereldlijk Deventer*.

door G. R. VOORMEULEN VAN BOEKEREN. 3e druk. Leeuw. 1860. 8o.

39. **Seydlitz**, **E. v.** Handboek der Aardrijkskunde. Bew. door I. DORNSEIFFEN en J. KUIJPER. Amst. 1860. 8o.

40. **Smet**, **J. J. de**. Nouvelle Géographie, d'après les meilleurs géographes et les voyageurs les plus récens. Gand. 1834. 2 vol. In-8o.

41. **Sommer**, **J. G.** Merkwaardige bijzonderheden inhoudende de nieuwste ontdekkingen in de Natuurkunde, Natuurlijke Historie, Land- en Volkenkunde op alle gedeelten van den Aardbol. Uit het Hoogd. Met platen. Amst. 1825—27. 4 dln. 8o.

41*a*. ——————— Verscheidenheden Landen en Volken betreffende. Amst. 1833. 2 dln. 8o.

42. **Stuart**, **M.** De Mensch, zoo als hij voorkomt op den bekenden aardbol. Met afbeeld. door J. KUIJPER. Amst. 1802—07. 6 dln. 8o.

43. **Timmer**, **G. K.** Handleiding tot de algemeene kennis van den Aardbol. Amst. 1840. 8o. (A. 404.)

44. **Winkler Prins**, **A.** Handboek der Aardrijkskunde. Amst., Dev. en Leid. 1859—68. 4 dln. 8o. (A. 404.)

45. **Zimmerman**, **E. A. W. v.** De Aarde en hare Bewoners, volgens de nieuwste ontdekkingen. Een werk ter bevordering der Kennis van Landen en Volken en van derzelver Voortbrengselen en Handel. Naar het Hoogd. Met platen. Haarl. 1816—26. 19 dln. 8o.

Dl. I. Afrika in 't algemeen. Guinea.
— II. Westindië.
— III. Westelijk gedeelte van den Noord-Pool.
— IV. Vereenigde Staten van Noord-Amerika.
— V. Florida en Mexico, en de Noordelijkste streken van Zuid-Amerika.
— VI. Peru, Paraguay en Tukuman.
— VII. Brasiliën, Chili en Patagoniën.
— VIII. Aziatisch Rusland.
— IX. Vervolg. — Chineesch Tartarijën.
— X. China en Korea.
— XI. Japan en de eilanden onder deszelfs oppergezag.

Dl. XII. Tunkin, Cochinchina, Camboge, Laos en Lac-Tho.
— XIII. Thibet, Bootan, Rijk der Birmannen, Cassay, Garrows en Assam
— XIV. Siam, Pontiamas, Malakka, Mergui-Archipel, Andaman- en Nicobar-Eilanden.
— XV—XVII. Indostan.
— XVIII—XIX. De Lakediven en Maldiven en de Indische Archipel.

45*a*. **Zimmerman**, **E. A. W. v.** De Zee, hare Bewoners en Wonderen. Met afbeeldingen. Amst. 1838—39. 4 dln. 8o.

---

46. **Bruining**, **G.** Algemeen aardrijkskundig woordenboek. Rott. 1821—22 2 dln. 8o.
47. **Feller**, **F. X. de.** Dictionnaire géographique. Liège. 1791—94. 2 vol. In-8o.
48. **Wijk**, **J. v.** Algemeen aardrijkskundig woordenboek, volgens de nieuwste staatkundige veranderingen, en de laatste en zekerste berigten. Dordr. 1821—26. 3 dln. 8o.

---

49. **Beijer**, **J. C.** Krijgskundige aardrijksbeschrijving. Zutph. 1828. 8o.

---

50. **Tuckeys**, **J. H.** Aardrijkskunde voor Zeevaart en Koophandel. Rott. 1819. 5 dln. 8o.

B. Verschillende werelddeelen en landen.

1. *Europa.*

a. Algemeene Werken.

51. **Boom**, **J. A. G.** Geographisch handboek van Europa. Amst. 1819. 8o.
52. **Rudtorffer**, **F. v.** Militär-Geographie van Europa. 2te Aufl. Prag. 1839. 4o.

b. Nederland. 1)

1. In 't algemeen.

53. **Aa, A. J. v. d.** Geschied- en Aardrijkskundige beschrijving van het Koningrijk der Nederlanden en het Groothertogdom Luxemburg. Gorinch. 1841. 8o.

54. **Beausar, N. G.** Nederland. Geographisch-historisch overzicht met eene korte levenschets der beroemdste mannen en vrouwen. Berg. op Z. 1854—55. 8o.

55. **Boxhornius, M. Z.** Theatrum sive Hollandiae comitatus et urbium nova Descriptio. Qua omnium civitatum, praecipuorumque locorum Icones, Origines, Incrementa, Res domi forisque gestae, Jura, Privilegia, Immunitates, ipsis Principum tabulis expressa, et Viri illustres exhibentur. Amst. (1632.) 4o.

56. **Boxhornius, M. Z.** Toneel ofte Beschrijvinghe der Steden van Hollandt waerin haer Beginselen, Voortganck, Privilegien, Historie ende Gelegentheyt vervat worden. Int Nederlandts overgeset uyt de Copye, by den Autheur verbetert, ende werckelyk vermeerdert door G. Baerdeloos. Amst. (1634). 4o. Met kaarten en platen.

57. **Brouërius v. Nideck, M.** en **J. Le Long.** Kabinet van Nederlandsche en Kleefsche Oudheden, geopent, opgeheldert en wydlopigh beschreven in Steden, Dorpen, Sloten, Adelijke Huizen, enz. Verrijkt met 300 koperen platen door A. Rademaker. Amst. 1727—33. 6 dln. 4o.

57*a*. ——————— Hetzelfde werk. Vermeerderd en met aanteekeningen verrijkt door J. H. Reisig en A. B. Strabbe. Amst. 1792—1803. 8 dln. 8o.

58. **Cloet, J. J. de.** Géographie historique, physique et statistique du royaume des Pays-Bas et de ses colonies. Brux. 1822. In-8o.

---

1) Gewestelijke beschrijving van Nederland en Plaatsbeschrijving vindt men onder de rubriek *Geschiedenis*.

59. Een blik op Holland of schilderij van dat Koningrijk in 1806. Amst. 1807. 2 dln. In één band. 8o.
60. **Fébure, G. le.** Itinéraire historique, politique, géographique, etc. des VII Provinces Unies des Pays-Bas, de leur Territoire et Colonies. Enrichi de cartes. La Haye. 1782. 2 vol. In-8o.
60*a*. **Gelder, J. de.** Aardrijkskundige beschrijving van het Koninkrijk Holland. Amst. 1809. 8o.
61. **Guicciardino, L.** Belgicae, sive Inferioris Germaniae descriptio. Edit. postrema prioribus auctior. Amst. J. Meurs. 1660. 12o.
62. ——————— Omnium Belgii, sive Inferioris Germaniae, regionum descriptio. Recens ex idiomate Italico ab ipso Authore recognitum magnaque passim accessione locupletatum, in Lat. serm. conversa R. VITELLIO interprete. Insertis tabulis geographicis. Adjectisque, supplendo et illustrando Guicciardino, nonnullis additamentis. Amst. J. Janssonius. 1616. 4o.
63. ——————— Belgium, dat is Nederlandt. Amst. 1648. 4o. De acht eerste bladz. ontbreken.
64. **Heusden, A. A. v.** Handboek der Aardrijkskunde, Staatsinrichting, Staatshuishouding en Statistiek van het Koningrijk der Nederlanden. Haarl. 1866. 2 dln. 8o.
65. **Janiçon, F. M.** De Republiek der Vereenigde Nederlanden. 2e druk. 's Gravenh. 1736. 4 dln. 8o.
66. **Kaerius, P.** Germania Inferior, id est XVII Provinciarum ejus novae et exactae tabulae geographicae, cum luculentis singularum descriptionibus additis. Amst. 1622. fol.
67. **Kampen, N. G. v.** Staat- en aardrijkskundige beschrijving van het Koningrijk der Nederlanden of der XVII Nederl. Provincien, benevens het Groot-Hertogd. Luxemburg. Met kaart. Haarl. 1816. 8o.
68. (**Laet, J. de**). Belgii Confoederati Respublica, seu Gelriae, Holland., Zeland., Traject., Fris., Transisal., Groning. chorographica politaque descriptio. Lugd. Bat. 1630. 16o.

69. Les Délices de la Hollande, contenant une description fort exacte de son païs, de ses villes et de la condition des habitants; avec un raccourci de ce qui s'est passé depuis le temps qu'ils se sont mis en liberté, jusqu'à l'année 1680. Amst. 1685. In-12o.

70. ——————————— contenant une description exacte du Païs, des Moeurs et des Coutumes des Habitants, avec un Abrégé Historique depuis l'établissesement de la République jusqu'au de là de la Paix d'Utrecht. Nouv. édit. La Haye. 1726. 2 vol. In-8o.

71. —————— des Païs-Bas contenant la Description des XVII Provinces. Edit. nouv. Brusselle. 1743. 4 vol. In-8o.

72. ——————————— ou Description géographique et historique des XVII Provinces Belgiques. 6e édit. Liège. 1769. 5 vol. In-8o. Les vol. 3 et 4 manquent.

73. **Martinet, J. F.** Het Vaderland, met nieuw geteekende en gekleurde kaarten en vaderlandsche afbeeldingen. Amst. 1791. 8o.

74. ——————— Het Vaderland en het Vereenigd Nederland, thans bevattende eene volledige Aardrijks- en Geschiedkundige beschrijving der 17 Nederl. Provinciën en van het Groot-Hertogd. Luxemburg. 3de druk. Met kaarten en platen. Zalt-Bomm. 1830—33. 6 dln. 8o.

74. **Romijn de Hooghe.** Spiegel van staat des Vereenigde Nederlands. Amst. 1706—07. 2 dln. 4o.

75. **Schoockius, M.** Belgium federatum, sive distincta Reip. federati Belgii, exhibens illius faciem quam universalem, qua particularem, qualis fuit tum sub celsissimis Principibus Auraicis Gubernatoribus suis et supremis militiae Praefectis, tum etiam hodierno tempore agnositur. Amst. 1652. 12o.

76. Tegenwoordige Staat der Vereenigde Nederlanden. Met kaarten en platen. Amst. 1738—95. 22 dln. 8o. *Zie* Nieuwere Aardr. In 't algemeen. No. 29. Dl. XI—XXXIII.

77. **Verbist, P.** Description de touts les Pays-Bas, autrement appellez la Germanie Inférieure ou Basse Allemagne.

Avec toutes les cartes géographiques desdits Pays. Anvers. 1636. In-8o.

78. **Wap.** Aardrijkskundige beschrijving van de Nederlanden na 1830. Breda. 1834. 8o.

79. **Aa, A. J. v. d.** Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden. Gorinch. 1839—51. 13 dln. Met aanhangsel. 8o.

80. Aardrijkskundig woordenboek der Bataafsche Republiek, volgens derzelver tegenwoordige verdeeling in Departementen, Ringen en Grondvergaderingen. Met Kaartjens. Leyd. 1800. 8o.

81. **Smids, L.** Schatkamer der Nederlandsche Oudheden, of Woordenboek behelzende Nederlands Steden en Dorpen, Kasteelen, Sloten en Heeren Huysen, Oude Volkeren, Rivieren, enz. Versierd met LXII verbeeldingen, meerendeels geteekend door R. Rochman. 2de druk, vermeerd. met aanteek. door P. Langendijk. Haarl. 1737. 8o.

82. **Covens, C.** Beknopte Staats-beschrijving der Bataafsche Republiek, inzonderheid met betrekking tot derzelver bevolking en verdeeling in Departementen, Ringen en Gemeenten. Met kaarten. Amst. 1800. 8o.

83. **Gosselin, J. J.** Alphabetische naamlijst der Gemeenten en derzelver onderhoorigheden, uitmakende het Koningrijk der Nederlanden, met aanwijzing der arrondissementen, districten, enz. Alles uit de jongste officieele stukken. Amst. 1826. 8o.

84. **Hulskamp, H.** Aardrijkskundige handleiding der steden en plaatsen in het Koningrijk der Nederlanden benevens in het Groot-Hertogdom Luxemburg. 's Bosch. 1828. 8o.

85. Afstandswijzer voor het Koningrijk der Nederlanden op last des Konings vervaardigd aan het Topographisch-Bureau. Met eene itineraire kaart. 's Gravenh. en Amst. 1818. 8o.

Men zie ook de *Reisbeschrijvingen*, No. 204—211.

2. Nederlandsche bezittingen.

A. In 't algemeen.

86. **Bosch, J. v. d.** Nederlandsche bezittingen in Azië, Amerika en Afrika. Amst. 1818. 2 dln. 8o.
87. Eenige aanteekeningen omtrent Neerlandsch Indië en andere Koloniën, in verband met de Algemeene Geschiedenis, meer bijzonder met de Vaderlandsche Historie. 2de druk. Assen. 1865. 8o.

B. Oost-Indië.

88. **Aa, A. J. v. d.** Nederlands Oost-Indië, of beschrijving der Nederlandsche bezittingen in Oost-Indië. Voorafgegaan van een beknopt overzigt van de vestiging en uitbreiding der magt van Nederland aldaar. Met platen en kaarten. Amst. 1846—57. 4 dln. 8o.
89. Historiesch Tafereel van Indiën of Indostan. Oorsprong van Amboar, der Maratten, enz. Beschrijving van de Pagoden, de Pandarons en Fakiers. Van de zeden en kenmerken der Indianen, enz. Met plaaten. 2de Uitg. Amst. 1775. 8o.
90. **Hoëvell, W. R. v.** Uit het Indische leven. 2de dr. Amst. 1865. 8o.
91. **Hollander, J. J. de.** Handleiding bij de beoefening der land- en volkenkunde van Nederlandsch Oost-Indië. Breda. 1861—64. 2 dln. 8o.
92. (**Jancigny, A. D. de**). Bijdrage tot de kennis der Nederlandsche Oost-Indische bezittingen. Vert. door E. A. v. V. 's Hertogenb. 1849. I. 8o.
93. **Roorda v. Eysinga, P. P.** Aardrijksbeschrijving van Nederlandsch Indië. Met eene kaart. Breda. 1838. 8o.
94. ——————————— Handboek der land- en volkenkunde, geschied-, taal-, aardrijks- en staatkunde van Nederlandsch Indië. Amst. 1841—50. 5 dln. 8o.

95. **Röttger, E. H.** Berigten omtrent Indië, gedurende een tienjarig verblijf aldaar. Naar het Hoogd. Met eene kaart en plaat. Devent. 1846. 8o.

96. Aardrijkskundig en Statistisch Woordenboek van Nederlandsch Indië, bewerkt naar de jongste en beste berichten. Amst. 1869. 3 dln. 8o. 1)

97. **Dornis H. J.** De residentie Pasoeroeang op het eiland Java. 's Gravenh. 1836. 8o.

98. **Hogendorp, C. S. W. de.** Coup d'oeil sur l'Ile de Java et les autres possessions néerlandaises dans l'Archipel des Indes. Brux. 1830. In 8o.

99. **Junghuhn, F.** Java, deszelfs gedaante, bekleeding en inwendige structuur. Met kaarten en platen. Amst. 1850. 3 dln. 8o.

100. **Neüeck, P. de.** Esquisses de l'Ile de Java et de ses divers habitants, recueillies pendant un séjour de huit années fait dans cette île. Trad. de l'Allem. par Girodz du Villard, revu et mis en ordre par G. Guénot Lecointe. Brux. 1837. In-8o.

101. ——————— Schetsen van het eiland Java en deszelfs onderscheidene bewoners. Naar het Hoogd. Amst. 1838. 8o.

102. **Raffles** et **J. Crawfurd.** Description géographique, historique et commerciale de Java et des autres îles de l'Archipel Indien. Trad. par Marchal. Ouvrage orné de gravures et de cartes coloriées. Brux. 1824. In-4o.

103. **Veth, P. J.** Java, Geographisch, Ethnologisch, Historisch. Haarl. 1873—82. 3 dln. 8o.

---

104. Batavia, in deszelfs gelegenheid, opkomst, voortreffelijke gebouwen, regeering, geschiedenissen, zeden, enz. Met kaarten en platen. Amst. 1799. 4 dln. In één band. 4o.

1) Het plan van dit Woordenboek werd ontworpen door Mevr. J. C. W. v. d. Bergh v. Eysinga. Medewerkers waren Millies, H. v. Alphen en P. J. Veth.

105. **Marre, J. de.** Batavia begrepen in zes boeken. Amst. 1790. 4o.

106. **Linden, H. O. v. d.** Banda en zijne bewoners. Dordr. 1873. 8o.
107. **Nahuys.** Brieven over Bencoolen, Padang, het rijk van Menang-Kabau, Rhiouw, Sincapoera en Poelopinang. Breda. 1826. 8o.
108. **Veth, P. J.** Atchin en zijne betrekkingen tot Nederland. Topografisch-Historische beschrijving. Met eene Schetskaart van het Rijk van Atchin en de naastbij gelegen Nederl. nederzettingen op Sumatra. Naar de nieuwste bronnen. Leid. 1873. 8o.

109. **Lange, H. M.** Het eiland Banka en zijne aangelegenheden. Met kaarten en afstandswijzer. 's Hertog. 1850. 8o.
110. **Lauts.** Het eiland Balie en de Balinezen. Amst. 1848. 8o.

C. West-Indië.

111. **Focke, H. C., Ch. Landré,** e. a. West-Indië. Bijdragen tot de bevordering van de kennis der Nederl. West-Indische koloniën. Haarl. 1855—58. 2 dln. 8o.
112. De Nederlandsche West-Indische eilanden en bezittingen ter kuste van Guinea. Eerste en tweede rapport der Staatscommissie, benoemd bij Koninklijk besl. v. 29 Nov. 1853. 's Gravenh. 1855—56. 3 dln. 8o.
113. **Teenstra, M. D.** De Nederlandsche West-Indische eilanden, in derzelver tegenwoordige toestand. Amsterd. 1836—37. 2 dln. 8o.

114. **Amerinus Senior** (Masman). Emigratie der Nederlanders naar onze overzeesche bezittingen, meer bepaald naar Suriname. Gron. 1873. 8o.
115. **Benoit, P. J.** Voyage à Suriname. *Zie* Reisbeschrijvingen No. 312.
116. **Fermin, Ph.** Description générale, historique, géogra-

phique et physique de la colonie de Suriname. Amst. 1769. 2 vol. In-8o.

117. **Sack, A. v.** Reize naar Surinamen, enz. *Zie* Reisbeschrijvingen No. 313.

118. **Stedman, J. G.** Voyage à Suriname. *Zie* Reisbeschrijvingen No. 314.

119. Suriname in deszelfs tegenwoordigen toestand door een inwoner aldaar. Amst. 1823. 8o.

3. Kerkelijke aardrijkskunde der Nederlanden.

120. **Bachiene, W. A.** Kerkelijke geographie der Vereenigde Nederlanden. Met kaarten. Amst. 1768—73. 2 dln. 3o.

c. De overige landen van Europa. 1)

121. **Bachiene, W. A.** Beknopte beschrijving der Oostenrijksche Nederlanden. Amst. 1785. 8o. Tafereel van de Staatsche, Pruisische, Fransche en Oostenrijksche bezittingen in de tien Katholieke Provinciën van het nieuw Belgisch Gemeenebest. Amst. 1790. 8o.

122. **Meerts, Ch.** Dictionnaire géographique et statistique du royaume de Belgique. Brux. 1845. In-8o.

123. **Tarlier, J.** Description géographique de la Belgique. Brux. s. a. 3 vol. In-8o.

123*a*. **Lehmann, R.** Ueber systematische Förderung wissenschaftlicher Landeskunde von Deutschland. Berl. 1882. 8o.

---

124. Topographia Galliae, dat is eene algemeene en bysondere naukeurige Lant en Plaetsbeschryvinge vant machtige Koninkcryck Vranckryck. Mitsgaders een cierlyke afbeeldinge van alle de Provintien, Steden, Plaetsen, Casteelen, Burchten, enz. in het selve gelegen.

1) Men zie ook de *Reisbeschrijvingen*, No. 181.

Met kaart en platen. Amst. Wedwe. J. Broersz. en Meriaen. 1660—63. 4 dln. fol.

125. **Brice, G.** Description nouvelle de la ville de Paris. 5e édit. Paris. 1706. 2 vol. In-8o.
125*a*. **Oosterzee, H. M. C. v.** Septmoncel. Z. p. en j. 8o.

---

126. **Bos, L. v.** Wegh-Wyser door Italien of Beschrijvinge der Landen en Steden van Italien. Dordr. 1657. 12o.
127. **Förster. O.** Italië, wat het was en is. Overzicht der geschiedenis, aardrijkskunde en statistiek van Italië van den vroegsten tijd tot op onze dagen. Vert. door N. S. Calisch. Amst. 1859. 8o.
128. **Joux, P. de.** Lettres sur l'Italie. 3e édit. Brux. 1838. 2 vol. In-8o.
129. **Rogissart, de.** Les Délices de l'Italie, ou description exacte de ce Pays, de ses principales Villes et de toutes les raretez qu'il contient. Enrichi de figures.Leide.1705-06. 3 vol. In-8o.

130. **Malte-Brun.** Géographie du théâtre de la guerre et des états circonvoisins. Italie, Autr. Prusse, Conféd. germ. Lux., Holl. et Belg. Cartes par A. Dufour. Illustrations par G. Doré. Paris 1861. 4o.

---

131. **Huber, V. A.** Esquisses sur l'Espagne. Louv. 1830. In-8o.

---

132. **Kampen, N. G. v.** Zwitserland en de Alpen van Savoije, naar afbeeldingen op de plaats zelve geteekend, in tafereelen beschreven. Met platen. Amst. 1836—38. 2 dln. 4o.
133. ———————— De valleijen der Waldenzen, geschied- en aardrijkskundig geschilderd. Vervolgd door K. Sybrandi. Met platen. Amst. 1838—41. 4o.

---

134. **Marmier, A.** Brieven over Denemarken, Zweden, Noorwegen, Lapland en Spitsbergen. Devent. 1841. 2 dln. 8o.

---

135. Wandelingen van een ledigganger door de straten van St. Petersburg. Uit het Fransch. Amst. 1832. 8o.

---

136. **Murhard, F.** Tafereelen van Konstantinopel. Uit het Hoogd. door J.W. Russingh. Met platen. Amst. 1809—10. 2 dln. 8o.

---

137. **Dapper, O.** Naukeurige beschrijvinge van Morea, eertijts Peloponesus, en de Eilanden gelegen onder de kusten van Morea. Amst. 1688. fol.

138. ———— Naukeurige beschrijvinge der eilanden in de Archipel der Middellandsche Zee. Amst. 1688. fol.

139. **K**(ingsbergen) **R. v.** Beschrijving van den Archipel, volgens de nieuwste waarnemingen. Amst. 1792. 8o.

2. *Azië.*

140. **Baldaeus, Ph.** Naauwkeurige beschrijvinge van Malabor en Choromandel, derzelver aangrenzende Rijken, en het machtige Eyland Ceylon, nevens een omstandige en grondigh doorzochte ontdekking en wederlegging van de afgoderije der Oost-Indische Heydenen. Met platen. Amst. J. v. Waasberge en v. Sommeren. 1672. fol.

141. **Dapper, O.** Asia, of naukeurige beschrijving van het Rijk des Grooten Mogols, en een groot gedeelte van Indiën, beneffens een volkomen beschrijving van Persie, Georgie, Mengrelie en andere Gebuur-gewesten. Met platen. Amst. J. van Meurs. 1672. fol.

142. ———— Naukeurige beschrijving van Asie, behelsende de gewesten van Mesopotamie, Babylonie, Assyrie, Anatolie of Klein Asie, beneffens eene volkomen be-

schrijving van gansch Gelukkigh, Woest en Petreesch of Steenig Arabië. Met platen. Amst. J. van Meurs, 1680. fol.

143. **Dappper, O.** Naukeurige beschrijvinge van Syrie en Palestyn of Heilige Lant. Met platen. Amst. J. van Meurs. 1677. fol.

144. **Davis, J. F.** China en de Chineezen. Uit het Eng. vert. door C. J. Zweerts. Amst. 1841. 3 dln. 8o.

145. **Niebuhr, C.** Beschrijving van Arabie, uit eigene waarnemingen en in 't land zelf vervaardigde narigten opgesteld. Met platen. Amst. 1774. 4o.

146. Tafereel van de bezitting van den Koophandel der Europeanen in de beide Indien. Getrokken uit de werken van G. T. Raynal. Amst. 1784. 8o.

147. **Titsingh.** Bijzonderheden over Japan. Uit het Eng. 's Gravenh. 1824—25. 2 dln. 8o.

3. *Afrika.*

148. **Dapper, O.** Naukeurige beschrijvinge der Afrikaansche gewesten van Egypte, Barbarije, Libyen, Biledulgerid, Negroslant, Guinea, Ethiopien, Abassynie. Met kaarten en afbeeldingen. Amst. 1668. J. van Meurs. fol.

149. **Alberti, L.** Description physique et historique des Cafres sur la côte méridionale de l'Afrique. Enrichi de planches et de plans. Amst. 1811. In-8o.

150. Het Rijk en de Stad van Algiers, topographisch en historisch beschreven. Met kaarten. Amst. 1830. 8o.

151. **Tassy, L. de.** Beschrijving van het Koningrijk en de Stadt Algiers. Met kaarten. Amst. 1725. 4o.

4. *Amerika.*

152. **Goodrich, S. G.** De Vereenigde Staten van Amerika. Algemeen overzicht van hun Statistiek, Geschiedenis, Aardrijks- en Luchtgesteldheid, Nijverheid en onder-

scheiden maatschappelijk karakter. Met raadpleging van J. HAYWARD's Gazetteer, door D. J. C. v. LENNEP. Met eene kaart. Amst. 1854. 8o.

153. **Montanus, A.** De Nieuwe en Onbekende Wereld of beschrijving van Amerika en 't Zuid-Land. Verciert met afbeeldsels. Amst. J. v. Meurs. 1671 fol.

154. **Beukma, K. Jzn.** Brieven van K. Jzn. Beukma, bevorens landbouwer op de boerderij Castor, doch verhuisd naar de Vereenigde-Staten van Amerika in 1835. Gron. 1835—38. 3 st. In één band. 8o.

155. **Graham, J. O.** Report in relation to the intersection of the Boundry Lines of the states of Maryland, Pennsylvania and Delaware, being a portion of Mason and Dixon's Line. Chicago. 1862. 8o.

156. **Lambrechtsen, N. C.** Korte beschrijving van de ontdekking en lotgevallen van Nieuw-Nederland, weleer eene volkplanting van het Gemeenebest der Vereenigde Nederlanden in Amerika. Middelb. 1818. 8o.

157. **Mello, H. de.** Subsidios para a organisaçao da Carta physica de Brazil. Estudo geographico. Rio de J. 1876. 4o.

C. Reisbeschrijvingen.

1. *Verzamelingen van Reizen.*

158. **(Forster, J. R.)** Magazin von merkwürdigen neuen Reisbeschreibungen, aus fremden Sprachen übersetzt und mit erläuternden Anmerkungen begleitet. Mit Kupfern und Landkarten. Berlin. 1790—96. 12 Bde. 8o.

159. **Gottfried, J. L.** De Aanmerkingswaardigste en Alombercemde Zee- en Landreizen der Portugeezen, Spanjaarden, Engelsen en allerhande Natien — voornamelijk ondernomen tot Ontdekking van de Oost- en West-Indien, midsgaders andere Verafgelegene Gewesten des Aardrijks.

Met Zee- en Landkaarten en Historische prentverbeeldingen versierd. 's Gravenh. en Leid. 1727. 8 dln. fol.
Dl. I en II. De Doorluchtige Scheeps-Togten der Portugeezen.
— III en IV. De Gedenkwaardige Voyagien der Spanjaarden.
— V en VI. De Wijd-beroemde Voyagien der Engelsen.
— VII en VIII. De Aanmerkenswaardige Voyagien der Francoisen, Italiaanen, Deenen, Hoogduytsen en andere Vreemde Volkeren.

160. Historische beschrijving der Reizen, of nieuwe en volkoome Verzameling van de aller-waardigste en zeldsaamste Zee- en Landtogten in Europa, Azia, Afrika en Amerika. — Verrijkt met kunstplaaten, in 't koper gedreven door J. v. d. Schley, en geogr. kaarten. Geschreven in Engeland, onder de bezorging en bearbeiding van veele aanzienlijke en geleerde mannen, en in Vrankrijk vertaald; naauwkeurig in 't Nederduitsch overgebragt, volgens den Eng. druk, en verrijkt met het wezenlijke der Fransse vermeerdering (van A. F. Prévost). 's Gravenh. en Amst. P. de Hondt, Thomson, e. a. 1747--67. 21 dln. 4o.

161. **Porte, de la.** De nieuwe Reisiger of beschrijving van de oude en nieuwe waerelt. Uit het Fransch. 2de druk. Dordr. 1778—92. 32 dln. 8o.

2. *Reizen in meerdere werelddeelen.*

162. **Anson, G.** Voyage autour du monde, fait dans les années 1740—44 par G. Anson. Tiré des Journaux et autres papiers de ce Seigneur par R. Walter. Orné de cartes et de figures en taille douce. Trad. de l'Anglais. Amst. et Leipz. 1749. In-4o.

163. **Bennet, R. G.** en **J. v. Wijk, Rz.** Nederlandsche Zeereizen, in het laatst der XVI, XVII en het begin der XVIIIe eeuw. Dordr. 1828—30. 5 dln. 8o.

164. **Coster, G. v. Lennep.** Herinneringen mijner reizen naar onderscheidene werelddeelen. Met platen. Amst. 1836. 2 dln. 8o.

165. **Dampier, W.** Nieuwe reistogt rondom de Wereld. Uit het Eng. vert. door W. Sewel. Nijm. 1771—74. 4 dln. In één band. 4o. 1)

166. **Grant, J.** Verhaal van eene ontdekkingsreize na Nieuw-Zuid-Wales, behelzende aanmerkingen omtrent de Kaap-Verdische Eilanden, de Kaap de Goede Hoop, de tot nog toe onbekende gedeelten van Nieuw-Holland door hem ontdekt, enz. Met kaart en plaat. Haarl. 1805. 8o.

167. **Heine, W.** Voyage autour du monde. Le Japon. Expédition du commodore Perry pendant les années 1853, '54 et '55 faite d'après les ordres du gouvernement des Etats-Unis. Traduit de l'Allem. par A. Rolland. Brux. 1859. In-8o.

168. ———— Reis om de wereld naar Japan. Rott. 1856. 8o.

169. **Henry, P. F.** Reis-weg naar de Indien, of Aardrijkskundige beschrijving van Egypten, Syriën, Arabiën, Persiën en Indiën. den Haag. 1799. 8o.

170. **Moll, G.** Verhandeling over eenige vroegere zeetogten der Nederlanders. Amst. 1825. 8o.

171. **Oostkamp, J. A.** De merkwaardigste Nederlandsche zeereizen sedert den jare 1594. Met platen. Amst. en Leeuw. 1825. 2 dln. 8o.

172. **Pagès, de.** Zee- en landreizen rondom de Waereld en naar derzelver beide Poolen. Rott. 1784. 4o.

173. **Reinhold, C. L.** Korte geschiedenis of beschrijving van de Zee-reizen rondom de Wereld. Uit het Hoogd. 's Gravenh. 1788. 8o.

174. **Stewart, C. S.** Reis naar de Zuidzee, met het schip Vincennes, in de jaren 1829 en 1830. Met aanteekeningen wegens Brazilien, Peru, Manilla, de Kaap de Goede Hoop en St. Helena. Uitg. en verkort door W. Ellis. Rott. 1834. 2 dln. 8o.

175. Voyages autour du monde. Relation des Voyages

---

1) Het vierde deel heeft tot titel: Nieuwe reistogt en beschrijving van de Land-engte van America, en werd geschreven door L. Wafer.

entrepsis par Byron, Carteret, Wallis et Cook. Trad. de l'Anglais. Paris. 1789. 8 vol. In-8o.

176. Voyages dans l'Hémisphère austral et autour du monde faits par Cook. Trad. de l'Anglais. Paris. 1792. 6 vol. In-8o.

177. ———— Troisième voyage de Cook, ou Voyage à l'Océan Pacifique. Trad. de l'Anglais. Paris. 1785. 4 vol. In-8o.

178. Voyageur (Le) de la jeunesse dans les quatre parties du monde. Paris. 1882. 6 vol. In-8o.

179. Wandelingen, togten en reizen naar en door onderscheidene deelen der Wereld. Naar het Hoogd. Met platen. Amst. 1825. 8o.

180. **Zimmerman, H.** Reize rondom de Waereld met Kapitein Cook. Uit het Hoogd. Leiden. 1791. 8o.

3. *In Europa.*

a. Meerdere landen.

181. **Baretti, J.** Reize door Engeland, Portugal, Spanje en Frankrijk. Naar de 3e uitg. uit het Engelsch. Amst. en Harl. 1773. 4 dln. In één band. 8o.

182. Brieven geschreven op eene wandeling door een gedeelte van Duitschland en Holland in den zomer van 1809. Met platen. Gron. 1809—10. 2 dln. 8o.

183. **Chateaubriand.** Reize van Parys naar Jeruzalem, door Griekenland, en terug over Egypte, Barbaryen en Spanje. Uit het Eng. door N. G. v. Kampen. Dordr. 1811—12. 2 dln. 8o.

184. **Clarke, E. D.** Voyages en Russie, en Tartarie et en Turquie. Trad. de l'Anglais. Avec cartes géographiques. Paris. 1813. 3 vol. In-8o.

185. **Cramer, H. W.** Kunstreis door Frankrijk, Zwitserland, Italie en Engeland, ondernomen in 1831. Amst. 1832-38. 4 dln. 8o.

186. **Craven**, Myl. Reize door een gedeelte van Frankrijk, Italie, Duitschland, Polen, Rusland en de Krim, naar Konstantinopel. Uit het Eng. Amst. 1790. 8o.

187. **Custine, M. de**. Mémoires et voyages, ou lettres écrites à diverses époques, pendant des courses en Suisse et en Calabre. Louv. 1830. In-8o.

188. **Démidoff, A. de**. Reis in het zuidelijk gedeelte des Russischen Keizerrijks en in de Krim, door Hongarije, Wallachije en Moldavie, gedaan in 1837. Naar het Fransch. Zalt-B. 1840. 2 dln. 8o.

189. **Forster, G**. Voyage et observations sur le Bas-Rhin, le Brabant, la Flandre, la Hollande et l'Angleterre. Trad. de l'Allemand. Haarl. 1795. 2 vol. In-8o.

190. **Gley, G**. Reis door Duitschland en Polen in de jaren 1806 tot 1813. Uit het Fransch. Dordr. 1816. 8o.

191. **Gutzlaff, K**. Mijne reis van China naar Engeland en door de verschillende landen van Europa in 1849 en 50. Uit het Hoogd. door J. OUDIJK VAN PUTTEN. Rott. 1851. 8o.

192. **Jong, C. de**. Reize in en door het Kanaal in de jaren 1785 en 1786. Met platen. Haarl. 1808. 8o.

193. Lotgevallen op eene reize van Riga, over Holland, door Spanje en een gedeelte van Italien. Naar het Hoogd. Amst. 1802. 8o.

194. **Meerman, J**. Eenige berichten omtrent de Pruisische, Oostenrijksche en Siciliaansche monarchien. 's Gravenh. 1793. 4 dln. 8o.

195. ———— Eenige berichten omtrent het Noorden en Noord-Oosten van Europa. 's Gravenh. 1804—06. 6 dln. 8o.

196. **Oosterzee, J. J. v**. Op reis. Bladen uit de portefeuille. Nieuwe druk. Leid. 1873. 8o.

197. **Spitaels, R**. De Bruxelles à Constantinople, par un Touriste flamand. Brux. 1839. 3 vol. In-8o.

198. **Spon, J. en G. Wheler**. Voyage d'Italie, de Dalmatie, de Grèce et du Levant, fait aux années 1675 et 1676. Amst. 1679. 2 vol. In-12o.

199. **Trollope.** Belgie en het Westen van Duitschland in het jaar 1833. Naar het Engelsch. Haarl. 1835. 2 dln. 8o.
200. **Uklanski, E. T. v.** Brieven over Polen, Oostenrijk, Saxen, Beyeren, Italien, Etrurien, den Kerkelijken Staat en Napels, geschreven op eene reize in 1807 en 1809. Haarl. 1809—10. 2 dln. 8o.
201. V o y a g e de Jean-Ernest, duc de Saxe, en France, en Angleterre et en Belgique, en 1613. S. l. n. d. In-4o.
202. Voyages en différens pays de l'Europe. La Haye. 1777. 2 vol. In-8o.
203. **Wraxall, N.** Voyage au Nord de l'Europe, particulièrement à Copenhague, Stockholm et Pétersbourg. Trad. de l'Angl. d'après la seconde édit. Rott. 1777. In-8o.

b. Nederland.

204. **Fell, R.** Reize door de Bataafsche Republiek, in den jare 1800. Met aanteekeningen van K. Murhard. Haarl. 1806. 8o.
205. **Meerten, A. B. v.** Reis door het Koningrijk der Nederlanden en het Groothertogdom Luxemburg. Amst. 1829. 5 dln. 8o.
206. **Potter, H.** Reize door de oude en nieuwe departementen van het Koningrijk Holland en het Hertogdom Oldenburg in den jare 1808. Met kaart en platen. Haarl. 1808—09. 2 dln. 8o.
207. R e i s d o o r H o l l a n d in de jaren 1807—1812. Met afbeeldingen. Z. p. en j. 3 dln. 8o.

208. **Bowring, J.** Brieven geschreven op eene reize door Holland, Friesland en Groningen. Voorafgegaan door iets over de Friesche letterkunde. Uit het Engelsch. Leeuw. 1829. 30 dln. 8o.
209. **Clemens, C. H.** Herinneringen en ontmoetingen. Nieuwe schetsen uit Noord-Braband, Limburg en België. Met vier platen. Nijm. 1840. 8o.
210. H i s t o r i s c h e en natuurkundige Lente-reis door Zuid-

en Noord-Holland en een gedeelte van Utrecht, gedaan door een viertal vrienden. Amst. 1768. 8o.

211. Reiskaart van 's Hertogenbosch naar Schiedam per stoomboot. 's Bosch. 1852. 8o.

c. België.

212. **Duplessis l'Escuyer.** Voyage dans les Pays-Bas Espagnols et l'évêché de Liège, fait vers l'année 1650. S. l. ni d. In-8o.

213. **Paquet-Syphorien.** Voyage historique et pittoresque fait dans les ci-devant Pays Bas, et dans quelques départements voisins, pendant les années 1811, 1812 et 1813. Avec 24 planches. Paris. 1813. 2 vol. In-8o.

d. Duitschland en Oostenrijk.

214. **Riesbeck, G.** Reizen door Duitschland. Naar de 2de Hoogd. uitgave. Leijd. 1790—94. 4 dln. In drie banden. 8o.

215. **Stael Holstein, Mme. de.** De l'Allemagne. Paris. 1814. 3 vol. In-8o.

216. ———————— Duitschland. Vert. door W. v. Geusau. 's Bosch. 1819. 3 dln. 8o.

217. **Willigen, A. v. d.** Aanteekeningen op een togtje door een gedeelte van Duitschland in het jaar 1828. Haarl. 1829. 8o.

218. Algemeen reisboek door Berlijn en Potsdam. Amst. 1792. 8o.

219. Beknopte beschrijving van den Rhijnstroom benevens de steden, dorpen en plaatsen, aan deszelfs oevers gelegen. Met kaart en platen. Amst. 1794. 4o.

220. **Bilderbeck, L. v.** Wegweiser für Fremde in Aachen, Burtscheid und ihren Umgebungen, nebst einem Ausflug nach Spa. Mit einem Plan von Aachen und Burtscheid. Aach. 1825. 8o.

221 **Cogan, T.** De Rhijn of reis van Utrecht na Frankfort, hoofdzakelijk langs de oevers van den Rhijn. Uit het Engelsch. Haarl. 1795—98. 5 dln. 8o.

222. **Lulofs, B. H.** Reistogtje met de stoomboot naar Hamburg in den zomer van 1826. Met platen. Gron. 1827—28. 2 dln. 8o.

223. ———— Reis in 1833 van Groningen, door Gelderland, den Rhijn op, en voorts over Mannheim en Carlsruhe naar Baden-Baden. Met eene plaat. Gron. 1834. 8o.

224. **Meijer.** Tafereelen uit het Noordelijk gedeelte van Duitschland. Met platen. Dordr. 1819. 8o.

---

225. **Szepeshazy, C. v., J. C. v. Thiele** en **A. Ellrich.** Hongarije zooals het is, en de Hongaren, zooals zij zijn. Met aanmerk. van den Vertaler. Franek. 1833. 8o.

226. **Townson, R.** Reize in Hongarijen met een kort bericht der stad Weenen. Met platen en een kaart. Uit het Eng. Den Haag. 1800—01. 2 dln. 8o.

227. **Lewald, A.** Reistogtje door Tyrol in de jaren 1833 en 1834. Naar het Hoogd. Amst. 1836. 8o.

228. **C—n, F. v.** Weenen en Berlijn met elkanderen vergeleken. Benevens aanmerkingen op eene reize van Berlijn naar Weenen door Silesiën over de slagvelden. Uit het Hoogd. Amst. 1808. 8o.

e. Engeland, Schotland en Ierland.

229. **Archenholts, J. W. v.** Engeland. Uit het Hoogd. door J. C. Pelletier. Amst. 1791. 3 dln. 8o.

230. **Baalen, S. v.** Reistogtje door een gedeelte van Schotland en deszelfs Hooglanden. Met platen. Amst. 1838. 8o.

231. **Baalen, S. v.** Tweede reistogtje door een gedeelte van Schotland en deszelfs Hooglanden. Met platen. Amst. 1841. 8o.

232. **Carr, J.** Reize door Ierland. Naar het Engelsch door W. GOEDE. Leeuw. 1816. 2 dln. 8o.

233. **Dupin, Ch.** Voyages dans la Grande-Bretagne entrepris relativement aux services publics de la guerre, de la marine, et des ponts et chaussées, au commerce et à l'indrustrie, depuis 1816. Brux. 1826—27. 6 vol. In-8o. Avec atlas in-fol.

234. **Pichot, A.** Geschied- en Letterkundige reis naar Engeland en Schotland. Uit het Fransch door M. MARTENS. Haarl. 1826—27. 3 dln. 8o.

235. **Troosting, E.** Veertien dagen in Engeland in 1849. Met platen. Dordr. 1851. 8o.

236. **Walsch, Vte.** Lettres sur l'Angleterre ou Voyage dans la Grande-Bretagne en 1829. Louv. 1830. In-8o.

237. **Costa, Is. da.** Een en twintig dagen te Londen. Amst. 1852. 8o.

238. **Domingo, S^{to}.** Londen en deszelfs bewoners of Engelsche zeden en gewoonten. Naar het Fransch. Amst. 1832. 8o.

f. FRANKRIJK.

239. **Bethmann.** Voyage historique dans le Nord de la France. Trad. de l'Allemand et précédé d'une introduction par E. DE COUSSEMAKER. Paris. 1849. In-8o.

240. Reis door de departementen van Frankrijk, door een gezelschap van Kunstenaars en Geleerden. Met kaarten en platen. Gouda. 1795. 8o.

241. **Venedy, J.** Eene badkuur in het zuiden van Frankrijk. Gron. 1847. 2 dln. 8o.

242. **Young, A.** Voyages en France pendant les années 1787—90. Trad. de l'anglais. Paris. 1794. 3 vol. In-8o.

243. **Willigen, A. v. d.** Reize door Frankrijk. Met platen. Haarl. 1805. 8o.

244. **Bourrit, M. T.** Verhaal eener reize na de IJsbergen van Savoye, benevens eene beschrijving der gezigten van den berg Blanc. Uit het Fransch. Amst. 1778. 8o.

245. Voyage au Mont d'Or, par l'auteur du Voyage à Constantinople par l'Allemagne et la Hongrie. Paris. 1802. In-8o.

246. **Willigen, A. v. d.** Parijs in den aanvang van de negentiende eeuw. Met platen. Haarl. 1806. 2 dln. 8o.

g. Italië.

247. **Aloys.** Mijn uitstapje naar Italie in den zomer van 1832. Naar het Hoogduitsch. Met platen. Amst. 1834. 2 dln. 8o.

248. **Barthelemy.** Reis door Italië. Uit het Fransch door P. G. Witsen Geijsbeek. Amst. 1803. 8o.

249. **Dupaty.** Lettres sur l'Italie, en 1785. Paris. 1815. 3 vol. In-12o.

250. **Moore.** Essai sur la société et les moeurs des Italiens ou Lettres d'un voyageur anglais sur l'Italie. Laus. 1782. 2 vol. In-8o.

251. **Newnann-Hall.** Het Forum en het Vaticaan. Herinneringen van eene reis naar Rome en Italië. Naar het Engelsch. Amst. 1855. 8o.

252. **Oefele, A. v.** Mijn uitstapje naar Italië in 1832. Naar het Hoogd. Amst. 1834. 2 dln. 8o.

253. **Wap, J. F.** Mijne reis naar Rome in het voorjaar van 1837. Breda. 1839. 2 dln. 8o.

254. **Sanuto, M.** Itinerario per la terraferma Veneziana nell'anno 1483. Padova 1847. 4o.

h. GRIEKENLAND.

255. **Barthelemy.** Reize van den jongen Anarcharsis door Griekenland. Vert. door M. STUART. Amst. 1794—1800. 9 dln. 8o.
256. **Chandler R.** Reize door Griekenland. Utr. 1779. 8o.
257. **Lantier, E. F.** Antenors reize door Griekenland. Amst. 1802. 3 dln. 8o.

i. ZWITSERLAND.

258. Reizen van Bazel naar Biel door de merkwaardigste oorden van Zwitserland. Uit het Fransch. Amst. 1798. 8o.
259. **Williams, H. M.** Reize in Zwitserland. Leijd. 1798. 2 dln. 8o.

k. NOORDSCHE RIJKEN.

260. **Ackersdijk, J.** Verhaal eener reize in Rusland, gedaan in 1835. Gron. 1840. 2 dln. 8o.
261. **Algarotti.** Reizen naar Rusland. Amst. 1785. 8o.
262. **Cochrane, J. D.** Reisje te voet door het Russisch rijk en Siberië, voorafgegaan door eene beschouwing van het karakter en de zeden der Russen, door R. LYALL. Delft. 1826. 2 dln. 8o.
263. **Dijkema, H.** Winterreis door Rusland, ged. in 1841. Gron. 1849. 8o.
264. Reis in Polen en Rusland door een krijgsgevangene van het garnizoen van Dantzig in 1813 en '14. Naar het Fransch. Amst. 1829. 8o.

Men zie ook *Demidoff*, 188, *Clarke*, 184 en *Craven*, 186.

---

265. **Hertz, H.** Gemoedsstemmingen en toestanden. Tooneelen en schilderingen van een verblijf in Koppenhage. Naar het Deensch door T. RAVEN. Meppel. 1850. 2 dln. 8o.

---

266. De Tochten van de Nederlanders naar de Noordelijke IJszee, met de «Willem Barents,» in de jaren 1878—'79. Amst. 1880. 8o.
267. De Verslagen omtrent den tocht met de «Willem Barents» naar en in de IJszee, in den zomer van 1878. Amst. en Utr. 1879. 4o.

4. *In Azië.*

268. **Chandler, R.** Reize door Klein-Azië. Uit het Eng. door O. R. F. Winkelman. Utr. 1777. 8o.
269. **Dapper, O.** Gedenkwaerdig Bedrijf der Nederl. Oost-Indische Maatschappije op de Kuste en in het Keizerrijk van Taising of Sina, behelzende het tweede Gezantschap aan den Onderkoning Singlamong door J. v. Kampen en K. Nobel, en het derde Gezantschap aan Konchy, onder leiding van P. v. Hoorn. Beneffens eene beschrijving van geheel Sina. Versiert met kop. platen. Amst. 1670. fol.
270. **Degrandpré, L.** Voyage dans l'Inde et au Bengale, fait dans les années 1789 et 90. Paris. 1801. 2 vol. In-8o.
271. **Houckgeest, A. E. v. Braam.** Voyage de l'Ambassade de la Compagnie des Indes Orientales hollandaises vers l'empereur de la Chine, fait dans les années 1794 et '95. Philadelphie. 1797—98. 2 vol. In-4o.
272. **Jacquemont, V.** Correspondance de V. Jacquemont avec sa famille et plusieurs de ses amis pendant son voyage dans l'Inde (1828—32). Brux. 1843. In-8o.
273. **Koch, K.** De Caucasische landen en Armenië in reistafereelen van Curzon, Macintosch, enz. Vert. door J. J. A. Gouverneur. Gron. 1856. 8o.
274. **Lesseps, de.** Voyage du Kamschatka en France. Paris. 1790. 2 vol. In-8o.
275. ——————— Reize uit Kamschatka naar Frankrijk. Uit het Fransch. Amst. 1805. 2 dln. 8o.

276. **Macartney.** Voyage dans l'intérieur de la Chine, fait dans les années 1792, '93 et '94. Trad. de l'Angl. par J. Castéra. Paris. 1798—99. 5 vol. In-8o.

277. **Montanus, A.** Gedenkwaerdige Gesantschappen der Oost-Indische Maetschappij in 't Vereenigde Nederland aan de Kaisaren van Japan, vervattende wonderlijke voorvallen op de Togt der Nederl. Gezanten, beschrijving van de dorpen, sterkten, steden, enz. Verciert met een groot getal Afbeeldsels. Amst. 1669. fol.

278. **Reinwardt, C. G. C.** Reis naar het oostelijk gedeelte van den Indischen Archipel, in het jaar 1821. Uit zijne nagelaten aanteekingen opgesteld, door W. H. de Vriese. Amst. 1858. 8o.

279. **Sonnerat.** Voyage aux Indes-Orientales et à la Chine, depuis 1774 jusqu' en 1781. Paris. 1806. 4 vol. In-8o. Collection de planches. In-4o.

---

280. **Chateaubriand.** Reize van Parijs naar Jeruzalem. *Zie* no. 183.

281. **Lamartine, A. de.** Reize naar het Oosten. Breda en Amst. 1835—36. 4 dln. 8o.

282. **Mislin.** Les Saints Lieux. Pèlerinage à Jérusalem. Paris. 1851. 2 vol. In-8o.

283. **Senden, G. H. v.** Het Heilige Land of mededeelingen uit eene reis naar het Oosten. Gor. 1852. 2 dln. 8o.

5. *In Afrika.*

284. **Barth, H.** Lotgevallen en ontdekkingen op eene reis in het noorden en midden van Afrika, op last der Britsche regeering in de jaren 1849 tot 1855 gedaan. Naar het Eng. en Hoogd. 's Hertogenb. 1858. 5 dln. 8o.

285. **Caillié, R. A.** Dagverhaal eener reize naar Temboktoe, van de westkust van Afrika af, door de binnenlanden, over Jeffé, enz. op Tanger, gedurende de jaren 1824—1828. Uit het Fransch door H. v. Lil. Haarl. 1831. 2 dln. 8o.

286. **Kicherer.** Berichten aangaande zijne zending tot de Heidenen. Amst. 1805. 8o.
287. **Latrobe, C. J.** Dagboek eener reize door Zuid-Afrika. Uit het Eng. door F. HESSE. Amst. 1823. 8o.
288. **Le Vaillant.** Reize in de binnenlanden van Afrika, langs de Kaap de Goede Hoop, in de jaren 1780—85. Uit het Fr. door J. D. PASTEUR. Leijd. en Amst. 1791—1795. 5 dln. 8o.
289. **Lichtenstein, H.** Reizen in het zuidelijk gedeelte van Afrika in de jaren 1803—1806. Dordr. 1818. 8o.
290. **Minutoli, H. v.** Reis naar den tempel van Jupiter Ammon in de woestijn van Lybie en naar Opper-Egypte, gedaan in de jaren 1820 en '22. Naar het Hoogd. van A. Rücker. Rott. 1827. 8o.
291. **Pezant, A.** Voyage en Afrique au royaume de Barcah et dans la Cyrénaique à travers le désert. Paris. 1840. In-8o.
292. **Theunissen, J. B. N.** Aanteekeningen eener reis door de binnenlanden van Zuid-Afrika, gedaan in 1823. Oostende. 1824. 8o.

293. **Gildemeester, v. Gheel.** Reis naar Algiers en verblijf bij het Fransche leger in 1845. Bewerkt door F. W. v. MAUVILLON. Gouda. 1847. 8o.
294. **J. M. H. B.** Itinéraire du royaume d'Alger. Toulon. 1830. In-8o.

295. Drie maanden in Abyssinië en in gevangenschap, onder koning Theodorus II. Door een ontslagen gevangene. Naar het Hoogd. Rott. z. j. 8o.

6. *In Amerika.*

296. **Chateaubriand.** Voyages en Amérique et en Italie. Brux. 1837. 2 vol. In-8o.
297. **Grandpierre, J. H.** Eenige maanden in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika. Amst. 1854. 8o.

298. **Hearne**, **S**. Landreis van 't Prins van Wallis Fort aan Hudsons baai naar den Noorder Oceaan, in de jaren 1769—72. 's Gravenh. 1798. 2 dln. 8o.

299. **Humboldt** en **Bonpland**. Reis naar de landen bij den Equator. Uit het Fransch. Haarl. 1815—18. 6 dln. 8o.

300. **Irving**, **W**. Ontdekkingsreizen van eenige der vroegere togtgenooten van Columbus. Naar het Eng. Haarlem. 1834. 8o.

301. ——— Togt door de Prairiën van Noord-Amerika. Amst. 1835. 8o.

302. **Juan**, **G. A. de Ulloa**. Historische reisbeschrijving van Zuid-America, gedaan op bevel des Konings van Spanje. Goes. 1771—72. 2 dln. 4o.

303. **Kalm**, **P.** Reis door Noord-Amerika. Utr. 1772. 2 dln. 8o.

304. **Krijnen**, **B. G**. Reisverhaal. 's Bosch. 1837. 8o.

305. **Levasseur**, **A**. Reis door de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, in de jaren 1824 en '25 door den generaal Lafayette. Naar het Fransch. Zutph. 1831. 2 dln. 8o.

306. **Mawe**, **J**. Reizen in de binnendeelen van Brazilië. Uit het Eng. Haarl. 1817—20. 3 dln. 8o.

307. **Robin**. Nieuwe reize door Noord-Amerika in den jare 1781. Uit het Fransch. Amst. 1782. 8o.

308. **Saksen-Weimar-Eisenach**, **B. v.** Reize naar en door Noord-Amerika. 1825—26. Uit het Hoogd. Dordr. 1829. 8o.

309. **Weld**, **J**. Reizen door de staten van Noord-Amerika en de Provinties van Opper- en Neder-Canada, in de jaren 1795—97. Uit het Eng. door S. v. Hoek. 's Gravenh. 1801—02. 3 dln. 8o.

310. **Wette**, **L. de**. Reis in de Vereenigde Staten en Canada, in 1837. Zalt-B. 1839. 2 dln. 8o.

311. **Wolfgang Bayer**, **P**. Reize naar Peru van 1749 tot 1770. Amst. 1782. 8o.

---

312. **Benoit**, **P. J**. Voyage à Suriname. Description des possessions Néerlandaises dans la Guyane. Brux. 1839. In-fol.

313. **Sack, A. v.** Reize naar Surinamen, verblijf aldaar en terugtocht over Noord-Amerika naar Europa. Uit het Hoogd. Haarl. 1821. 2 dln. In één band. 8o.

314. **Stedman, J. G.** Voyage à Suriname et dans l'intérieur de la Guiane, contenant la relation de cinq années de courses et d'observations faites dans cette contrée. Trad. de l'Angl. par P. F. Henry. Paris. 1798. 3 vol. In-8o. Planches 1 vol. In-4o.

---

315. **Abbring, H. J.** Weemoedstoonen uit de geschiedenis van mijn leven, of mijne reis naar Curaçao, en vlugtige beschouwingen van dat eiland gedurende mijn 10jarig verblijf op hetzelve. Gron. 1834. 8o.

D. Atlassen en Landkaarten.

1. *Atlassen.*

a. Algemeene.

316. **Arnz, J.** Atlas der alten Welt in XVI illuminirten Charten nach den besten Hülfsmitteln entworfen. 6te Aufl. Düsseld. O. J. Gr. 8o.

317. Atlas tot opheldering der hedendaagsche historie beschreven door een gezelschap van geleerde mannen in Engeland; overgezien en verbeterd door W. A. Bachiene, en gegraveerd door J. v. Jagen. Amst. 1785. fol.

318. Atlas Orbis Terrarum. In-4o. *Titelblad ontbreekt.*
Behoort waarschijnlijk tot eene latere uitgave van Cluverius' *Introductio in Geographiam*, dan de in no. 1 en 2 vermelde.

319. **Drioux** et **Leroy.** Atlas universel et classique de géographie ancienne, du moyen âge, moderne et contemporaine. Paris. 1852. In-4o.

320. **Guill. de l'Isle.** Atlas nouveau contenant toutes les parties du monde. Amst. J. Covens et C. Mortier. 1733. In-fol.

Recueil de 67 cartes d'Afrique et d'Amérique.

321. ——————— **N. Visscher, Sanson, Homann** e. a. Atlas ou recueil de 190 cartes de toutes les parties du monde. 2 vol. In-fol. 1).

322. **Jansonius, J.** Nieuwen Atlas ofte Wereltsbeschijvinghe. Amst. apud Jansonium. 1616—62. 6 dln. fol.

323. **Maelen, Ph. v. d.** Atlas universel de géographie physique, politique, statistique et minéralogique (de toutes les parties du monde) sur l'échelle de $\frac{1}{1641836}$ ou d'une ligne par 1900 toises; dressé d'après les meilleures cartes, observations astronomiques et voyages dans les divers pays de la terre; lithographié par H. Odé. Brux. 1827. 6 vol. In-fol.

324. **Mercator, G.** Atlas minor. A I. Hondio plurimis aeneis tabulis auctus atque illustratus. Amst. apud J. Janssonium. 1610. 4o.

325. Orbis antiqui tabulae geographicae secundum Ptolemaeum. Amst. apud R. et J. Wetstenios et G. Smith. 1730. fol.

326. **Ortelius, A.** Theatrum orbis terrarum. Opus nunc denuo ab ipso auctore recognitum, multisque locis castigatum et quamplurimis novis tabulis atque commentariis auctum. Antv. 1592. fol.

327. Peutingeriana tabula itineraria quae in augusta bibliotheca Vindobonensi nunc servatur adcurate descripta. Cura F. C. DE SCHEYB. Vindob. 1753. fol.

328. **Sanson.** Atlas de l'Europe. Amst. chez P. Mortier 1692 In-fol. *Le titre manque.*

329. Tooneel des Aerdriix ofte Nieuwe Atlas. Dat

---

1) De titel ontbreekt. Dit is ook het geval met de Atlassen vermeld onder no. 341—348. De Kaarten zijn uitgegeven deels te Amsterdam bij Covens, Mortier, Schenk, Otten, Visscher of Janssonius, deels te Neuremb. bij Homann of te Brussel bij Fricx.

is beschrijving van alle Landen. Nu nieulycx uitgegeeven. Amst. W. en J. Blaeu. 1643. 3 dln. fol.

330. **Visscher, N.** Atlas Orbis terrarum. Amst. ex offic. N. Visscher. S. a. fol.

Er zijn enkele kaarten bijgevoegd van DE WITT, zooals *Comitatus Artesiae tabula*, *Marchionatus sacri imperii et dominii Mechlini*, van SCHOTANUS A STERRINGA, *Dominii Frisiae tabula*, e. a.

b. ATLASSEN VAN NEDERLAND.

331. Atlas van de Vereenigde Nederlanden.

Verzameling van 456 kaarten, platte gronden, vestingen, stads- en dorpsgezichten, ontworpen door DE L'ISLE, SANSON, VISSCHER e. a. en geb. in 6 dln. fol. Dl. I. Algemeene Kaarten, Noord-Brabant, Limburg en Gelderland. Dl. II, III en IV. Holland. Dl. V. Zeeland en Utrecht. Dl. VI. Friesland, Overijssel en Groningen. Het laatste deel is, wat Friesland betreft, de atlas van SCHOTANUS A STERINGA, in 1718 uitgegeven door F. Halma, onder den titel: *Uitbeeldinge der Heerlijkheit Friesland zoo in 't algemeen, als in haare XXX byzondere Grietenyen.*

332. **Blaeu, J.** Novum ac Magnum Theatrum Urbium Belgicae. Amst. apud J. Blaeu. 1648. fol.

333. Caert en Stede-boexken van Nederland vertoonende de XVII Provintien in 't geheel en besonder, alsoock derselver principaele steden, zooals die hedendaechs in haer Fortificatien gesien worden. Amst. by J. Jansen Brouwer. 1652. 8o.

334. **Mees, G.** Historische atlas van Noord-Nederland, van de XVI eeuw tot op heden. Rctt. 1851—65. fol.

335. **Smulders, J.** Kaarten der Provinciën van het Koningrijk der Nederlanden, vervaardigd naar de Groote Topographische en Militaire Kaart van het Ministerie van Oorlog en naar Schetsen der Gemeenten van P. H. Witkamp. 's Hertogenb. en 's Gravenh. 1866. fol.

336. **Visscher, N.** Germania inferior sive XVII Provin-

ciarum geographicae generalis ut et particulares tabulae. Amst. apud. N. Visscher. S. a. fol. Zie No. .

337. **Kuyper**, **J.** Gemeente-Atlas van Noord-Brabant. Leeuw. 1865—69. 4o.

338. **Pijnappel**, **J.** Atlas van de Nederlandsche bezittingen in Oost-Indië. Amst. 1872. fol.

c. ATLASSEN VAN ANDERE LANDEN.

339. **Capitaine**, **L.** et **P. Chanlaire.** Carte chorographique de la Belgique en soixante-neuf feuilles. Dressée d'après celle de FERRARIS. Paris. s. a. In-fol.

340. **Ferraris.** Carte chorographique (en 25 feuilles) des Pays-Bas Autrichiens, y compris les principautés de Liège et de Stavelo. Gravée par Dupuis. (Paris.) 1777. In-fol.

---

341. **Guill. de l'Isle**, **N. Visscher**, e. a. Atlas contenant 48 cartes de France. In-fol.

On a ajouté une *Carte de France divisée en* 83 *départements, suivant les Décrets de l'Assemblée nationale. Amst. chez J. Covens et fils*, avec une Liste donnant les noms des départements et des districts.

---

342. **Guill. de l'Isle**, **N. Visscher**, e. a. Atlas contenant 318 cartes d'Allemagne. 4 vol. In-fol.

343. **Guill. de l'Isle**, **N. Visscher**, e. a. Atlas contenant 53 cartes de la Hongrie et du Danube. In-fol.

---

344. **Guill. de l'Isle**, **N. Visscher**, e. a. Atlas contenant 100 cartes d'Italie. In-fol.

---

345. **Guill. de l'Isle**, **N. Visscher**, e. a. Atlas contenant 50 cartes des Isles Britanniques, de l'Espagne et de la Suède. In-fol.

---

346. **Guill. de l'Isle, N. Visscher**, e. a. Atlas contenant 68 cartes du Danemark, de la Suède, de la Norvège et de la Pologne. In-fol.

---

347. **Guill. de l'Isle, N. Visscher**, e. a. Atlas contenant 32 cartes de la Turquie, de la Grèce et de la Perse. In-fol.

---

348. **Guill. de l'Isle, N. Visscher**, e. a. Atlas d'Asie. In-fol.

In denzelfden band:

D'ANVILLE. Nouvelles atlas de la Chine, de la Tartarie chinoise et du Thibet. La Haye. H. Scheurleer. 1737.

349. **Martinus, M.** Novus atlas Sinensis. Amst. apud J. Blaeu. 1655. fol.

2. *Losse Landkaarten.*

a. WERELDKAARTEN.

350. Carte de l'ancien continent par R. de Vaugondy. Brux. 1749. — Universalis tabula juxta Ptolemaeum. — Carte de l'ancien continent pour l'intelligence des auteurs anciens et modernes, par H. Godin. Amst. 1788. — Mappemonde pour la Concorde de la Géographie. — Planiglorium terrestre ou Mappe-Monde. Amst. — Orbis terrarum nova et accuratissima tabula. Lugd. Bat. — Waereldkaart volgens de nieuwste reizen door S. v. Emdre. Wagen. 1789. — Wereldkaart verrijkt met de ontdekkingen der laatste reizigers. Amst. 1817. — Wereldkaart ter aanwijzing van de natuurkundige verdeeling der aarde. — Mappe Monde ou carte générale du globe terrestre par R. de Vaugondy. Paris. 1823. — Wijsgeerige en staatkundige waereldkaart, waarop de reizen van Cooth en La Pérouse geteekend zijn, door L. Brion. Amst. 1802. — Hémisphère méridional, septentrional, occidental et orien-

tal par G. de Isle. Amst. La Haye et Paris. — An Assay of a New and Compact Map containing the know Parts of the Terrestrial Globe, by H. Bellin. The Hague. 1750. — Die Erde oder bildliche Darstellung der oestlichen und westlichen Halbkügeln nebst beiden nördlich u. südlichen Haelften derselber. Augsb. 1824. — La Mappe-Monde ou le Globe Terrestre représenté en deux hémisphères par Hérisson. Paris. 1834. — Nieuwe Kaart van het Oostelijkste deel der wereld dienende tot aanwijzing voor de scheepstochten der Nederlanders naar Oost-Indië. Amst. 1755. — Idem van het Westelijkste deel. Amst. 1755. — Hoogte van de voornaamste bergen der geheele aarde. Haarl. — Mappe-Monde historique ou carte chronologique des états et des empires du monde par Barbeau de la Bruyère. Paris. 1750. — Nieuwe Kaart van de Zuidzee. — Carte de l'Océan Pacifique au nord de l'équateur et des côtes qui le bornent des deux côtés. Augsb. 1780. (Portefeuille Z).

b. Kaarten van Europa.

1. Algemeene.

351. L'Europe divisée suivant l'étendue de ses principaux états, subdivisés en leurs principales provinces, par Sanson. Amst. — Europa Christiani orbis domina in sua imperia, regna et status, ab J. B. Homann Norimb. — Europae eclipsatae repraesentatio, in qua solis ecclipseos (die 12 May A. 1706 celebratae) magnitudines quaevis suis locis convenientes etc. ostenduntur ab J. B. H. adjuvante Doppelmayr. Norimb. — Routes des postes et des voitures pour les marchandises et les voyages dans les principaux états de l'Europe. Amst. — Carte d'Europe par G. de l'Isle. Amst. 1738. — Europa secundum legitimas projectionis stereographicae regulas, a J. M. Hasio. Nurimb. 1743. — L'Europe divisée en toutes ses régions et grands états, par J. B. Nolin. Paris. 1777. —

L'Europe. Table géographique où l'on fait voir d'un coup d'oeil les noms anciens et nouveaux des empires, royaumes, etc. de ce continent, par de Gourne. — L'Europe divisée en ses états, empires, royaumes, etc. par R. de Vaugondy. Paris. — Nieuwe kaart van Europa, door W. C. v. Baarsel. 's Gravenh. 1830. — L'Europe suivant les nouvelles observations de Mess. de l'Académie Royale des Sciences, etc. Leide. — L'Europe pour la Concorde de la Géographie des différents âges. — Nieuwe kaart van Europa volgens de nieuwste verbeteringen. — Théâtre de la Paix ou carte de l'Europe dans son état actuel. Amst. 1818. — Algemeene kaart van Centraal Europa door A. J. Bogaerts. Amst. 1855. 9 bldn. — (Portef. C.)

---

352. Geographia Synodica sive Regionum, Urbium et Locorum ubi celebrata sunt Concilia Oecumenia, Nationalia, Provincialia et Synodi Diocesanae tabula geographica, a G. Sanson. Lat. Paris. 1667. 2 fol. — Geographia Patriarchalis in qua Patriarchatus Antiqui Romanus, Constantinopolitanus, Alexandrinus etc. describuntur, a G. Sanson. Lut. Paris. 1668. (Portef. C.)

---

353. La Mer Méditerranée divisée en ses principales parties ou mers, par G. Valk. Amst. — Mare Mediterraneum exhibens oras Hispaniae, Galliae, Italiae, etc. per G. et L. Valk. — La Méditerranée pour la Concorde de la géographie des différents âges. — Nouvelle carte générale de la Méditerranée. Amst. — Carte réduite de la partie occidentale de la Mer Méditerranée, par L. Denis. Paris. 1780. (Portef. C).

2. Nederland.

354. Belgii veteris typus ex conatibus geogr. A. Ortelii. — Belgies of Neder-Germanje, door H. Besseling. — Trium

Rheni Alveorum et Populorum quondam accolentium accurata descriptio. — Novissima et accuratissima XVII Provinciarum Germaniae Inferioris tabula. Ex. off. F. de Wit. — Groot Tooneel des tegenwoordigen oorlogs in verscheiden gewesten van Duitschland, enz. vertoonende deze kaart teffens onze geheele Republiek, door J. C. Roeder. Amst. — Nieuwe en correcte caert van de XVII Provincien in Nederland. Amst. — Les Provinces-Unies des Pays-Bas. Leide. — Naauwkeurige kaart der Vereenigde Nederlanden tot opheldering der Nederlandsche historie in de XVI eeuw. Amst. 1752. — De zeven vereenigde Nederlanden, door W. A. Bachiene. Amst. — Tafel van de XVII Nederlandze Provincien, door P. Schenk. Amst. 1707. — Oude Kaart der nu Vereenigde Nederlanden tot opheldering der Vaderlandsche historie in de Middeleeuwen. Amst. 1749. — Nouvelle carte générale des XVII Provinces des Pays-Bas. Amst. — Carte nouvelle des Provinces Unies des Païs-Bas. Amst. — Generale Kaart der Bataafsche Republiek. Leyd. 1799. — Kaart van de Bataafsche Republiek verdeeld in acht departementen. Amst. 1800. — Carte de la Hollande réunie à l'Empire français. Amst. — Carte nouvelle du royaume des Païs-Bas et du grand duché du Luxembourg. Amst. — Nieuwe Kaart van het Koningrijk der Nederlanden en het Groot Hertogdom Luxemburg, door J. A. Oostkamp. Haarl. 1820. — Nieuwe Kaart van het Koningr. der Nederlanden en het Gr. H. Luxemburg. Zalt.-B. 1830. — Le Royaume des Pays-Bas, par v. Baarsel. La Haye. 1816. — Carte générale administrative du royaume des Pays-Bas, par Debouge. Amst. — Geschiedkundige kaart der Nederlanden. Amst. — Carte routière du royaume des Pays-Bas par Hérisson. Paris. 1832. — Generale kaart van het Koningrijk der Nederlanden door E. Maaskamp. Amst. 1816. (Portef. M).

3. Nederlandsche bezittingen.

355. Algemeene Kaart van Nederlands Oost-Indië op de schaal

van 1 : 5.000.000. Ontworpen naar de beste kaarten en bronnen, get. door W. Beyerinck, J. M. Bruijn en J. F. W. A. Essers. Breda. 1847.

4. Rivieren.

356. Carte van de rivier Eendragt met de daeromleggende Polders en de Doorsnydingen tot het formeeren van de Inundatie, enz. alles soo als het geweest is in de Jaeren 1747 en 48. — De Lek bij Vianen. — Dérivation de la Meuse, par Meijlink. La Haye. — Situatie van de Maas en Dieze bij 's Bosch van den jare 1644. — Caart figuratief van de rivier de Maas met haare Dispositien tusschen het fort Crevecoeur en het graafschap van Bockhoven. 1769. — Kaarte vertoonende den loop van de Maaze en Merwede mitsgaders den Grooten Zuidhollandschen Waard, voor de overstrooming van 1421. — Kaart van de beneeden rivier de Maas en de Merwede van de Noordzee tot Gorinchem. Naar de kaart van Bolstra. — Kaart van de Oude Maas omtrent de Lint en Krabbe, door Bolstra. 1770. — Kaart van de rivier de Merwede bij en om Hardinxveld door C. Goekoop. 's Gravenh. 1774. — Kaart van een gedeelte van de rivier de Merwede, door Bolstra. — Kaart van de rivier de Merwede. — Kaart behoorende tot de Grondbeginselen van het ontwerp der Nieuwe Merwede. Amst. 1818. — De rivier de Merwede van de Steenen Hoek tot aan deszelfs begin. — Carte ofte afteekening van de rivier de Merwede van Gorinchem af benedenwaarts. 1730. — Caarte figuratief van de rivieren de Oude en Nieuwe Rijn en Waal, opgenomen in 1768 en 1775. — Caart van de coers der rivieren de Rhijn, de Waal, de Maas, de Lek, enz. door J. Camp. 1789. — Kaart van den loop der rivieren de Rhijn, de Maas, de Waal, de Merwede en de Lek door de provincien Gelderland, Holland en Utrecht, door C. Velsen. Amst. Kaarten en platen behoorende tot het werk getiteld: Proeve van

een ontwerp tot scheiding der rivieren de Whaal en de Boven-Maas en het doen afloopen dezer laatste over hare oude bedding, door C. Crayenhoff. Nijm. 1823. — Plan van het traject der stoomvaart van 's-Hertogenbosch naar Schiedam, door v. Lieshout. 1850. (Portef. M.).

5. De verschillende provincies.

A. Noordbrabant.

1°. *In 't algemeen.*

357. Novissima et accuratissima Brabantiae ducatus tabula. — Brabantiae pars orientalis. Amst. — Brabantiae Batavae pars orientalis comprehendens Tetrarchiam sive Majoratum Sylvaeducensem in ejusdem subjacentes ditiones, per N. Visscher. Amst. — Brabantiae Batavae pars occidentalis sive Antverpiensis Tetrarchiae pars septentrionalis comprehendens Baroniam Bredanam, Marchionatum Bergensem ad Zomam aliasque minores ditiones, per N. Visscher. Amst. — Le Brabant Hollandais et Autrichien, par Le Rouge. Paris. 1747. — Carte particulière d'une partie du Brabant Hollandais, du Gueldre et de Clèves. Amst. — Quartae partis Brabantiae seu ditionis Sylvaeducensis accuratissima delineatio. — Quarta pars Brabantiae cujus caput Sylvaducis per W. v. d. Burght — Exactissima Brabantiae et Limburgi tabula illustrissimis Brababantiae ordinibus per E. Friex. — Kaart figuratief van het grootste gedeelte van Bataasch Brabant bevattende de Meyerye van 's Bosch, enz. door H. Verhees. Amst. 1794. — (Portef. N).

358. Nouvelle carte de la province de Brabant septentrional par C. v. Baarsel et fils. La Haye. — Nouvelle carte de la province de Brabant septentrional et de celle de Zélande, par W. C. v. Baarsel. La Haye. — Provincie Noordbraband, 1820. — Kaart van Noordbraband, door Veelwaard. Haarl. — Kaart van Noord-Braband. 's Bosch.

— Kaart van Noord-Braband naar de echtste bescheiden opgemaakt. Eindh. 1833. — Nieuwe kaart van Noord-Braband, opgemaakt volgens de nieuwste geographische waarnemingen, door D. J. Glimmerveen. 's Bosch. — Noordbrabant met de afdeeling der cantons, door A. B. van Lieshout. 's Bosch. 1852. — Kaart der provincie Noord-Braband bestaande uit 12 bladen met Verzamelingskaart, volgens de opmetingen van het kadaster, door L. v. d. Voordt Pieck en M. Kuijl. Amst. 1842. — Kaart van de provincie Noord-Braband, verd. in arrondissementen en regterl. kantons. 's Bosch. — Provincie Noord-Brabant, door A. B. v. Lieshout. Uitg. door de Prov. Comm. v. Onderwijs in Noord Br. 1856. — Afstands-wijzer der prov. Noord-Braband. 's Hertogenb. — Kaart der provincie Noordbrabant door J. Kuijpers. 's Hertogenb. 1853. 12 bladen, met verschillende indeedeeling. (Portef. N).

2°. *'s Hertogenbosch.*

359. Meierij. — Nieuwe Kaart van de Meijerij van 's Hertogenbosch en de Heerlijkheden van Grave en Kuik, door J. Keizer. Amst. 1739. — Nieuwe Kaart van de Majory van 's Hertogenbosch, door C. v. Baarsel. Amst. 1799. — Caart figuratieve der Stad en Meijerij van 's-Hertogenbosch vervat in het vreidom, der stad en vier quartieren van gemelde Meijerij, door J. Camp. 1796. — De Meijerij van 's Hertogenbosch (zonder titel). — La Mayerie de Bolduc autrement dict Bois le Duc. — Caerte ende afmetinge van de limitscheidinge tussen 't quartier van Antwerpen en Kempeland gelegen in de Meyerie van 's Bosch, door J. Esser. 1691. (Portef. Q).

360. Stad. — Kaartje van de omstreken van 's Hertogenbosch, door A. B. v. Lieshout. 's Bosch. — Caart figuratief van de stad, forten en situatie van 's Bosch met het fort St. Andries, vervattende de inundatie van gemelde stad en verdere nabij gelegen polders geformeerd

in de jaaren 1746 en 1784, enz. door J. H. A. Camp. — Grondteekening der stad 's-Hertogenbosch zooals die in het jaar 1184 door Godfried III, hertog v. Braband, aangelegd en door hertog Hendrik I ten jare 1196 voltrokken is. Gorinch — 's Hertogenbosch met de nieuwe fortificatien gemaakt sedert het jaar 1735. — Sylva Ducis, Gallis vulgo Bois le Duc, Vernacule 's Hartogenbossche. — Sylva Ducis, Gallis Bois le Duc, Germ. 's Hartogen Bos. — Platte grond der stad 's Hertogenbosch door J. B. Drossaerts. 's Bosch. — Platte grond van de stad 's Hertogenbosch, in 5 bldn. — Plan der Stad, Forten en Situatie van 's Hertogenbosch, door J. Camp. 1795. (1 en 2 Portef. Q, de overige R).

361. Forten. — Plan van 't Citadel Papenbril der stad 's-Hertogenbosch. — Castellum minus, ante portam Vuchtanam, vulgo divi Antonii dictum, per W. Hondium. — Typus Castelli Pettelani. — Afbeelding der schans Crevecoeur. — Charte figuratieff van de cituatie eertijds de schans tot Orthen, enz. door G. v. Amelsvoort. 1718. (Portef. R).

362. Beleg in 1629. — Grondtekening der Stad 's-Hertogenbosch zoo als die was in het jaar 1629, Tyde der verovering door de wapenen der Ver. Nederlanden, waarin de Vergrootingen van de Jaare 1250, 1351 en 1499 gezien worden, gelijk ook den Ouden Kerkstand der Stad, door J. Kamp. 1784. — Plan der vermaarde belegering van de stad en forten van 's Hertogenbosch in het jaar 1629, door J. H. A. Camp. 1788. — 's Hertogenbosch belegerd door Fred. Hendrik, Prince v. Orangien den eersten May 1629. Amst. 1629. — Typus circumvallationis castrorum ad Sylvamducis emendate expressus. — Nouvelle et exacte carte du siège de Bois le Duc par S. E. le Prince d'Orange, par J. Prempart. Amst. — Nouvelle carte représentant la ville de Bolduc en plan, avec ses Remparts, Fossez, etc. par J. Prempart. — Pertinente afteekeninge ende beschrijvinghe van de veroveringhe der stadt 's-Hertogenbosch. Amst.

1629. — Beleegeringe van de stadt Hertogenbosch in 1629. — Wahre und eigentliche Delineatio der trefflichen undt weitberümten Belägerung der vesten Statt Herzogenbusch, durch J. Prempart. — Accessuum per quos ad castella tria et Urbem ex singulis cartris appropinquatum est delineatio. — Les approches du baron de Brederode vers le fort de Petteler. — Carte représentant les approches du quartier du Prince d'Orange jusques aux deux forteresses Isabelle et St. Antoyne, par J. Prempart. — Carte contenant le quartier du comte de Solms à Engelen. Amst. 1630. — Les approches du comte Guill. de Nassau. — Les approches du Sr. Prinsen, gouverneur de Rees. Amst. 1630. — Les approches du comte Erneste Casimir de Nassau, gouverneur de Frise. — Belegering der stad 's Hertogenbosch in 1629, door B. Picart. — Plan van de stad 's Hertogenbosch zoo die was gecitueert ten teiden van de overgaaf, 1629, door J. Camp, 1795. — Platte grond van 's Hertogenbosch in 1629, onder leiding van J. H. v. Heurn, get. door J. Camp. 's Bosch. (Portef. Q, de 3 laatste Portef. R).

3o. *Breda.*

363. Baronie. — 't Graefschap van Strijen vervattende het oude Land van Breda. — Baronnie van Breda. Amst. 1637. — Nieuwe Kaart van de Baronie van Breda en het marktgraafschap Bergen-op-Zoom, enz. Amst. 1739. — Nieuwe verbeterde Kaart van het Landt en de Baanderije van Breda. — Baroniam Bredanam. — Nieuwe Kaart van de Baronie van Breda. (Portef. P).

363*a*. Arrondissement. — Plan van de steden en environs van Breda en Geertruidenberg, door J. Camp. 1784. — Carte figurative de l'arrondissement de Breda, door H. Verhees. 1809. Kaart van het arrondissement Breda volgens de kaart van den Lt.-Gen. Kraijenhoff. — Kaart van het arrondissement Breda, door N. Kraft. 's Bosch. 1842. (Portef. P).

364. Stad. — Grondteekening der stad Breda, door B. F. Immink. 1743. — Breda door Prins Maurits met nieuwe Vesting werken gesterkt, door B. F. I(mmink). 1743. — Platte grond der stad Breda. 's Bosch. — Plan der stad en environs van Breda, door J. Camp. — Breda, door J. Blaeu. Amst. — Plan van Breda, door P. Creefts. 1743. — Platte grond der stad Breda. Amst. bij Covens en Mortier. — Platen van de stad en fortificatien van Breda, door H. B. Leeferink. 1744. — Breda. Ten behoeve van het vaderland en de algemeene wapening vervaardigd door W. C. v. Baarsel. 's Gravenh. 1831. — Plan van den omtrek van 't Casteel te Breda, door A. J. de Bock. (Portef. P).

365. Beleg in 1624 en 37. — Breda obsessa et expugnata armis Philippi regis Hispaniarum, etc. annis 1624 et '25. — Siège de la ville de Breda par Frédéric Henri Prince d'Orange, le 23 juill 1637. — Belagerung der Stadt Breda durch Friedrich Heinrich Princen v. Orangien, den 23 Julij 1637. — Belegering der stadt Breda door Frederik Hendrik Prince van Orangien, den 23 Julij 1637. — Afbeeldinge van de Belegeringe der stercke stadt Breda door Frederick Hendrik enz. den 23 Juli begonnen en verovert den 10 Oct. 1637. — Vertooninge der stad Breda. Amst. 1637. (Portef. P).

4°. *Bergen-op-Zoom.*

366. Markgraafschap. — Het Marquisaetschap van Bergen op Zoom, door La Feuille. — Caarte der verdronke landen van het Marquisaat Bergen op ter Zoom. Copie van een kaart van 1575.

367. Stad. — Nieuw en oprecht plan van de stad Bergen op Zoom, door G. du Mee. — Plan van Bergen op Zoom met deszelfs forten, linie van communicatie, enz. door D. Zijnen. — Nieuwe afteekening van de stadt Bergen op Zoom door een Fransch Ingenieur. — Nieuwe platte grond van Bergen op Zoom met de forten enz. sedert den 16 Julij 1747. — Schets van de vesting

Bergen op Zoom door C. v. Baarsel en Zn. — Plan van Bergen op Zoom, door F. de Veije, 1758. — Verschillende platte gronden der stad. — (Portef. O).

368. Beleg van 1622 en 1747. — Delineatio Urbis Bergan op Soomae una cum Hispaniorum castris ad illam factis, anno 1622. — Schantzen by Bergen op Zoom en Steenbergen. — Abriss der Statt Bergen op Zoom sampt den Spanischen Läger im Jahr 1622. — Belegering der stad Bergen op Zoom in 't jaar 1747. — Plan des attaques de Berg op Zoom en 1747, par Weis. — Plan van een gedeelte der werken van Bergen op den Zoom in 't welk word aangeweezen de attacque van de Franschen op 29 Aug. 1747. (Portef. O).

369. Forten. — Afbeelden van de forten Moermont en Pinsen. — Afteekening van 't Roversfort. — Nette afteekening van 't lunet Zeelandia, 1747. — Plan van de veranderingen welke aan de vestingwerken tot Bergen op Zoom zijn gemaakt tusschen het bastion Oranje en het hoornwerk Beckaf in 1779. (Portef. O).

5°. *Geertruidenberg.*

370. Caert figuratief van het terrein gelegen tusschen Geertruidenberg en Bergen op Zoom en de Inundatien, door J. Pierlinck en J. Camp. 1748—50. — Grondteekening van de stad Geertruidenberg. Amst. 1741. — Plan van de stadt Geertruydenberg, Amst. 1747. — Platte grond van Geertruidenberg, 4 stuks. (Portef. P).

6°. *Grave.*

371. Gravia obsessa et expugnata, anno 1602. — Plan van Grave tijdens de belegering in 1674 (2 stuks). — De sterke stadt Grave behoorende onder 't hertogdom Brabant. — De stad Grave gelegen in 't land van Kuik. — Platte grond der stad Grave, 4 stuks. (Portef. P).

7°. *Landen van Heusden en Altena.*

372. Kaart van de landen van Heusden en Altena, door J. Engelman. 1798. — Nieuwe kaart van het zuidoostelijk deel van Holland behelzende de landen van Heusden en Altena, de Ablasserwaard, enz. — Plans en profils van de geprojeteerde hulpgaten in de landen van Heusden en Altena, door J. Engelman, 1798. — Kaart van de landen van Heusden en Altena mitsgaders van de zoogenaamde Langstraat. 1837. — De stad Heusden, door J. Hartig. — Heusden, door F. de Wit. — Plan van Heusden, door H. Nolet, 1768. — Kaarte van den Overlaat door 't Land van Altena volgens 't ontwerp van Mart. van Barneveld, door Magerus. Amst. — (Portef. S, de laatste Portef. O).

8°. *De Langstraat.*

373. Kaart van een gedeelte van de Langstraat met den overlaat tusschen Baardwijk en Drunen, door D. Dalhof. 1729. — Caart van het terrein tussen Baardwijk en Drunen, waarop de strekkinge van den overlaat enz. aangewezen wordt. — Kaart dienende tot het project van den heer M. v. Barneveld wegens het maken van een overlaat tusschen Baardwijk en Drunen, door P. Ketelaar, 1751. — Caart figuratief van het terrein tusschen 's-Hertogenbosch en Geertruidenberg, vervattende de nieuw gemaakte overlaat tusschen Drunen en Baardwijk in 1766, enz. 3 stuks. (Portef. O).

9°. *Ravesteijn*, *Roozendaal*, *Steenbergen*, *Tilburg*, *Willemstad*, *enz.*

374. Ravesteijn, 1628. 4 st. — Carte de Roozendaal, Wouw et Nispen, 1748. — De stad Steenbergen en de Leur Schans. Jan de Lat. Devent. — Steenbergen, Lilo, 't Fort van Ordam, 't Fort St. Ambrosius, enz. — Kadastrale kaart van Tilburg. — De Willemstad gelegen

in Staats Brabant, door J. de Keiser. — Plan van de defensive werken van de Willemstad en de offensive van den vijand. — Worckum. 2 st. (Portef. S).

10°. *Waterschappen.*

375. Nieuwe kaart van het gedeelte des in 1421 verdronken Zuid-Hollandsche Waard, bekend onder den naam van Biesbosch en Bergsche Veld. Rott. 1842. — Figuratieve kaart van de generale waterleiding oorspronkelijk uit de Peel tot in deszelfs uitloop in de Maas met de oude en te maken Waterweteringen, enz. 1817. — Seer net gemeete Kaarte van de respective Polders Mase en Achterdijken met derselver sluysen, wateringen, enz. in den Quartiere van Maasland en in de Mayerye van 's Hertogenbosch, door N. Visscher. 's-Hertogenb. — Kaart van het Waterschap de Beneden Aa. 's Hertogenb. 1878. — Den Coorenweert. — Caerte van de Kade op den Koornweerdt, mitsgaders den Maasdyck van Ge-Gewanden, Empel en Engelen, door J. Esser, 1680. — Polder van het Boschveld en May. 's Bosch. 1849. — Kaart van den Polder het Erdveld en de Vliert, door P. Fischer. Breda. 1858. — Afmeetinge van alsulke velden, dijken, wegen en uitwateringen, nemende zyn begin van de stad 's Hertogenbosch langs de Loonse vaart, enz. door Bastingius, 1658. 's-Hertogenb. 1701. — Caarte van de Westpolder gelegen onder Raamsdonk op 't Veer, door A. Drossaers, 1806. — Copie Kaerte figuratief van de Kesselsen Graef opgenomen Oct. 1772, door J. v. d. Weyer. (Portef. S).

---

376. Kaart van de traverse der Beersche Maas ten oosten van de Dieze. Breda. (Portef. O).

B. Gelderland.

377. Tetrarchia ducatus Geldriae, Ruremondana sive Hispanica. — Gueldre Espagnole ou quartier de Ruremonde dans

le duché de Gueldre, par Sanson. Amst. — Nouvelle description du duché de Gueldres. Amst. — Tetrarchia ducatus Geldriae Neomagus, Amst. — Nieuwe Kaart van 't kwartier Nijmegen. — La Gueldre divisée en arrondissements et cantons de justice de paix, par C. van Baarsel, 1820. La Haye. — Kaart van Gelderland, door J. Smulders. Amst. 1861. — Kaart van de Graafschappen Buren en Culenburg door J. Punt. Amst. — Caart figuratief van het Ampt van Bommel, enz. door J. Camp. 1773. — Liniale Kaart dienende tot inlichting der doorbraken in 1799, door C. Zillissen. (Portef. T).

C. Zuid-Holland.

378. Nouvelle carte de la province de Hollande, partie méridionale, par C. v. Baarsel. La Haye. — Nieuwe Kaart van Zuid-Holland, Utrecht en de vijf Heeren landen, door C. v. Baarsel. Amst. 1790. — Novissima tabula Insul. Dordracensis, Alblass., Crimper, Clundert, etc. auct. B. Florentio a Berckenrode. Amst. — Nieuwe kaart van het zuid-oostelijk deel van Holland behelzende de landen van Heusden, Altena, de Alblasserwaard, enz. Amst. 1749. Portef. T).

D. Noord-Holland.

379. Vernieuwde kaart van Noord-Holland en West-Friesland, door J. v. Hagen, Amst. 1778. — Nieuwe kaart van Noord-Holland verdeeld in de Hoogheemraadschappen, van Kennemerland enz. Amst. — Nieuwe kaart der prov. van Holland. Amst. — Nouvelle carte de la province de Hollande. Partie septentrionale, par C. v. Baarsel. La Haye. — Nieuwe kaart van het Dijkgraafschap Dregterland door G. Oostwoudt. 1755. (Portef. T).

E. Zeeland.

380. Charte von Zeeland, entw. von F. Güsseveld. Nurnb. 1785. — Nieuwe kaart van het departement van de

Schelde en Maas, door C. v. Baarsel. Amst. — Kaart van het departement Zeeland. Haarl. 1809. — Nouv. carte de la prov. de Zélande, par C. v. Baersel. La Haye. 1818. — Kaarte van den Wilhelminapolder en den jongen Zachariaspolder, door Freytag Hattinga. — Nieuwe kaart van het westelijkst gedeelte van Staats Vlaanderen. Amst. 1747. — Nieuwe kaart van het oostelijkst gedeelte van Staats Vlaanderen. Amst. 1747. — Carte des différentes limites et du terrain limitrophe en Flandre de la Maison d'Autriche et de la République d'Hollande, publiée en 1720. (Portef. T).

F. Utrecht.

381. De provincie van Utrecht. — Utrecht divisé en arrondissements et cantons de justice de paix, par C. v. Baarsel. La H. et Amst. 1821. — Nieuwe kaart van Mijnden en de 2 Loosdrechten, door P. Schenk. Amst. — Kaart van de stad Utrecht en eene zijde van de rivier de Leck met de batterijen, enz. in 1787 opgeworpen, door D. Langeveld. 1789. (Portef. T).

G. Friesland.

382. Frisiae dominium vernacule Friesland, per T. Lotter. — La Frise divisée en arrondissemens et cantons de justice de paix, par C. v. Baarsel. La Haye. 1819. (Portef. T).
383. **Bodel Nyenhuis, J. T. en W. Eekhof.** De algemeene kaarten van Friesland verzameld, beoordeeld en geschiedkundig beschreven. Leid. en Leeuw. 1846. 8o.

H. Overijssel.

384. Overyssel divisée en arrondissemens et cantons de justice de paix, par C. v. Baarsel. La Haye. 1822. — De Overijsselsche wateren met de ontwerpen tot verbeterende afvoer, door W. Staring. 1848. (Portef. T).

I. Groningen.

385. Nova totius provinciae Groningo-Omlandiae tabula, door T. Beckeringh. 1781. (Portef. T).

K. Limburg.

386. Carte particulière des environs de Roermonde, Venlo, le Marais de Peel, etc. G. Fricx. Brux. (Portef. T).

6. België.

387. Regium Belgium denuo correctum per C. Allard. — Arena Martis in Belgio qua Provinciae X catholicae Infer. Germaniae, etc. novissime proponuntur a J. B. Homanno. Norimb. — Les Provinces des Pays-Bas Catholiques, divisées suivant qu'elles sont présentement partagées entre le Roy de France, le Roy d'Espagne et les Etats-Généraux des Provinces Unies, par H. Jallot. Même carte, par Sanson. — Carte générale qui comprend la situation des principaux objets qui ont servi de fondement à la descript. géom. des Provinces Autrichiennes. 1777. — Nieuwe en nauwkeurige kaart der Tien catholyke Nederlanden, door E. Bowen, verbeterd door W. A. Bachiene. — Belgii pars meridionalis, per N. Visscher. Amst. — Théâtre de la guerre dans les Pais-Bas, par L. v. Ansc. Amst. — Flandriae comitatus et Brabantiae ducatus per P. Schenk. — Théâtre de la guerre sur les frontières de la France et des Pais-Bas. 1794. — Tooneel des tegenwoordigen oorlogs, door C. v. Baarsel. 's-Gravenh. 1815. — Nouvelle carte du comté de Flandre et du duché de Brabant, par P. Husson. — Nouvelle charte du cercle de Bourgogne où l'on voit toutes les possessions de la Maison d'Autriche dans les Pays-Bas. (Portef. D).

388. Tabula ducatus Brabantiae continens Marchionatum Sacri Imperii, per P. Verbist, 1628. — Brabantiae ducatus cum adjacentibus provinciis per N. Visscher. — Ducatus

Brabantiae per J. Danckerum. — Partie septentr. du duché de Brabant ou sont les évêchés d'Anvers et de Bois-le-duc, par Sanson. — Ducatus Brabantiae complectens dominia Lovanii, Bruxellarum, Antverpiae, Silvae Ducis, etc. par G. de l'Isle. — Nouv. carte de la province du Brab. septentr. par C. v. Baarsel. La Haye, 1818. (Portef. D).

389. Accurata delineatio comitatus Hanoviae per M. Seutter. — Hannonia comitatus, per G. et L. Valk. — Comitatus Hannoniae tabula, per A. Penez. — Mappa comitatuum Hannoniae, Namurci et Cameraci, per T. C. Lotter. — Le comté de Hainaut, divisé en Chatellenies, Balliages, etc. par S. Sanson. Paris, 1692. (Portef. D).

390. L'Evêché et l'Etat de Liége, par T. Lotter. — Leodiensis pars septentrionalis, per N. Visscher. — Tabula episcopatuum Leodiensis et Coloniensis, per Danckerts. (Portef. D).

390*a*. Le Comté de Namur par Sanson, 1692. Paris. — Le Comté de Namur, par F. de Wit. Amst. — Comitatus Namurci, per N. Visscher. Amst. — Tractus inter Sabim et Mosam comprehendens merid. partes Leodiensis Episc. et Namurcensis comitatus, per N. Visscher. Amst. (Portef. D).

391. Comitatus Flandriae, per C. Allard. — Flandriae comitatus, per N. Visscher. — Comitatus Flandriae descriptio per G. de l'Isle. — Novissa comitatus Flandriae tabula, per F. de Wit. — Flandriae comitatus pars australis per N. Visscher. — La Flandre occidentale, par C. v. Baarsel. 1820. (Portef. D).

7. De overige landen van Europa.

Deze en de kaarten, welke nog volgen, zijn alle uitvoerig beschreven in een afzonderlijken catalogus op de Leeskamer aanwezig. Het cijfer, dat achter elk land geplaatst is, duidt het aantal aanwezige kaarten aan.

392. Duitschland, 183. — Frankrijk, 91. — Italië, 49. — Engeland, 26. — Griekenland, 11. — Denemarken, 9. —

Oostenrijk-Hongaarsche Monarchie, 39. — Portugal 7. — Spanje, 28. — Rusland, 42. — Turkye, 11. — Serviё, 3. — Zwitserland, 21.

c. Aziё.

393. Algemeene kaarten, 15. — Antiochiё. — Arabiё. — Assyriё. — Ceylon, 3. — Celebes, 2. — China, 4. — Cochin. — Goa. — Indiё, 7. — Indostan. — Japan, 2. — Java. — Jerusalem, 2. — Kamschatka. — Malabar, 2. — Madras. — Molukken. — Palestina, 8. — Persiё, 3. — Philippijnsche Eilanden, 2. — Siam. — Siberiё. — Sumatra. — Tartarije, 2. — Tranquebar. — Tricoen Male. — Turksche Rijk.

d. Afrika.

394. Algemeene kaarten, 11. — Algiers. — Alexandriё. — Egypte. — Kaap de Goede Hoop. — Nijl, 2. — Senegal.

e. Amerika.

395. Algemeene kaarten, 7. — Amerika (Noord). 7. — Boston. — Canada, 3. — Charlotte. — Chibucto. — Connecticut. — Halifax. — Koloniёn, 9. — Martinique. — Mexico. — New York, 2. — Philadelphia, 2. — Quebeck. — Virginiё. — Amerika (Zuid). — Bahia de Todos os Sanctos. — Berbice. — Braziliё. — Chiquetan. — Peru, 2. — Port Louis.

Catalogussen.

396. Catalogus der verzameling van kaarten van het Ministerie van Marine. 's Gravenh. 1872. 8o.
397. Inventaris der verzameling kaarten berustende in het Rijks-Archief. Uitgeg. op last van Z. E. den Minister van Binnenl. Zaken. 's Gravenh. 1867—71. 2 dln. 8o.

398. **Muller**, **F.** Beredeneerde beschrijving van Nederlandsche historieplaten, zinneprenten en historische kaarten. Amst. 1863—79. 3 dln. 8o.

399. **Palier, H.** Prentverzameling der Vaderlandsche Geschiedenis en Aardrijkskunde. 's Bosch. 1851. 8o.

E. Stads- en Dorpsgezichten.

400. Afbeeldinge van Een-Hondert der voornaamste Steeden in Europa. Amst. 1752. 4o.

401. Verzameling van platte gronden en vestingen. fol. (Titelblad ontbreekt).

---

402. **Buldhuis** en **K. Rendorp.** Vaderlandsche gezichten. (Titelbl. ontbreekt). 3 dln. 8o.

402*a*. Nederlansche Tafereelen, of eene keurige verzaling van 900 fraaije gesigten van steden, dorpen, enz. in en omtrent de Zeven Vereenigde Nederl. Provintien. Amst. 1792. 4 dln. 8o.

Het 4e dl. bevat het Verheerlijkt Kleefschland, 100 gezichten get. door J. DE BEIJER, in koper gebr. door P.. v. LIENDER.

---

403. Losse teekeningen betreffende Noordbrabant, als: *Aalst*, Gezicht op het dorp; *Alem*, Sluis en watermolen te Gewande; *Aden*, Huis en kerk; *Babyloniënbroek*, Tafereel v. d. watersnood in 1809; *Bakel*, Kerk; *Beugen*, Dorp; *Berlicum*, Huis; *Boxmeer*, Dorp; *Boxtel*, Dorp, Kerk en Kasteel; *Cuyk*, Dorp, Toren, Klooster te St. Agatha, Rom. Heesbaan; *Deursen*, Kerk; *Deurne*, Kerk en Huis; *Dinther*, Dorp en Huis Avestein; *Dinteloord*, Toren; *Dommelen*, Kerk; *Bergen-op-Zoom* Stad (4 st.), Markt, Kerk, Beleg in (1747), Wachthuis Bossche poort; Ruïnen van de Kerk; Bombardement, 1747; Kruitmagazijn Stoelenat (1831); *Breda:* Stad, Kerk, Kerk en

toren voor en na den brand (1694), Valkenberg, Kasteel, Begijnhof, Kleine Kerk, Speelhuis, Gasthuis, Poorten, Verbranden v. d. Vrijheidsboom, Vrede van Breda, Vertrek der Engelsche ambassadeurs (1667), Verrassing v. Breda (1590), Inneming van Breda (1739); *Eindhoven:* Intocht v. Mansveld (1583), Stad, 't Klooster, Straat, Kerk, Stadhuis; *Eersel:* Bivouac op de Heide (1834), *Empel:* Crevecoeur in 1672; *Etten:* Dorp en Stadhuis (1778), Kerk (1732); *Erp:* Kerk (1740); *Gassel:* Kasteel Tongelaar; *Geertruidenberg:* Inname der stad (1593), Stad ingenomen door Maurits; Stad (1785 en 1846); *Geffen:* Kasteel, *Gemert:* De Commanderye, Kasteel; *Genderen:* Kerk; Gestel (St. Mich.): Seminarie te Herlaar, Oud Herlaar, Herlaar (1745 en 1842), Nieuw Herlar, Ruwenberg, Overberg; *Grave:* Stad (1732, '39 en '52), Prospectus Veteris Castelli, Begijnen-Klooster, Grave belegerd door Maurits, Beleg van Grave (1586 en 1674), Uittocht der Franschen; *Hedikhuizen:* Sluis (1767); *Herpt:* Kasteel, Abdij van Bern; *Heeze:* Kasteel; *Helmond:* Stad, Markt, Kasteel, Herv. Kerk; *Heesbeen:* Kerk; *Heeswijk:* Kasteel; *Heusden:* Stad, Kasteel, Oude Kerk, Stadhuis, Vestingwerken, Overstrooming (1775); *'s-Hertogenbosch:* Stad, Markt, Stadhuis, Jaarmarkt, Kapel Hinthamereind, Huis Hazewind, Houten gevel Hinthamerstraat, Geertruikerk, O. L. V. Broederschap, Gevel Pensmarkt, Waaigat, Schoorsteen Keizerstraat, Huis het Klaverblad, Gevel van het Commandement (1763), Slag van Lekkerbeetje, Gevecht op de markt (1579), Ontmoeting van Fred. Hendrik en Grobbendonck, Intocht v. Fred. Hendrik (1629), Stad opgeëischt door de Franschen (1794), Intocht der Franschen (1794), Intocht der schutterij (1834), Uitreiking der vaandels, Oproerige soldaten gestraft, Baaiwatersbrug, Waalsche Kerk; *Hilvarenbeek:* Dorp; *Prinsenhage:* Dorp; *Rucphen:* Dorp; *Rijsbergen:* Dorp; *Rosendaal:* Dorp; *Stiphout*, Kasteel Croy, *Stratum:* Dorp; *Steenbergen:* Haven, Toren en Stadhuis; *Teteringen:* Dorp (1732); *Tilburg:*

Markt (1740), Gesticht v. Liefdadigheid, Hoofdwacht, Wachthuis de Nachtegaal; *Vucht:* Dorp, Kasteel Maurick; *Vlierden:* Kasteel (1738); *Vierlingsbeek:* Dorp, Huis te Hatert, Kasteel Makken (1739); *Vlijmen*, Groote Kerk (1587), Dorp (1629); *Vosmeer:* Dorp (1784); *Willemstad:* Stad, Idem van de Buitensluis en uit zee, Begrafenis van Bn. v. Kropff, Fransche batterij, Verovering eener Fr. batterij, Monument voor Nederland, Monument voor J. M. v. Kropff; *Woensel:* Klooster ten Hage (1738); *Woudrichem:* Dorp, Kasteel (1739); *Werkendam:* Dorp; *Wernhout:* Dorp; *Waalre:* Dorp; *Zwaluwe:* Overstrooming in 1776; *Zevenbergen:* Voor en na de hoos, in 1845; *Zundert:* Dorp.

---

404. **Schaepkens**, **A.** Vues dans le Limbourg aux bords de la Meuse. S. l. n. d. In-fol.

---

405. Atlas van Amsterdam en van Stads- en Dorpsgezichten in Nederland en België, bestaande in 600 teekeningen. Amst. Fred. Muller. 1879. 8o.

406. **Palier**, **H.** Lijst eener prentverzameling der Vaderl. geschiedenis en aardrijkskunde der Nederlanden. 's Hertogenb. 1851. 8o.

---

407. Vues des ports de France, d'après C. J. Vernet, Hue et autres. Dessinées et gravées par Couché fils. S. l. n. d. In-4o.

408. Vues de Versailles, de Paris et de Rouen. In-4o. (Le titre manque).

---

409. Groot Stedeboek van Piemont en van Savoye, of nauwkeurige beschrijving van derzelver Steden, Paleizen, Kerken en voornaamste gebouwen, enz. 's Gravenh. 1725. 2 dln. fol.

---

410. **Townsend**, J. Voyage en Espagne. Collection de planches. Paris. 1809. In-4o.

I.

GESCHIEDENIS.

I.

ALGEMEENE WERKEN.

1. **Bolingbroke.** Letters on the Study and use of history. Lond. 1752. 8o.
2. **Mascardi, A.** Dell arte historica. Venet. 1662. 8o.

3. **Griffet, H.** Traité des différentes sortes de preuves qui servent à établir la vérité de l'histoire. Liège. 1769. In-12o.
4. **Gueudeville.** Atlas historique ou nouvelle introduction à l'histoire, à la chronologie et à la géographie ancienne et moderne. Amst. 1705—08. 3 vol. In-fol.
5. **Mieris, F. v.** Verhandeling over het samenstellen der geschiedenis. Uitgeg. door P. G. Witsen Geysbeek. Amst. 1826. 8o.
6. **Priestley, J.** Lessen over de geschiedenis en staatkunde. Devent. 1793. 3 dln. 8o.
7. **Puffendorff, S.** Introduction à l'histoire des principaux états de l'Europe. Utr. 1687. 2 vol. In-12o.
8. ——————— Suite de l'Introduction à l'histoire des principaux états de l'Europe. Utr. 1689. 2 vol. In 12o.

9. Algemeene Histori van het begin der wereld af tot den tegenwoordigen tijd toe. Getrokken uit oorspronkelijke schrijveren en opgehelderd met landkaerten, enz.

Beschreven door een gezelschap van geleerde mannen in Engeland. Uit het Eng. vert. en met aanteekeningen vermeerd. door K. Westerbaen. 3de druk. Utr. 1741—55. 19 dln. 4o.

10. **Asmann, W.** Beknopte algemeene geschiedenis. Vert. door P. v. Os. Sneek 1861—62. 2 dln. 8o.

11. **Baillius, R.** Operis Historici et Chronologici libri II in quibus historia sacra et profana compendiose deducitur ex ipsis fontibus, a creatione mundi ad Constantinum Magnum. Amst. 1633. fol.

12. **Bossuet.** Discours sur l'histoire universelle. Paris. 1806. 2 vol. In-8o.

13. **Boxhorn.** Historia universalis sacra et profana a Christo nato ad annum usque 1650 in qua Illustrium Gentium ac Principum Origines, Res gestae, Variae Mutationes in Ecclesia et Republica, aliaque traduntur. Lugd. Bat. 1652. 4o.

14. **Bredow, G. G.** Kort begrip der Algemeene geschiedenis. Naar den 9en Hoogd. druk, door J. v. Wijk. Amst. 1828. 2 dln. 8o.

15. **Buret de Longchamps.** Les fastes universels ou tableaux historiques, chronologiques et géographiques. Brux. 1823—27. 13 vol. In-8o. Avec atlas in-fol. 1828.

16. **Cantu, C.** Histoire universelle. Paris. 1843—49. 19 vol. In-8o.

17. **Carionis** Chronica van den beginne des werelts aen, tot op den Keizer Carolum den 5den van dien naem. Uit het Hoogd. vert. door W. v. Zuylen van Nyevelt. Daarby op nieus gevoecht ende noyt voor desen in Nederl. gedruckt de vervolgende geschiedenissen onder de Regeringe der Keyseren Caerle V — Rodolphum II, uit den Franc. overges. door voornoemden W. v. Z. v. N. Arnh. 1629. fol.

18. **Dorn Seiffen, G.** Handleiding tot de algemeene geschiedenis. Breda. 1838. 8o.

19. **Gottfried, J. L.** Historische kronyck vervattende een nauwkeurige en volkomene Beschryvingh der allergedenckwaerdigste Geschiedenissen des Weerelds, van den aen-

vangh der Scheppingh tot op 't jaer Christi 1576. Op nieuws vert. na den 3den druk, met bijvoegingh van de Historie der Reformatie in Duytschland, door S. DE VRIES, en met desselven Algemeene Historische Gedenck-Boecken van 't jaer 1576 tot op 't sluyten der Europische Vreede te Ryswyck, Anno 1697. Leyd. 1698—1700. 3 dln. fol.

20. **Hornus**, G. Arca Noae, sive Historia Imperiorum et Regnorum a condito orbe ad nostra tempora. Gorinch. 1677. 12o.

21. **Lacépède, de.** Histoire générale, physique et civile de l'Europe, depuis les dernières années du V siècle jusque vers le milieu du XVIII. Brux. 1826. 18 t 9 vol. In-8o.

22. **Martinet**, J. F. Historie der Waereld. Amst. 1780—88. 9 dln. 8o.

23. **Matthias**, Chr. Theatrum historicum theoretico-practicum in quo quatuor Monarchiae nova et artificiosa methodo describuntur. Accessit Supplementum earum rerum quae desiderari poterant ad annum Christi 1668. Amst. 1668. 4o.

24. **Millot.** Algemeene wereldlijke geschiedenis. Amst. 1776—78. 10 dln. 8o.

25. **Moke**, H. G. Précis de l'histoire universelle. Brux. (1849) T. I—IX. In-8o.

26. **Oordt**, J. W. G. v. Overzicht der algemeene geschiedenis. Haarl. 1863. Dl. I en II. 8o.

27. **Opmeer**, P. Chronographia a mundi exordio ad sua usque tempora (1590) Colon. 1642. 8o.
In dezelfden band:
Historia Martyrum Batavicorum. 1625.

28. **Rollin** en **Tailhié**. De geschiedenis der Waereld. Amst. 1772. 12 dln. 8o.

29. **Rotteck**, C. v. Allgemeine Geschichte vom Anfang der historischen Kenntnisz bis auf unsere Zeiten. Freib. 1836. 3 Bde. 8o.

30. **Saxius**, C. Dictata in historiam universalim. Manuscr. s. a. 2 vol. 4o.

31. **Schlosser**, F. C. Algemeene geschiedenis. Uit het Hoogd.

vert. door D. v. HINLOOPEN en J. L. TERWEN. Rott. 1855. 13 dln. 8o.

32. **Schmidt, E. A.** Handboek der algemeene geschiedenis. Vert. door G. KUYPER. Amst. 1842. 3 dln. 8o.

33 **Ségur de.** Abrégé de l'histoire universelle, ancienne et moderne. Paris. 1823. 25 vol. In-8o.

34. **Suikers, G.** Algemeene Kerklijke en wereldlijke geschiedenissen des bekenden aardkloots, van de schepping der wereld tot den dood van Willem III. Amst. 1721—28. 10 dln. In 5 bdn. fol.

35. **Tursellinus, H.** Historiarum ab origine mundi usque ad annum a Christo nato 1598 epitomae libri X. Edit ultima. Ultraj. 1730. 8o.

36. **Wiedeman, G. F.** Handboek der algemeene wereldgeschiedenis. 2de druk. 's Bosch. 1836—49. 6 dln. 8o.

37. **Wynne, J. A.** Leerboek voor de algemeene geschiedenis. Gron. 1851—53. 3 dln. 8o.

---

38. (**Bernard, J.**) Recueil des traitez de paix, de trêve, de neutralité, de suspension d'armes, de confédération, d'alliance, de commerce, de garantie et d'autres actes publics, etc. faits entre les Empereurs, Rois, Républiques, Princes et autres Puissances de l'Europe et des autres parties du monde, depuis la naissance de J. C. jusqu'à présent. Amst. et La Haye. 1700. 4 vol. In-fol.

39. **Dumont, J.** Corps universel diplomatique du droit des gens, contenant un recueil des traités d'alliance, de paix, de trêve, etc. depuis le règne de l'empereur Charlemagne jusques à présent. Amst. 1726—31. 8 vol. In-fol.

40. ——————— Supplément au corps diplomatique etc. continué jusqu'à présent par ROUSSET. Amst. et La Haye. 1739. 5 vol. In-fol.

---

41. **Bayle, P.** Dictionnaire historique et critique. 5e édition. Revue, corrigée et augmentée. Avec la vie de l'auteur, par DES MAIZEAUX. Paris. 1740. 4 vol. In-fol.

42. **Chaufepié, J. G. de.** Nouveau dictionnaire historique

et critique pour servir de supplément ou de continuation au dictionnaire hist. et critique de M. P. Bayle. Amst. et La Haye. 1750—56. 4 vol. In fol.

43. **Hoogstraten, D. v., M. Brouërius v. Nidek,** en **J. L. Schuer.** Groot algemeen historisch, geographisch, genealogisch en oordeelkundig woordenboek, behelzende zo het voornaamste dat vervat is in de woordenboeken van Morery, Bayle, Buddeus, enz. als de gehele kerkelijke en wereldlijke geschiedenis. Amst., Utr. en 's-Gravenh. 1725—33. 10 dl. fol.

44. **Luïscius, A. G.** Het algemeen historisch, geographisch en genealogisch woordenboek, vervattende de gehele werreldlijke geschiedenis, enz. 's-Gravenh. 1724—37. 8 dln. In 7 bdn. fol.

45. **Moréry, L.** Le grand dictionnaire historique ou le mélange curieux de l'histoire sacrée et profane, etc. 9e édit. Amst. et La Haye. 1702. 4 vol. In-fol.

46. ————— Supplément aux anciennes éditions du grand dictionnaire historique, etc. Amst., La Haye et Utr. 1716. 2 vol. In-fol.

47. ————— Le grand dictionnaire historique, etc. 10e édit. Amst., La Haye et Utr. 1717. 2 vol. In-fol.

48. ————— Le grand dictionnaire historique, etc. 18e édit. Amst., Leyd., La Haye et Utr. 1740. 8 vol. In-fol.

49. **Stephanus, C.** Dictionarium historicum, geographicum poeticum. Genevae. 1650. 4o.

---

50. Ephémérides politiques, littéraires et religieuses. Paris. 1803. 12 vol. In-8o.

51. **Meerman, J. de.** Discours qui a remporté le prix de l'Acad. Royale des Inscript. et Belles-Lettres, de Paris, sur la question: «Comparer ensemble la Ligue des Achéens 280 ans av. J. C., celle des Suisses en 1307 de l'Ere chrét., et la Ligue des Provinces-Unies en 1579. Développer les causes, l'origine, la nature et l'objet de ces Associations Politiques." La Haye. 1784. In-4o.

52. **Nassau, H. J.** Historische proeve over den gunstigen invloed, dien de opvolgende oorlogen der oude geschiedenis op den trapswijzen voortgang en de uitbreiding der beschaving hebben uitgeoefend. Gron. 1834. 8o.

53. **Vreede, G. W.** Geschied.- en letterkundige herinneringen. Gorinch. 1836. 8o.

II.

OUDE GESCHIEDENIS.

A. In het algemeen.

54. **Goeree, W.** De Kerklijke en Weereldlijke historien uijt d'Aal-Ouwde Aardbeschrijving en Uytgezogte Gedenk-Penningen opgehelderd. 2de druk. Leyd. 1730. 4o.

55. **Heeren, A. H. L.** Ideën over Staatkunde, onderlinge Verkeering en den Handel van de voornaamste Volken der Oudheid. Naar de 4de uitg. vert. door G. Dorn Seiffen. Rott. 1824—27. 6 dln. 8o.

56. ——————— Handboek der geschiedenis der Oude Staten. Naar de 3de uitg. vert. door G. Dorn Seiffen. Zutph. 1818. 8o.

57. **Kampen, N. G. v.** Zedekundige schoonheden der Ouden. Haarl. 1807—08. 4 dln. 8o.

58. **Newton, I.** De Histori der Aloude Volkeren opgeheldert en in eene naaukeurige tijdorde geplaatst. Vert. door A. de Vrijer. Delft. 1737. 4o.

59. ——————— Historische beschrijving van de Oudheden der Grieken, Egiptenaren, Assyriers, Babyloniers, enz., en de tijdrekening der oude Koningrijken. Benevens eene Grondtekening en Beschrijving van den Tempel Salomons. Leyd. 1763. 4o.

60. **Rollin.** Histoire ancienne des Egyptiens, des Carthaginois, des Assyriens, des Babyloniens, des Mèdes et des Perses, des Macédoniens, des Grecs. Amst. 1736—39. 13 vol. In-8o.

61. **Simsonius**, E. Chronicon Historiam Catholicam complectens ab exordio mundi ad nativitatem D. N. Jesu Christi et exinde ad annum a Christo nato 71. Ex sacris Bibliis caeterisque probatae fidei Auctoribus seriem Historiarum omnis aevi secundum tempora digestarum. Omnia iterum recensuit et animadversionibus auxit P. WESSELING. Amst. 1752. fol.

62. Summarium Veteris Historiae. Edit. altera. Leid. 1846. 8o.

B. Bijzondere volken.

1. *Oostersche Volken.*

63. **Bötticher**, W. Geschichte der Carthager nach den Quellen bearbeittet. Berl. 1827. 8o.

64. **Dozy**, R. P. A. Diss. liter. inaug. exhibens historiae Abbādī*darum* voluminis primi partem priorem. Lugd.-Bat. 1844. 4o.

---

65. **Kuijper**, G. Assyrië. De Assyrisch-Iranische mogendheid (1250 tot 500 J. v. Chr.) Naar de denkbeelden van JAKOB KRUGER. Amst. 1856. 8o.

---

66. Recherches philosophiques sur les Egyptiens et les Chinois. Amst. et Leyde. 1773. T. I. In-8o.

---

67. Abrégé chronologique de l'histoire des Juifs jusqu' à la ruine de Jérusalem. Avec des Discours entre chaque époque. Paris. 1759. In-8o.

68. **Calmet**, A. Histoire de l'Ancien et du Nouveau Testament et des Juifs. Paris. 1742. 5 vol. In-8o.

69. **Flavius Josephus**. Histoire des Juifs. Traduite sur l'original grec revue sur divers manuscrits par A. D'ANDILLY. 3e édit. Paris. 1670. In-fol

70. ——————— Alle de werken, behelzende twintigh Boeken van de Joodsche Oudheden, enz. Volgens de overzettinge van den Heere D'ANDILLY in 't Nederd. over-

gebr. door W. SEWEL. Nog zijn daarbij gevoegt de vijf boeken van EGESIPPUS. Amst. 1722. fol.

71. **Flavius Josephus**. Alle de werken, met aanmerkingen uitgegeven door J. F. MARTINET. Amst. 1783—87. 9 dln. 8o.

72. ——————— Vervolg op Flavius Josephus of Algemeene Historie der Joodsche Natie door J. BASNAGE. Amst. 1726—27. 2 dln. fol.

73. **Hasaeus**. Beknopt verhaal van de Oudheden en Geschiedenisse der gehele Joodsche natie. Leyd. 1735. 8o.

74. **Ottema, J. G.** Kores. Historisch chronologisch onderzoek naar den tijd der Babylonische ballingschap. Leeuw. 1850. 8o.

75. **Prideaux**. Histoire des juifs et des peuples voisins, depuis la décadence des royaumes d'Israël et de Juda jusqu'à la mort de Jésus-Christ. Trad. de l'Anglais. Amst. 1722. 5 vol. In-8o.

76. ——————— Het Oude en Nieuwe Verbond aan een geschakeld in de Geschiedenissen der Joden en der aengrenzende volkeren, sedert het verval der Koningr. van Israël en Juda tot op den tijd van Christus. Uit het Eng. door J. DRIEBERGE. Leid. 1723. 2 dln. 4o.

77. **Chys, J. A. v. d.** Diss chronol.-historica inaug. de Herode magno Judaeorum rege. Lugd.-Bat. 1855. 4o. (Diss. 22).

2. *Grieken.*

78. **Plutarchi** Vitae inter se comparatae. Edid. J. BEKKER. Lips. 1855—57. 5 vol. 8o.

79. ——————— Vies des hommes illustres. Trad. par. RICARD. Par. 1827—28. 17 livr. In-4o.

80. ——————— De Levens van doorluchtige Grieken en Romeinen onderling vergeleken. Uit het Grieksch vert. en met aanteekeningen opgeheld. door E. WASSENBERGH en H. BOSSCHA. Dord. 1825—29. 13 dln. 8o.

81. **Xenophontis** Anabasys sive de Expeditione Cyri minoris. Versio Leunclavio-Welsiana. Lugd.-Bat. 1824. 8o.
82. **Xenophontis** Scripta quae supersunt. Graece et Latine. Paris. 1847. In-8o.
83. **Thucydide.** De la guerre du Péloponèse. 2e livr. Trad. (le texte en regard) expliqué et annoté par SOMMER. Paris. 1846. In-8o.

84. **Clarisse, W. C. L.** Spec. hist. lit. inaug. exhibens ad Thycidideam belli Peloponnesii epocham annotationem. Lugd.-Bat. 1838. 4o. (Diss. 22).
85. **Kappeijne v. d. Coppello, N. J. B.** Diss. lit. inaug. continens observationes in Xenophontis dialogum Hieronem. Ludg.-Bat. 1841. 8o. (Diss. 108).

86. **Barthélemy.** Reize van den jongen Anacharsis door Griekenland. (*Zie* H. 255).
87. **Cappelie, A. G. v.** Commentatio de regibus et antiquitatibus Pergamenis. Amst. S. a. 4o.
88. **Kampen, N. G. v.** Geschiedenis van Griekenland. Delft en Dordr. 1827—34. 7 dln. 8o.
89. **Limburg Brouwer, P. v.** Histoire de la civilisation morale et religieuse des Grecs. Gron. 1833—42. 8 vol. In-8o.

Vol. I et II. Première partie. Etat de la civilisation morale et religieuse des Grecs dans les siècles Héroïques.
Vol. III—VIII. Seconde partie. Depuis le retour des Héraclides jusqu'à la domination des Romains.

90. **Mably, de.** Observations sur l'histoire de la Grèce ou des causes de la prospérité et des malheurs des Grecs. Genève. 1766. In-8o.
91. **Robertson, W.** Geschiedenis van oud Griekenland, van de vroegste tijden af, totdat het een Romeinsch wingewest werd. Naar den 2den Eng. druk. Utr., Amst. en Haarl. 1780—81. 3 dln. 8o.

92. **Sales, de.** Histoire complète de l'ancienne Grèce. 3e édit. Paris. 1786. 13 vol. In 8o.

93. **Boerkamp, J. A. W.** Diss. lit. de arce Athenarum, et de iis quae arcem proxime adjacent. Graviae. 1841. 8o. (Diss. 105)
94. **Curtius, Q.** De rebus Alexandri regis Macedonum cum supplementis J. Freinstemii. Argent. 1670. 4o.
95. **Matthes, H. J.** Diss. lit. de Epaminonda. Lugd.-Bat. 1830. 4o. (Diss. 21).
96. **Meiszner, A. G.** Het leven van Epaminondas. Haarl. 1803. 8o.
97. **Osenbruggen, C. v.** Diss. lit. de senatu Atheniensium. Hag. Com. 1834. 8o. (Diss. 21.
98. **Schneither, G. A.** Spec. hist. crit. de Theramene Agnonis filio Atheniensi. Lugd.-Bat. 1821. 4o. (Diss. 17).

3. *Romeinen.*

99. **Annaeus Florus.** Abrégé de l'histoire romaine. Trad. nouv. (le texte en regard) par F. Ragon. Paris. 1826. In-8. (Biblioth. Lat.-Franç.)
100. **Aurelii Victoris** Historiae romanae breviarium. Cum Schotti, Macharei, Vineti, Lipsii, Casauboni, etc. integris notis. Lugd. Bat. et Amst. 1670. 8o.
101. Historiae Romanae Epistomae L. J. Flori, C. V. Paterculi, S. A. Victoris, S. Rufi Festi, Messalae Corvini, M. A. Cassiodori et Eutropii. Ex offic. Plantiniana Raphelengii. 1615. 16o.
102. **Justinus.** Histoire universelle. Trad. nouv. (le texte en regard) par J. Pierrot. Paris. 1827—29. 2 vol. In-8o. (Bibl. Lat.-Franç.)
103. **T. Livii Patavini.** Historiarum libri qui supersunt ommes ex recensione A. Drakenborchii. Acc. praeter varietatem lectionum Gronovianae et Creverianae Glossar. Livianum curante A. G. Ernesti. Lips. 1785. 5 vol. 8o.
104. ——————— Dat is de Roemsche historie of

Gesten, doer den alderwelsprekensten en vernaemsten historiscrivere Titum Livium bescreven, waer uyt niet alleene alle weereltlike staten tot vromicheyt ende ridderlike manlike feyten beweget ende gedrongen, maer oock alle andere staten tot grooter recreatien en gheneuchten des herten ghetrocken sullen worden; — nu eerstmael in onser Nederlantscher spraken gedruckt. Tantwerpen. 1541. fol.

105. ———————— Histoire romaine. Trad. nouv. (le texte en regard) par A. J. Liez, N. A. Dubois et V. Verger. Paris. 1830—33. 17 vol. In-8o. (Bibl. Lat.-Franç.)

106. **Amm. Marcellini** rerum gestarum quae exstant Boxhorn Zuerius recensuit et animadversionibus illustravit. Lugd.-Bat. 1632. 12o.

107. **C. Vell. Paterculus.** Histoire romaine Trad. (le texte en regard) par Desprès. Paris. 1825. In 8o.

108. **Salustius.** Oeuvres de Saluste. Trad. nouv. (le texte en regard) contenant la guerre de Jugurtha, les fragments de la grande Hist. rom., la conjuration de Catilina et les deux épîtres à César; par Ch. du Rozoir. Paris. 1829—33. 2 vol. In-8o. (Bibl. Lat.-Franç.)

109. **Suetonii Tranquilli** quae extant. M. Boxhorn-Zuerius recens. et animadv. illustr. Lugd.-Bat. 1632. 12o.

110. ———————— Idem opus. Amst. 1661. 12o.

111. ———————— Idem opus. Amst. 1668. 12o.

112. ———————— Idem opus. Traj. Bat. 1715. 12o.

113. ———————— Oeuvres. Trad. nouv. (le texte en regard) par de Golbéry. Paris. 1830—33. 3 vol. In-8o.

114. **Taciti** quae extant. M. Zuerius-Boschornius recens. et animadv. illustr. Amst. 1653. 12o.

115. ———— Agricola et in eum M. Zuerii Boshornii commentarius. Lugd.-Bat. 1642. 12o.

116. ———— Oeuvres de Tacite traduites (le texte en regard) par C. L. F. Panckouke. Paris. 1843—44. 7 vol. In-8vo.

117. ———— Alle de werken van C. Corn. Tacitus, in 't Holl. vertaald door P. C. Hooft. Amst., Leijd. en Utr. 1704. fol.

118. **Taciti.** Boeksken van 't leven van Julius Agricola, vertaald door P. C. Hooft. Leyd. z. j. 8o.

119. **Valerii Maximi** Dictorum, Factorumque memorabilium exempla. Adjecto Indice propriorum nominum, rerumque memoria dignarum locupletissimo. Paris. 1545. 12o.

120. Historiae Augustae Scriptores Latini minores. M. Boxhorn-Zuerius recens. et animadv. illustr. Lugd.-Bat. 1632. 4 vol. 12o.

Vol. I. L. Julius Florus, P. Vell. Paterculus, S. Aur. Victor, S. Rufus Festus, Messala, Eutropius et Cassiodorus.

Vol. II. Cajus Suetonius Tranquillus.

Vol. III. Aelius Spartianus, Julius Capitolinus, Aelius Lampridius, Vulcatius Gallicanus, Trebellius Pollio et Flavius Vopiscus.

Vol. IV. Ammianus Marcellinus.

121. **J. César.** Mémoires. Trad. nouv. (le texte en regard) par. Artaud. Paris. 1828. 3 vol. In-8o.

122. ———— Les Commentaires avec des notes historiques, critiques et militaires par Turpin de Crisse. Nouv. édit. Paris. 1787. 3 vol. In-8o.

123. ———— Les Commentaires. Trad. nouvelle (le texte en regard) avec des notes critiques et littéraires, et six cartes de la Gaule, précédée d'un coup d'oeil sur l'histoire, l'état politique, religieux, etc. des Gaulois, par Le Déist de Botidoux. Paris. 1809. 5 vol. In-8o.

124. Atlas composé de quarante planches, représentant les divers campements, marches, positions militaires, combats et plans de batailles, relatés dans les commentaires de César, et dont elles facilitent l'explication. Paris. 1817. In-4o.

125. **Corn. Nepos.** Les vies de Corn. Nepos. Nouv. traduction (le texte en regard) par de Calonne et le Pommier. Paris. 1827. In-8o.

126. ———— De leevens van doorluchtige mannen. Met eenige aanmerk. uitgeg. door E. M. Engelberts. Amst. 1796. 8o.

127. **Plutarchi** Vitae. *Zie* No. 78.
128. **Quinte-Curce.** Histoire d'Alexandre le grand. Trad. (le texte en regard) par Aug. et Alph. Trognon. Paris. 1828. 3 vol. In-8o.
129. **Silii Italici** de bello Punico secundo libri 17. Chr. Cellarius recens. et notis et tab. geogr. illustr. Lips. 1695. 8o.

130. **Boccalini, Fr.** La Bilancia politica sopra i Sei Libri degli Annali di Corn. Tacito (e sopra la vite di Giulio Agricola scritta dal medesimo Auttore). Il tutto Illustrato Dagli auvertimenti del Signor Ludovico Dumay. Castell. 1678. 2 vol. 4o.
130*a*. **Bruining, G.** Commentarius perpetuus in Juli Caesaris, Strabonis, Melae, Taciti, aliorumque historicorum tradita de Rebus Belgicis, etc. *Zie* I, 294.
130*b*. **Hermans, R. C.** Betoog dat er uit de Commentarii de Bello Gallico van Julius Caesar geen bewijs kan getrokken worden, alsof die veldheer in Noord-Nederland oorlog zou hebben gevoerd. *Zie* I, 333 en 334.
131. **Heusde, J. A. C. v.** Over eene vermoedelijke oorzaak van het grootendeels verloren gaan der Annalen van T. Livius. (Overdr. uit de Versl. en Meded. der K. A. v. Wetensch. Afd. Letterkunde. Dl. V.). Amst. 1860. 8o.
132. **Smit, L. J. W.** Spec. litter. inaug. continens observationes in Plutarchi vitam C. Marii. Sylv. Duc. 1878. 8o.
133. **Stadii** Commentarius in L. Julii Flori de Gestis Romanorum historiarum libros 4. Col. Agripp. 1579. 8o.

134. **Gibbon, E.** The History of the Decline and Fall of the Roman Empire. Lond. 1837. 8o.
135. Histoire des deux Triumvirats. Nouv. édit. augmentée de l'Histoire d'Auguste de Larrey. Amst. 1715. 2 vol. In-8o.
136. **Hoffmannus, J. J., J. P. Lotichius** et **H. C. Henninius.** Historia augusta Imperatorum Romanorum a C. Julio Caesare usque ad Josephum. Amst. 1707. fol.

137. **Julien.** Les Césars. Traduits par DE SPANHEIM. Avec des remarques et des preuves, enrichies de plus de 300 médailles, etc. Amst. 1728. In-4o.

138. **Michaelis.** Quaestiones de bello Punico primo. Traj. ad Rh. 1846. 8o. (A. 187).

139. **Mommsen, Th.** Römische Geschichte. 3te Aufl. Berl. 1861. 3 Bde. 8o.

140. **Montesquieu.** Considerazioni sopra le Cagioni della Grandezza dei Romani e della lor' Decadenza. Tradotte dal Francese (le texte en regard) in Italiano (par D. E. DE KELLY-PAGANI). Londr. 1776. 8o.

141. **Niebuhr, B. G.** Histoire romaine. Trad. de l'allemand sur la 3e édit. par M. P. A. DE GOLBÉRY. 1830—42. Brux. 4 vol. In-8o.

142. **Nougarède,** *Bn. de Tayet.* Histoire de la révolution qui renversa la République romaine et qui amena l'établissement de l'Empire. Paris. 1820. 2 vol. In-8o.

143. **Rollin.** Histoire romaine depuis la fondation de Rome jusqu'à la bataille d'Actium. Amst. 1739—49. 16 vol. In-8o.

144. Romeinsche Antieken van Vrijheids en Vaderlandsliefde. Haarl. 1798. 8o.

145. **Stuart, M.** Romeinsche geschiedenissen. Utr. 1793—1810. 30 dln. 8o.

146. ——————— Romeinsche geschiedenissen. Verkort door IJSBRAND V. HAMELSVELD. Amst. 1803—06. 4 dln. 8o.

147. **Terpstra, D.** Quaestiones literariae de populo, de senatu, de rege, de interregibus antiquissimis Reipublicae romanae temporibus. Roterod. 1842. 8o. (Diss. 109).

148. **Xiphilin, Zonare** et **Zosime.** Histoire romaine. Traduite par COUSIN. Paris. 1686. 2 vol. In-8o.

149. **Brouwer, P. v. Limburg.** Eenige bedenkingen over de meening van Niebuhr, dat de oudste Romeinsche geschiedenis uit heldendichten zou geput zijn. Z. p. en j. 8o.

150. **Brouwer, P. v. Limburg.** Cesar en zijne tijdgenooten. Gron. 1844—46. 4 dln. 4o.

151. **Buren, H. Chais v.** Diss. hist.-jurid. de Pompejo Magno et de legibus ab eo latis. Lugd.-Bat. 1823. 8o. (Diss. 39).

152. **Fontein, P.** Diss. hist.-antiq. de Provinciis Romanorum. Traj. ad. Rh 1843. (Diss. 118).

153. **Herwerden, C. H. v.** Spec. acad. de Juliano imperatore, religionis christianae hoste, eodemque vindice. Lugd.-Bat. 1827. 8o. (Diss. 47).

154. **Napoleon.** Histoire de Jules César. Paris. 1865—66. 2 vol. In-8o.

155. **Pape, J. D. G.** Diss. hist. lit. de C. Terentio Varrone. Lugd -Bat. 1835. 8o. (Diss. 81).

155*a*. **Rieu, G. N. du,** Diss. litt. continens disputationem de Gente Fabia Lugd.-Bat. 1856. 8o. (Diss. 137).

156. **Rustow, W.** Geschichte Julius Cäsars von Kaiser Napoleon dem Dritten. Stuttg. 1865—67. 8o.

157. ——————— Heerwezen und Kriegführung C. Julius Cäsars. Gotha. 1855. 8o.

158. Het leven van Julius Cesar door Napoleon III. (Eene Analyse). Rott. 1865. 8o.

159. **Smits, A. G. H. J.** Diss. hist. de Quinto Sertorio. Traj. ad Rh. 1867. 8o.

160. **Thym, P. P. M. Alberdingk.** Iets over M. Aur. Cassiodorus Senator en zijne eeuw. Voorafgeg. door eene bijdrage in 't Lat. over den oorsprong en de geschiedenis der Gothen. Amst. 1857. 8o.

III.

MIDDEL- EN NIEUWERE GESCHIEDENIS.

1. In het algemeen.

161. **Eccard, J. G.** Corpus historicum medii aevi, sive scriptores res in orbe universo, praecipue in Germania

a temporibus Caroli M. imperatoris usque ad finem seculi post C. n. XV gestas enarrantes aut illustrantes. Lips. 1723. 2 vol. fol.

162. **Froissart.** Chroniques de France, d'Engleterre, d'Escoe, de Bretaigne, d'Espaigne, d'Ytalie, de Flandres et d'Alemaigne. Publiées avec les variantes des divers manuscrits par Kervijn de Lettenhove. Brux. 1867—71. 12 vol. In-8o. (A. 441).

163. **Hallam, H.** View of the State of Europe during the Middle Ages. Third Edit. Lond. 1822. 3 vol 8o.

164. **Jornandes, Isidorus** et **Procopius.** De Getarum sive Gothorum origine et rebus gestis. — Chronicon Gothorum, Vandalorum, Suevorum et Wisigothorum. — Fragmentum de priscis sedibus et migrationibus Gothorum, Graece et Lat. Accessit Jornandis De regnorum et temporum successione, omnia ex recognitione et cum notis B. Vulcanii. Lugd.-Bat. 1697. 8o.

165. **Mabillon,** Vetera analecta, sive collectio veterum aliquot Operum et Opusculorum omnis generis, Carminum, Epistolarum, Diplomatum, etc. Paris. 1723. fol.

166. **Martène, E.** et **U. Durand.** Thesaurus novus anecdotorum. Complectens Regum ac Principum aliorumque Virorum Illustrium Epistolas et Diplomata benè multa. Lut. Paris. 1717. 5 vol. fol.

167. **Moeller, J.** Manuel d'histoire du moyen âge, depuis la chute de l'Empire d'Occident jusqu'à la mort de Charlemagne. Louv. 1837. In-8o.

167*a*. **Molanus, J.** Militia sacra ducum et principum Brabantiae. Adjectae sunt ad hujus historiae illustrationem annotationes M. P. Louwij Sylvaeducensis. Antv. Ex off. Plantiniana. S. a. 8o.

---

168. **Michaud.** Histoire des Croisades. Paris. 1812—22. 5 vol. In-8o.

169. ———— Bibliographie des Croisades, contenant l'analyse de toutes les chroniques d'Orient et d'Occident qui parlent des Croisades. Paris. 1822. 2 vol. In-8o.

170. **Nève, F.** Les chefs belges de la première Croisade, d'après les historiens arméniens. Brux. 1859. In 8o.

171. **Velden, P. C. v. d.** Responsio ad questionem: Quam partem habuerunt Belgae in Bellis Sacris, et quosnam fructus ex iis perceperunt? quae praemium reportavit. Gandavi. 1827. 4o.

---

172. **Albon, d'.** Discours sur l'histoire, le gouvernement, les usages, la littérature et les arts de plusieurs nations de l'Europe. Genève. 1782. 4 vol. In-8o.

173. **Brachelius, A.** Historiarum Nostri Temporis Editio Ultima. Prioribus multo emendatior et continuata in Annum 1654. Amst. 1659. 12o.

174. ——————— Historia Nostri Temporis, dat is Geschiedenissen Onses Tyts, Beginnende met het Jaer 1618 en vervolcht tot het Jaer 1654. Vert. door L. v. B. Rott. 1656. 8o.

175. Europische Mercurius behelzende al het voornaamste 't geen, zo omtrent de zaaken van Staat als Oorlog, in alle de Koningrijken en Landen van Europa, en ook zelfs in verscheidene Gewesten van d'andere Deelen der Wereld, is voorgevallen. Op eene onverwarde en klaare historische manier beschreeven, en met alle de daartoe noodige authentyke Stukken en Bewyzen voorzien, door E. V. (van 1690—1706), J. C. (van 1707—1718) en L. A. (van 1719—40). Leyd. en Amst. 1690—1740. 51 dln. 4o.

176. Haegse Mercurius van de jaaren 1708 en 1709, behelzende een romanesque beschrijvingh van de aenmerkelijkste voorvallen derzelvertijd. 's Gravenh. 1708—1710. 2 dln. 4o.

177. Hollandsche Mercurius behelsende het gedenckweerdigste in Christenrijck voorgevallen, [1]) binnen de Jaeren 1650—90. Haarl. 41 dln. In 12 bdn. 4o.

---

[1]) Aldus de titel van het 1ste deel, die in de volgende jaren meer dan eens werd gewijzigd.

178. **Guizot.** Histoire de la civilisation en Europe, depuis la chute de l'empire romain jusqu'à la révolution française. Nouv. édit. Paris. 1846. In-8o.

179. **Heeren, A. H. L.** Handboek der geschiedenis van de staatsgesteldheid van Europa en deszelfs volkplantingen. Vert. en met aanmerk. voorzien door G. DORN SEIFFEN. Zutph. 1822. 2 dln. 8o.

180. **Salmon, Th.** Hedendaegsche Historie of Tegenwoordige Staet van alle Volkeren *Zie* H. 28, 29 en 30.

181. **Smids, L.** Oorlogend Europa, of een korte chronyk van het voorgevallene in Staat en Oorlog, van het jaar 1650—1714. Amst. 1715. 8o.

182. **Temple, G.** Lettres de Mr. le chevalier Temple et autres Ministres d'Etat, contenant une relation de ce qui s'est passé de plus considérable dans la Chrétienté depuis 1665 jusqu'à 1672. Trad. de l'Anglais. La Haye 1700. 2 vol. In-8o.

183. **Temple, G.** Mémoires de ce qui s'est passé dans la Chrétienté depuis le commençement de la guerre en 1672, jusqu'à la paix conclue en 1679. Trad. de l'Anglais. La Haye. 1692. In-8o.

184. **Thuani, J. A.** (de Thou). Historiarum sui temporis, ab anno Domini 1543 usque ad annum 1607 libri CXXXVIII. Quorum LXXX priores, multo quam antehac auctiores: reliqui vero LVIII nunc primum prodeunt: opus in V tomos distinctum. Acc. commentariorum de vita sua libri VI hactenus inediti. Aurelianae apud P. de la Rovière. 1620. 4 vol. fol.

185. Clavis Historiae Thuanae, id est Nomenclatura nominum propriorum quae in Ill. viri J. A. Thuani Operibus Historicis usurpantur. Edit. altera. Ratisb. 1696. 4o.

186. **Valkenier. P.** 't Verwerd Europa ofte Polityke en Historische Beschrijvinge der waare Fundamenten en Oorsaken van de Oorlogen en Revolutien in Europa, voornamentlijk in en omtrent de Nederlanden sedert den jaare 1664, gecauseert door de gepretendeerde Universele Monarchie der Franschen. Amst. 1675. 4o.

187. **Valkenier. P.** Vervolg van 't verwerd Europa of Polityke en Hist. Beschryvinge van alle gedenkwaardigste Staats- en Krygs-Voorvallen, zoo binnen als buyten 't Christenryk, voornamentlyk in en omtrent Hoog- en Neder-Duytsland en derzelver aangrenzende Ryken en Staten, zedert den Jaare 1672 tot 1675, door de Fransche Wapenen veroorzaakt. Met bygevoegde Authentyke stukken. Amst. 1688. 4o.

188. **Wassenbergh, E.** Duytsche Florus, oft Begryp der Duytsche Oorlogen van den Jaare 1517 tot in 't Jaer 1647. Amst. 1647. 8o.

---

189. Histoire des traités de paix et autres négociations du XVIIe siècle, depuis la paix de Vervins jusqu' à la paix de Nimègue. Amst. et La Haye. 1725. 2 vol. In-fol.

190. **Kock, C. G. de.** Histoire abrégée des traités de paix entre les puissances de l'Europe depuis la paix de Westphalie. Ouvrage refondu et continué jusqu' au congrès de Vienne et aux traités de Paris par F. SCHOELL. Brux. 1837—38. 4 vol. In-8o.

191. **Garden, de.** Histoire générale des traités de paix et autres transactions principales entre les puissances de l'Europe depuis la paix de Westphalie. Ouvrage contenant les travaux de Koch, Schoell, etc. Paris. s. d. 13 vol. In-8o.

192. **Martens, G. F. de.** Recueil de traités d'alliance, de paix, de trêve, de neutralité, etc. et autres actes servant à la connaisasnce des relations étrangères des puissances et états de l'Europe, tant dans leur rapport mutuel que dans celui envers les puissances et états d'autres parties du globe, depuis 1761 jusqu' à présent. 2e édit. Gott. 1817—35. 8 vol. In-8o.

193. ——————————— Nouveau recueil, etc. depuis 1808 jusqu' à présent. Gott. 1817—42. 18 tom. 16 vol In-8o.

194. **Martens, G. F. de** Nouveaux Suppléments au recueil etc. Suivis d'un appendice contenant des traités et actes publics d'une date antérieure par F. MURHARD. Gott. 1839—42. 3 vol. In-8o.

195. ——————— Table générale chronologique et alphabétique du recueil des traités, conventions et transactions commencé par G. Martens. Gott. 1837. In-8o.

196. **Murhard, F.** Nouveau recueil général de traités, conventions et autres transactions remarquables servant à la connaissance des relations étrangères des puissances et états dans leurs rapports mutuels. Continuation du Recueil de M. de Martens. Gott. 1843—55. 13 vol. In-8o.
De 3 laatste deelen door CH. MURHARD en J. PINHAS.

197. **Samwer, Ch.** Recueil général de traités et autres actes relatifs aux rapports de droit international. Continuation du Recueil de G. F. de Martens. Gott. 1857—61. 7 tom. 9 vol. In-8o.
De 3 laatste deelen door SAMWER en JULES HOPF.

198. **Samwer, Ch.** et **J. Hopf.** Nouveau recueil général de traités et autres actes relatifs aux rapports de droit international. Continuation, etc. Gott. 1876—78. Deux. Série. T. I—III, 1. 4 vol. In-8o.

199. Table générale du recueil de G. F. Martens et de ses continuateurs. 1464—1874. Gott. 1875—76. 2 vol. In-8o.

---

200. **Gervinus, G. G.** Einleitung in die Geschichte des neunzehnten Jahrhunderts. Leipz. 1853. 8o.

201. ——————— Geschichte des neunzehnten Jahrhunderts zeit den Wiener Verträgen. Leipz. 1855—65. Bd. I—VII. 1. 8o.

202. Geschiedenis van den oorlog der drie Europeesche Keizers, in den jare 1805. Amst. 1806. 8o.

203. **Kampen, N. G. v.** Geschiedenis van de Fransche heerschappij in Europa. 's Gravenh. 1815—20. 6 dln. 8o.

204. ——————— Beknopt geschiedkundig overzicht

der groote gebeurtenissen in Europa van den vrede van Amiens tot op de verovering van Parijs. Leyd. 1814. 2 dln. 8o.

205. **Serrurier, H. C.** Kronijk der gewigtigste gebeurtenissen, bijzonder met opzicht tot de Fransche Revolutie en haare gevolgen. 1788--1806. 's Hage. 1802—1807. 4 dln. 8o.

206. Maandelijksche Kronijk. Geschiedenis van den dag. Van 1853—62. Zalt-Bomm. Jaarg. I—VI. (B. 52).

207. Onze Tijd. Merkwaardige gebeurtenissen onzer dagen op het gebied van staatkunde, geschiedenis, land- en volkenkunde, enz. Amst. 1848—1861. 26 dln. 8o. (B. 73—75).

---

2. Geschiedenis van Nederland.

a. In het algemeen.

208. **Beijerman, H.** Over het schrijven van de geschiedenis der Nederlanden. 's Gravenh. 1830. 8o.

209. **Scheltema, J.** Verhandeling over het bewerken van de geschiedenis der Nederlanden. Haarl. 1829. 8o.

210. **Thijm, J. A. Alberdingk.** De geschiedenis onzes vaderlands. Openbare brief aan den heere J. J. v. d. Horst. Amst. 1853. 8o.

211. **Fruin, R., J. Bodel Nijenhuis**, e. a. Repertorium der Verhandelingen en Bijdragen betreffende de Geschiedenis des Vaderlands, in mengelwerken en tijdschriften tot op 1860 verschenen. Leid. 1863. 8o.

212. Register van Acad. Dissert. en Oratien betreffende de Geschiedenis des Vaderlands. Aanhangsel op het Repertorium van Verhandelingen en Bijdragen. Leid. 1806. 8o.

213. **Tiele, P. A.** Bibliotheek van Nederlandsche pamfletten. 1500—1702. Verzameling van Fred. Muller. Amst. 1858—61. 3 dln. 8o. (C. 57).

214. **Wind, S. de.** Bibliotheek der Nederlandsche Geschiedschrijvers. 970—1648. Middelb. 1835. Dl. I. 8o.

215. **Wulp, J. K. v. d.** Catalogus van de tractaten, pamfletten, enz. over de Geschiedenis van Nederland, aanwezig in de biblioth. van Is. Meulman. (1500—1713). Niet in den handel. Amst. 1866—68. 3 dln. 4o. (C. 60).

216. **Asch van Wijk, A. M. C. v.** Een woord in het belang van het Nederlandsch Archiefwezen. Utr. 1846. 8o. (A. 281).

217. **Bakhuizen v. d. Brink, R. C.** Overzicht van het Nederlandsch Rijks-Archief. 's-Gravenh. 1854. St. I. 8o. (Niet vervolgd).

218. **Bergh, L. Ph. C. v. d.** Berigt over eenige handschriften betreffende onze Geschiedenis, in het Britsch Museum te Londen bewaard. Z. pl. en j. 8o.

219. **Noordziek, J. J. F.** Over het uitgeven van onbekende oorkonden der Geschiedenis van Nederland. 's Gravenh. 1847. 8o.

220 ———————— Archiefwezen. 1826—1852, met eene korte opgave van den inhoud van eenige boekerijen. 's Gravenh. 1853. 8o.

221. Register van Hollandsche en Zeeuwsche Oorkonden, die in de Charterboeken van *van Mieris en Kluit* ontbreken. Verzameld door L. PH. C. VAN DEN BERGH. Amst. 1861. 8o. (A. 142.)

222. **Schotel, G. D. J.** Brief aan Mr. J. de Wal over 's Rijks Archief te 's Hage. 's Gravenh. 1850. 8o.

223. ———————— Lettre à Me. J. de Wal sur les Archives du Royaume à la Haye. Trad. du Hollandais. La Haye. 1851. In-8o.

223*a*. **Wauters, A.** Table chronologique des chartes et diplômes imprimés concernant l'histoire de la Belgique. Brux. 1866—81 T. I—VI. In-4o. (A. 457*m*).

224. Analecta Belgica continens CASP. SCHETI, *Grobbendoncki Toparchae* Opuscula partim inedita partim edita; R. H. SCHELII Opuscula politica, insertis tribus TH. HOGERSII Orationibus. Quibus accedunt J. G. GRAEVII Oratio in obitum R. H. Schelii; Viror. doct. Carmina ad Schelium, ejusdemque et N. HEINSII Epistolae mutuae. Edid. et praefat. praefixit P. BURMANNUS *Secundus*. Lugd.-Bat. 1772. 2 vol. 8o.

225. Analecta seu Vetera aliquot scripta inedita, publici juris facta ab GERH. DUMBAR. Daventr. 1719—22. 3 vol. 8o.

226. Batavia Illustrata, seu de Batavorum insula, Hollandia, Zelandia, Frisia, territorio Trajectensi et Gelria, Scriptores varii notae melioris, nunc primum collecti, simulque editi. Ex Musaeo P. SCRIVERII. Lugd. Bat. 1609. 4o.

In deze verzameling zijn opgenomen: Geldenhauer, Aurelius, Marlianus, Dorpius, Sanctius, Erasmus, Barlandus, Lemnius, Meyer, Silvius, Volaterrano, Junius en Aquilius. Voorts bevat zij van Scriverius: *Antiquitatum Batavicarum Tabularium*.

227 Bronnen van de geschiedenis der Nederlanden in de Middeleeuwen. Utr. 1863—67. 3 st. 8o. (A. 279).

Annales Egmundani. — Kronyken van Emo en Menko, abten van het klooster te Wittewierum, met het vervolg van een ongenoemde; op nieuw naar de H. S. uitgegeven en met de bestaande vergeleken door H. O. FEITH en G. ACKER STRATINGH. — Kronyk van Holland van een ongenoemden geestelijke (gemeenlijk geheeten Kronyk van den Clerc uten laghen landen bi der see).

228. Collection de Chroniques belges inédites, publiée par ordre du Gouvernement. *Zie* A 457.

229. Collection de mémoires sur l'histoire de Belgique, publiée par la Société de l'histoire de Belgique. *Zie* A. 482, e. v.

230. Gedenkstukken tot opheldering der Nederlandsche Geschiedenis. Opgezameld uit de archieven te Rijssel, door L. PH. C. v. D. BERGH. Leid. 1842—47. 3 dln. 8o.

231. Het Nederlandsch Rijks-Archief. Verzameling van onuitgegeven oorkonden en bescheiden voor de Geschiedenis des Vaderlands. Uitgeg. door R. C. BAKHUIZEN v. D. BRINK, L. PH. C. v. D. BERGH en J. K. J. DE JONGE. 's Gravenh. 1855—57. Afl. I—IV. 8o.

232. Oorkondenboek van Holland en Zeeland, uitgeg. v. wege de Koninkl. Ak. v. Wetensch. Eerste afd. tot het einde van het Hollandsche Huis, bewerkt door L. PH. C. v. D. BERGH. Amst. en 's Gravenh. 1868—73. 2 dln. 4o.

233. Boergoensche Charters, 1428—82, verzameld door P. A. S. v. LIMBURG BROUWER. Derde afd. van het Oorkondenb. v. Holland en Zeeland, uitgeg. van wege de Koninkl. Ak. v. Wetensch. Amst. en 's Gravenh. 1869. 4o.

234. Oorkondenboek der Graafschappen Gelre en Zutphen, tot op den slag van Woeringen, 5 Juni 1288. Bewerkt door L. A. J. W. SLOET. 's Gravenh. 1872—1876. 3 dln. 8o.

235. Rerum Belgicarum. Annales chronici et historici de bellis, urbibus, situ et moribus gentis antiqui recentioresque scriptores, quorum pars magna hactenus non edita, pars longè auctior nunc evulgatur. Opera et studio F. SWEERTII. Tomus primus. Francof. 1620. fol.

Deze verzameling behelst: Joh. Gerbrandus a Leydis, et Reyn. Snyous *de Comitibus Hollandiae*, *Zelandiae*, *Frisiae*, etc., Aeg. a Roya *Annales Belgici*, et Anonymus *de Belgicis rebus.*

235*a*. Veteris aevi analecta seu vetera monumenta hactenus nondum visa. Quibus continentur scriptores varii qui praecipue Historiam universalem, Exped. in Terram Sanctam, Res Germaniae, Gelriae, Hollandiae, Ultrajecti, Frisiae, tam Occid. quam Orient. et Groningae, cet. memoriae prodiderunt. Primus in lucem edidit ANT. MATTHAEUS. Edit. 2a. Hag. Com. 1738. 5 vol. 4o.

236. De Dietsche Warande. Tijdschrift voor Nederlandsche oudheden, en nieuwere kunst en letteren, bestuurd door J. A. ALBERDINGK THIJM. *Zie* B. 1 en 2.

237. **Harderwijk**, **I. v.** Geschied. en letterkundige bijdragen. Rott. 1837. 8o.

237*a*. Historische en letterkundige verhandelingen uitgeg. door de Holl. Maatsch. der Wetenschappen, te Haarlem. Haarl. 1851—53. 2 dln. 4o. (A. 157).

238. **Jonge**, **J. C. de.** Verhandelingen en onuitgegeven stukken betreffende de geschiedenis der Nederlanden. Delft. 1825—27. 2 dln. 8o.

239. **Koning**, **C. de.** Geschied- en letterkundige mengelingen. Haarl. 1814. 8o.

240. **Nijhoff**, **Is.** Bijdragen voor vaderlandsche geschiedenis en oudheidkunde *Zie* B. 71 en 72.

241. Overijsselsche Almanak voor Oudheid en Letteren. *Zie* B. 228.

242. **Scheltema**, **J.** Geschied- en letterkundig mengelwerk. Amst. 1817—36. 6 dln. 8o.

Het tweede en laatste stuk van het 6de deel is na des schrijvers overlijden uitgegeven, met een register op het geheele werk, door C. A. Bergsma, Hoogleeraar te Utrecht.

243. **Scheltema**, **P.** Oud en Nieuw, uit de Vaderlandsche Geschiedenis en Letterkunde. Rott. 1844. 8o.

244. **Schinkel**, **A. D.** Geschied- en letterkundige bijdragen. (niet in den handel). 's Gravenh. 1850. 8o.

245. **Schotel**, **G. D. J.** Geschied-, letter- en oudheidkundige bijdragen. Met eene afbeeld. van het slot Develstein. Utr. 1840. 8o.

246. **Wagenaar**, **J.** Verzameling van historische en politieke tractaaten. Amst. 1776. 8o.

247. Werken van het Historisch Genootschap te Utrecht. *Zie* A. 273—79.

248. **Halma**, **F.** Tooneel der Vereenigde Nederlanden en onderhoorige Landschappen, geopent in een algemeen historisch-genealogisch, geographisch en staatkundig Woordenboek. Vervolgt door M. Brouërus v. Nidek. Leeuw. 1725. 2 dln. fol.

249. **Kok**, **J.** Vaderlandsch geschied-, aardrijks-, geslacht-

en staatkundig woordenboek. 2de druk. Amst. 1785—96. 35 dln. — Bijvoegsels. Ald. 1797—99. 3 dln. 8o.

De 19 eerste deelen zijn van KOK; de volgende, evenals de bijvoegsels, van J. FOKKE.

---

250. **Arend**, J. P. Algemeene geschiedenis des Vaderlands van de vroegste tijden tot op heden. Amst. 1840—83. Dl I—V. 1. Gebonden in 15 bdn. kl. fol.

Na den dood des schrijvers voortgezet eerst door O. v. REES en W. G. BRILL, later door J. v. VLOTEN.

251. Beknopte historie van het Vaderland, van de vroegste tijden tot het jaar 1767. Haarl. 1774—75. 4 dln. In één band. 8o.

252. **Bevere**, G. v. La Hollande et la maison d'Orange-Nassau. Brux. 1860. In-8o.

253. **Bilderdijk**, W. Geschiedenis des Vaderlands; uitgeg. door H. W. TYDEMAN. Amst. 1832—53. 13 dln. 8o.

254. **Blomhert**, J. De geschiedenissen van het Vereenigde Nederlandt, zedert haer eerste opkomst tot op deese onze dagen. Utr. 1735. 8o.

255. **Bruining**, G. Geschiedenis der Nederlanden, van de vroegste tijden tot op heden, nopens het Zuiderdeel des Rijks even volledig, als ten opzichte van deszelfs Noorderdeel, onpartijdig en veelal uit de bronnen. Amst. 1825. 2 dln. 8o.

256. **Cerff**, J. de. Tafereel der Nederlandsche geschiedenissen of Gods regterhand, van tijd tot tijd verhoogd en verheerlijkt, in Zeegeningen en Oordeelen van de Vereenigde Nederlanden en zijne Kerke in dezelve, tot op het Jaar 1742. In heldedigten met bijgevoegde aanteekeningen. Amst. 1742. 4o.

257. **Cerisier**, A. Tableau de l'histoire générale des Provinces-Unies. Utr. 1777—84. 10 vol. In-8o.

258. ——————— Tafereel der algemeene geschiedenissen van de Vereenigde Nederlanden, gevolgd naar 't Fransch. Utr. 1787. 10 dln. 8o.

259. Chronologisch handboek der Vaderlandsche Geschiedenis, met eene chronologische opgave van de Nederl. uitvindingen en ontdekkingen, door S. H. Amst. 1826. 4o.

260. **Gigot**, **P.** Abrégé de l'histoire de la Hollande. Brux. 1820. In-8o.

261. **Groen v. Prinsterer**, **G.** Handboek der Geschiedenis van het Vaderland. Leid. 1818—46. 2 dln. 8o.

262. **Arndt**, **E. M.** Holland en de Hollanders. Naar aanleiding van het Handboek der Geschiedenis van Groen v. Prinsterer. Leeuw. 1847. 8o.

263. **Janssens**. Histoire des Pays-Bas depuis les temps anciens jusqu'à la création du royaume des Pays-Bas en 1815. Brux. 1840. 3 vol. In-8o.

264. **Kampen**, **N. G. v.** Verkorte Geschiedenis der Nederlanden of der XVII Nederl. Gewesten van de vroegste tijden af tot op den vrede te Parijs in 1815. 2e druk. Haarl. 1827. 2 dln. 8o.

265. ——————— Vaderlandsche Karakterkunde of Karakterschetsen van tijdperken en personen uit de Nederlandsche Geschiedenis van de vroegste tijden af tot op de omwenteling van 1795. Haarl. 1826—28. 2 dln. 8o.

266. **Kerroux**, **L. G. F.** Abrégé de l'histoire de la Hollande et des Provinces-Unies depuis les temps les plus anciens jusqu'à nos jours. Leide. 1778. 4 vol. In-8o.

267. **Lennep**, **J. v.** De voornaamste geschiedenissen van Noord-Nederland aan zijne kinderen verhaald. Amst. 1ste afd., 3de dr., 1850; 2de afd., 2de dr., 1853; 3de afd., 1848; 4de afd., 1849. Te zamen 12 st. 8o.

268. **Maaskamp**, **E.** Handboek ter verklaring der geschiedkundige kaart van het Koningrijk der Nederlanden en der Wereldkaart, behelzende de roemrijkste daden der Nederlanders, derzelver krijgsbedrijven, enz. Amst. 1833. 8o.

269. **Martinet**, **J. F.** Het Vereenigd Nederland. Amst. 1790. 8o.

270. **Martinet, J. F.** Les Pays-Bas unis. Trad. du Holland. Amst. 1790. In-8o.
271. **Reiffenberg, F. de.** Résumé de l'histoire des Pays-Bas. Brux. 1827. 2 vol. In-8o.
272. **Saxius, C.** Monogrammata historiae Batavae a vetustissimis inde temporibus usque ad saeculi, quod vivimus, annum tertium decimum, servata Episcoporum Trajectinorum, Comitum Hollandiae, Ducum Gelriae, item liberae Reipub. Gubernatorum successione, et annorum serie. Traj. ad. Rh. 1784. 8o.
273. **Scheffer, A.** Résumé de l'histoire de la Hollande. Paris. 1824. In-8o.
274. **Schoockius, M.** Belgium federatum. Amst. 1652. 8o.
275. **Schrant, J. M.** Kort overzicht van de geschiedenis der Nederlanden. Goud. 1824. 8o.
276. **Thysius, A.** Compendium historiae Batavicae. Lugd. Bat. 1652. 8o.
277. **Visscher, L. G.** Proeven eener handleiding tot de geschiedenis der Nederlanden, inzonderheid ten gebruike bij Academische studiën. Utr. 1831. 8o.
278. ——————— Handleiding tot de algemeene geschiedenis der Nederlanden, inzonderh. ten gebruike bij Acad. studiën. Eerste cursus. Van de vroegste tijden tot op den jare 1500. Utr. 1832—33. 2 st. 8o.
279. **Wagenaar, J.** Vaderlandsche Historie, vervattende de geschiedenis der nu vereenigde Nederlanden, inzonderheid die van Holland, van de vroegste tijden af, uit de geloofwaardigste schrijvers en egte gedenkstukken samengesteld. Met konstpl. en kaarten opgehelderd. Amst. 1749—59. Met het Register. 21 dln. 8o.
280. ——————— Bijvoegsels en aanmerkingen op de Vaderl. Historie van J. Wagenaar, door H. v. Wijn, N. C. Lambrechtsen, A. Martini, e. a. Amst. 1790—95. 5 bdn. 8o.
281. ——————— Bijvoegsels en aanmerkingen bestaande in noodige naleezingen voor de Vaderl. Historie van J. Wagenaar, door H. v. Wijn, N. C. Lambrechtsen, A. Martini, e. a. Amst. 1797—1801. 2 dln. 8o.

282. **Wagenaar**, J. Register op de bijvoegsels en naleezingen van Wagenaars Vaderl. Historie. Amst. 1798. 8o.

283. ——————— Onmiddellijk vervolg op Wagenaars Vaderl. Historie. Amst. 1788—89. 3 dln. 8.

284. ——————— Vaderl. Historie, enz. Vervolg op Wagenaar. Amst. 1786—1811, 48 dln. 8o.

Als de voornaamste schrijver van dit vervolg wordt P. Loosjes genoemd.

285. ——————— Vaderlandsche Historie verkort. Met plaaten. Amst., Leid., Dordr. en Harl. 1782. 8o.

286. ——————— Vaderlandsche Historie vervattende de geschiedenissen der Vereenigde Nederlanden door J. Wagenaar, verkort (door J. Kok?). Met kaarten, plaaten en portraiten. Amst. 1792—1800. 2 dln. 8o.

287. ——————— De Vaderl. Historie van den heere J. Wagenaar verkort en met aanmerkingen uitgeg. door J. W. te Water. Amst., Leid., Dordr. en Harl. 1784—1800. 4 dln. 8o.

288. ——————— Aanhangsel tot de Vaderl. Historie van den heer J. Wagenaar, inhoudende levens-schetsen, enz. door J. H. Hering. Amst. 1830. Dl. I, 1. 8o.

289. **Witsen Geysbeek**, P. G. en G. **Engelberts Gerrits**. Schoonheden en merkwaardige tafereelen uit de Nederlandsche Geschiedenis. Amst. 1825—28. 8 dln. 8o.

290. **Zillesen**, C. Onderzoek der oorzaaken van de opkomst, het verval en herstel der oude en hedendaagsche volken. Utr. 1781—82. 6 dln. 8o.

De 5 laatste deelen zijn uitsluitend aan de *Vereenigde Nederlanden* gewijd.

b. Verschillende tijdvakken.

1. Tot aan Philips II.

291. **Acker Stratingh**, G. Aloude Staat en Geschiedenis des Vaderlands. Gron. 1846—52. 2 dln. 8o.

292. **Aurelius**, **C.** Batavia, sive de antiquo veroque ejus insulae quam Rhenus in Hollandia facit situ, descriptione et laudibus. Lugd.-Bat. 1686. 8o.

293. **Bent**, **J.** Aldervroegste vaderlandze Oudheden ontzwagteld en gezuiverd van de vooroordeelen en misgiszingen der schryveren van de latere eeuwen. Hoorn. 1766. 4o.

294. **Bruining**, **G.** Commentarius perpetuus in J. Caesaris, Strabonis, Plinii, Taciti, aliorumque historicorum, geographoram, rhetorum, etc. tradita de rebus Belgicis, Batavicis, Frisicis, Sicambricis, aliis nonnullis. Quem praebet rerum illarum historia, ab antiquissimis inde temporibus, ad annum aerae Christianae MCXL. Lugd.-Bat. 1818. 8o.

294*a*. Chroniques relatives à l'histoire de la Belgique sous les ducs de Bourgogne, publ. par Kervijn de Lettenhove. Brux. 1870—76. T. I—III. In-4o. (A. 457*n*.)

T. I. Chroniques des religieux des dunes, *Jean Brandon* — *Gilles de Roye* — *Adrien de But.*

T. II. Le Livre des Trahisons de France.
La Geste des Ducs de Bourgogne.
Le Pastoralet.

T. III. *Joh. Germani* liber de virtutibus Philippi Bourgund. et Brabantiae ducis.
Ad Pium Papam de Philippo duce Burgundiae oratio.
Res gestae ab anno MCCCLXXXIII ad annum MCCCCV auctore anonymo.
Theod. Pauli de Rebus actis sub ducibus Burgundiae compendium Liber Karoleidos.
E scriptis *Petri* monachi Bethleemitici chronica excerpta.
De laudibus Caroli Burgund. ducis et victoriis.
Scriptoris anonymi de morte Caroli ducis Burgundiae oratio, e. a.

295. Chronycke van Holland, Zeelandt ende Vrieslandt beghinnende van Adams tiden tot die geboerte ons Heren Jhesum, voertgaende tot den jare MD ende LVII. Met den rechten oerspronc hoe Hollandt eerst begrepen en bewoent is gheweest van de Trojanen. En is inhoudende van die Hertogen van Beyeren, Henegouwen en Bour-

gongen, die tyt dat si ant Graefscap geweest hebben. Met die chronike der biscoppen van Utrecht zeer suverlic geextendeert en int lange verhaelt. Leyd. J. Seversen. 1517. fol. (Titelbl. ontbreekt).

Als schrijver van dit werk, bekend onder den naam van de *Groote* of *Divisie-Kronijk*, wordt Cornelis Aurelius van der Goude genoemd, leermeester van Erasmus.

296. ———— Hetzelfde werk naar denzelfden druk, met het vervolg, inhoudende: die gesten geschiet van den jare XVII tot XXX, ende van den alder victorieusten prince Karolus van Spaengien, en van sommige gesten bi sinen tyden gheschiet. Antw. Jan van Doesborch. 1530. fol.

297. Chronyck van Holland, van den Klerk uit de Laage Landen by der Zee: noyt voorheen gedruckt. Met eenige aanteekeningen zoo van P. Scriverius als van den uitgever (Fr. v. Mieris). Leyd. 1740. 4o.

298. **Cluverius, P.** Batavische oudheden ofte verhandeling over de drie Uitlopen en Monden van den Rhyn, mitzgaders de vyf Volken, die eertyds aan dezelve gewoont hebben, te weten, Toxandren, Batavieren, Caninefaten, Frisen en Marsacen. Verrykt met Aanmerk., Land-Kaarten en Konst-printen. 's Gravenh. 1709. 2 dln. In één band. 8o.

299. ———— Hetzelfde werk. 2e druk. Vermeerdert met eene Inleydinge enz. door J. Love. Amst. 1719. 2 dln. In één band. 8o.

300. **Dousa, J.** Bataviae Hollandiaeque Annales. A filio inchoati jam olim, nunc vero a patre recogniti, suppleti, novaque octo librorum accessione ad integrae usque decadis finem perducti. Lugd-Bat. 1601. 4o.

300*a*. **Dynter, de.** Chronica nobilliss. ducum Lotharingiae et Brabantiae ac regum Francorum. Edid. P. F. L. de Ram. Brux. 1854—57. 3 vol. In 4o. (A. 457*h*.)

301. **Engelberts, E. M.** De aloude staat en geschiedenissen der Vereenigde Nederlanden. Amst. 1784—99. 4 dln. 8o.

302. **Geldenhauer, G.** Historia Batavica. Ex optimis qui-

busque autoribus collecta. Cum nonnullis aliis versa pagella demonstrandis, antehoc non visis. Colon. 1541. 8o.

303. **Gouthoeven, W. v.** D'oude Chronycke ende Historien van Holland (met West-Friesland), van Zeeland ende van Utrecht. Van nieus overzien, vermeerdert, verbetert, enz. Van 449 tot 1620. Voor desen noyt alsoo ghedruckt geweest. Dordr. Pet. Verhaghen. 1620. fol.

Verbeterde uitgaaf van de *Divisie-Kronyk*, waarvan de eerste druk verscheen in 1517. Deze is in 1556 door v. Goudhoeven herzien, vervolgd tot 1591 door E. de Veer, en tot 1620 bijgewerkt door H. de Clerck.

304. **Grotius H.** Liber de antiquitate Reipublicae Batavicae. Lugd.-Bat. 1610. 4o.

305. ——— Ordinum Hollandiae ac Westfrisiae Pietas ab Improbissimis multorum calumniis vindicata. Lugd.-Bat. 1613. 4o. (Gebonden bij 304.)

305*a*. ——— Der Heeren Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt Godts-dienstichheyt tegen veler schandelicke Calomnien, enz. verdedicht. 's Gravenh. 1613. 4o.

306. **Haraeus, F.** Annales Ducum seu Principum Brabantiae totiusque Belgii. Tomi tres, quorum primo solius Brabantiae, secundo Belgii uniti Principum res gestae, tertio Belgici Tumultus, usque ad Inducias anno MDCIX pactas, enarrantur. Cum Ducum et Principum Imaginibus et brevi rerum per omnem Europam illustrium narratione. Antv. ex off. Plantiniana etc. 1623. 3 tom. 2 vol. fol.

307. **Heemskerk, I. v.** Batavische Arcadia, waerin onder 't Loof-werck van Liefkooserye gehandelt wordt van den Oorsprong van 't oudt Batavien, Vryheidt der voorige en volgende Bataviers, enz. 5de druk. Amst. 1678. 8o.

308. **Houve, M. v. d.** Hantvest of Chartre Chronyck van de Landen van Oud-Batavien, Oud-Vriesland, Oud-Francenland, nu Holland, Zeeland, West-Vriesland, enz. maeckende het Vrye Heerschende Vereenighde Nederland. Leyd. 1636—38. 2 dln. fol.

309. **Junius, H.** Batavia, in qua praeter gentis et insulae

antiquitatem, originem, decora, mores, aliaque ad eam historiam pertinentia, declaratur, quae fuerit vetus Batavia, quae Plinio, Tacito et Ptolomaeo cognita: quae item genuina inclytae Francorum nationis fuerit sedes. Dordr. 1652. 12o.

310. **Klaas Kolyn.** Geschicht-historiaal rym, of Rymchronyk, beginnende met den Simberschen vloed en eyndigende met den dood van Graaf Dirk, in 't jaar 1156 voorgevallen; met zoo taal- als historikundige aanteekeningen opgehelderd en een bladw. der oude Nederl. woorden verrijkt door G. v. Loon. 's Gravenh. 1745. fol.

311. **Kluit, A.** Historia critica comitatus Hollandiae et Zeelandiae ab antiquiss. inde deducta temporibus. Mediob. 1777—80. 2 vol. 4o.

312. **Leeuwen, S. v.** Batavia illustrata, ofte verhandelinge van den oorspronk, voortgank, zeden, eere, staat en godsdienst van Oud Batavien, mitsgaders van den adel en regeringe van Hollandt. 's Gravenh. 1685. fol.

313. **Locrius, F.** Chronicon belgicum, ab anno CCLVIII ad annum usque MDC continuo perductum. Atreb. 1616. 4o.

314. **Loon, G. v.** Aloude Hollandsche Histori der Keyzeren, Koningen, Hertogen en Graaven, welken, sedert de komst der Batavieren in het thans genaamde Holland, tot de herstelling van 's Graaven Florents den Eerstens zoon aldaar het Hooggebied gehad hebben. Versierd en opgehelderd met de noodige Landkaarten, Geslachtlijsten, Keyzer- en Koninglijke Penningen, enz. 's Gravenh. 1754. 2 dln. In één band. fol.

314*a*. ——————— Beschryving der aloude Regeeringswyze van Holland. Leid. 1744—50. 5. dln. 8o.

315. **Melis Stoke.** Rijmkronijk met historie-, oudheid- en taalkundige aanmerkingen door B. Huydecoper. Leyd. 1772. 3 dln. 4o.

316. **Miraeus, A.** Belgicarum chronicon ab J. Caesaris in Galliam adventu usque ad vulgarem Christi annum MDCXXXVI. Antv. 1636. fol.

317. Oude Goutsche Chronycxken van Hollandt, Zee-

landt, Vrieslandt en Utrecht. Door P. SCRIVERIUS op nieus oversien en verbetert. Alsmede met een bijvoegsel en Toet-steen vermeerdert. Amst. 1663. 8o.

318. **Petit, J. F. le.** La grande chronique ancienne et moderne de Hollande, Zélande, West-Frise, Utrecht, Frise, Overijssel et Groeningen, jusques à la fin de l'an 1600. Dordr. 1601. 2 vol. In-fol.

319. (**Royen, J. v.**) Antiquitates Belgicae, of Nederlandsche Oudheden. Zijnde d'Eerste Opkomst van Holland, Zeeland, 't Sticht Utrecht, Overijzel, Vriesland, Braband, Vlaanderen, enz. 5de druk. Amst. 1733. 8o.

319*a*. ——————— Hetzelfde werk. Amst. 1756.

319*b*. ——————— Antiquitates Germanicae of Hoogduitsche Oudheden, benevens H. Grotius verhandeling van de Oudheid der Batavische Republyk. Amst. 1714. 8o.

320. ——————— Hetzelfde werk. Amst. 1756. 8o.

321. **Schayes, A. G. B.** Les Pays-Bas avant et durant la domination romaine, ou tableau historique, géograph., phys., statist. et archéologique de la Belgique et de la Hollande, depuis les premiers temps historiques jusqu'au VIe siècle. Brux. 1837—38. 2 vol. In-8o.

322. **Scriverius, P.** Batavia illustrata seu de Batavorum insula, Hollandia, Zelandia, Frisia, Territori Trajectensi et Gelria, Scriptores varii notae melioris, nunc primum collecti, semulque editi. Lugd. Bat. 1609. 4o.

323. ——————— Beschrijvinghe van Out Batavien, met de Antiquiteiten van dien: mitsgaders d'Afkomst ende Historie der Edelen hooghgeboren Graven van Holland, Zeeland ende Vrieslandt, etc. van d' eerste tot de leste toe. Alles tot stichtinghe ende verlichtinghe der Historie, met hanteyckeningen ende Waerschouwinghen, uit ontallicke geloof-waerdige schryvers ende oude stucken neerstelic opgesocht bij een nieuwe Vader-landslievende schryver nieuwelickx uitgegeven. Arnh. 1612. 8o.

324. ——————— Beschrivinghe van Out Batavien, enz. als oock een corte Beschrivinghe der Nederlandsche Oorlogen, beginnende van den aenvang der Nederlandsche be-

roerten tot den jare 1635 incluys met de Afbeeldinge der gouverneurs en andere chrychs-helden. Amst. 1636. 8o.

325. ——————— Hollandsche, Zeelandsche ende Vriesche Chronyck ofte Een gedenckwaerdige beschrijvingh van den Oorsprong, Opkomst en Voortgang derzelver Landen. Soo onder de Regeeringe en Successie der Graven, wegens hare geslachte en verrichtinge, van Diederick den I tot Philips den III. — Alsmede 't vervolgh van de verder voorvallen, onder het beleyt der Doorluchtige Princen van Orangien, beginnende met Willem I tot den jare 1677. 's Gravenh. z. j. 4o.

326. **Someren, J. v.** Herstelde Oudtheyt, ofte Beschryvinge van Batavia, wesende een gedeelte van 't Hertoghdom Gelre ende Graafschap Hollandt. Nym. 1657. 4o.

327. **Vaernewyck, M. v.** De historie van Belgis diemen anders noemen mach: den Spieghel der Nederlantscher outheyt. Waerinne men sien mach als in eenen claeren spieghel veel wonderlycke geschiedenissen die van alle oude tyden over al die weerelt geschiet zijn: maer byzonder in die Nederlanden, als synde Vlaendren, Bra-Bandt, Hollandt, Zeelandt, Gheldre, enz. t'Hantwerpen. 1619. 4o.

328. **Veldenaer, J.** Chronyck van Hollandt, Zeelandt, ende Westvrieslandt over omtrent twee hondert jaeren geschreven. Uitgeg. en met aanteyckeningen, alsoock versch. Graaflycke brieven verrijckt door M. ZUERIUS V. BOXHORN. Leyd. 1650. 4o.

329. **Velthem, L. v.** Spiegel Historiael of Rym-Spiegel; zynde Nederlandsche Rym-Chronyck, voor ruym 400 Jaaren in Dichtmaat gebracht. Beginnende met 1248 en eyndigende met het Jaar 1316. Noyt voor desen gedrukt. Uitgeg. en met verklaaringen opgeh. door I. LE LONG. Amst. 1727. fol.

330. ——————— Specimen e litteris neerlandicis exhibens Ludovici de Velthem Chronici quod inscribitur Speculum Historiale librum III, denuo editum secundum

codicem M. S. unicum Biblioth. Acad. Lugd.-Bat., atque annotatione illustratum a G. J. A. JONCKBLOET. Hag. Com. 1840. 4o.

331. **Vossius**, **M.** Annales Hollandiae Zelandiaeque in quibus sexentorum fere annorum res gestae continentur a Theoderico I usque ad translatum a Jacoba in Philippum imperium. Edit. 2e ex Vossii autogr. multis locis auctiores cura A. BORREMANSII. Amst. 1680. 4o.

332. **Wachtendorp**, **C.** Oude Hollandsche Geschiedenissen ofte Corte Rym-Kronyck, verdeeld in XIV Boecken, beginnende van de Suntvloet tot den jare 1560. Vercierd met copere Platen. Amst. 1645. 4o.

333. **Hermans**, **C. R.** Betoog, dat er uit de Commentarii de Bello gallico van J. Caesar volstrekt geen bewijs kan worden getrokken, als of die veldheer of zijne krijgsoversten in Noord-Nederland oorlog zou hebben gevoerd. 's Hertogenb. 1839. 8o.

334. ——————— Hetzelfde werk. 2de druk. 's Hertogenb. 1843. 8o.

335. **Rhoer**, **J. de.** Verhandeling over het door de Noormannen ontrust en geplunderd Dorestadum der Batavieren, waarin het gevoelen van den Heere B. H. getoetst, en de strooperijen van die zeeroovers verklaard worden. Uitgeg. door het *Zeeuwsch Genootschap te Middelburg*. Midd. 1776. 8o. (A. 197, Dl. V).

336. **Alberdingh Thym**, **P. P. M.** Karel de Groote en zijne eeuw (741—814), voorgesteld inzonderheid met betrekking tot Nederland. 's Gravenh. en Amst. 1867. 8o.

337. **Alberdingh Thym**, **J. A.** De Giftbrief van Koning Karel aan zijn getrouwen Diederik, het voetstuk der historie van onzen staat. Amst. 1849. 8o.

338. B e g i n, Voortgang ende Eind der Vrye ende der Gewaande Erf-Gravelike Bediening in Holland ende West-Vriesland. Amst. 1683. 8o.

339. **Berghe**, **C. M. J. v. d.** Diss. inaug. de Joanne Primo,

Lotharingiae, Brabantiae et Limburgi duce. Lovan. 1857. 8o.

340. **Borgnet.** Etude sur le règne de Charles-le-Simple. (Extr. des Mémoires de *l'Ac. Royale de Bruxelles.*) Brux. 1844. In-4o.

341. Collection des Voyages des Souverains des Pays-Bas, publiée par GACHARD et PIOT. Brux. 1874—1882. 4 vol. In-4o (457*o*).

Vol. I. Itinéraires de Philippe le Hardi, Jean sans Peur, Philippe le Bon; de l'archiduc Maximilien et de Philippe le Beau. — Relation du premier voyage de Philippe le Beau en Espagne, en 1501, par *A. de Lalaing*, et du second voyage, en 1506, par un Anonyme.

Vol. II Itinéraire de Charles V de 1506—31. Journal des voyages de Charles-Quint, de 1514 à 1551 par *J. de Vandenesse.*

Vol. III. Premier voyage de Charles V en Espagne, de 1517 à 18, par *L. Vital.* — Voyage et expédition de Charles V au Pays de Tunis, de 1535, par *G. de Montoiche.* — Expédition de Ch. V à Alger, en 1541, par un Anonyme. — Voyage de la reine Anne en Espagne, en 1570, par *A. de Cotereau.*

Vol. IV. Journal des voyages de Philippe II, de 1554 à 1569, par *J. de Vandenesse.* — Voyage de l'archiduc Albert en Espagne, en 1598, par *G. du Faing.* — Itinéraire d'Antoine, duc de Brabant, de 1407 à 1415. — Itinéraire de Jean IV, duc de Brabant, de 1415 à 27. — Itinéraire de Phil. de St. Pol, duc de Brabant, de 1427 à 30.

342. **Groebe**, D. Verhandeling over Floris V en zijne regeering, uit echte bronnen voorgesteld. Amst. 1836. 4o.

343. **Heelu**, J. v. Chronique en vers, ou relation de la bataille de Woeringen, publiée par J. F. WILLEMS. Brux. 1836. 4o. (A. 457*a*).

344. **Wijn**, H. v. Letter- en geschiedkundige aanteekeningen op de Rym-Kronyck van Jan van Heelu, betreffende den slag van Woeringen, in het jaar 1288, uitgeg. door W. J. A. JONCKBLOET en A. W. KROON. 's Gravenh. 1840. 4o.

345. **Servaas van Rooijen**, A. J. Redevoering over Jan van Heelu en den held van zijn gedicht, Jan I, Hertog van Brabant. (Hand. v. h. *Prov. Gen v. Kunst. en Wetensch. in Noordbrabant*). 's Hertogenb. 1880. 8o.

345*a*. **Hody**, de. Godefroid de Bouillon à Boulogne-sur-Mer, à Bruxelles et à Jérusalem. Brux. 1863. In-8o.

346. **Jonge**, J. C. de. Verhandeling over den oorsprong, den voortgang en de hoedanigheid van den invloed des derden staats in de staatsvergaderingen, gedurende het Hertogelijk en Grafelijk Bewind, in Braband, Vlaanderen, Holland en Zeeland. Z. j. en pl. 8o.

347. **Klerk**, J. de. Les Gestes des ducs de Brabant. Publ. par J. F. Willems et Bormans. Brux. 1839—69 3 vol. 4o. (A. 457 d.)

348. **Loon**, G. v. Historisch bewijs dat het Graafschap van Holland sedert het begin der Leenen tot den afgezwooren Philips II toe, altijd een Leen des Duytschen Rijks geweest is, enz. Leid. 1748. 8o.

249. **Meerman**, J. Geschiedenis van Graaf Willem van Holland, Roomsch Koning. 's Gravenh. 1783—97. 4 dln. Met Aanhang van het 4de deel. 8o.

350. ——————— Over den invloed, welken Christiaan II, Koning van Denemarken, Noorwegen en Zweden, op de geschiedenis van ons vaderland gehad heeft. (*Kon. Ned. Inst.* 2de klasse). 's Gravenh. 1818 4o. (A. 104).

351. **Meijlink**, A. A. J. Over een charter van graaf Floris V van den 14en Mei 1273, mededeeling van G. H. M. Delprat, nader toegelicht; en over Charters van graaf Floris V, van den jare 1281. 's Gravenh. 1860. 8o.

352. **Mieris**, F. v. Histori der Nederlandsche vorsten, welke, sedert de regeering van Albert, graaf van Holland, tot den dood van Keizer Karel V het hooggezag aldaar gevoerd hebben. Met meer dan duizend historipenningen opgehelderd. 's Gravenh. 1722—25. 3 dln. fol.

353. **Raepsaet**, J. J. Geschied- en oordeelkundig vertoog over de Poorterijen of Gemeenten der Nederlanden.

(Verh. v. d. *Maatsch. der Nederl. Letterk.* III, 2.) Leyd. 1824 8o. (A. 256).

354. **Rodenburgus**, **T. h.** Hoecx en Cabeliauws of Hartoch Karel den Stouten en Bataviana. Amst. 1628. 4o.

355. **Schinkel**, **A. D.** Konings-Krooning van Hollands grave Willem II. Met inleiding en aanteek. van J. A. A. TH. Amst. 1859. 8o.

356. **Scriverius**, **P.** Beschrijvinge van alle de Graven van Holland, Zeeland ende Vriesland, van den eersten Diederick af, tot den laetsten Philips toe. 's Gravenh. 1869. 8o.

357. **Scriverius**, **P.** Het tweede deel van de Beschrijvinghe der edele Graven van Hollandt, Zeelandt en de West-Vrieslandt. Inhoudende de Graven die uyt andere Huysen gesproten zijn, te weten Henegouwen, Beyeren ende Bourgondien. 's Gravenh. 1665. 8o.

358. **V. H.** Historie der Grafelike Regering in Holland, waerby is gevoegd de Oorsprong der Nederlandse Troublen weleer beschreven door VIGLIUS ZUICHEMUS AB AYTA. (Amst. 1622). 8o.

359. **Wind**, **S. de.** Verhandeling over den aard van het Leen van het Graafschap Holland. (Kon. Ned. Instit. 2de klasse). Amst. 1850. 8o. (A 105).

360. Actions héroïques et plaisantes de l'empereur Charles Quint. Brux. S. d. In-8o.

361. **Bakhuizen v. d. Brink.** La retraite de Charles V. Analyse d'un manuscrit espagnol contemporain, par un religieux de l'ordre de Saint Jérôme à Yuste. Brux. 1850. In-8o.

362. Briefe an Kaiser Karel V geschrieben von seinem Beichtvater in den Jahren 1530—32. In dem Spanischen Reischarchiv zu Simancas aufgefunden aud mitgetheilt van G. HEINE. Berlin. 1848. 8o.

363. Correspondenz des Kaisers Karel V. Aus dem Königl. Archiv und der Bibliothèque de Bourgogne zu Brüssel mitgetheilt von K. LANZ. Leipz. 1844—46. 3 Bde. 8o.

364. **Gachard.** Relations des ambassadeurs vénitiens sur Charles Quint et Philippe II. Brux. 1855. In-8o. (A. 461).
365. ———— Correspondance de Charles-Quint et d'Adrien VI. Brux. 1859. In-8o. (A. 462.
366. ———— Retraite et mort de Charles-Quint au monastère de Yuste. Lettres inédites. Brux. 1854—55. 3 vol. In-8o. (A. 460).
367. **Goes, A. v. d.** Holland onder de regeering van Keizer Karel V, bij den overdracht der Nederlanden aan, en gedurende het bestier van zijn zoon Koning Philips II; of verzameling van Notulen, Propositien, Resolutien enz. bij de vergadering van de Staaten dier Provincie gehouden, enz. van 1524—1560. Amst. 1791. 6 dln. 8 st. 8o.
368. **Robertson, W.** Historie der regeering van Keizer Karel V, benevens een Inleiding bevattende een tafereel van de vorderingen der Maatschappij sedert den ondergang van 't Rom. rijk tot aan 't begin der XVI eeuw, 2de druk. Rott. 1778. 6 dln. 8o.
369. ———— Histoire de Charles V. Trad. de l'Anglais par J. B. SUARD. Brux. 1829. 4 vol. In-8o.

369*a*. (**Engelbregt.**) De Kinderen van Ferdinand en Isabella, en van Philips de Schoone bij Joanna. (Overdruk.) Z. j. en pl. 8o.

2. TOT AAN DEN VREDE VAN MUNSTER.

370. **Aitsingerus, M.** De Leone Belgico ejusque Topographica atque Historica descriptio liber. Quinque partibus Gubernatorum Regis Hispan. ordine, distinctus, insuper ex Elegentass. artific. F. Hogenbergii Bis centum et octo figuris ornatus, Rerumque in Belgio maxime gestarum inde ab anno Chr. 1559 usque ad annum 1588 perpetua narratione continuatus. Colon. 1588. 4o.
371. **Aubery, L.** Mémoires pour servir à l'histoire de Hollande et des autres Provinces-Unies, où l'on verra les véritables causes des Divisions qui sont depuis soixan-

te ans dans cette République et qui la menacent de ruine. Paris. 1697. In-8o.

371*a*. **Balinus, J.** *Burgundio Vesulanus.* De Bello Belgico, auspiciis Exc.mi ac Gener.mi Ambrosii Spinolae Marchionis a Benaffro, Equitis Velleris Aurei, etc. Ducis universi Exercitus Regis Hispaniae potentissimi Philippi III. Et Seren.mi Archiducis Alberti ab Austria, Belghi Principis. Cum expositione causarum et rationis confectae Pacis, seu Induciarum, additis Articulis, et litteris Principum ad ipsas inducias spectantibus. Bruxell. 1609. 8o.

372. **Baudart, G.** *van Deijnse.* Memorien ofte kort verhaal der ghedenckweerdighste geschiedenissen van Nederland ende Vrankrijck principalyck; alsook van Hooghduytschland, Groot Britanien, Hispanien, enz. van den jare 1612 (daer het de vermaerde Historie Schrijver E. v. Meteren ghelaten heeft) tot het begin des jaers 1620. Arnh. 1620. 4o.

373. **Bentivoglio.** Della Guerra di Fiandra. Colon. 1635—40. 3 vol. 8o.

374. ——— Historia della Guerra di Fiandra. Venetia. 1674. 4o.

375. ——— Verhael van de Vereenigde Provinciën van Nederlant. Vert. en uitgeg. door R. de Carpentier. Rott. 1648. 8o.

376. **Bor, P.** Nederlandsche Oorlogen, beroerten en Borgerlycke oneenicheyden, beginnende met d'Opdracht ders. landen, gedaen by Keyser Karel V aen zynen soon Kon. Philippus v. Spangien, tot de droevige doot van zyne Exc. Willem Prince van Orangien. Leyd. en Amst. 1621. 2 dln. — Vervolch tot den Slach in Vlaenderen ende den aancleven van dien. Ald. 1626 — 30. 3 dln. in 4 bdn. — Bijvoegsel van authentyke stukken. Amst. 1679. Te zamen 7 bdn. fol.

377. **Borgnet, A.** De Nederlanden onder Koning Philips II. Naar het Fransch (door J. A. v. Vloten). Met toelichtende en uitbreidende aanteekeningen en bijlagen. Amst. 1852. 8o.

378. **Chappuys, G.** Histoire générale de la guerre de Flandre contenant toutes les choses mémorables advenues en icelle depuis l'an 1559 jusqu' à présent (1632). Paris 1623. In-4o.

379. **Clerc, J. le.** Histoire des Provinces-Unies des Pays-Bas, depuis la Naissance de la République jusqu' à la Paix d'Utrecht et le Traité de la Barrière conclu en 1715. Avec les principales médailles et leur explication. Amst. 1723—28. 3 vol. In-fol.

380. ——————— Geschiedenissen der Vereenigde Nederlanden, sedert den aanvang van die Republiek tot op den Vrede van Utrecht in 1713 en het Tractaat van Barrière in 't jaar 1715 gesloten. Verciert met d'Afbeeldzels der voornaamste Personaadjen, enz. Amst. 1730. 3 dln. fol.

381. ——————— Hetzelfde werk (zonder platen). 2de dr. Amst. 1738. 4 dln. 4o.

382. **Frisius, E. E.** (J. Gysius). Origo et Historia Belgicorum tumultuum, Immanisssimaeque crudelitatis per Cliviam et Westphaliam patratae fidelissime conscripta et tabellis aeneis repraesentata. Accedit Historia Tragica de furoribus Gallicis. Lugd. Bat. 1619. 8o.

383. **Fruin, B.** Tien jaren uit den Tachtigjarigen oorlog, 1588—1598. Nieuwe uitg. Amst. 1861. 8o.

384. **Grotius, H.** Annales et Historiae de rebus Belgicis. Amst. 1658. 8o.

385. **Groot, H. de.** Nederlandtsche Jaerboeken en Historien, sedert het jaer 1555—1609, met de belegering der stadt Grol en den aenkleven des jaers 1627. Als ook het Tractaat van de Batavische nu Hollandtsche Republyk en de vrye zeevaert. Alles vert. door J. Goris. Amst. 1631. fol.

386. **Gijsius, J.** Oorspronck ende Voortgang der Nederlandscher Beroerten. Midsg. de voornaemste Tyrannyen, Moorderyen ende andere onmenschelycke wreedheden, die onder de regeering der Con. van Spaengien, Philippus II ende III, door hare Stad-houders in de Neder-

landen in 't werck gestelt zijn... Hier zijn oock by-gev. meest alle de Placaten, Brieven ende Remonstrantien, met de afbeeld. der Princen ende groote Heeren, enz.... Ook de Tyrannye van den Admirant van Arragon bedreven in Westphalen. Delft 1626. 4o.

387. **Hooft, P. C.** Nederlandsche Histoorien, sedert de overdraght der Heerschappye van Kaizar Karel V op Kooning Philips. Amst. 1642. fol.

388. ——— Vervolgh der Nederlandsche Histoorien, sedert het overlyden van Prins Willem tot het einde der Landtvooghdyschap des Graaven van Leicester. Amst. 1654. fol.

389. ——— Nederlandsche Historien, seedert de Oover-draght der Heerschappye van Kaizer Karel V op Koning Philips tot het einde der Landvooghdye des Graven van Leicester. 4de druk. Amst. en Leyd. 1703. 2 dln. fol.

390. ——— Nederlandsche Historien. Met aanteekeningen, uitgeg. door W. Hecker. Gron. 1843—46. 5 dln. 8o.

391. **Isselt, M. ab.** Sui temporis historia, in qua res in toto orbe terrarum gestae, tum praecipuè motuum Belgicorum sub Philippo II, Hisp. rege, describuntur. Colon. 1602. 8o.

392. **Juste, Th.** Histoire de la révolution des Pays-Bas sous Philippe II. Brux. et Paris. 1855. 2 vol. In-8o.

393. **Koch, M.** Onderzoek naar de oorzaken der Nederlandsche Omwenteling in de XVIe eeuw. Eene weerlegging der geschiedvoorstelling van John Lothrop Motley, in zijne »Opkomst van de Nederlandsche Republiek." Uit het Hoogd. overgez. door W. J. Nuyens. Amst. 1862. 8o.

394. Kort verhaal van de Nederlandsche geschiedenissen, en in het byzonder van de Zeven Vereenigde Lantschappen 't zedert het jaar 1521 tot aan de Utrechtsche Vrede van 't jaar 1713. Gron. 1744. 8o.

395. La vraie et entière histoire des troubles et choses mémorables avenues tant en France qu'en Flandres et pays circonvoisins, depuis l'an 1562. Avec les consi-

dérations, sur les guerres civiles des Français (par de la Popelinière). S. l. n. d. In-8o.

Volgens v. Hulthem, Biblioth. Hulthemiana, 26310, uitgeg. te Bâle in 1572.

396. ——————— histoire des troubles et guerres civiles advenues en notre temps, tant en France qu'en Flandres et pays circonvoisins (par Jean le Frère de Laval). S. l. n. d. Tome II. In-fol.

Volgens v. Hulthem, ibid. 26312, uitgegev. te Parijs, in 1546.

397. **Meer, Adr. v.** Chroniicke van de gantsche werelt ende sonderlinghe van de seventien Nederlanden, begrypende de Tweedrachten, Oorlogen, Veltslagen, Belegeringen ende Inneminghen van landen ende steden, ende alle andere ghedenckweerdighste saken, die geschiedt zyn van den tyt des Keysers Caroli V af, M.D. tot het jaer onses Heeren M.D.C.XX. Antw. 1620. fol.

398. **Mendoce, B. de.** Commentaires mémorables des guerres de Flandres et des Pays-Bas depuis l'an 1567 jusques à l'an 1577. Paris. 1591. In-8o.

398*a*. ——————— Commentaires sur les évènements de la guerre des Pays Bas. 1567—1577. Trad. nouv. par Loumier. Avec notice et annotations par Guillaume. Brux. et La Haye. 1860–63. 2 vol. In-8o. (A. 482).

399. **Meteren, E. v.** Historie van de Oorlogen en Geschiedenissen der Nederlanderen en derzelver Naburen, beginnende met den jare 1315 en eindigende met den jare 1611. Voorzien met afbeeld. der voortrefl. Perzonagiën van dien tijd. Verb. druk. Gorinch. en Breda 1748—63. 10 dln. 8o.

400. **Motley.** De Opkomst van de Nederlandsche Republiek, sedert den afstand van Karel V tot den dood van Willem den Zwijger. Vertaald onder toezigt van R. C. Bakhuizen v. d. Brink. 4de dr. 's Gravenh. 1883. 4 dln. 8o.

401. ——————— Geschiedenis van de Vereenigde Nederlanden sedert den dood van Willem den Zwijger tot het Twaalfjarig bestand. 3de druk. 's Gravenh. 1873. 6 dln. 8o.

402. **Nuyens**, **W. J. F.** Geschiedenis der Nederlandsche beroerten in de XVIe eeuw. Amst. 1865—69. 4 dln.

403. Op-Komste der Neder-landsche beroerten, invoering der Ketterijen, Kerck-schenderijen, ende grouwelijcke woorden. Door eenen Lief-hebber der waarheydt ende der zielen Saligheydt. Ceulen. 1676. 12o.

404. **Reid**, **E. v.** Historie der Nederlantscher Oorlogen, begin ende voortganck tot den Jaere 1601. Daer bij gevoegt de Nederlandsche Geschiedenissen dienende voor continuatie tot de Doodt van Graef Henrick Casimier van Nassau, 1640, beschreven door J. v. SANDE. Leeuw. 1650. fol.

405. **Sande, J. v. d.** Belgicarum Historiarum epitome, qua initium, progressus et exitus motuum atque discordiarum lucidè demonstrantur, ab anno 1566 ad 1648. Utraj. 1652. 12o.

406. **Schoockius**, **M.** De Justitia belli quod federati Belgae usque ad perpetuam pacem cum Hispaniarum Rege gesserunt. Amst. 1652. 12o. (*Gebonden bij* Nr. 75).

407. **Schuer**, **J. L** Nederlands merkwaardigste Gebeurtenissen sedert bijna twee eeuwen; begonnen met den overdragt der Nederlanden door den Keizer Karel den V aan zijn zoon Philips den II van Spanje in den Jare 1555 en eindigende met de Dood van Willem den IV van Oranje, in den jare 1751. Amst. 1752. 3 dln. 8o.

408. (**Scriverius**, **P.**) Corte Historische Beschrijvinghe der Nederlandsche Oorlogen. Beginnende van den aenvangh der Nederlandsche Beroerten tot den jare 1635 incluys. Amst. 1635. 8o. (*Gebonden bij* Nr. 326).

409. **Stijl**, **S**. De opkomst en bloei der Vereenigde Nederlanden. Amst. 1778. 8o.

410. **Strada**, **F.** De bello Belgico decas I ab excessu Caroli V Imp. usque ad initia praefecturae Alex. Farnesii. Lugd.-Bat. 1643. 12o.

411. ———— De bello Belgico decas II ab initio praefecturae Alex. Farnesii, anno 1578 usque ad annum 1590. Romae. 1648. 12o.

412. **Strada**, **F.** De Thien eerste Boecken der Nederl. Oorloge, enz. Verduyscht door G. v. Aelst. Amst. 1646. 8o.

413 ———— Hetzelfde werk. Amst. 1649. 8o.

414. ———— Het Tweede Deel der Nederlandsche Oorlogen Getrouwlyk uyt het Latyn vertaelt, enz. Amst. 1649. 8o.

415. **Scioppius**, **G.** Infamia Famiani (hoc est Animadversiones philologicae in Famiari Stradae Decadem primam) cui adjunctum est de Styli Historici virtutibus, etc. Amst. 1563. 12o.

416. **Vervou**, **F. v.** Enige gedenckweerdige geschiedenissen tot narichting der nakomelingen sommarischer wijze beschreven, dewelcke hij eensdeels gesien, om ende over geweest, anderdeels deur loffweerdige mannen gehoort ende verstaan heeft (1568—1609) Uitgeg. door het *Prov. Friesch Genootsch.* Leeuw. 1841. 8o. (A. 304).

417. **Vijnckt**, **v. d.** Histoire des troubles des Pays-Bas sous Philippe II. Ouvrage corrigé, quant au style, et augmenté d'un discours préliminaire et de notes, ainsi que de pièces inédites, par J. Tarte. Brux. 1822. 4 vol. In–8o.

418. **Vloten**, **J. v.** Neerlands opstand tegen Spanje, in zijn beginselen, aard en strekking geschetst. (1564—1567). Haarl. 1856. 8o.

419. ———— Nederlands opstand tegen Spanje, in zijn eerste wording en ontwikkeling. (1567—1572). Haarl. 1858. 8o.

420. ———— Nederlands opstand tegen Spanje, in zijn eerste ontwikkeling en voortgang. (1572—1575). Haarl. 1858. 8o.

421. ———— Nederlands opstand tegen Spanje in zijn verderen voortgang. (1575—1577). Haarl. 1860. 8o.

422. Archives ou correspondance inédite de la Maison d'Orange-Nassau. Recueil publié, avec autorisation de S. M. le Roi, par G. Groen van Prinsterer. 1e série. 1552—84. Avec des Fac-similés. Leid. 1835—47. 8 vol. — Supplément. 1552—84. Leide. 1847. — Table des ma-

tières et des lettres dans le Recueil: Archives, etc. par J. T. BODEL NIJENHUIS. Leid. 1847. Ensemble 10 vol. In-8o.

423. **Vloten, J. v.** Même ouvrage. 2e Série. 1584—1650. Utr. 1857—59. Vol. I—IV. In-8o.

424. Belangrijke brief door Willem I, Prins van Oranje, den 16 Mei 1572, uit Dillenborch geschreven aan zijne vrienden in Dordrecht. Met eenige geschiedk. aanteek. tot dezelve betrekk. door J. SMITS. Dordr. z. j. 8o.

425. Correspondance de Guillaume le Taciturne, prince d'Orange, publiée pour la première fois, suivie des pièces inédites sur l'assassinat de ce prince et sur les récompenses accordées par Philippe II à la famille de Balthazar Gérard, par M. GACHARD. Brux. 1847—57. 6 vol. In-8o.

426. Correspondance de Philippe II sur les affaires des Pays-Bas; publiée d'après les originaux conservés dans les Archives royales de Simancas, précédée d'une notice historique de ce célèbre dépôt et d'un rapport à M. le ministre de l'Intérieur, par M. GACHARD. Brux. 1848—51. 2 vol. In-4o.

427. Correspondance d'Alexandre de Farnèse avec Philippe II, dans les années 1578—81, publiée par M. GACHARD. Première partie. 1578—79. Brux., Gand et Leipz. 1853. In-8o.

428. Correspondance du cardinal de Granvelle, 1565—1586, publiée par E. POUSLET. Brux. 1877—81. T. 1—III. In-4o. (A. 457).

429. Documents historiques inédits concernant les troubles des Pays-Bas, 1577—1584, publiés avec des notes biographiques et historiques par PH. KERVYN DE VOLLAERSBEKE et J. DIEGERICK. Avec des Fac-Simile. Gand. 1849—50. 2 vol. In 8o.

429*a*. Lettres, Mémoires et négociations du chevalier Carleton, Ambassadeur ordinaire de Jacques I, Roi d'Angleterre, etc. auprès des Etats-Généraux des Provinces-Unies. Dans le temps de son Ambassade en Hollande

depuis le commencement de 1616 jusqu'à la fin de 1620. Trad. de l'anglais. La Haye et Leide. 1759. 3 vol. In-8o.

430. Mémoires de Frédéric Henri, Prince d'Orange qui contiennent ses expéditions militaires depuis 1621—1646. Enrichis du portrait du Prince et de figures représentant ses actions les plus mémorables dessinées et gravées par Picart. Amst. 1733. In-4o.

431. Mémoires de Viglius et d'Hopperus sur le commencement des troubles des Pays-Bas. Avec notices et annotations par A. WAUTERS. Brux. 1858. In-8o. (A. 482).

432. Mémoires de Francisco de Enzinas. Texte latin inédit avec la traduct. franç. du XVIe S. en regard. 1543—1545. Publiés avec notice et annotations par CH. A. CAMPAN. Brux. et La Haye. 1862—63. 3 vol. In-8o. (A. 482).

433. Mémoires anonymes sur les troubles des Pays-Bas 1565—1580. Avec notice et annotations par J. B. BLAES et A. HENNE. Brux. et La Haye. 1859—64. 5 vol. In-8o. (A. 482).

434. Mémoires de Pontus Payen. Avec notice et annotations par A. HENNE. Brux. et La Haye. 1861. 2 vol. In-8o.

435. Mémoires de Jacques de Wesenbeke. Avec une introduct. et des notes par C. RAHLENBECK. Brux. et La Haye. 1859. 2 vol. In-8o.

436. Mémoires de Martin. Ant. del Rio sur les troubles des Pays-Bas. Texte latin inédit avec traduct., notes et notice par DELVIGNE. Brux. et La Haye. Tomes 1 v. In-8o.

437. Memoriën van Roger Williams (1567—1574) voorafgegaan door eene verhandeling over hem, door J. T. BODEL NIJENHUIS. Utr. 1864. 8o. (A. 279.)

438. Memoriën van Cornelis Pieterszoon Hooft. Utr. 1871. 8o. (A. 279).

438*a*. Négociations de Monsieur le président Jeannin. Amst. 1695. 2 vol. In-8o.

439. Vita Viglii ab Aytta Zuichemi ab ipso VIGLIO scripta, ejusque, nec non J. HOPPERI et J. B. TASSII

opera historica aliaque analecta ad historiam Scissi Belgii potissinum attinentia in sex partes divisa. Colleg. digess., notisque illustr. C. P. Hoynck v. Papendrecht. Hag.-Comit. 1743. 3 vol. 4o.

440. Actes des Etats-Généraux des Pays-Bas. 1576—1585. Notice chronologique et analytique par GACHARD. Brux., Leipz., Gand et La Haye. 1861—66. 2 vol. In-8o. (A. 463).

441. Brieven en onuitgegeven stukken van Johannes Wtenbogaert. Verzameld en met aanteekeningen uitgeg. door H. C. ROGGE. Utr. 1868—75. Dl. I-III. 7 bdn. 8o. (A. 279).

442. Journaal van Anthonis Duyck. 1591—1602. Uitg. op last van het Depart. van Oorlog, met inleiding en aanteekeningen door L. MULDER. 's Gravenh. en Arnh. 1862—66. 3 dln. 8o.

443. Kronyk van Eggerik Egges Phebens van 1565—94 naar een H. S. uitgegeven door H. O. FEITH. Utr. 1867. 8o. (A. 279).

444. Lettres inédites de Juste Lipse concernant ses relations avec les hommes d'Etat des Provincies-Unies des Pays Bas, principalement pendant les années 1580—97. Publiées avec une introduction et des notes au nom de l'Ac. roy. des Sciences à Amst. par G. H. M. DELPRAT. Amst. 1858. In-4o.

445. Lettres et négociations de Paul Choart, seigneur de Buzanval, ambassadeur ordinaire de Henri IV en Hollande, et de François d'Aerssen, agent des Provinces-Unies en France, suivies de quelques pièces diplomatiques concernant les années 1593—96, et 1602—1606. Publiées par G. G. VREEDE. Leiden. 1846. In-8o.

446. **Saint-Genois, de et G. A. IJssel de Schepper.** Missions diplomatiques de Corneille Duplicius de Schepper, dit Scepperus, Ambassadeur de Christiern II, de Charles V, de Ferdinand I et de Marie, Reine de Hongrie, Gouvernante des Pays-Bas, de 1523 à 1555. Brux. 1856. In-4o.

447. Stukken voor de Vaderlandsche Historie 1555—1582. Uit de verzameling van G. v. HASSELT. Arnh. en Amst. 1792—93. 4 dln. 8o.

448. Stukken voor de geschiedenis der jaren 1588—1595. Overgedr. uit de *Kronyk* van het Hist. Genootsch. te Utrecht. Utr. 1861. 5 dln. 8o.

448*a*. Verhooren en andere bescheiden betreffende het rechtsgeding van Hugo de Groot. Uitgeg. door R. FRUIN. Utr. 1871. 8o. (A. 279).

449. Verzameling van onuitgegeven stukken tot opheldering der Vaderlandsche Historie (1576—1578). Opgezogt, bijeengebragt en met eenige aanmerkingen opgehelderd door P. BONDAM. Utr. 1779—81. 5 dln. 8o.

Vooraf gaat de Redevoering over de Unie van Utrecht, ter gelegenheid van derzelver tweede eeuwfeest uitgespr. door P. BONDAM en uit het Latijn in 't Nederd. vert. door R. BONDAM. Utr. 1779. 8o.

450. **Agylaeus**, **H.** Inauguratio Philippi II, Regis Hispaniarum, qua se Juramento Ducatus Brabantiae et ab eo dependentibus Provintiis obligavit cum substitutione Ducissae Mariae Gubernatricis. Adjuncta sunt quaedam alia hac spectantia, unitis Provinciis utilissima. Ultraj. 1620. 8o.

451. Ban ende Edict by vorme van proscriptie, uytgegaen ende ghedecreteert by onssen alregenadichtsten Heere de Coninck, tegens Wilhelm van Nassau, Prince van Oraignyen, als hooft, beruerder ende bederver van tgheheel Christenryck, ende namentlyck van den Nederlanden: Waer by een yeghelyck gheauctoriseert wordt van hem te beschadigen, offenderen ende uyter weerelt te helpen, mit loon ende prijs voor den ghenen die des doen, oft daer toe assisteren sullen. Ghedruckt door ordinantie ende expres beveel der Conincke. Mt. in het jaer 1580. Tot Tshertogenbosssch bij Jan Schoeffer. 4o.

452. **Baumstark**, **R.** Philips II, Koning van Spanje. Naar het Duitsch door H. v. W. Met een voorrede en aanteekeningen van H. J. ALLARD, S. J. 's Bosch. Z. j. 8o.

452*a*. **Barueth**, **J**. Hollands en Zeelands Jubeljaar of gedachtenis der Heuchelijke verlossing van het Spaansche juk en grondlegging van Nederlands Republiek in 1572. Dordr. 1772. 8o.

453. **Bavay**, **de**. Le procès du Comte d'Egmont, et pièces justificatives, d'après les manuscrits originaux trouvés à Mons. Brux. 1854. In-8o.

454. **Baudius**, **D**. Libri tres de induciis belli Belgici. Sec. edit. Lugd. Bat. 1617. 8o.

455. **Bisschop**, **W**. De slag bij Heiligerlee. (*Vrije Fries*. Nieuwe reeks. Dl. V). Leeuw. 1868. 8o. (A. 307).

456. **Bogaerts**, **A**. Historie van de grontlegging der Nederlantsche vrijheit. Amst. 1716. 8o.

457. **Bordes**, **J. P. de**. De verdediging van Nederland in 1629. Een bijdrage tot de geschiedenis van het vaderland, voor een groot deel uit onuitgegeven bescheiden zamengesteld. Utr. 1856. 8o.

458. **Brandt**, **G**. Historie van de rechtspleging gehouden in 1618 en 19 omtrent de dry gevangene Heeren Mr. Johan van Oldenbarnevelt, Mr. Rombout Hoogerbeets, Mr. Hugo de Groot. Nooit te voren gedrukt. Rott. 1708. 4o.

459. **Broes**, **W**. Willem de Eerste in betrekking tot de Scheuring der zeventien vereenigde Nederlandsche Gewesten, in de XVIe eeuw. Amst. 1831. 8o.

460. **Capellen**, **A. v. d**. Gedenkschriften, beginnende met den jaare 1612, en gaande tot 1632. Uitg. door R. J. v. d. Capellen. Utr. 1777—78. 2 dln. 8o.

461. **Deventer**, **M. L. v**. Het jaar 1566. Eene historische proeve uit den Nederlandschen vrijheidsoorlog. Meerendeels naar onuitgegeven bescheiden. Met een voorwoord van R. C. Bakhuizen v. d. Brink. 's Gravenh. 1856. 8o.

462. **Gachard**. Don Carlos et Philippe II. Brux. 1863. 2 vol. In-8o. (A. 464).

462*a*. **Gordon**, **A**. Disp. hist.-jur.-pol. de potestate Guilielmi I, Hollandiae sub Philippo II gubernatoris, cum ordinaria tum extraordinaria. Lugd. Bat. 1835. 8o. (Diss. 79).

463. **Groen van Prinsterer**, **G**. Redevoering over Willem

I, gelijk hij uit zijn briefwisseling nader gekend wordt. Amst. 1843. 8o.

464. **Groen van Prinsterer G.** Antwoord aan Mr. M. C. v. Hall, over *a*. Hendrick, Graaf van Brederode; *b*. Uitgave van brieven; *c*. Historische critiek. Leid. 1844. 8o.

465. **Groot, H. de.** Verantwoordingh van de Wettelijke Regiering van Hollandt ende West-Vrieslandt, midtsgaders eenigher nabuyrighe Provincien, sulks die was voor de veranderingh gevallen in den jare 1618.... Met wederleggingh van de Procedure ende Sententien jegens denselven de Groot ende anderen ghehouden ende ghewesen. Accordeert met het Latijnsch, gedruckt tot Parijs, met Privilegie van den Coningh, 1622. 4o.

466. **Hall, M. C. v.** Hendrick, graaf van Brederode, medegrondlegger der Nederlandsche Vrijheid, verdedigd. Met platen. Amst. 1844. 8o.

466*a*. ——————— Hendrick, graaf van Brederode, medegrondlegger der Nederlandsche Vrijheid, verdedigd. Wederwoord aan Mr. G. Groen van Prinsterer. Amst. 1845. 8o.

467. **Hezenmans, J. C. A.** Het gezantschap der Staten van Brabant aan Koning Philips II, in 1572. (Handel v. h. *Prov. Gen. v. Kunsten en Wetensch.* in Noordbrabant 1879). 's Bosch. 1879 8o.

468. **Hoeven, Abr. des Amorie v. d.** Rede bij de plechtige onthulling van het standbeeld van Prins Willem den Eersten, op den 17en Nov. 1845, te 's Gravenhage. Leeuw. 1845. 8o.

469. **Horst, J. J. v. d.** Het Huwelijk van Willem van Oranje met Anna van Saxen historiesch-kritiesch onderzocht. Amst. 1851. 8o.

Bij dit nummer zijn gevoegd;

Het Huwelijk van Willem van Oranje met Anna van Saxen, door J. J. v. d. Horst. (Overgen. uit den *Alg. Konst- en Letterbode*, 1851, en geteekend V (v. Vloten?). — Antikriek. De brochure van den heer J. J. v. d. Horst. Aan V. te L. door J. A. ALBERDINGK THYM. Amst. 1851. 8o. —

De Geschiedenis onzes Vaderlands. Openbare Brief aan den Heere J. J. v. d. Horst, door J. A. Alberdingk Thym. Overgen. uit den *Alg. Konst- en Letterbode*, 1853, en geteekend V. 8o.

470. **Hultman, C. G.** De Principe Tyranno, sive de Justitia Edicti Ordinum Foederati Belgii Philippum II. Hisp. Regem imperio summoventium. Lugd. Bat. (Diss. 9). 1772 4o.

470*a*. ——————— Geschied en staatkundig onderzoek over den tijd wanneer Philips II, Koning van Spanje, opgehouden heeft Heer der Vereenigde Nederlanden te zijn. Arnh. 1781. 8o.

471. Interrogatoires du comte d'Egmont, publiés d'après les documents qui se trouvent à la bibliothèque royale de La Haye par DE REIFFENBERG. Brux. 1843. In-4o.

472. **Jolles, J. A.** Disp. hist.-lit. de varia libertatis sacrorum in patria nostra conditione a motis primum ea de re controversiis usque ad Guilielmi Arausiaci mortem. Amst. 1837. 8o. (Diss. 91).

473. **Knobelsdorff, F. G. A. v.** Disp. histor.-jur.-pol. continens Ordinum generalium totius Belgii historiam ab obitu Requesentii usque ad expugnatam Antverpiam. 1576—1584. Lugd. Bat. 1835 8o. (Diss. 76).

474. Les cruels et horribles tormens de Balthazar Gerard, Bourguignon, vrai Martyr, souffertz en l'exécution de sa glorieuse et mémorable mort, pour avoir tué Guillaume de Nassau, prince d'Orenge, ennemy de son Roy et de l'Eglise Catholique. Mis en François d'un discours latin envoyé de la ville de Delft, au comté de Hollande. A Paris. 1584. Réimpression. Gand et Paris. 1856. In-8o.

475. **Marcus, J.** Sententien en indagingen van den Hertog van Alba, uitgesproken en geslagen in zijnen Bloedtraedt: Mitsgaders die van bijzondere steden tegen versch. zo Edellieden als voorname Burgers en Inwoonders van Hollandt, Zeelandt en andere provincien van 1567—1572.

Mitsg. een Aenhangsel van authentieke stukken. Amst. 1735. 8o.

476. **Meursius, J.** Gulielmus Auriacus, sive de rebus toto Belgio tum ab eo, quam ejus tempore, gestis, ad excessum Ludovici Requesensii. Ams . 1638. fol.

477. ——————— Ferdinandus Albanus, sive de rebus ejus in Belgio per Sexennium gestis, libri IV In quibus Belli Belgici Principium. Additur De Induciis, liber singularis, in quo ejusdem belli finis. Amst. 1638. fol.

Gebonden bij het vorig nummer. Vooraf gaat van denzelfden schrijver: *Historiae Danicae sive de regibus Daniae qui familiam Oldenburgicam praecessere.* Amst. 1638 fol.

478. Nassouser Heldens Pronk-Toonneel, opgetooydt en volcierdt met de Keurlijkste Helden van Nassau en Oranje, vervaatende dierzelver doorl. Huyzen, haar Opkomst en Voortgang, dog voornamentlijk zoo veel aangaat de onvergelijkkelijke daaden dier Helden in het herstellen en beschermen der Vereenigde Provincyen haar Vryheydt; gestoffeerd met kop. Plaaten. Amst. 1663. 8o.

479. **(Orlers.)** La généalogie des illustres comtes de Nassau avec la description de toutes les victoires lesquelles Dieu a octroyées aux Nobles, Hauts et Puissants Seigneurs: Messeigneurs les Etats des Provinces-Unies des Païs-Bas, sous la conduite de son Exc. le Prince Maurice de Nassau. 2e édit. Amst. 1624. In-fol.

480. **Pise, J. de la.** Tableau de l'histoire des Princes et Principauté d'Orange. Divisé en quatre parties selon les quatre Races qui y ont régné souverainement depuis l'an 793, commençant à Guillaume au Cornet, Premier Prince d'Orange, jusques à Frédérich Henry de Nassau à présent régnant. Illustré de ses généalogies et enrichi de plusieurs belles Antiquités. La Haye. 1639. In-fol.

481. Relations politiques des Pays-Bas et de l'Angleterre sous le règne de Philipe II, publiées par Kervyn de Lettenhove. Brux. 1882—83. T. I—III. In 4o. (A. 457).

482. **Scheltema**, **P.** Hendrik van Brederode te Amsterdam in 1567. Geschiedkundig overzicht uit echte bronnen geput en met authentieke bewijzen gestaafd. Amst. 1846. 8o.

483. (**Schuller**, **L.**) Verzamelde berigten omtrent de Krygsbevelhebbers bij Nieuwpoort. 2 July 1600. Utr. 1836. 8o.

484. **Spranckhuysen**, **D.** Des Jaers 1629 roepende Stemme tot de Vereenigde Nederlanden, De selve lieffelyk opweckende om Blyde te zyn, enz. Franck. 1653. 12o.

485. **Stevin**, **S.** Materiae politicae. Burgherlicke stoffen. Vervangende Ghedachtenissen der Oeffeninghen des Doorl. Prince Maurits van Orangie, etc. Leyd. Z. j. 4o.

486. Summier Verhael van de seer heerlycke en Triomphante Victorie, die Godt de Heere Almachtig verleend heeft aan Zyne Princelycke Excellentie Mauritz van Nassau, inde Bataille geschiet tusschen Oostende en Nieupoort by Wilckens Kercke, den 2 July Anno 1600. Met de Missive van credentie van de Edele Heeren Staten Generael aen de Heeren Staten van Zeelandt. Middelb. 1600. 12o.

487. **Tadama**, **R. W.** Willem Graaf van den Berg en zijne tijdgenooten. Eene bijdrage tot de geschiedenis van den tachtigjarigen oorlog, uit oorspronkelijke en grootendeels onbekende stukken zamengesteld. Zutph. 1846. 8o.

488. **Vervou**, **F. v.** Enige aanteekeningen van 't gepasseerde in de vergadering van de Staten Generael, anno 1616—1620. Uitg. door het *Friesch Genootsch. v. Gesch.-Oudh. en Taalkunde.* Leeuw. 1874 8o. (A. 305).

489. **Wap**, **J.** Het gezantschap van den Sultan van Achin aan Prins Maurits van Nassau en de Oud-Nederlandsche Republiek. 1602. Rott. z. j. 8o.

490. **Water**, **J. W. te.** Historie van het verbond en de smeekschriften der Nederlandsche Edelen, ter verkrijging van vrijheid in den godsdienst en burgerstaat, in de jaren 1565—1567. Middelb. 1776—96. 4 dln. 8o.

491. **Barlaeus**, **C.** Epinicium in Vesaliam captam, Auspiciis

Potestiss.m Ordinum et Illustr.mi Principis Auriaci, duce facti, fortissimo Heroe Otthone Gentio, Domino van Dyden, Emmerici Gubernatore. 19 Mens. Augusti 1629. Lugd. Bat. 1629. fol.

492. Eenige Consideratien op de inneminge van Wesel. Ps. IX. 16. 17. De Heydenen syn versoncken in der kuylen die sy toegerichtet hadden, enz. 's Gravenh. 1629. fol.

493. **Veen**, **J. v.** Oli Podrigo. Mengel-Moes Gedicht, soo vande Veluw, als de Loflycke Veroveringhe der Stadt Wesel. Z. j. en pl. fol.

---

494. **Clifford**, **G.** De Foedere Hollandorum et Zelandorum facto anno 1576. Lugd. Bat. 1780. 4o. (Diss. 12).

495. **Juste**, **Th.** La Pacification de Gand et le sac d'Anvers. 1576. Brux. 1876. In-8o.

496. **Jonge**, **J. C. de.** De Unie van Brussel des jaars 1577. 's Gravenh. 1825. 8o.

497. ———————— Bijvoegselen en verbeteringen op de Unie van Brussel des jaars 1577. Delft. 1827. 8o.

498. De *Unie van Utrecht*, met de Fac-similees der Handteekeningen. Haarlem J. Enschedé en Zoonen, 1778. fol.

Dit werk bevat de provinsioneele Tractaten, de Ampliatie van het 15e artikel, de accessiën en de acte van Submissie van 13 Juli 1579, in den druk nauwkeurig overeenkomende met de origineelen, niet alleen ten aanzien van den tekst en inhoud, maar ook met deszelfs formaat, getal van bladen, regels en woorden, met de juiste spelling, de verkortingen, sublineatiën, renvooïjen en traceeringen, mitsgaders de teekenen, omhalingen, enz. en in het bijzonder de geheel gelijkende afteekekeningen van de karakters en handteekeningen der onderteenaars. Gedrukt met de oude letters, welke Aelbert Hendricxz, te Delft, in 1578 gebruikt heeft, en destijds voor de fraaisten in Nederland werden gehouden, waarvan de matrijzen (op welke de letters gegoten zijn) in de lettergieterij van de heeren Enschedé en Zoon, te Haarlem, als eerstelingen der uitgevonden boekdrukkunst nog bewaard worden.

499. **Duval, J. J. Th.** Diss. hist.-pol.-dipl. de vera mente Foederis Trajectini circa gubernatores Hollandiae et Zeelandiae. Lugd. Bat. 1789. 4o. (Diss. 12).

500. **Paulus, P.** Verklaring der Unie van Utrecht. Vooraf gaat de vertaling van 't latijnsche werk van N. Bondt, bestaande (behalve de Opdragt en Voorrede) in de verklaring der inleiding, en van 't eerste, tweede en derde artikel der Unie van Utrecht. Utr. 1775. 4 dln. 8o.

501. **Kemps F. A. v. d.** Aanmerkingen over de verklaring der Unie van Utrecht door Pieter Paulus. Leyd. 1781. 8o. (Gebonden bij het voorgaand nummer.)

502. **Spiegel, L. P. v d.** Ontwerpen van de Unie van Utrecht, benevens een lijst van ongedrukte stukken tot de Historie van dezelve Unie betrekkelijk. Goes. 1778. 8o.

503. ———————— Bundel van onuitgegeven stukken dienende ter opheldering der Vaderlandsche Historie en Regeeringsvorm, en voornaamelijk der Historie van de Unie van Utrecht. Goes. 1780. 8o. (Gebonden bij het voorgaand nummer).

504. (**Aitzema, L. v.**) Verhael van de Nederlandsche Vreede Handeling. 's Gravenh. 1650 4o.

505. ———————— Hetzelfde werk, op nieuws gecorrigeert en met eenige stucken vermeerdert. Amst. 1653. 4o.

506. **Mémoires** et négociations secrètes de la cour de France, touchant la paix de Munster. Amst. 1710. 4 vol. In-8o.

3. Tot het einde der Bataafsche Republiek.

507. **Aitzema, L. v.** Historie of Verhael van Saken van Staet en Oorlogh in, ende omtrent de Vereenigde Nederlanden, beginnende met den jaere 1626 en eyndigende met het begin van 't jaer 1669. 's Gravenh. 1657—71. 14 dln. 4o.

508. ———————— Saken van Staet en Oorlogh in, ende omtrent de Vereenigde Nederlanden, beginnende met het

jaer 1621 en eyndigende met het begin van 1669. 's Gravenh. 1669—72. 6 dln. fol.

509. **Bosch, L. v. d.** Tooneel des Oorlogs opgerecht in de Vereenigde Nederlanden, door de Wapenen van de Koningen van Vrankrijk en Engeland, Keulsche en Munstersche Bisschoppen tegen de Staten der Vereenigde Nederlanden en hare Geallieerden. Nevens de aanmerkwaardigste Saken, door de geheele Werelt en voornamelijk in Europa voorgevallen sedert het jaar 1669, alwaar de Historie van L. v. Aitzema eyndigt, tot den tegenwoordigen tyd. Amst. 1675. 4o.

510. **Sylvius, D.** (L. v. d. Bosch). Historien onses tyds, behelzende Zaken van Staat en Oorlogh voorgevallen in, en omtrent de Vereenigde Nederlanden en door geheel Europa, mitsgaders in meest alle de andere deelen des Werelds, beginnende met het jaar 1669, daar het den heer L. v. Aitzema gelaten heeft en eyndigende na het jaar 1679. Amst. 1685—99. 4 dln. fol.

511. **Basnage, J.** Annales des Provincies-Unies, depuis les négociations pour la Paix de Munster jusqu'à la Paix de Nimègue (1648—78). La Haye. 1719—26. 2 tom. 4 vol. In-fol.

512. **Costerus, B.** Historisch verhaal, ofte eene deductie van zaaken, raakende het formeren van de Republique van Holland ende West-Vriesland, en de veranderinge in de Regeringe, met den gevolge van dien, sedert den jaare 1572. 2de druk. Leyd. 1736. 4o.

513. ——————— Hetzelfde werk. 3de druk. Leyd. 1737. 4o.

514. **H. J. Z. C.** Nasporing van Hollands Heil en Rampen of Schets van 't beloop dezes Lands, sedert het begin der Spaensche Troubelen tot op het jaer 1672, waerop tot een vervolg dient het grondig bericht van 's Lands ongevallen in den jare 1672. Rott. 1745. 8o.

515. **Sypesteijn, J. W. v.** Geschiedkundige bijdragen. 's Gravenh. 1864—65. 3 Afl. 8o.

Afl. I. Willem Frederik, Prins van Nassau en Johan de Witt. Eene bijdrage tot de geschiedenis van de eerste stadhouderlooze

regering, gedurende de jaren 1650—64. Uit onuitgeg. stukken bewerkt.

Afl. II. 1. De geheime handelingen van den raadpensionaris de Witt en de gezanten van Beverningk en Nieuwpoort met Cromwell, betreffende de uitsluiting van de Prinsen van Oranje uit het bewind, in de jaren 1653 en 1654.

2. De tegenwoordigheid van den admiraal Cornelis Tromp bij den moord aan de gebroeders de Witt gepleegd, den 20 Aug. 1672.

3. Laatste togt van den admiraal Michiel Adriaansz. de Ruyter, naar de Middellandsche Zee. 1675—76. Uit onuitgeg. stukken bewerkt.

Afl. III. Eenige gebeurtenissen gedurende het leven van Prins Hendrik Casimir II van Nassau (1664—96). Uit onuitgeg. stukken toegelicht.

516. **Wicquefort, A. de**. L'histoire des Provinces-Unies des Pais-Bas, depuis le parfait établissement de cet état par la paix de Munster. Publiée au nom de la Société d'Histoire à Utrecht par M. L. Ed. Lenting et C. A. Chais van Buren. Amst. 1861—74. 4 vol. In-8o. (A. 283).

517. Brieven geschreven ende gewisselt tusschen den heer Johan de Witt, Raeds-pensionnaris en Groot-segelbewaerder van Hollandt en West-Vrieslandt ende de gevolmachtigden van den staedt der Vereenighde Nederlanden, beginnende met den jare 1652 tot het jaar 1669 incluys. 's Gravenh. 1723—25. 6 dln. 4o.

518. Volkomen register op de ses deelen der brieven des Raeds-Pensionaris Johan de Witt. 's Gravenh. 1727. 4o.

519. Historisch verhael en Politique Bedenckingen aangaende de Bestieringe van Staet- en Oorloghssaken, voorgevallen onder de Bedieningen van de Heeren Cornelis en Johan de Witt, beginnende Ao. 1653 en eyndigende in het jaer 1672 met hunne Doot. Amst. 1677. 8o.

520. Resolutiën der Heeren Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt van Consideratie ende oock voor de toekomende tijden dienende, genomen zedert den aan-

vangh der bedieninge van den heer Johan de Witt, beg. met den 2 Aug. 1653 ende eyndigende met den 19 Dec. 1668. Utr. 1706. 4o.

521. Secrete resolutiën van de Edele Groot Mogende Heeren Staten van Hollandt en West-Vrieslandt genomen zedert den aanvangh der bedieninge van den heer Johan de Witt, enz. Utr. 1717. 2 dln. 4o.

522. Staetsstukken uit de pen van Mr. Johan de Witt, in leven Raedpensionaris van Holland. Dordr. 1794. 8o.

523. (**Siegenbeek**). Het Bestuur van den raadspensionaris Jan de Witt. Leyd. 1832. 8o.

524. Verzameling van geschriften voor en tegen Johan de Witt,

Het Karakter van den Raad-Pens. Jan de Witt en zijne Factie beschreeven door den graaf d'Estrades, om te dienen tot ophelderinge der Vaderlandsche historie, voor de jaaren 1663—72. 3de druk 's Gravenh. 1757. 8o.

Het waare Karakter van den Raad-Pens. de Witt en der Loevesteinse Factie, ontworpen uit onwraakbaare Bewijzen, ter zuiveringe der Vaderlandse Historie door d'Hr. La Fargue. 's Gravenh. 1757. 8o.

Het egt en waar Karakter van den Heere Raadsp. Joh. de Witt, getrokken uit de Brieven van den Graave d'Estrades en andere Schriften en overgesteld tegen het Valsch en wanschaapen Karakter onlangs in 't licht gegeven. Amst. 1757. 8o.

De zucht van den Heere Raadsp. Joh. de Witt tot zijn Vaderlant en deszelfs Vrijheid ter gelegenheid van twee Boekjes over 's Mans Karakter in 't licht gezonden, uit zijne daaden naagespoort. Leyd. 1757. 8o.

Het Oordeel over den Heere Raadpens. Johan de Witt, zo als het in het werkje *de Zugt van den Heere Raadspens.* enz. vervat is. Leyd. 1757. 8o.

De Triumf van den Raad-Pens. de Witt en der Hollanderen over hunne snoode Lasteraaren, de vreemde Ruiters van Heers- en Baatzugt. Met het mandement van Apollo ter uiterste beschaaming der Eerrooveren, door d'Hr. la Fargue. 's Hage 1757. 8o.

ntentie van het Publyk in het thans zweevende verschil over

het Karakter van den heere Johan de Witt. 2de druk. Dordr. 1757. 8o.

Het laeste Olysel voor de zo-genaamde Egte, Waare, Valse en Wanschapene Karakters van den Raad-Pens. Johan de Witt, met alle zijne Geestelooze, Zieltoogende, Uitgemergelde en Ontzenuwde Factien, door een Oprecht Vaderlander. 's Gravenh. 1757. 8o.

Brief gericht aan den Onderzoeker van *de Zugt van den heere J. de Witt*, tot enz. 's Gravenh. 1757. 8o.

Twede Brief aan Mevrouw, waarin het waare Karakter van de Witt, benevens dat van Oldenbarneveld, met onweederspreeklyke Preuven nader opgehelderd en de Zugtschryver stiptelyk onderzogt word, door d'Hr. la Fargue. 's Gravenh. 1757. 8o.

Zeedige Beproeving van de voorgestelde Karakters van den Raad-Pens. Johan de Wit. 3de druk. 's Gravenh. 1757. 8o.

Vrymoedige Aanmerkingen over de *Zeedige Beproeving* van de voorgestelde Karakters, enz. Amst. 1757. 8o.

Gepast Antwoord op de vrymoedige aanmerkingen over de *Zeedige beproeving* enz. Nevens eenige vrymoedige bedenkingen over de geschriften voor en tegen uitgekomen. Utr. 1757. 8o.

Lofbazuyn gevlogten om het hoofd van den Hooggeb., wydberoemden heer en meester, den doorl. Samensteller van het nooitvolprezen Boek, met regt genaamd *Zedige beproeving* van de voorgestelde Karakters van Jan de Wit. Z. pl. en j. 8o.

Maarten van Roshems tweede Lof-Bazuyn gevlogten om het hoofd der beroemde Heeren C. L., schrijver van het *Gepaste Antwoord*, en A. v. K., schrijver van de *Zugt* en het *Oordeel over den Raadsp. J. de Witt.* Met aantekeningen van verscheiden Geleerden. Z. pl. 1757. 8o.

Voorloper van een volgend onpartydig onderzoek der zogenaamde *Zedige beproeving*, enz. dienende dit geschrift om den Beproever zijn masker van Zedigheid te doen ontvallen en hem in zijne vuilaartige Handelwyze, en schandelyke Valschheid ten toon te stellen. Z. pl. 1757. 8o,

Colloquium de scriptis et scriptoribus memoriam Jani Wittii hodie intempestive refricantibus. Lugd. Bat. 1757. 8o.

Hetzelfde werk vertaald. Leid. 1757. 8o.

Ad Manes violatos Jani Wittii, Libertatis Batavae Vindicis quondam ac Victimae, door Philalethes Batavus. Z. pl. en j. 8o.

Aan de geschonden Gedagtenisse van Joan de Witt, enz. Z. pl. en j. 8o.

Aan de gehoonde Gedachtenisse van Joan de Witt, enz. Z. pl. en j. 8o.

Op het Lasterschrift genaamt *Aan de geschonden gedachtenissen* van Joan de Witt, enz. Benevens twee Schimpdichten op hetzelve. Amst. 1757. 8o.

De Schim van Joan van Oldenbarneveld aan Philalethes Batavus, verdediger der Rampzalige gedagtenisse van Joan de Witt, door C. Boëtius. Z. pl. en j 8o.

Sententie gepronunciëerd ende geëxecuteerd op ende jegens Japik Toovenaar, alias J. T. op Zaturdag 2 July 1757. Z. pl. en j. 8o.

Een Voorstander van Joan van Oldenbarneveld aan C. C. Boëtius. Z. pl. en j. 8o.

Philomusi onomasticis Elegia ad Mopsum, Poetastrum laureatum, carminificem, semilatino barbarum, auctorem puerilis neniae, quam inscripsit: Ad Manes J. Wittii, etc. curante censorio Pasquino, Glaucopoli. 1757. 8o.

De colloquio Amstelaedamensi et amicae ejus responsiones duae. In 't Latyn en Duitsch. Z. pl. 1757. 8o.

Philalethes Batavus gewroken door deszelfs leerling Pamphilus Cratinides. Amst. 1757. 8o.

Twee Klink-dichten op de verschillen van dezen tyd, aan alle wrevelige geesten, twistzayers en lasteraars. Z. pl en j. 8o.

Geessel der hedendaagsche paskwillanten. Blyspel door het Kunstgenootschap: *Feras, quae tua culpa pateris.* Z. pl. 1757. 8o.

De welgegronde, rechtvaardige en wettige klachte der zegepralende Leeuwendaalsche Maagd. 2de druk Z. pl. en j. 8o.

De Witten-Oorlog. Zynde een getrouw verhaal van 't geen een Amsterdams Heer onlangs op zyn Haagse Reize nopens het Karakter van den Raad-Pens. de Wit aldaar is weedervaaren. 's Gravenh. 1757. 8o.

Het Edel Wit van den heere Mr. Johan de Wit, vertoond in een brief van een Amsteldammer aan den schrijver van den Witten-Oorlog. Amst. 1757. 8o.

Vrye gevoelens vervat in een zaaklyk antwoord van een schrijver van den Witten-Oorlog aan dien van het Edel Wit van den heere Mr. J. de Wit. 's Gravenh. 1757. 8o.

Carmen olim ab Horatio scriptum in Cassium Severum, nunc

repetitum in Auctorem duorum Libellorum Belgice scriptorum sub titulis, *Zedige beproeving* en *Gepast antwoord*, etc. auctore Roderico Wittrophilo Flagellifero. Brutopoli, ad Aram Libertatis. 1757. 8o.

Brief van Phileleutherus Glaucomastix aan den gepriviligeerden Haagschen Karakter-drukker Pieter van Os. Oud-Batenburg. 1757. 8o.

Brief van Vindex Patriae aan het Vryheid-minnend Publyk, gehoond door Phileleutherus Glaucomastix, gewaand secretaris van het Publyk, Pasquil-Schryver, honende Groot en Klein in zyne schotschriften, genaemd *Sententie van het Publyk* en *Brief aan Pieter van Os*, stoutelyk in twyfel durvende trekken de wettige Authoriteit der Doorlugtige Heeren Stadhouders, in den Staat, eertyts verdeedigt door Mr. Hugo de Groot. Utr. 1757. 8o.

De Pace Reipublicae et Unione servanda Paraenesis ad Belgas. Traj. Rh. S. a. 8o.

Opwekking aan de Nederlanders tot het bewaaren van Vrede en Eenigheid in 't Gemeenebest. Utr. 1757. 8o.

Epicrisis of Oordeel der Onzydigheid en vaderlandminnende Eendracht over de veelvuldige twistschriften en schrijveren, zoo voor als tegen den Heere Raedp. Joan de Wit. In Bato's Erf. 1758. 8o.

De Verleider Epicrisis ge-epicriseerd. 's Gravenh. 1757. 8o.

525. **A(itzema), L. v.** Herstelde Leeuw, of Discours over 't gepasseerde in de Vereenighde Nederlanden in 't jaer 1650 ende 1651. 's Gravenh. 1652. 4o.

526. **Vaillant, R. L. F. A.** Diss. hist.-pol. inaug. de partibus a Republica Batava in mari Baltico ab anno 1655 usque ad annum 1660 actis. Hag. Com. 1841. 8o. (Diss. 108).

527. Campagne de Hollande, en 1672, sous les ordres de Mr. le duc de Luxembourg. La Haye. 1759. In-fol.

528. **H. J. S.** Het Nederlants Schoutoneel, waer in kortelyk vertoont wordt 't begin en voortgangh des Oorlogs, die de Koningen van Vrankryk en Engelant, mitsgaders de Bisschoppen van Munster en Keulen, tegen de Vereenigde Nederlanden nevens hare Bontgenoten hebben

gevoert, beginnende met het jaer 1672 en eyndigende met het gesantschap van Hare Ho. Mo. de Heeren Staten, door de Heer van Beverningh aan de Koningh van Vrankryk gedaen den 1 Juny 1678. Alles met Staetkundige aenmerkingen en Historische vergelykingen versien. Amst. 1678. 8o.

528*a*. **Sypesteyn, J. W. v.** en **J. P. de Bordes.** De verdediging van Nederland in 1672 en 1673. Bijdragen tot de Staats- en Krijgsgeschiedenis van het Vaderland. Voor een groot deel uit onuitgeg. stukk. zamengesteld. 's Gravenh. 1850. 2 dln. In één band. 8o.

529. **Knoop, W. J.** La République des Provinces-Unies en 1672 et 1673. Etude militaire. Traduct.-fr. par P. G. Booms. Bois-le-D. 1854. In-8o.

530. Kort en Bondigh verhaal van 't geene in den Oorlogh tusschen den Koningh van Engelant, etc. de H: M: Heeren Staten der Vrije Vereenigde Nederlanden, en den Bisschop van Munster is voorgevallen. Beginnende in den jare 1664 en eyndigende met het sluyten van de Vrede tot Breda, in 't jaar 1667. Met verscheyde kopere Figuren verciert. Amst. 1667. 4o.

531. Nederlands Verquikking of d'Ontwaekte Leeuw, waer Mercurius tyding brengt van al hetgene in de Vereenigde Nederlanden is voorgevallen op de ses eerste Maenden des jaers 1673. Amst. 1673. 4o. (Gebonden bij 532).

532. D'Ontroerde Leeuw: behelzende een Historisch Relaes van de merkweerdigste geschiedenissen van tyt tot tyd voorgevallen sint de beginselen van dezen Oorlog tot nu toe. Amst. 1672. 4o.

533. ——————————— Tweede deel. Vervolgende de voornaamste Voorvallen deses tyts sint den 1 Dec. 1672 tot den 1 April deses jaars 1673. Amst. 1673. 4o. (Gebonden bij het vorig nummer.)

534. Verhael van het voornaemst voorgevallen aen den Rhyn bysonderlyck in, voor en omtrent Orsoy, Rhynberck, Weesel, Burick, Rees en Emmeryck. Naeukeurigh

opgesocht en beschreeven van een oogh en oorgetuyg van het principaelste deszelfs, na de oprechte waerheydt. Amst. 1672. 4o. (Gebonden bij 532).

Bij dit werk zijn gevoegd:

Namen van de Officieren by haer E. G. M. aengestelt op den 12 en 16 April 1672. 's Gravenh. 1672. 4o.

Notitie van de scheeps-vloot, der Franze Schepen om in desen toekomenden Somer daer mede te ageren. Dord. 1672. 4o.

Brief uit 's Lants Vloot aen haer Ed. Gr. Mog. de Heeren Staten, etc. Z. pl. en j. 4o.

Copie van een brief uit 's Landts Vloot. Rott. 1672. 4o.

Goed nieuws uit 's Landts Vloot van den 7 en 8 Juny 1672. Rott. 1672. 8o.

Kort Begrijp van de Tydinge, die tot noch toe uyt 's Landts Vloot bekendt is. Rott. 1672. fol.

Missive geschreven uit Nimwegen rakende hetgene gepasseert is gedurende het Belegh en Overgaen der voorsz. Stadt. Mitsgaders een Verhael van hetgene gepasseert is in of omtrent het Belegh van Knodsenburgh. Amst. 1672. 4o.

Waerachtigh Verhael van de Muytinatie en Onwilligheyt tot 'et vechten der Soldaten binnen de Ommer-Schans, voorgevallen den 12, 13, 14 Junii 1672. Amst. 1672. 4o.

Op d'Afbeelding van Barent van Galen, de Bisschop van Westphalen. Z. pl. en j. fol.

Oprecht Verhael van de Gedenkw. Saecken voorgevallen in de belegeringe van Groningen. Mitsgaders een kort verhael van het gepasseerde in Gelderland, Utrecht en Over-Yssel en 't schandelyck overgeven van derselver Steden en Fortressen. Gron. 1672. 4o.

Journaal ofte Daaglykse Aanteykeninge van 't gene omtrent de Belegering van Stadt Groningen gepasseert is, gehouden door *A. Eldercampius*. Amst. 1672. 4o.

Missive uit Groningen. Z. pl. en j. fol.

Op het verlaten van de stad Groeningen door Barent van Galen, Bisschop van Mnnster. Z. pl. en j. fol.

Grooningens Vreughde-Galm over 't opbreeken der Bisschoppelycke Leegers. Amst. z. j. fol.

Copye van Uytrecht. — Copye van een Brief geschreven uit Utrecht. — Messive van Uytrecht. — Verhael van de jammerlycke Handel en ellendige Huys-houdinge der Franschen

tegen d' Inwoners van de stadt Uytrecht en in de Gewesten daer omtrent. Z. j. en pl. 4o.

Waerachtigh verhael van de France Wreedtheyt binnen Woerden onder 't Belydt van den verrader Momba. Amst. 1672. fol.

Extract van een Brief uyt het Leger van Prins Maurits. Amst. 1672. fol.

Pertinent Verhael van het verlies der Francen in de laetste slagh by Woerden ende van den tegenwoordigen jammerlyken toestand tot Utrecht. Amst. (1672). fol.

Brandt-Brief ofte Missive geschreven uyt Steenwyck aan alle Grietenyen ende Dorpen in Frieslandt. Steenw. 1672. fol.

Waerachtigh Verhael van 't gepasseerde omtrent de verovering der stercke vestingh Coevorden. 's Gravenh. 1673. 4o.

Missiven geschreven uyt Groeningen noopende 't ver-overen van Coevorden. 's Gravenh. 1673. fol.

Autentyke Brief van S. Exc. Rabenhaupt aan S. V. G. Prins Maurits noopende het overgaan van Coevorden. Z. pl. en j. fol.

Marienbergh en Binchs door S. H. den heer Prince van Orangie ingenomen. Amst. 1672. 4o.

535 **Vreede, G. W.** Nederland en Cromwell. Utr. 1853. 8o.

536. **Foppens, A.** Mémoires secrets d'Adrien Foppens sur le gouvernement et les affaires des Pays-Bas, pendant les années 1680—1682. Publiés et annotés par L. Galesloot. Brux. 1877. In-8o.

536*a*. **Guiche, de.** Mémoires du comte de Guiche concernant les Provinces-Unies des Pais-Bas, et servant de supplément et de confirmation à ceux d'Aubery du Maurier et du Comte d'Estrades. Londres. 1743. In-8o.

537. Journaal van Constantyn Huygens, den zoon, gedurende de veldtochten der jaren 1673, 1675—78. (Handschrift van de *K. Akad. v. Wetensch.* te Amsterdam). Utr. 1881. 8o. (A. 279).

538. Verbaal van de ambassade van Aerssen, Joachimi en Burmania naar Engeland. 1625. Utr. 1867. 8o. (A. 279).

539. ———— van de ambassade van Gaspar van Vosbergen bij den Koning van Denemarken, den Neder-

Saxischen Kreits en den Koning van Zweden. 1625. Utr. 1867. 8o. (A. 279).

540. Verbaal van de buitengewone ambassade van Jacob van Wassenaar—Duivenvoorde, Arnout van Citters en Everard van Weede van Dykveld naar Engeland in 1685. Utr. 1863. 8o. (A. 279).

541. Brieven van Everard van Weede, Heer van Dykveld, aan de Staten van Utrecht. Eene bijdrage tot de kennis van den Spaanschen successie-oorlog. Medeged. door G. W. Vreede. (Overdruk). Utr. 1849. 8o.

---

542. Lettres du comte d'Arlington au chevalier Temple contenant une relation exacte des Traitez de l'Evêque de Munster, de Breda, d'Aix-la-Chapelle, et de la Triple Alliance, avec les Instructions données audit Chev. Temple. Utr. 1701—1705. 2 vol. In-8o.

543. Négociations de Monsieur le Comte d'Avaux en Hollande, depuis 1679 jusqu'en 1684. Paris. 1752. 6 vol. In-8o.

544. Negotiatiën van den Heer Graave d'Avaux, Ambassadeur van het Hof van Vrankryk by de Staten Generaal, of nagelaten Schriften van al het gebeurde, zoo geheim als openbaar, gedurende het verblyf van den genoemden Graaf, in 's-Gravenhagen, zynde geweest van 1679 tot 1688. Uit het Fransch vert. door P. le Clercq. Rotterd. 1754. 2 dln. In één band. 8o.

544*a*. Négociations de Monsieur le Comte d'Avaux, ambassadeur extraordinaire à la cour de Suède, pendant les années 1693, 1697, 1698, publiées pour la première fois d'après le manuscrit conservé à l'Arsenal à Paris, par J. A. Wijnne. (Uitgeg. door het *Historisch genootsch.* te Utrecht.) Utr. 1882. T. I-II. In-8o. (B. 279).

545. Actes et Mémoires des négociations de la paix de Nimègue. 3e édit. La Haye. 1697. 4 vol. In-8o.

546. **Disdier, de St.** Histoire des négociations de la paix de Nimègue. 4e édit. La Haye. 1697. In-8o.

547. Actes et Mémoires des négociations de la Paix de Ryswick. La Haye. 1699. 4 vol. In-8o.

548. **Du Mont.** Mémoires politiques pour servir à la parfaite intelligence de l'histoire de la paix de Ryswick. La Haye. 1699. 4 vol. In-8o.

549. Mémoires de Monsieur de Torcy, pour servir à l'histoire des négociations depuis le Traité de Ryswyck jusqu'à la Paix d'Utrecht. Londres. 1757. 3 vol. In-8o.

550. Lettres et Mémoires sur la conduite de la présente guerre et sur les négociations de paix jusqu'à la fin des Conférences de Geertruydenbergh. La Haye. 1711. In-8o.

551. Actes, Mémoires et autres pièces authentiques concernant la Paix d'Utrecht. Depuis l'année 1706 jusqu'à présent. Utr. 1712—15. 6 vol. In-8o.

552. Correspondance diplomatique et militaire du duc de Marlborough, du Grand-Pensionnaire Heinsius et du Trésorier-Général des Provinces-Unies, Jacques Hop, enrichie de plusieurs lettres du comte d'Avaux, de M. M. de Chamillart, de Torcy et d'autres hommes d'état, relatives aux négociations secrètes, entamées par la France après la bataille de Ramilies (1707—1707). Publiée d'après les M. S. originaux par G. G. VREEDE. Amst. 1850. In-8o.

553. **Chevalier, N.** Liste des noms et qualitez de leurs Excellences Messeigneurs les Plénipotentiaires, Envoyés et Ministres Publics, qui se trouvent au Congrès de la Paix Générale, à Utrecht. Avec leurs Armes, Livrées, etc. Utr. 1713. In-8o.

---

554. **Jonge, J. C. de.** Redevoering over de staatkunde hier te lande na den Utrechtschen Vrede. 's Gravenh. en Amst. 1841. 8o

555. **Heim, A. J. v. d.** Diss. hist.-pol. inaug. de Antonio Heinsio. Lugd. Bat. 1834. 8o. (Diss. 74).

556. Een oud geschrift opgegraven van onder de Assche van vergetenheid. Zijnde een geheim gesprek over de Interessen van Engeland en het schadelijke waarom (het) met Vrankryk niet heeft willen aanspannen. Nuttig in deze dagen te worden gelezen. Uit het Eng. vertaald. Lond. 1742. 4o.

557. Nederlands wondertooneel geopend in de jaren 1747 en 1748, vertonende eene korte en zakelyke aan een schakeling van alle de wonderlyke gebeurtenissen, welke de Vereenigde Provincien in de twee gemelde jaren zyn overgekomen. Leid. 1749. 2 dln. 8o.

558. Het Ontroerd Holland, of kort verhaal van de voornaamste onlusten, oproeren en oneenigheden die in de Vereenigde Nederlanden in voorige tyden en aller byzonderst in deze laatste jaren zyn voorgevallen. Harderw. 1750. 3 dln. 12o.

559. De Patriot, of politike bedenkingen over den staat der Vereenigde Nederlanden in 't jaar 1747. Amst. 1748. 8o.

Bij dit nummer zijn gebonden:

Brief aan den Patriot.

Brief aan den schryver van den zoogenaamden Patriot, waarin zeer duidelyk werd aangetoond de dringende noodzakelykheid, die er is om de meeste ampten en officien in deze provintie ten voordeele van het land te verkoopen. Middelb. z. j. 8o.

Billyke verdediging van het request der Rotterdamsche burgeren tot het openbaer verkoopen van ampten, alsmede tot aansporing der vrywillige gifte, ten voordeele van 's Lands geldkasse, tegen het 16de vertoog van den Patriot. Rott. 1747. 8o.

560. Plans und Journals von den Belagerungen des letzteren Krieges in Flandern. Strasb. 1750. o.

561. Relation de la campagne en Brabant et en Flandres. La Haye. 1747—61. 3 tomes. En un volume. In 8o.

562. Relation de la campagne en Brabant et en Flandres de l'an 1747. Avec les plans de la bataille de Lawfeld et de l'attaque de la ville de Berg-op-Zoom. La Haye. 1748. In-8o.

563. Réflexions sur les environs de Maestricht, ou Mémoires instructifs sur la campagne de 1747 et 1748. Paris. 1756. In-8o.

Bij dit nummer is gebonden:

Journal du siège de Bergen-op-Zoom, avec des réflexions militaires. Paris. 1756. In-8o.

---

564. Aan het volk van Nederland. Iets over den toestand van Nederland in 1781 door een uitgewekene. Ostende. 1781. 8o.

565. Beknopt verhaal van de zevenjarige Troeblen in de Vereenigde Nederlanden, voornamentlijk te Amsterdam, van 1780—87, onder de stadhouderlijke regeering van Prins Willem de Vijfde. Amst. 1790. 8o.

566. Beknopte historie der onlusten in de Nederlanden, sedert de onderhandelingen over de gewapende neutraliteit in 1780. Met platen. In Braband. 1790. 2 dln. In één band. 8o.

567. **Bernard, F.** De Batavier. Leyd. 1784—86. 4 dln. 8o.

568. De Beroerte in de Vereenigde Nederlanden, van den jare 1300 tot op onzen tijd. Amst 1787—89. 12 dln. 8o.

568*a*. **Davies, C. M.** Memorials and times of Peter Philip Juriaan Quint Ondaatje. Met eene inleiding van G. W. Vreede. Uitgeg. door het *Historisch Genootsch.* te Utrecht. Utr. 1870 8o. (A. 279).

569. (**Dérival de Gomicourt.**) Lettres hollandaises ou correspondance politique sur l'état présent de l'Europe, notamment de la République des Sept Provinces-Unies. Amst. 1779—80. 4 vol. In-8o.

570. Grondwettige Herstelling van Nederlands Staatswezen, zo voor het algemeen bondgenootschap als voor

het bestuur van elke bijzondere provincie. Amst. 1785—86. 2 dln. 8o.

570*a*. **Goens, R. M. v.** Eenige herinneringen uit mijn leven. Met een voorbericht en aanteekeningen van H. W. T. Tydeman. (Handelingen van het *Prov. Genootsch. v. Kunsten en Wetensch. in Noordbrabant*). 's Bosch. 1867. 8o.

571. **Jacobi, A. F. E.** Verward Nederland, of Geschiedenis der Vereenigde Nederlanden van 1780—87. Amst. 1792. 3 dln. 8o.

572. Janus. 1747—1787. Numerus I— numerus ultimus. Jan.—Aug. 1787. Z. pl. 4o.

Satiriek-politiek tijdschrift. — Achteraan: Het Testament van Janus en Nota.

573. **Mandrillon, J.** Gedenkschriften betrekkelijk de omwenteling der Vereenigde Nederlanden in 1787. Duink. 1792. 8o.

574. **(Milon C.)** Introduction à l'histoire des troubles des provinces-Unies depuis 1777 jusqu'en 1787. Traduite de l'anglais. Londr. 1788. In-8o.

575. Nederlandsche Jaarboeken, inhoudende een Verhaal van de merkwaerdigste geschiedenissen die voorgevallen zijn binnen den omtrek der Vereenigde Provincien, van 1747 tot 1765. Met register. Amst. en Leid. 1748—1765. 23 dln. 47 st. 8o.

576. ——————— (nieuwe) of Vervolg der merkweerdige geschiedenissen enz. van 1766 tot 1792. Leid. en Amst. 1766—92. 27 dln. 62 st. 8o.

577. Olympiade politique et militaire ou mémoires et observations sur les affaires de la République de Hollande en particulier et sur celles de l'Europe en général, pendant les quatre années 1784—87. S. l. 1788. In-8o.

578. **Scharp, J.** Aan mijne medeburgers ter gelegenheid van de tweede verjaaring der blijde omkeering van zaaken in het lieve vaderland. Rott. (1789). 8o.

579. **Tollius, H.** Staatkundige geschriften betreffende eenige gewigtige gebeurtenissen in de Vereenigde Nederlanden,

gedurende de jaren 1786, 1787 en vervolgens. 's Gravenh. 1814—16. 3 dln. 8o.

580. Lodewijk Ernst Hertog van Brunswijk. Echte bescheiden van het gedrag ten opzigte zijner aanzienlijke waardigheden als Veldmaarschalk, Voogd en Representant van Z. D. H. den Heere en Stadh. P. W. van Oranje. Amst. 1786. 8o.

580*a*. ———— Verzameling van vlugschriften, alle betrekking hebbende op den Hertog van Brunswijk, en verschenen van 1781—83.

De Hertog van Wolffenbuttel. Tooneelspel. Z. pl. en j. 8o.

De Mof meesterknecht of de Vader met zyne zeeven dochters. Tooneelspel in vyf bedryven door A. Contraduc. Gedrukt op Batavia by Willem Nederlander. 1781. 8o.

Vervolg van De Mof meesterknecht met zyn zeeven dochters, enz. Gedrukt als het vorige.

Tweede vervolg of Slot op het tooneelspel De Mof, enz.

Echte Tyding uyt het vorstlyk 's Gravenhaagen wegens het voorgevaliene in de zaak van den Hertog van Wolffenbuttel en de loflyke Regenten van Amsterdam, op de groote Vergadering gehouden in het laatst van Augustus; op welke vergadering de Hertog door bovengen. Regenten volkomen overtuigd is van eene nadeelige invloed in de netelige omstandigheden van het Land gehad te hebben. 's Hage. 1781. 8o.

Verloore Brief geaddresseerd aan zyn Doorluchtigheid de Hertog van Wolvenbuttel over zyn doorluchtige Memorie, den 21 Juny, 1781, by H. M. M. ingeleverd. Op den 26 Juny in het Haagsche Bosch gevonden. Rott. 1781. 8o.

De verlooren Brief te recht gebragt, of echte copy eener Missive geschreeven van een Heer uit 's Hage, aan een voornaam Heer te Amsterdam, over de op den 21 deezer overgeleverde Missive, enz. 's Hage. 1781. 8o.

De Waren Aart des Geschils tusschen de Regenten van Holland en den Hertog van Brunswyk opengelegt in een brief aan de Heeren van het Genootschap *Amore Veri*, door het Genootschap onder de Nederduytsche zinspreuk van *Ossentongenhaat* en opgedragen aan de Heer V. H. V. D. H. V. D. H. V. D. H. Zwol. 1781. 8o.

Een smaakelyk bereid sauszie in een vaderlandsche saus-

pan gekookt voor den Heere Hertog Louis van Brunswyk, om te gebruiken by twee groote karpers ieder van byna zestien Pond, die denzelve Hertog present zyn gezonden door den Hoogwelgeb. Heer Baron van Delen, Heere van Druten Z. pl. en j. 8o.

Lettre raisonnée à un Monsieur dans le Quartier des Sept Forets. En reponce de quelques questions intéressantes concernant l'Affaire de son Altesse Sérénissime le Duc de Brunswyk Wolfenbuttel. S. l. 1781. In-8o.

Jö Triumph! Gezongen door Louis, Hertog van Brunswyk Luxenburg, na het overgeven van het zoo berugte Advertissement in dato 31 October 1781. Z. pl. en j. 8o.

Het Jö Triumph van Louis, Hertog van Brunswyk Luxenburg, gecommentarieert, door Mr. Clystorinus Mathanasius, Advocaat en Apothecar. Z. pl. en j. 8o.

Luzifer in zyn biegtstoel, hoorende de biegt van den Hertog en veertien van zyn medevloekgenooten. Met het vonnis en condemnatie van Luzifer over dezelve. Z. pl. en j. 8o.

Zaamenspraak tusschen Ouwe Jan en Jonge Jan over het Declaratoir, dat Z. H. den 26st Febr. 1782 ter vergadering van Holland omtrent den Hertog van Brunswyk zoude gedaan hebben. Z. pl. en j. 8o.

Concept Request aan H. H. Mog. de Heeren Staaten Generaal der Vereenigde Nederlanden, voor Burgers, In- en Opgezeetenen van dezelve Landen ter verwijdering van den Hertog Louis van Brunswyk Wolvenbuttel, benevens Missive die met 't zelve in een simpel enveloppe zonder addres, geslooten was. Gevonden in een der voornaamste steeden van Holland. Te bekomen Rotterdam, enz. Z. j. 8o.

Het politiecque Goud-schaaltje, waarop de Memorie der Wel Ed. Gr. Achtb. Heeren Burgermeesters en Raaden der stad Amsterdam, en de Missive van den veldmaarschalk Hertog Louis van Brunswyk tegens elkander staatkundig en onpartijdig gewoogen worden. Amst. Z. j. 8o.

Notitie ofte Inventaris wegens het geheime Reis-Valies van den Heer Hertog van Brunswyk Wolffenbuttel. Z. pl. en j. 8o.

Brief van Constantinus Simplicius aan Justus Querilus. Z. pl. 1782. 8o.

Ongevraagde raad in een brief aan Z. D. H. den Heere Hertog van Brunswijk Wolfenbuttel door een onbeveinsde Nederlander, onder de zinspreuk: *Beeter in tijds dan te laat.* Z. pl. en j. 8o.

De Wassenaarsche Boer getransformeerd in een Vrolijke Staatkundige Toverlantaarn Scharmoes. Verhaalende zijn Dienst als Stal-Jongen bij den Hertog. Zijn zeeven Jarige Rijs na Oost-Indien. Zijn wederkomst in 't Vaderland, daar hij op een snaaksche trant aan Louwtje en Marretje, van Amstelveen, zijn Tooverlantaarn laat zien. Z. pl. en j. 8o.

Philip Prins van Wolvenstein. In vier boeken. Z. pl. en j. 8o.

Onderschepte Briev van Allard Gerard van Meurs, aen Z. D. H. L. v. Brunswijk Wolffenbuttel, te 's Bosch. Z. pl. en j. 4o.

Eclaircissemens importants concernant le complot de l'Enlèvement des Papiers de S. A. S. Mgr. le Duc de Brunswick. Aix-la-Chap. 1786. In-8o.

Kort Voorstel van hetgeene omtrent den overgang van Z. H. den Heere L. Hertog van Brunswijk, in den Dienst van de Republicq der Vereenigde Nederlanden en deszelfs Conservatie in den gemelden Dienst is voorgevallen, en vervolgens aanleiding heeft gegeven tot het passeeren van zekere acte, tusschen Z. H. den Heere Prince van Orange en Nassau, en gemelde Z. H. den Heere L. Hertog van Brunswijk op den 3 May 1766 aangegaan. Z. j. en pl. fol.

581. Missive en Memorie door Zijne Hoogheid den heere Prince van Orange en Nassau aan hunne Hoog. Mog. op den 7 Oct. in 1782 overgegeeven, houdende eene gedetailleerde opening van zijne gehouden directie als Admiraal-Generaal van de Unie. Z. pl. en j. 8o.

582. Vervolg van de missive en Memorie van Zijne Hoogh. den heere Prince van Orange en Nassau aan H.H. Mog. op den 7 Oct. 1782 overgegeeven, enz. Z. pl. en j. 8o.

583. Verzameling van stukken betrekkelijk de augmentatie der land- en zeemacht der Republicq. In Holland. 1782. 8o.

584. Beredeneerd bundeltje van echte en authentycke stukken rakende het gebeurde omtrent de steden Elburg en Hattem in 1786. Leyd. 1786. 8o.

585. Dag-journael van de merkwaerdigste gebeurtenissen bij het in Holland ingerichte Pruissische corps troepen, onder het hoog bevel van Zijne Doorl. Hoogh. den heere

Hertog van Brunswijck voorgevallen. 's Hage. No. 1—3. 8o.

586. **Pfau, Th. P. v.** Geschichte des Preussischen Feldzuges in der Provinz Holland im Jahr 1787. Mit Karten und Planen. Berl. 1790. 4o.

587. ————— Geschiedenis van den veldtogt der Pruissen in Holland, in 1787. Amst. 1792. 2 dln. 4o.

588. De Post van den Neder-Rhijn. Utr. 1781—83. 12 dln. 8o.

589. Grondig en volledig register over de ses eerste deelen van de Post van den Neder-Rhijn. Utr. 1786. 8o.

590. Bijlage tot de Post van den Neder-Rijn. Utr. 1783—86. 24 st. In 2 bdn. 8o.

591. Pleydoye in de zake van den Post van den Neder-Rijn. Utr. 1783. 8o.

592. **Hoen, P. 'T.** De nieuwe Post van den Neder-Rijn. 1796—98. Amst. 5 dln. 8o.

593. Pièces relatives aux empêchemens que S. A. R. Mad^me^ la Princesse d'Orange et de Nassau, née Princesse royale de Prusse, a éprouvés dans le voyage qu'elle devait faire, le 28 Juin 1787, de Nimègue à sa Maison-du-bois, près de La Haye. S. l. 1787. In-4o.

593*a*. Verzameling van stukken, alle betrekking hebbende op de gebeurtenissen van het jaar 1787 en verschenen van 1787—88.

Rapport ten betooge van de souverainiteit der H. H. Staten, over de stad, steden en Landen van Utrecht, ingebracht ter vergadering der Heeren Ord. gedeputeerden den 2 febr. 1787. Z. pl. en j. fol.

Brief van een Heer uit Vianen aan de vaderl. Societeit, inhoudende een echt verhaal van hetgeen om en bij Utrecht is voorgevallen 10 Mei 1787 door v. Hall. Z. j. en pl. fol.

Deductie voor H^ik^ Israël, Inspector en medelid van den Kerkenraad der gemeente, toegedaan de onveranderde Augsburgsche confessie te Leyden met eenige Bylaagen. Z. j. en pl. fol.

Verdediging van Mr. W. v. Hogendorp — tot wederlegging van eenige verregaende beschuldigingen in de tweede Deductie van Jr. O. Zwier van Haaren, hem ten laste gelegt. Rott. 1762. fol.

Biddagsbrief van de Staten van Holland en West Friesland op 14 Febr. 1788. Z. j. en pl. fol.

Order van Burgemeester en Regeerders van Amsterdam tot ontwapening van de stads schuttery. 19 Oct. 1787. Z. pl. en j. fol.

Missive van Z. H. den Prins van Oranje aan H. H. Colonellen van de Schuttery te Amsterdam tot herstelling van den Krygsraad aldaar, dd. 21 Dec. 1787. Z. pl. en j. fol.

Missive van Leden van de Vroedschap te Amsterdam aan de H. H. Staten. dd. 18 Mei 1787. Z. pl. en j. fol.

Aanteekening door de Raden in de Notulen van den Raad op 3 Mei gedaan insereeren, tegen de Resolutie van den 21 April. Z. pl. en j. fol.

Missive in dato 2 Mei 1787 van de Raden Huydecoper van Maarsseveen, J. Elias c. s. aan Heeren Burgemeesters en den Achtb. Raad op den 3 Mei toegezonden. Z. pl. en j. fol.

Aanteekening op den 16 April 1787 door de Raden in de Notulen van den Raad gedaan insereeren, tegen de Resolutie bij de meerderheid der presente leden op den 3en April genomen. Z. pl. en j. fol.

Missiven in dato 6 Mei 1787 door de Raaden Clifford c. s. aan de Ed. Achtb. Heeren Raaden in de vroedschap der stad Amsterdam den 7 Mei toegezonden. Z. pl. en j. fol.

Missive van de Raaden P. Clifford c. s. dd. 10 Mei 1787. Z. pl. en j. fol.

Missive door den Raad N. Geelvinck dd. 14 Mei 1787. Z. pl. en j. fol.

Oproeping van de Amsterdammers tot het opvatten der wapenen tegen de *Prince troepen*. Amst. 21 Sept. 1787. fol.

Noodwendig bericht van eenige commissarissen der opregte vaderlandsche Societeit, opgerigt binnen Amsterdam. Z. j. en pl. fol.

Nader declaratoir van den Prins van Oranje, tot herstelling van de oude en gevestigde constitutie. Nijm. 1787. fol.

Nadere berigten uit Harderwijk (No. 1) aangaande het plegen van baldadigheden aldaar. Z. pl. en j. fol.

Het gedrag in het tugthuis te Gouda, de vlugt uit hetzelve, de reis na Brabant, de bedryven aldaar en de wedergevangenneming van Pieter Brakel, voorheen Boomkweeker te Boskoop. Z. pl. en j. 4o.

Op den Professoraale Krygsman, Afbeelding met vers. Z. pl. en j. fol.

Op den Professoraale Krygsman, zyn geestelyk gewaad afgelegt hebbende. Afbeelding met vers. *Z.* pl. en j. fol.

De gebritste Majesteit gekroond tot Wezel wegens gehoonde taal tegen den Prins van Oranje. 1786. *Eene plaat.* Z. pl. en j. 4o.

Utrechtsche Staatscourier. Utr. 1787. 4o.

Extract uit een echten brief uit Utrecht, 30 Aug. 1787. Z. pl. en j. fol.

Placcaat van de Staten van Holland en Westvriesland tot het doen eener verpligte negotiatie tegen den 25 penning. 30 Sept. 1788. Z. pl. en j. 4o.

Declaratoir van Burgemeesteren en Raaden van Amsterdam. 3 Oct. 1887. Amst. 1787. fol.

Publicatie van wege den Prins van Oranje, houdende order op het stuk der Regeering der stad Amsterdam. 27 Nov. 1787. Amst. 1787. fol.

Publicatie van de Heeren van den Gerechte te Amsterdam. 11. Aug. 1788. fol.

Waarschouwing van de H. H. v. d. Gerechte te Amsterdam. Amst. 1787. fol.

Publicatie van de Heeren van den Gerechte der stad Amersfoort. Oct. 1787. Amersf. 1787. fol.

Onze vreugde en hartelijke beede ter gelegenheid der 40ste verjaaring van Z. D. H. Willem V, Prins van Oranje en Nassau. Amst. 1788. 4o.

594. Beschrijving van den veldtogt tegen de Franschen. Gedaan in den jaare 1792, onder bevel van den Hertog van Brunswijck. In brieven door een oog-getuigen zelven geschreven. Uit het Hoogd. vertaald. In Holland. 1793. 8o.

595. **Hoeufft, J. D.** Beschrijving van het gebeurde ten tijde van den inval der Franschen in ons land, benevens van de middelen van defensie aangewend door den Ridder J. H. v. Kinsbergen. Amst. 1794. 2 dln. 8o.

596. **Rendorp, J.** Memorien dienende tot opheldering van het gebeurde gedurende den laatsten Engelschen oorlog. Amst. 1792. 2 dln. 8o.

---

597. **Kluyt, A.** Historiae Federum Belgii Federati primae lineae. Lugd. Bat. 1790. 3 vol. 8o.

597*a*. ——— Historie der Hollandsche Staatsregering tot

aan het jaar 1795, of geschied- en staatkundig onderzoek, in welken zin de Staten van Holland, gedurende de republikeinsche regering, zijn geweest de wettige Souvereine Vertegenwoordigers van 't gansche volk van Holland, of der geheele natie. Met vele onuitgeg. bijlagen. Amst. 1802—05. 5 dln. 8o.

---

598. **Tets, J. G. H. v.** Diss. hist. jur. publ. continens historiam muneris Consiliarii Pensionarii Hollandiae. Lugd. Bat. 1836. 8o.

599. Het Nut der Stadhouderlijke regering, aangetoond bij gelegenheid der geboorte van Willem Frederik, Prince van Oranje en Nassau, Erf. stadhouder, enz. Z. pl. en j. 8o.

600. Katechismus van het Stadhouderschap der Prinsen en Vorsten uit het Doorlugtige Huis van Oranje en Nassauw, in de Republiek der Nederlanden. Rott. z. j. 8o.

601. Het Diploma tot de Erf-opvolging in het Stadhouderschap verleent aan Z. D. H. Glor. Ged. Willem Hendrik Friso, Prince van Oranje, enz. nader beschouwd: of Volledige staat der Besluiten, welke zo van wegens de Gewesten als van wegens de Steden zijn ingeleverd op 't subject van de toestemming in het Huwelijk van Mevrouw de Princesse Carolina, met den Heere Prince van Nassau-Weilburg. Leeuw. z. j. 8o.

602. **Mirabeau.** Aux Bataves sur le Stathouderat. S. l. 1786. In-8o. (Gebonden bij 604).

603. Schat van uitgelezene Traktaten aangaande het Stadhouderlijk gezag, als de bekwaamste vorm van Regering in deeze Vereenigde Nederlanden, door verscheidene Liefhebbers verzamelt en op nieuws uitgegeven. Amst., Leyd., enz. 1749—50. 8o.

604. **Wagenaar, J.** Historische verhandeling over de natuur, uitneemendheid en paalen der waardigheid van Stadhouder in de Vereenigde Provincien. Amst. 1787. 8o.

---

605. De Democraten. Amst. 1796—97. Dl. I. 4o.
606. Jaarboeken der Bataafsche Republiek. Amst. 1795—98. 13 dln. 8o.
607. Janus verrezen. 1787—1795. Numerus 1—numerus ultimus. Utr. 1793—98. 3 dln. 4o.
608. De Heer Janus Janus-Zoon. 1793—1801. No. 1—61. Leid. 8o.
609. **Kraijenhoff, C. R. T.** Geschiedkundige beschouwingen van den oorlog op het grondgebied der Bataafsche Republiek in 1799. Nijm. 1832. 8o.
610. Ophelderingen kunnende dienen tot de vaderlandsche historie. Zamengesteld door een *Beminnaar der Waarheid.* In Braband. 1794. 8o.
611. Quintessents wegens de voordragt van het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek, rakende de instandblijving der staatsregeling van het Bataafsche volk. In drie brieven. Amst. z. j. 8o.
612. **Rogge, C.** Tafereel van de geschiedenis der jongste omwenteling in de Vereenigde Nederlanden. Amst. 1796. Met kaart en pl. 8o.
613. ———— Geschiedenis der staatsregeling voor het Bataafsche volk. Amst. 1799. Met portr. en pl. 8o.
614. **Schimmelpenninck, G.** Rutger Jan Schimmelpenninck en eenige gebeurtenissen van zijnen tijd. 's Gravenh. en Amst. 1845. 2 dln. 8o.
615. De Staatsomwenteling van 1795 in haren aart, loop en gevolgen beschouwd. Leyd. 1801. 8o.
616. **Vitringa, C. L.** Gedenkschrift [1]). Arnh. 1857—64. 4 dln. 8o.
617. **Vreede, G. W.** Bijdragen tot de geschiedenis der omwenteling van 1795—98. Utr. 1847—51. 2 dln.
618. ———— Oranje en de Bataafsche Republiek in diplomatische betrekking tot Napoleon I. Utrecht 1859. 8o.
619. **Zillesen, C.** Wijsgeerig onderzoek wegens Neerlands

[1]) De drie laatste deelen zijn getiteld: *Staatkundige geschiedenis der Bataafsche Republiek.*

opkomst, bloei en welvaard, het daarop gevolgd verval, en wat de nog overgeblevene middelen van herstel zijn. Amst. 1796. 8o.

620. ——————— Geschiedenis der Vereenigde Nederlanden nevens de voornaamste gebeurtenissen in Europa, zedert, de oorlogsverklaring der Franschen aan Engeland en Willem V, tot de vestiging der een en onverdeelde Bataafsche Republiek, in 1798. Den Haag 1798—1802. 6 dln. 8o.

621. **Aa, C. v. d.** Geschiedenis van den jongst geëindigden oorlog tot op het sluiten van den vrede te Amiens, bijzonder met betrekking tot de Bataafsche Republiek. Amst. 1802—1808. 10 dln. 8o.

622. ——————— De zoogenaamde verdediging van Willem Paschen, aangaande zijn bedrijven ten jare 1799, als commissaris van de Milit. rechtbank, enz. Eene bijlage tot opheldering van het 8ste deel van de *Geschiedenis van den Oorlog*. Utr. 1807. 8o.

623. Articles convenus pour l'administration des 18000 hommes de troupes françaises employés en Batavie. (La Haye). 1803. In-8o.

624. **Bouwens, R. L.** Aan zijne committenten. Amst. 1797. 8o.

625. Brief van eenige leden van het gouvernement der Republiek van de Vereenigde Nederlanden aan de Ministers van Groot-Brittannien. Uit het oorspronkelijk Fransch vert. Den Haag (1801). 8o.

626. ———— van een lid van het Ministery van Groot-Brittannien in antwoord op den brief van eenige leden, enz. Naar het Fransch. Amst. 1801. 8o.

627. Conduite des chefs de la révolution hollandaise envers leur nation et envers le prince et la Maison d'Orange et de Nassau. Leips. 1797. In-8o.

628. Geschiedenis van den gewapenden inval der uitgeweeken Nederlanders in het departement van den Rhijn in 1799. Arnh. 1801. 8o.

629. (**Heusden, J. v.**) Aanmerkingen op het Geschrift, getiteld: De Godsdienst, afgezonderd van den Staat, enz. Opgedragen aan de aanst. Nationale Conventie der Nederlandsche Republiek. Briefswijze medegedeeld aan zijn Vriend door eene liefhebber van Vrijheid, Gelijkheid en Godsdienst. Dordr. 1795. 8o.

830. **Hospes, J. C.**, *Batavus.* Aan het Staats-bewind der Bataafsche Republiek over de proclamatie der ratificatie van de algemeene Vrede te Amiens gesloten. Den Haag. 1802. 8o.

631. **Jorissen, Th.** De Patriotten te Amsterdam in 1794. Amst. 1875. 8o.

632. Korte verklaaring en uitbreiding der Proclamatie van het Staatsbewind der Bataafsche Republiek, behelzende de uitschrijving van eenen algemeenen Dank- en Bededag, welke staat gehouden te worden op Woensdag den 7n Maart deezes jaars 1804 voor alle onderscheidene godsdienstige gezindheeden in Nederland. (Rotterd.) 1804. 8o.

633. **Tydeman, H. W.** De Aristocratie in de voormalige republiek. (Amst. 1848.) 8o.

633*a*. ———————— Over de voormalige staatspartijen in de Nederlandsche republiek. Leid. 1849. 8o.

634. Verantwoording van Pieter Vreede, lid van het voormalig Uitvoerend Bewind, aen de Bataefsche natie en aan haere vertegenwoordigers. Leyd. (1798). 8o.

635. **Vonck, L. C.** Geschiedenis der landing van het Engelsch-Russisch leger in 1799. Haarl. 1801. 2 dln. In één band. 8o.

4. Tot op onzen tijd.

636. **Bonaparte, L.** Documens historiques sur le gouvernement de la Hollande. Brux. 1820. 3 vol. In-8o.

637. Geschiedkundige aanmerkingen op de Geschiedkundige gedenkstukken en aanmerkingen over het bestuur

van Holland door Lodewijk Bonaparte, gewezen Koning van Holland. Devent. 1820. 8o.

638. (**Garnier.**) Het Hof van Holland onder de regeering van Lodewijk Bonaparte door een Auditeur. Uit het Fransch vert. Met aanteekeningen. Amst. 1823. 8o.

639. De Monarchale regering van het Koningrijk Holland onder Lodewijk Napoleon, den eersten Koning van Holland. (Politieke Magt.) Amst. 1808. 8o.

640. **Roëll, W. F.** Verslag van hetgeen, ter gelegenheid van het verblijf des Konings van Holland te Parijs, in de laatste maanden van den jare 1809, en in de eerste maanden van den jare 1810, mitsgaders op deszelfs reize derwaarts is voorgevallen. Benevens aanhangsel en bescheiden, handelende over de eventueele verdediging der hoofdstad in 1810. Amst. 1837. 8o.

641. **Bosscha, H.** Geschiedenis der Staats-omwenteling in Nederland, voorgevallen in het jaar 1813. Amst. 1814—17. 4 dln. 8o.

642. **Donker Curtius, H. H.** Leerrede over Jesaia Liv. 7,8 ter gelegenheid van Nederlands bevrijding. 2de druk. Arnh. 1813. 8o.

643. Herinnering aan het jaar 1813. Uitgeg. door de *Inrigting tot bevord. van volksgeluk en welvaart*, *door verspr. van kennis.* Amst. z. j. 8o.

644. **Jorissen, T.** De omwenteling van 1813. Historische Schetsen. Uitgeg. door de Maatschappij *Tot nut van 't algemeen.* Amst. 1862. 8o. (A. 406).

645. **Konijnenburg, J.** Nationaal gedenkboek der hernieuwde Nederlandsche Unie van den jare 1813. Met platen en portretten. 's Gravenh. 1816. 8o.

646. ——————— Nadere bijvoegselen en verbeteringen tot het nationaal gedenkboek der Nederlandsche Unie van den jare 1813. 's Gravenh. 1817. 8o.

647. **Lastdrager, A. J.** Gedenkstuk der verlossing en herstelling van Nederland in den jare 1813. Uitgeg. door

de Maatschappij *Tot nut van 't algemeen*. Amst. enz. 1817—18. 2 dln. In één band. 8.

648. De Mannen van 1813. Uitgeg. door de *Inrigting tot bevordering van volksgeluk* enz. *door versp. van kennis*, Amst. z. j. 8o.

649. **Meyer, G. de.** Feestrede ter gedachtenisviering van Neerlands verlossing in November 1813 en der 25jarige regeering van Z. M. den Koning. Rott. 1838. 8o.

650. **Moltke, v.** Holland en België in wederzijdsche betrekking sedert de scheiding onder Philips II tot op de hereeniging dezer landen onder Willem I. Amst. 1831. 8o.

651. **Palm, J. H. v. d.** Geschied- en redekunstig gedenkschrift van Nederlands Herstelling in den jare 1813. Amst. 1813. 8o.

651*a*. ——————— Hetzelfde werk. Schied. 1863. 12o.

652. **Winckel, C. P.** Gods wonderbaar wijs bestier in de herstelling van het Oranje-Huis in Nederland. Berg-op-Z. 1814. 8o.

653. Herinnering uit 1815 door een Frieschen vrijwilligen Jager. Leeuw. 1866. 8o.

653*a*. **Löben Sels, E. v.** Précis de la campagne de 1815, dans les Pays-Bas. Avec plans. La Haye. 1849. In-8o.

654. **Scharp, J.** Gedenkzuil van den Nederlandschen Krijgsroem in Junij 1815. 's Gravenh. 1816. 8o.

655. **Haaff, G. v.** Epinicia in conventionem Summi Pontifis Leonis XII et serenissimi Belgarum regis Wilhelmi I. Sylv. Duc. 1827. 8o.

656. **Stuart, M.** Jaarboeken van het Koningrijk der Nederlanden. (1814—22). Amst. 1818—26. 11 dln. 8o. (*Ontbr.* jaarg. 17 en 18).

657. **Bavay, C. V. de.** Histoire de la révolution belge de 1830. Brux. 1873. In-8o.

658. **Byland**, **W. v.** Verhaal van het oproer te Brussel. 's Hage. 1831. 2 st. 8o.
659. **Dorper**, **E. M.** De voordeelen van den Belgischen opstand voor Holland en zijnen Koning. Amst. 1833. 8o.
660. **Durand**, **Ch.** Dix jours de campagne ou la Hollande en 1831. Amst. 1832. In-8o.
661. **Eenens**, **A.** Les conspirations militaires de 1831. 2e Edit. Brux. 1875. 2 vol. In-8o.
662. **Frets**, **F.** Woorden over de scheiding tusschen Holland en Belgie in 1830 en 1832. Rott. 1832. 8o.
663. **Hallo F. J.** Bijdragen tot de Geschiedenis der Nederlanden aanvang nemende den 25 Aug. 1830. Bevattende de oorzaak van den Belgischen opstand, deszelfs begin, voortgang, einde en gevolgen voor geheel Nederland. Met pl. en portretten. Amst. 1830—1832. 8o.
664. **Hallo**, **F. J.** Staat- en geschiedkundig overzicht van de Belgische omwenteling in 1830—31, in betrekking tot het Oude Nederland. 's Gravenh. 1831. 8o.
665. ——————— Staatkundige handelingen van de Londensche Conferentie in de zaken van Holland en België, ter oorzake van den Belgischen opstand in 1830, 1831. Amst. 1831. 8o.
666. Hollands Leeuw ontwaakt. Tafereelen en herinneringen uit de dagen van den Belgischen opstand in 1830. Opgedragen aan de Verdedigers van 't Vaderland. 's Gravenh. 1831. 8o.
667. **Kampen**, **N. G. v.** Gedenkboek van Nederlands moed en trouw gedurende den Belgischen opstand. Met platen. Haarl. 1834. 8o.
668. **Kessels**. Réponse à l'ouvrage: Les conspirations militaires de 1831, par le Lieutenant-général à la retraite Eenens. Brux. 1875. In-8o.
669. **Keverberg**, **de**. Du royaume des Pays-Bas, sous le rapport de son origine, de son développement et de sa crise actuelle. La Haye. 1834. 3 vol. In-8o.
670. La Belgique et l'Europe, ou précis des événements

arrivés dans le royaume des Pays-Bas, pendant la la période de 1815—31. Amst. 1832. In-8o.

671. La Belgique en 1830, ou documents pour servir à l'histoire de son insurrection. Paris 1831. 2 tom. En un vol. In-8o.

672. **Lipman, S. P.** De scheiding van België in derzelver gevolgen getoetst. 5e druk. Amst. 1831. 8o.

673. ——————— De vrede. Amst. 1830. 8o.

674. **Mysochlocrate.** La ville rebelle ou les Belges au tribunal de l'Europe. S. l. 1831. In-8o.

675. **Nothomb, M.** Essai historique et politique sur la révolution belge. Avec le fac-simile d'une lettre autogr. de Léopold au général Belliard. 2e édit. Brux. 1833. In-8o.

676. **Potter, de.** Révolution belge. 1828 à 1839. Souvenirs personnels, avec des pièces à l'appui. 2e édit. Brux. 1840. 2 vol. In-8o.

677. **Wüppermann, W. E. A.** De geschiedenis van den Tiendaagschen veldtocht in Augustus 1831. 's Gravenh. 1881. 8o. [1]

678. **Blarkom J. P. v.** De Mobiele Bossche schutterij, inzonderheid de 1e compagnie, gedurende den Tiendaagschen Veldtocht. Handelingen van *Het Prov. Gen. van Kunsten en Wetensch. in Noord-Brabant.* 's-Hertogenb. 1882. 8o.

679. Een woord van toespraak aan de Noord-Brabandsche schutterij. Breda. 1832. 8o.

679*a*. Neerlands Leger-Kamp bij Rijen. 1831. Bred. z. j. 8o.

680. **Tuyl v. Serooskerken, H. N. C. v.** De lichtblauwe Hussaren van Willem Boreel ter herinnering aan het regement N°. 6. Quatre-Bras, Waterloo, Brussel en Tiendaagsche Veldtocht. 's Gravenh. 1868. 8o.

681. (**v. Teylingen v. Hilvarenbeek.**) Verslag van het

---

[1]) Men vergelijke verder de Afd. *Zuidelijke Nederlanden:* Van der Meere, Documents historiques, etc.

gebeurde te Philipstad, in de maand September 1830. Z. pl. en j. 8o.

682. **Trierum, A. v.** Korte aanteekeningen betreffende het korps Koninkl. Jagers, gedurende derselver verblijf in de cantonnementen van Noord-Braband, alsmede de Tiendaagsche Veldtogt derzelve in België, 1831. Rott. 1838. 8o.

682*a*. (**Versfelt, J.**) Hoera van het eerste Marsch-bataillon der vesting 's Hertogenbosch, en Marschlied voor de Tirailleurs der Bossche Schutterij. Z. pl. en j. 8o.

683. **Lastdrager, A. J.** Belegering en verdediging des Kasteels van Antwerpen. Met platen en kaarten. Amst. 1846. 8o.

684. **Richemont, de.** Geschiedkundig verhaal van de belegering der Citadel van Antwerpen in December 1832. Toegelicht door onderscheidene officieele stukken en beoordeelingen over de Nederlandsche en Belgische natien, derzelver gouvernementen en legers. Naar het Fransch. Amst. 1833. 8o.

685. **Simons, A.** Over 't Kasteel van Antwerpen. Utr. 1831. 8o.

686. **Staats, F. L.** Herinneringen aan het Kasteel van Antwerpen in de maanden November en December 1832. Gron. 1843. 8o.

686*a*. **J. W. T.** Verhaal van de belegering der Citadel van Antwerpen door het Fransche leger in December 1832. Voorafgegaan van eene inleiding, bevattende eene schets van fortificatie, van aanval en van verdediging, en gevolgd door kaarten en bijlagen. Uit het Fransch. Zalt-Bomm. 1833. 8o.

687. **Philopatris** (C. W. Pape). Het Vuisregt in 1832 of drie brieven aan de Franschen. Breda. 1833. 8o.

688. Procès porté devant la cour d'assises du Brabant méridional contre L. de Potter, F. Tielemans, A. Bartels, J. J. Coché-Mommens, E. Vanderstraeten et J. B.

de Nève, accusés d'avoir excité directement à un complot ou attentat ayant pour but de changer ou de détruire le gouvernement du royaume des Pays-Bas. Brux. 1830. 2 vol. In-8o.

689. **T. O**(livier) **S**(chilperoort). A brief exposition of the British Foreign Policy towards Holland, considered with regard both to its Injustice and Inexpediency, in reply to the recent (uncalled for) »Justification". London. 1833. 8o.

690. Twee brieven over de vlugtige beschouwing der vraag: Welke moeten uit het dubbel oogpunt der welvaart en onafhankelijkheid, voor Noord-Nederland de onvermijdelijke gevolgen zijn van deszelfs afscheiding van België? Amst. 1831. 8o.

691. **Vreede, P.** De Vereenigde Nederlanden na de afscheiding van België, tot behoud en voorspoed geroepen door de kracht hunner ontwikkelde hulpbronnen. 's Grav. 1831. 8o.

692. **Dam v. Isselt, E. W. v.** Een woord aan mijne landgenooten. 's Gravenh. 1848. 8o.

693. **Opzoomer, C. W.** Het regt der geschiedenis in het vraagstuk der verkiezingen. Leijd. en Amst. 1848. 8o.

694. **Ossenbruggen, C. v.** De eenzijdige rigting van onzen tijd. 's Gravenh. 1850. 8o.

695. De heer Thorbecke door den Paus gekroond. Eene greep in de gebeurtenissen onzer dagen. Gouda. 1853. 8o.

696. **Philopatris.** Lessen uit België. Amst. 1857. 8o.

697. **Boisminart, W. P. d'Auzon de.** Eene waardige stichting naar aanleiding van de viering van het vijftigjarig feest van Neerlands herstelde onafhankelijkheid. Rott. 1863. 8o.

698. **Bosch Kemper, J. de.** Het nationale monument voor 1813. Amst. 1863. 8o.

699. ——————— Een woord ter overweging over eenige onbeschrevene politieke beginselen. Amst. 1863. 8o.

700. **Eck, D. v.** Open brief aan Mr. J. Kappeyne v. d. Cop-

pello en antwoord van den heer Kappeyne. 's Gravenh. 1866. 8o.

701. **Jonckbloet, W. J. A.** Het Kabinet van Zuylen. Een woord aan het Nederlandsche volk. 's Grav. 1866. 8o.

702. **Houten, S. v.** Liberale politiek op historischen grondslag. Gron. 1871. 8o.

703. **Oosterzee, J. J. v.** Vaderlandsche jubelgroet. Openingsrede van het zilveren krooningsfeest te Utrecht. 4 Mei 1874. Amsterd. 1874. 8o

704. **E. S.** De la liquidation entre les Pays-Bas et le Grand-Duché de Luxembourg. (Extrait des Public. de la *Soc. hist. du Gr.-Duché de Luxembourg*). Luxemb. 1867. In-4o.

705. Diplomatieke bescheiden betreffende de Limburg-Luxemburgsche aangelegenheden. 1866—67. 's Gravenhage 1868. fol.

c. Verschillende Gewesten en Plaatsen.

Noord-Brabant.

1. In het algemeen.

706. **Aa, A. J. v. d.** Aardrijkskundig woordenboek van Noord-Braband. Breda. 1832. 8o.

707. **Ackersdyck, W. C.** Nasporingen omtrent het landschap in vroeger eeuwen Taxandria genoemd, en bijzonder omtrent eenige plaatsen in dat landschap gelegen. (Leid. 1838.) 8o.

708. ——————— De ligging van de plaats, in den giftbrief van Koning Karel den Eenvoudigen aan Dirk den Eersten, Graaf van Holland, verleend in het begin der tiende eeuw, — vermeld onder den naam van »Pladella Villa", nader onderzocht, en aangetoond in het dorp »Bladel" in de provincie Noord-Braband, in de meijerij van 's Hertogenbosch. Z. j. en pl. 8o.

709. **Grammaye**, **J. B.** Taxandria in qua Antiquitates et decora Regionum 5. Coloniarum 6. Ducatium 3. Comitatuum 7. Baronatuum 5. Episcopatuum 4. Initia, incrementa, Privilegia, ornamenta oppidorum 10. Municipiorum 20. Castellorum 50, etc. ex archivis singulorum locorum ipsiusque Authoris peregrinatione collectae. Brux. 1610. 4o.

710. **Hermans**, **C. R.** Inleiding ter verklaring der namen van steden, dorpen en gehuchten, in de provincie Noordbrabant. 's Bosch z. j. 8o.

710*a*. **Pieck**, **L. v. d. Voordt**, en **M. Kuyl**. Statistiek der Provincie Noord-Braband, volgens de uitkomsten van het Kadaster bij deszelfs invoering (1842). Maastr. 1845. fol.

711. **Zutphen**, **A. v.** Aardrijks- en geschiedkundige beschrijving der provincie Noord-Braband. Met platen en eene kaart. Gorinch. 1820. 8o.

712. Kaarten van Noordbrabant. *Zie* H. 357 e. v.

713. De Courier van Bataafsch Braband. Met bijlagen 1—3. Breda. 1796. Dl. I. 8o. (*Niet verder verschenen*).

714. Noord-Brabantsche Faam. Tijdschrift voor den beschaafden stand. 's Bosch. 1829. 8o.

715. Noordbrabantsch tijdschrift voor kunsten en wetenschappen. 's Bosch. 1852. Dl. I.

716. Noordbrabant. Wetenschappelijk tijdschrift. Eerste Jaarg. 1853. 's Bosch. 1854. 8o.

717. Noord-Brabantsche Volks-Almanak. 's Bosch. 1841—45. Jaarg. I.—III. 8o. (B. 226).

718. De Noord-Brabantsche Hekel. (Onder hoofdredactie van Prosp. Cuypers). No. 1. Z. p. 1847. 4o.

719. Tijdschrift voor Noordbrabantsche Geschiedenis, Taal- en Letterkunde. Redacteur AUG. SASSEN. Helmond. 1883—84. 1—14. 4o.

720. Missiven van de Representanten van het volk van

Bataafsch-Braband aan de Nationale Vergadering representeerende het volk van Nederland. 's Bosch 1797—1803. 6 st. 8o.

1. Over het Plan van Constitutie voor het Bataafsche Volk. 13 Jan. 1797.
2. Over hetzelfde onderwerp. Z. d.
3. Wederlegging van eene Missive der Municipaliteit van Breda, naar aanleiding der stemgerechtige Burgeren ter verkiezing van een provisioneel Plaatselijk Bestuur. 23 Sept. 1797.
4. Bijlagen tot voornoemde missive. 1797.
5. Over eene heffing van „agt per Cent" van de inkomsten van alle de Ingezetenen der Republiek. 31 Dec. 1797.
6. Over de administratie der Geestelijke goederen. 18 Aug. 1803.

721. Missive van het Departementaal Bestuur van Braband aan Thesaurier Generaal en Raaden van Finantien. 10 Febr. 1803. 's Bosch. (1803). 8o.

Antwoord op verzoek om Consideratien en Advies, naar aanleiding van een Request van Gecommiteerden van de Meyerye van den Bosch, om bij het in cultuur brengen van steriele Heyde vrijdom te genieten van Grondlasten.

722. Missive van het Staats-Bewind van het Bataafsch Gemeenebest aan de Ingezetenen van het Departement Brabant. Z. pl. en j. 8o.

Vergunning aan de leden uitgemaakt hebbende de gesupprimeerde Abtdyen van St. Bernards, Tongerlo, enz. om zich weder in Conventen te vereenigen.

723. Publicaties en notificaties van het Departementaal Bestuur van Braband. 's Bosch. 1795—1803. 10 st. 8o. en fol.

1. Plan tot oproeping van het volk van Bataafsch-Brabrand tot verkiezing zijner Representanten. 23 Nov. 1795.
2. Kennisgeving dat voortaan de 20ste Penning zal geheven worden op de Successien collateriaal en in adschendentie linia, en de 40ste op Verkoopingen, Vermangelingen, Verbanden, enz. 24 Dec. 1795. Gevolgd door negen Publicaties of Waarschouwingen over die belasting.
3. Afkondiging van het Echt-Reglement over de Steden en ten Platten Lande dezer Provincie. 20 Oct. 1796.

4. Over de surveillance van notarissen binnen het Departement. 11 Nov. 1802.
5. Afkondiging van het Reglement voor het Gemeentebestuur der steden den Bosch, Breda en Bergen op Zoom. 3 Febr. 1803.
6. Afkondiging van het Reglement voor het Justitiewezen in het Departement Braband. 22 Maart. 1803.
7. Mededeeling der namen van de benoemden bij de invoering van de nieuwe, algemeene belastingen voor de steden, dorpen en plaatsen in de ressorten den Bosch, Eindhoven, Breda en Grave. 1805. 4 st. fol.

724. Publicaties van den Staatsraad, Gouverneur der provincie Noord-Brabant. 's Bosch 1818—19. 2 st. fol.

1. Over de administratie der goederen toebehoorende aan de stichtingen van Beurzen of Kollegien. 1818.
2. Verbod om oesters te korren en te rapen op de banken van Yerseke. 1819.

725. Reglementen betreffende de provincie Noordbrabant. 's Bosch 1802—17. 7 st. 8o.

1. Instructie voor de Rekenkamer van het Departem. Brabant. 1802.
2. Reglement omtrent de zamenstelling der Staten van Braband. 26 Aug. 1814.
3. Reglement van orde voor de Vergadering van de Staten van Braband. 22 Sept. 1814.
4. Concept-reglement voor de stedelijke regeringen in de Provincie Braband. 8 Oct. 1814.
5. Reglement voor de Ridderschap der Provincie Noord-Braband. 3 Julij 1816. Gevolgd door vijf Kon. besluiten, dd. 1816—21.
6. Reglement omtrent de zamenstelling van de Staten der Provincie Noord-Brabant. 2 April 1817.
7. Reglement bepalende de wijze, waarop het Gezag en de Magt door de Staten van de Provincie Noord-Brabant, overeenkomstig de Grondwet, wordt uitgeoefend. 22 Junij 1817.

726. Extract uit 't Register der Resolutien van de Representanten van het Volk van Bataafsch-Braband (over de aanvulling der Schepens-Bank te Tilburg, naar aanleiding van de verkiezing van den Burger *Dams* tot Lid der Nationaale Vergadering). 12 Jan. 1798. 's Bosch. 1798. 8o.

727*a*. Extract uit hetzelfde Register (over eene Requeste van Kerkmeesteren en Gecommitteerden van het Roomsch-Catholijk Kerkgenootschap te Loonopzand, om in de possessie gesteld te worden van de Groote Kerk aldaar). 25 April 1805. Z. pl. en j. 8o.

---

727. Redevoering aan de Staten van Noord-Brabant uitgesproken door den gouverneur dier provincie, in de vergaderingen van 1830—41. 's Bosch. 1830—41. 8o.
728. Verslag van den toestand der Provincie Noord-Brabant, over 1820—83. 's Bosch. 1821—84. 1827—84 fol. 1827—84. 8o. [1]).
729. Notulen van het verhandelde in de vergaderingen der Staten van Noordbrabant. Jaarg. 1850—83. 's Bosch. 1851—84. 8o. (*Ontbr.* 1851, 52 en 79).
730. Provinciaalblad van Noord-Brabant over 1814—82. Met registers over de jaren 1814—25 en 1830—40. 's Bosch. 1815—83. 8o.

731. Analytische opgave der gedrukte Charters, Diploma's, Handvesten, Plakaten, Keuren, Ordonnantiën,

---

[1]) De eerste 7 jaargangen (1820—27), zijn getiteld: *Alphabetisch Verslag betreffende den Staat der Provincie Noord-Brabant en de zaken van Algemeen Aanbelang voor dezelve, voorgekomen bij den Gouverneur en Gedeputeerde Staten dier Provincie.* De 12 volgende jaargangen (1828—39): *Verslag nopens den Staat der Provincie Noord-Brabant, gedaan aan de vergadering der Provinciale Staten bij derzelver gewone bijeenkomst.*

Van 1840—49 luidt de titel: *Verslag nopens den staat der provincie Noord-Brabant en de zaken van algemeen belang voorgekomen bij den Staatsraad, Gouverneur en de Gedeputeerde Staten der provincie.* De volgende jaargang (1849—50) heet: *Verslag van den Staat der provincie Noord-Brabant en de zaken van algemeen belang voorgekomen bij het Gewestelijk Bestuur.*

Sedert 1857 luidt de titel nagenoeg (hij werd nog viermaal gewijzigd) als thans.

Reglementen en andere Staatsstukken, betrekkelijk de provincie Noorb-Brabant. Z. pl. en j. 8o.

732. **Bergmann, F. J. E. v. Zinnicq.** Het Hertogdom Brabant. Geschied- en regtskundig onderzoek naar den staatkundigen toestand van dat land, bepaaldelijk ook met betrekking tot Noordbrabant, de Meyery en stad 's Hertogenbosch. 's Hertogenb. 1856. 8o.

733. ——————————— Het leven en de regeering van Jan I, Hertog van Brabant. 's Hertogenb. 8o.

734. **Berghe, C. M. J. v. d.** Diss. inaug. de Joanne Primo. *Zie* I. 339.

735. **Graaff, S. v. d.** Historisch-Statistische beschrijving van het Koningrijk Holland. Eerste deel inhoudende: Het Departement Braband, en bevattende: de statistiek van Braband en de plaatselijke beschrijving der stad en Meyery van 's Hertogenbosch. Met kaarten, platen, plans en tabellen. Amst. 1807. 8o. Tabell. fol.

736. **Hermans, C. R.** Bijdragen tot de geschiedenis, oudheden, letteren, statistiek en beeldende kunsten der Provincie Noord-Brabant. Met platen. 's Hertogenb. 1845.

737. ——————— Geschiedkundig mengelwerk over de Provincie Noord-Braband. 's Bosch. 1840—41. 2 dln. 8o.

738. ——————— Geschied- en aardrijkskundige beschrijving van Noord-Braband. 's Bosch. 1845. 8o.

739. ——————— Geschiedkundig overzicht der straatwegen, in de provincie Noordbrabant. (Overgedr. uit de *Handelingen van het Prov. Genootsch. van Kunsten en Wetensch. in Noordbr.* 's Hertogenb. 1853. 8o.

740. **Hezenmans, J. C. A.** De Vrijwording van Staats-Brabant in 1795. (Overdruk uit *Onze Wachter*). Utr. 1881. 8o.

741. ——————————— Het gezantschap der Staten van Brabant aan Koning Philips II, in 1572. *Zie* I. 467.

742. **Klerk, J. des.** Les Gestes des ducs de Brabant. Publ. par J. F. Willems et Bormans. Brux. 1839—69. 3 vol. In-4o. (A. 457 *d.*)

743. Kort overzicht der gebeurtenissen in Staats-

Braband, thans de provincie Noord-Braband, zoo voor als na den Munsterschen Vrede tot op den tegenwoordigen tijd. Dordr. 1821. 8o.

744. Le Livre des feudataires de Jean III, duc de Brabant. Publié par L. GALESLOOT. Brux. 1865. In-8o.

744*a*. **Martini van Geffen, H. B.** De inhuldiging der Nederlandsche vorsten, bijzonder van den Hertog van Braband, in verband beschouwd met die van den Koning der Nederlanden. 's Hertogenb. 1840. 8o.

745. Noord-Brabandsche Lijdzaamheid. Breda. 1831. 8o.

746. ———— Hetzelfde werk. 2de druk. Breda. 1831. 8o.

747. Noord-Brabandsche Gastvrijheid, een tegenhanger van het stukje: Noord-Brabandsche Lijdzaamheid, door een Vrijwilliger. Breda. 1831. 8o.

748. Verslag van de centrale commissie tot leniging der waterrampen in Noord-Brabant, veroorzaakt door de stormen en overstroomingen in Februarij 1850. 's Bosch. 1850. 8o.

749. Verbaal der plechtigheid, waarmede het Departem.-Bestuur van de Dommel, op den 20n Nov. 1800, naar expresse aanschrijving van het Uitvoerend Bewind der Bat. Republ., in eene openb. zitting aan de Burgers, welke bij decreeten van het Vertegenwoordigend Ligchaam zijn verklaard, zich, bij gelegenheid van den verschrikkelijken Waternood in Febr. 1799 plaats gehad hebbende, op eene allezins loffelijke en verdienst. wijze te hebben gedraagen, de aan hun toegekende vereerende diploma's met de daarbij behoorende zilvere doosen heeft ter hand gesteld. Den Bosch. (1800) 8o.

750. **Vonck, J. F.** Kort historisch verhaal en onzijdige aanmerkingen over de gesteltenis van Braband, wegens het gebeurde aldaar in den jaare 1790 en vervolgens. Naar het Vlaamsch orgineel in het Holl. gebragt door P. 'T HOEN. Duinkerken. 1793. 8o.

751. **Vreede, G. W.** De Vrijwording van Noord-Brabant in 1795. (Handelingen van het *Prov. Genootschap van Kunsten en Wetensch. in Noordbrab.*). 's Bosch. 1859. 8o

751*a*. **Vreede, G. W.** Een blik op Noordbrabants materiëlen vooruitgang en politische ontwikkeling sedert 1813. 's Hertogenb. 1873. 8o.

752. Antwoord van een Vriend der Waarheid aan den Heere Gijsbert Karel Grave van Hogendorp op deszelfs brief van den 26n Mei 1818. Amst. 1819. 8o.
753. De onverdraagzaamheid van eenige Protestanten in Noord-Braband, aangetoond in een tweeden brief van *Candidus Brabantus* of den Vriend der Waarheid aan den Heere Gijsb. Karel Grave van Hogendorp. Amst. 1821. 8o.
754. De Zaak der Protestanten in Noord-Braband verdedigd tegen het Antwoord van eenen Vriend der Waarheid aan den Heer Gijsb. Karel Grave van Hogendorp. Ook door een Vriend der Waarheid. Amst. 1820. 8o.
755. De zaak der Katholijken in Noord-Braband verdedigd tegen de wederlegging van het antwoord van eenen Vriend der Waarheid aan den Heer Gijsb. Karel van Hogendorp, op deszelfs brief van den 26 Mei 1818. enz. door den Vriend der Waarheid. 's Bosch. 1822. 8o.

2. Verschillende plaatsen.

's-Hertogenbosch.

756. **Hanewinkel, S.** Geschied- en aardrijkskundige beschrijving der Stad en Meijerij van 's Hertogenbosch beginnende met de vroegste tijden en eindigende met den jare 1802. Met een nieuwe kaart. Nijm. 1803. 8o.
757. **Heurn, J. H. v.** Historie der Stad en Meyerye van 's Hertogenbosch, alsmede van de voornaamste daaden der Hertogen van Brabant. Utr. 1776—78. 4 dln. 8o.
758. **Oudenhoven, J. v.** Beschryvinge der Stadt ende Meyerye van 's-Hertogen-Bossche, vervatende deszelfs begin, voortgangh ende wasdom, soo van Geestelycke als Wereldlycke gestichten, oprechtingh van 't Capittel

ende Collegiën. Maniere van Regeeringe ende hare Privilegiën, bevorderinghe haerder Bisdom ende Bisschoppen. Midtsgaders: Haerder Meyerye ende daer inne ghelegene Steden, Baronyen, Heerlyckheden ende Dorpen. Alles met grooten arbeyt uyt verscheyde Schriften ende Papieren te samen ghestelt ter liefde syns Vaderlandts. Amst. 1649. 4o.

759. **Oudenhoven, J. v.** Silva-Ducis aucta et renata of Een nieuwe ende gantsch vermeerderde Beschryvinge van de Stadt van 's-Hertogen-Bossche, vervatende deszelfs begin, voortganck, enz. 's-Hertogen-B. 1670. 4o. Gevolgd door: Een nieuwe ende vermeerderde Beschryvinge van de Meyerye van 's-Hertogen Bossche, behelsende alle de Baronijen, Heerlyckheden, enz. Mitsgaders alle de Canonisyën, Commanderyn, Abdijen ende de andere Cloosters van verscheyde Ordens. 's-Hertogen-B. 1670. 4o.

760. Reize door de Majory van 's-Hertogenbosch in den jaare 1798. Met plaaten. Amst. 1799—1800. 2 dln. In één band. 8o.

761. **Sprenger van Eyk, J. P.** Wandelingen in de Meijerij van 's Hertogenbosch. Z. pl. en j. 8o.

762. Verzameling van Kronijken, Charters en Oorkonden betrekkelijk de Stad en Meijerij van 's Hertogenbosch, door C. R. Hermans. Uitgeg. door het *Prov. Genootsch. van Kunsten en Wetensch. in Noordbrabant.* 's Hertogenbosch. 1848. Dl. I. 3 st. 8o. (*Niet verder verschenen*).

St. 1. Inleiding. Die Chronicke vander vermaerder ende vromer stadt van Tsertogenbosch int corte van Henricus die Eerste, Hertoge van Brabant, tot Philippus van Oestenrijck, Coninc van Engelant ende Hertoge van Brabant.
Eerste vervolg op de Kronyk van Aelbertus Cuperinus.
Bijvoegsels en uitbreidingen, voorkomende in de vermeerderde en vervolgde Kronyk van Aelbertus Cuperinus.

St. 2. Inleiding. (*Eerste gedeelte*).
Tweede vervolg op die Chronicke vander vermaerder ende vromer stadt van Tsertogenbosch, door Aelbertus Cuperinus.

Bijvoegsels op de voorgaande kronyken der stad en meijerij van 's Hertogenbosch.

Historia rerum Silvaeducis inde a die IV mensis Octobris anni MDLXXVII usque ad diem XXVII Julii anni MDLXXXI gestarum. Auctore magistro HEYMANNO VOICHT ab Aut-Huesden, J. U. licentiato ac venerabilis curiae ecclesiasticae Buscoducens advocato fiscali.

Justificatie voor den goeden borgeren der stadt van Tshertogenbossche.

Eenvoudighe ende warachtige verantwoordinge der wtgewekene borgeren der stadt Shertogenbosche, tegens de onghefondeerde *Justificatie*, inden name der ingebleveneu onlancks wtghegeven.

Cort verhael vande victorie, die den Heere heeft gheliefd den volcke van mijn heeren den Staten te verleenen over de stadt van Eyndhoven, nu den sevensten September lestleden (1581).

Brief discours d'une mémorable entreprinse, naguères attentée sur la ville de Bos-le-duc, le xix de Janvier 1585.

St. 3. Grundtliche Erclarung wie es mit dem feindtlichen Anlauff und Eingriff des Graven von Hohenlo in Hertzogenbosch warhafftich geschaffen, und was sich ein wenig darvor, in und nach demselben verlauffen und zugetragen.

Ode triumphalis civium Silvaeducensium, authore GERARDO BREUKELAER.

Verhaal der inhuldiging van Philips II, als hertog van Braband, den 22 en 23 September 1549, en der plegtige uitvaart van denzelfden vorst, den 8 November 1598, beide te 's Hertogenbosch.

Descriptio monstrosi foetus, Busciducis a° 1595 nati. Accedit descripsio trium cadaverum in eamden urbem allatorum. Auctore M. JACOBO DONCK, civitati a secretis.

Berigten wegens het vervolgen van personen, verdacht van tooverij, in de meijerij van 's Hertogenbosch, in den jare 1592—1595.

Verhaal der plegtigheden geraamd bij de inhuldiging van Albert en Isabella, als hertog en hertogin van Braband, in 1599, en plaats gehad hebbende bij de uitvaart van prins Albert, den 13 September 1621, beide te 's Hertogenbosch.

De Silvaeducensis civitatis ab hostibus obsessae liberatione.

Balade op de belegeringhe ende verlossinghe van de stadt van t'sHertogen-bossche.

Inleiding (*Tweede gedeelte*).

Opgave van kronyken en geschiedkundige berigten betrekkelijk de stad en meijerij van 's Hertogenbosch, welke in het tweede deel dezer *Verzameling* behoorden opgenomen te worden.

763. Gedachten over de Meierij van 's Hertogenbosch en derzelver inwoners, bij het begin der 19de eeuw, door een Meierijenaar. Amst. 1801. 8o.

764. **Coppens**, J. A. Nieuwe beschrijving van het bisdom van 's Hertogenbosch. 's Bosch 1840—44. 4 dln. 5 st. 8o.

764*a*. Examen criticum decreti Caesarei, quo in civitate Buscoducensi sedes episcopalis erigitur. Z. pl. en j. 8o.

765. **Foppens**. Historia Episcopatus Silvaeducencis continens Episcoporum et Vicariorum generalium seriem, et Capitulorum et Abbatiarum et Monasteriorum fundationes; necnon Diplomata varia ad rem hujus Dioecesis spectantia. Brux. 1721. 4o.

766. **Gils**, A. v. Katholyk Meyerysch Memorieboek, behelzende de oprigting van het Bisdom van 's Hertogenbosch, beneffens de lyst der Bisschoppen, zoo van Luik, Cameryk en Utrecht, die ons land tot dien tijd in het Kerkelijke bestuurd hebben, alsook de Bisschoppen van 's Hertogenbosch; verders de lijst der algemeene Vicarissen, de lijst der Pastoors, enz. 's Bosch. 1819. 8o.

767. **Kuyl**, v. d. Documents pour servir à l'histoire de quelques paroisses belges, ayant appartenu à l'ancien évêché de Bois-le-Duc. S. l. ni d. In-8o.

768. Oudheden en Gestichten van de Bisschoppelyke Stadt en Meyerye van 's Hertogenbosch, of Beknopte Beschryvinge der Steden en Dorpen onder dat Bisdom. Mitsgaders Fundatiën der Geestelijke Gebouwen, Kerken, Abdyen en Kloosters van tydt tot tydt aldaar gesticht. Met de Leevensgevallen der Bisschoppen en andere geleerde mannen hun verblyv aldaar gehouden of geboren, enz. Leid. 1742. 8o.

768*a*. ———— Hetzelfde werk. Leid. 1749. 8o.

769. (**Pas**, L. F. P.) Feest-gezang den Hoogw. Heer en Meester Andries Aerts, bij Eerw. deszelfs Intree als

Vicaris Generaal tot het Aerts Herders-Ampt des Bisdoms van 's Hertogen-Bosch, door Roomsche Sulamith toegezongen. 's Hertogenb. (1763). 4o.

770. **Paulaerts**, **A. F.** Dichtmatige karakterschets van sommige Roomsch-Katholyke geestelijken in de Meyery van 's Hertogenbosch. 2e druk. Amst. (1815?) 8o.

770*a*. W a a r s c h u w e n d e wenk aan alle Roomsch Catholieken in Nederland, ter zake der wederregtelijke scheurmakende daarstelling van eenen zoogenaamden Bisschoppelijken Zetel te 's Bosch, door wijlen den Franschen Keizer Schied. 1814. 8o.

771. **Schutjes**, **L. H. C.** Kerkelijke geschiedenis van het bisdom 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1870—76. 5 dln. 8o.

772. **Hansse**, **J. F.** Analytische opgave der secretariele en notariele Protocollen van 's Hertogenbosch. 's Hertogenb. 1846. 8o.

772*a*. **Hermans**, **C. R.** Inventaris van perkamenten charters en privilegiebrieven, berustende in stads groote komme, ten archieve van 's Hertogenbosch. (Overdr. uit de *Bijdragen over Noord-Braband*). 's Bosch. 1848. 8o.

773. **Sassen**, **J. N. G.** Inventaris der archieven van de stad 's Hertogenbosch, chronologisch opgemaakt en de voornaamste gebeurtenissen bevattende. (Charters en Privilegiebrieven van het jaar 1191—1826). Volgens de charters en privilegiebrieven oorspronkelijk in stads komme voorhanden. Met een vervolg van de Privilegiën en Regten naar gewaarmerkte afschriften, Kopyen of Memoriën uit de vorige eeuwen. 's Bosch. 1865. 8o.

774. **Zuylen**, **R. A. v.** Inventaris van het groot archief der gemeente 's Hertogenbosch. 's-Hertogenb. 1810. 8o.

774*a*. ——————— Inventaris der archieven van de stad 's Hertogenbosch, chronologisch opgemaakt en de voornaamste gebeurtenissen bevattende. (Stads Rekeningen van het jaar 1399—1800). 's Hertogenb. 1861—79. 3 dln. 8o.

774*b*. ——————— Naamlijst en wapenkaart der leden

van de regering, de pensionarissen, enz. van 's Hertogenbosch. *Zie* Wapenkunde.

775. **Bor**, **P.** Oorspronck, Gelegenheyt, Fundatie ende Vergrootinge der Stadt van 's Hertogenbosch. Verscheyden belegeringe der selver Stadt ende Eyntlicke de Veroveringe van dien Verrassinge ende Inneminge von Wesel ende andere geschiedenissen van den Jare 1629. 's Gravenh. 1630. 4o.

776. **Hezenmans**, **J. C. A.** De stichting van 's Hertogenbosch in 1185. 's Bosch. 1884. 8o.

777. **Pelgrom**, **S.** Oorspronck van 's Hertogten-Bosch, in 't Jaer 1540 in 't Latijn beschreven door Simon Pelgrom van 's Hertogen-bosch, Prior ende Provinciaal van de Ordre der Guilhelmynen in syn leven. Mitsgaders int corte het voornaamste so in de voorgaanden, als deze laetste Belegeringe voorgevallen, etc. Amst. 1629. 4o.

778. **Pelgrom**, **S.** Hetzelfde werk. 2de druk. Amst. 1629. 4o.

779. ——————— Hetzelfde werk. 3de druk. Amst. 1629. 4o.

780. ——————— Hetzelfde werk. (Met aanteekeningen, bijlagen en zegels door J. Klaassens). 's Hertogenbosch 1884. 4o.

Men zie over den Oorsprong der stad ook 708 en 757—760.

781. **Cuypers van Velthoven**, **P.** Documens pour servir à l'histoire des troubles religieux du XVIe siècle dans le Brabant Septentrional. *Bois-le-Duc.* (1566—1700). Brux. 1858. In-4o.

782. **Bruekelaer**, **G.** Ode triumphalis Silvaeducensium. Psal. 150. Omnis Spiritus laudet Dominum. Silvaed. 1588. 4o.

783. Cort verhael van eenen treffelycken Aenslag opte Stadt van Shertogenbossche. 's Bosch. 1584. 4o.

784. Justificatie voor den goeden borgeren der Stadt Tsertogenbosche. 's Bosch. 1579. 4o.

785. Eenvoudighe ende warachtige verantwoordinge der uitgewekene borgeren der stadt Shertogenbosche tegens

de ongefondeerde *Justificatie* in den name der inghe-blevenen onlancks uitghegheven: Midsgaders teghen die Acte by de drije Leden derselver Stadt den 8 July lestleden gepubliceert. Inhoudende een historiael discours van alle de gheschiedenisse. Leyd. 1579. 12o.

786. Den Slagh van Leckerbeetjen teghens den Heere von Breauté, voorghevallen den 5[den] Februarii 1600. Mechelen. 1772. 12o.

786*a*. Le combat de Lekkerbetjen et de Breauté, le 5 février 1600. Brux. 1878. In-8o.

787. Waerachtighe historie ende verhael van tgene datter is ghebeurt in dye bataille geschiet op Saterdachs den V van Februarius int Jaer 1600, omtrint de stadt van Shertogenbossche, in Brabant, tusschen den Heere van Breauté, Edelman uit Vranckrijck, met eenentwin-tich soldaeten van zijne compagnie, wesende inden dienste van de Hollanders, ter eendere: ende Geerart Abrahams (alias Leckerbeetke) luytenant van den Heere van Grob-bendonck, Capiteyn van een bende Cuirassiers, wesende in dienste van haere Doorl. Hoochh., met oock eenen-twintich soldaeten van zijne compagnie ter anderen syden. Z. pl. 1600. 12o.

Volgen twee gedichten in handschrift, en getiteld, het eene: *Sonnet en l'honneur des Victorieux*, en het andere: *Cantique de louanges à Dieu par les Victorieux.*

788. Articulen by syne Princel: Excellentie ende de Gedeputeerde van de Ho. Mo. Heeren Staten Generaal der vereenichde Provintiën. Aen de Geestelyckheyt, Magistraet ende Borgerye van de Stadt van 's Herto-genbosch, gheaccordeert. Amst. (1629?) 4o.

789. ———— by syne Excellentie mijn Heere den Prince van Oragnien toeghestaen aen den Goeverneur der stede 's Hertogenbosch, midtsgaders aen de Capiteynen ende Krychs Volck binnen der selver gheweest zynde. Z. pl. en j. 4o. (Gebonden bij het voorgaand nummer.)

790. Articulen. Dezelfde artikelen als vermeld in No. 788 (doch een andere druk). 's Gravenh. 1629. 4o.

791. Artyckelen gheaccordeert by Zyn Excellentie Myn Heere den Prince van Oragnien aen den Gouverneur der Stadt 's Hertogenbosch, ende aen de Capiteynen ende volck van Oorloghe daer binnen wesende. 's Gravenh. 1629. 4o.

792. **Barlaeus, C.** Send-Brief ingestelt op de naem van Me-Vrouwe de Princesse Amelia, als schryvende aen haeren Man Frederick Henrick, Prince van Orangien, etc. te dier tydt als hy hem voor 's Hertogen-Bosch al te seer waeghde. Uit het Latyn. Leyd. 1630. fol.

793. **Barré Messin, J.** Poème historique du siège mémorable de Bois-le-Duc, et autres glorieuses victoires obtenues par S. Exc. Frédéric Henri, par la grâce de Dieu Prince d'Orange, enz. La Haye. 1630. In-4o.

794. **Bleu, J. le.** Gode-lof-dicht In ghestelt ter Eeren des Doorl. ende Hoochgeb. Fursts Frederic Henri de Nassau, Prince van Auraignen, Grave van Nassau, etc. Heerlycken triumpheerder, over de voor-treffelycke overwinninghe der gheweldighe ende seer stercke Stadt 's Hertogen-Bosch. Leyd. 1629. 4o.

795. **Dissel, S. v.** Historische beschryving van den intogt, zoowel als van de voorafgegane belegering en inneming van 's Hertogenbosch door Prins Frederik Hendrik in 1629. Voor te stellen door de Maskerade van H. H. Studenten der Leydsche Hoogeschool in Junij 1850. Leyd. 1850. 8o.

796. Een Eeuwich ghedenckweerdich Memoriaal: Over die belegherde Stadt ende Maeght van 's Hartogen-bosch, t'samen sprekender-wyse, tusschen een Brabander ende een Hollander. Z. pl. 1629. 4o.

797. **Erasmus, J.** Cento Virgilianus dicatus magnanimo ac invicto Heroï Frederico Henrico, Principi Auriaco, Comiti Nassovio, etc. devicta munitissima et nunquam expugnata urbe Sylva-Ducis. Ultraj. 1629. 4o.

798. Geschiedkundige aanteekeningen omtrent Frederik Hendrik, zijnen tijd en de voornaamste krijgs-

bevelhebbers, staatsmannen, enz. in betrekking tot het beleg van 's Hertogenbosch, gedurende het jaar 1629 (Uitgeg. door de Commissie tot regeling der mascarade van het Leijdsche studentencorps, Junij 1850) Leijd. 1850. 8o.

799. **Fontanus, D. Nic.** Triumphs-Trompet-Speelsghewijs uytghebeelt op 't Veroveren van 's Hertogen-Bosch. Amst. 1629. 4o.

800. (**Gavere, J. R. v. d.**) Somer-Winning des voortreflijcken Heldts, Hendrick Frederick, Prince van Oranien, in 't Jaer 1629. Alsmede de Op-tocht tot de Betu en Velu-Vrijding des Manhaften ende Wel-ghebooren Ernest Casimyr, Grave tot Nassau, etc. Leeuw. 1629. 4o.

801. **Geest-Dorp, P.** 's Hertogen-Bosch over-weldight. Dat is een Korte Beschrijvinge van de strijdbare Overwinninge des machtigen ende schier on-winnelycke Stadt 's Hertogenbosch, welcke Overwinninge hier wordt verklaert, van de Belegeringe, ende wat daer-en-tusschen ghebeurt is, zoo in 't Leger over de selve Stadt, als in andere plaetsen, de Velu, Amersfoort ende Wesel, enz. Leeuw. 1629. No.

802. **Heinsius, D.** Rerum ad Sylvam-Ducis atque alibi in Belgio aut a Belgis anno 1629 gestorum historia. Lugd. Bat. 1631. fol.

803. ——————— Histoire du Siège de Bol Duc et de ce qui s'est passé ès Pais Bas Unis. Faicte Françoise du Latin. Lugd. Bat. 1631. In-fol.

804. **Horenbeeck, D. V.** Trompets-gheklanck, gesteken op de veroveringe van de machtige, genoemde onverwinnelycke Stadt van 's Hertogen-Bosch. Victorieuselyck gewonnen door den doorluchtigen, hoog-geb., couragieusen, Nassouwschen Vorst Frederick Hendrick, Prince van Oranjen, etc. Haerl. 1629. 4o.

805. J o u r n a e l of Dach-register van alle het memorabelste datter binnen de Stadt 's Hertogen-Bosch (sints datze belegert worde, tot den dagh van 't overgeven) voorgevallen is. Onpartijdisch beschreven van een Borger derselver stadt. Amst. 1629. 4o.

806. La réduction de la ville de Bois-leduc aux Estats d'Hollande. Avec les articles accordez par Monsieur le Prince d'Orange au gouverneur de la ville de Bois-leduc, et aux capitaines et gens de guerre estans en icelle. (Paris). 1629. In-8o.

807. **Kannenburg**, **H. v.** Lof-Dicht ofte Dancksegginghe over de twee heerlycke Victoryen, ons onlancx corts naer malkander van Godt de Heere verleent, namentlyck de Stadt Wesel ende de gheachte onwinbare Stadt 's Hertoghen-Bosch. Middelb. 1629. 4o.

808 Lof-Zangh over den gewenschten zeghen van de overwinninge der steden Wesel en 's Hertogenbosch, verkregen door 't wys en moedigh beleydt van den Doorluchtigen Fredric Hendric, Prince van Orangien, etc. Amst. 1629. fol.

809. Lof-Dichten ter Eeren den Doorl. Vorst Frederic Henric, Prince van Oranje, etc. over de twee voortreffellycke fictoryen der stercke steden Wesel ende het on-winbaer geachte 's Hertogenbosch; vervatende een verhael van 't ghepasseerde zedert het optrecken des Prince van Oranje, tottet veroveren van 's Hertogenbosch. Amst. 1629. 4o.

810. **Mobachius**, **J.** Kort verhaal van eenige Zeldzaame en Wetenswaardige Byzonderheden, alomme zoe zeer niet te vinden, en mede voorgevallen by de roemruggtige en zeer merkwaardige inneminge van 's Hertogenbosch en Wezel. 's Bosch. 1779. 4o.

811. ——————— Plegtige rede-voering ter gedagtenis-vernieuwing van de veroveringe der vermaarde Hoofd-stad 's Hertogenbosch den 17 Sept. A°. 1629 door Fredrik Hendrik, Prince van Orange, etc. gedaan den 17 Sept. 1758. Uyt Psalm XXXI. Vs. 22. Van nieuws met eenige Anecdoten, ook wegens de Inneming van de Stad Wezel, uitgegeven. 's Bosch. 1779. 4o.

812. (**Nierop**, **A. v.**) De Jacht van den doorluchtighen vorst Frederick Heyndrick, Prince van Orangien, op de Velden van Brabant, Berchsche ende Gelderlandt,

in den somer des Jaers 1629, beginnende den 13 September. Delf. 1629. 4o.

813. **Nootmans**, **P.** Verthoningen, over de Heerlycke, en noyt voor desen verkrege Victorie van 's Hertogen-Bosch. Beleydt door Fredrick Hendrick, Prince van Orangien, Grave van Nassou, den 1sten Mey, 1629. Ende overgegaen den 17 Sept. 1629. Vertoont bij de Jonghe Bataviers den 20 Sept. 1629. Delf. 1629. 4o.

814. **Prempart**, **J.** Récit ou brefve description de ce qui s'est passé durant le très fameux siège de Bois-le-Duc. Leeuw. 1630. In-fol.

815. ——————— Verhael oft corte beschryvinghe van 'tgene ghepasseert is inde seer treffelycke ende vermaerde Belegheringhe van 's Hertogen-Bosch. Amst. 1630. fol.

816. **Quintijn**, **G. J.** Oraniens overwinning van 's Hertogen-Bos: Syn Vorstlicke Doorluchtigheyt ter Eeren, en de Ingezetenen der Landen ten besten. 's Gravenh. 1629. 12o.

817. **Souterius**, **D.** Seer uytmuntende Nederlandsche Victorien: De welcke in deze boeken werden verhandelt: Theologisch, Historisch, Politisch ende Etisch. Waar toe, aanleydende oorsaecken ende materien, gegeven heeft, insonderheydt, de veroveringhe van twee Vermaerde Steden, de Stadt Wesel ende 's Hertogenbosch.

818. (———————) Hemek-Beracha, Vallis tBenedictionis. Sive Belgidos magnique illius et memorabilis Belli (quod anno Domini 1629 in Belgio a Belgis confoederatis cum mirabili successu et manifesto Summi favoris et Benignetatis divinae indicio gestum est) narratio eacharistica. Harl. 1631. 4o.

819. ——————— Triomphelycke Bruylofs Rei overt Houwelyckx Ackoort van de Deftighe schoone Maecht van 's Hertoghen Bos met den Doorluchtighen vromen Prins van Oraignien. Z. pl. en j. fol.

820. (**Veen**, **J. v. d.**) Mey-Crans. Van verscheyden Cruyden over de meer als treffelycke veroveringhe der Stadt 's Hertogen-bos, gelevert in de macht des allerdoor-

luchtichsten Prince van Orangien Frederick Henderick van Nassouw, den 17 Sept. 1629. Devent. 1629. 4o.

821. **V., v. S.** Christelycke Dancksegginge voor verscheyden Heerlycke Victorien, die God de Heere in de tyt van ses weecken ghegeven heeft, dese vereenichde Provinties, onder het beleyt van zyn Vorstelycke Doorluchtigheyt Frederick Hendrick. Leyd. 1629. 4o.

822. Verzameling van oorkonden betrekkelijk het beleg van 's Hertogenbosch in den jare 1629 door C. R. Hermans. Uitgeg. door het *Prov. Genootschap v. Kunsten en Wetensch. in Noord-Braband.* 's Hertogenb. 1850—73. 4 st. 8o.

St. 1. Dagboek der belegering van 's Hertogenbosch, gehouden sedert den 28 April tot den 10 Sept. 1829, door den schepen Robb. van Voorne.
Journael oft dagh-register van alle het memorabelste datter binnen de Stadt 's Hertogen-bosch, sints datse belegert worde, tot den dag van 't overgeven voorgevallen is. Onpartydigh beschreven van een borger der selver stadt ende in druckers handen ghevallen, die 'tselve alle nieus-gierige lesers heeft soecken ghemeen te maeken.
Description du siège de la ville de Bois-le-Duc assiégé dès le premier de May 1629, par le comte Henry de Nassau.
Obsidionis Silvaducensis succincta narratio, auctore Sidronio Hosschio.

St. 2. Codex diplomaticus. Met een plattegrond van 's Hertogenbosch in 1629. Onder No. 61 is in dezen Codex opgenomen het „Diarium Reverend^mi^ D^ni^ D. Michaelis Ophorii ultimi residentia Buscoducensium Episcopi, de tam publicis quam privatis ejus negotiis a quarto Aug. 1629 usque ad primam Jan. 1632."

St. 3. Oorspronkelijke brieven berustende in het Rijksarchief te 's Hage, tijdens het beleg van 's Hertogenbosch, in 1629, geschreven door Frederik Hendrik en de Gecommitteerden der Staten-Generaal bij het leger, aan de Staten-Generaal der Nederlanden te 's Hage.

St. 4. Stukken berustende in het Rijks Archief te Brussel en in het Provinciaal archief te Utrecht. Opgave der gedrukte werken over het beleg.

823. **Vondelen**, **J. v.** Zegesang ter eere van Frederick Henrick, Boschdwinger, Wezelwinner, Prince van Oranje. Amst. 1629. fol.

823*a*. **Wassenaer**, **N. a.** Het seventiende ghedeelt of 't vervolck van het Historisch Verhael aller gedenckwaerdiger geschiedenissen die in Europa, als Duitschland, Vranckryck, enz. van Aprili deses jaers 1629 voorghevallen syn (Hoofdzakelijk gewijd aan het beleg van 's-Hertogenbosch.) Amst. z. j. 4to.

824. Patriottische Missive van een voornaam Heer in 's Hertogenbosch aan zijnen Vriend in 's Hage. Waaruit niet alleen overtuigend blijkt, dat er in 's Bosch, voornoemd, nog opregte, en beminnenswaardige Vaderlanders zijn; maar ook, en wel voornamelijk, hoe vriendelijk de Hertog Louis van Brunswijk, als gouverneur van 's Bosch, door de Ingezetenen van die stad word aangezien. 's Hage, 's Bosch, enz. 1782. 8o.

825. **Ackersdijk**, **W. C.** *Junior.* Vreugdezang ter gelegenheid der heuglyke omwending van zaaken binnen de hoofdstad 's Hertogenbosch, op den 21sten van Herfstmaand des jaars 1787. 's Hertogenb. 1787. 8o.

826. Lijst van de huizen die geplundert en die de glazen ingeslagen zijn, in den nacht tusschen den 8 en 9 en den 9 en 10 Novemb. 1787 binnen 's Bosch. 's Hertogenb. 1787. 4o.

826*a*. ——— Hetzelfde werk. 2de druk. 's Hertogenb. 1788. 4o.

827. **Paape**, **G.** De wederkeerende Patriot aan de Burgers van 's Hertogenbosch. 1792. (Handschrift).

828. **Breugel**, **C v.** Mémoires sur ce qui s'est passé de remarquable après la capitulation de Bois-le-Duc, relativement aux négociations entamées entre la France et la Hollande, et à la mission de Messieurs Brantzen et Repelaer à Paris, en 1794. Amst. et la Haye. 1821. In-8o.

828*a*. (———) Onzijdig verhaal wegens de belege-

ring van 's Hertogenbosch door de Franschen van den 22sten Sept. 1794 tot de overgaaf der stad op den 12[den] Oct. deszelven jaars. Volgens het dagregister, door eenen inwooner dier stad, geduurende het beleg, gehouden. Amst. 1794. 8o.

829. **Paape, G.** De belegering van 's Hertogenbosch, of Kees is thuis. Republikeinsch tooneelspel. 's Bosch. 1795. 8o.

830. **Ackersdijk, W. C.** *Junior.* Aan de Burgerij van 's Hertogenbosch bij de verlossing der stad den 26 Januarij 1814. Utr. 1814. 8o.

831. **Beverwijk, J. M. v.** Lauwer-Takje opgedragen aan de saamverbondene Burgers der stad 's Hertogenbosch, bij de 3[de] verjaring van de Verlossing dier stad uit de magt der Franschen, voorgevallen den 26 Jan. 1814. 's Bosch. 1817. 8o.

832. ——————— Palm-Loof bij het Lauwer-Takje ter gedachtenis van den 26 Januari 1814, bij de 4[de] verjaring van dien gedenkwaardigen Verlossingsdag, opgedragen aan de Zaamverbondene Burgers der stad. 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1818. 8o.

833. Historisch berigt van de belegering en bevrijding van 's Hertogenbosch (1814). Z. pl. en j. 8o.

834. **Loosjes, A.** Bij de Verlossing van 's Hertogenbosch in 1814. (Handschrift).

835. **Neumann**, De inneming van 's Hertogenbosch door de Pruissen in 1814 (Handschrift).

836. Relaas der jongste gebeurtenissen te 's Hertogenbosch. Bijvoegsel van de Dordrechtsche Courant van 29 Januarij 1814. fol.

837. Blik op 's Hertogenbosch, zijne geschiedenis en tegenwoordigen toestand. Met eene kaart van de omstreken der stad. 's Hertogenb. 1855. 8o.

838. Verslag van den toestand der gemeente 's-Hertogenbosch 1854—81. 's Hertogenb. 1855—82. 22 dln. 8o. Ontbr. 1864—70.

839. Notulen van den gemeenteraad van 's Hertogenbosch. 1869—81. 's Hertogenb. 1870—82. 13 dln. fol.
840. **Nierstrasz, N.** De ontmanteling van 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1875. 8o.
841. **Opstal, F. W. H. v.** Over den watertoestand van het Noord-Oostelijk deel der Prov. Noord-Brabant en het verslag der Commissie in zake de Ontmanteling der vesting 's Hertogenbosch. (Bijdrage tot de Handelingen van het *Prov. Genootsch. van Kunsten en Wetenschappen in Noordbrabant.*) 's Hertogenb. 1875. 8o.
842. Ontmanteling der vesting 's Hertogenbosch. Verslag der Commissie ingesteld krachtens 's Konings magtiging van 6 Maart 1875. 's Bosch (1875). Met Bijlagen.
842*a*. **Sloten, P. H. J. v.** 's Hertogenbosch en omgeving. Bijdrage tot de kennis der landsverdediging. 's Hertogenb. 1875. 8o.
843. Werken voor de ontmanteling (der stad 's Hertogenbosch). Bestekken, voorwaarden, teekeningen, enz. 's Bosch. 1879—80. 6 st. 8o.
843*a*. Werken voor de watervrijmaking van de stad. Bestekken, voorwaarden, teekeningen, enz. 's Bosch. 1880. 3 st. 8o.

844. Adresboek der stad 's Hertogenbosch. Jaren 1869—84. 8o.

---

845. **Hermans, C. R.** Geschiedenis van den bouw der St. Janskerk te 's Hertogenbosch. Met een platten grond en de voornaamste afmetingen der kerk. Afgedrukt uit *de Katholiek.* 's Gravenh. 1853. 8o.
846. **Hezenmans, J. C. A.** De St. Jans-Kerk te 's Hertogenbosch en hare geschiedenis. 's Hertogenb. 1866. 8o.
846*a*. **Hezenmans, L. C.** Over de restauratie-werken der St. Janskerk te 's Hertogenbosch. (Handelingen van het *Provinc. Genootsch. van Kunsten en Wetensch. in Noordbrabant*) 's Hertogenb. 1876. 8o.

847. **Mobachius**, **J**. Beschrijving van de Groote of St. Jans-Kerk der Hoofdstad 's Hertogenbosch, waarin derselver lotgevallen, grootheid, en merkwaardige bijzonderheden, zoo van buiten als van binnen. 's Hertogenb. 1789. 8o.

847*a*. ——————— Hetzelfde werk, doorschoten met wit en voorzien van aanteekeningen.

848. **Courvoisier**, **J. J.** Le sacré bocage de Notre Dame de Boisleduc, où par huict arbres et plantes singulières, sont représentées en huict divines paralleles, les grandeurs et les merveilles de la très-saincte Vierge Marie, Mère de Dieu. Brux. 1645. In-4o.

849. **Zijlius**, **O**. Historia miraculorum B. Mariae Silvaducensis. Antv. 1632. 4o.

849*a*. ————— Verhaal van eenige hemelsche gunsten bekomen door de vereering van het beeld van O. L. V. van Zoetigheid in de Hoofdkerk van St. Jan Evangelist te 's Hertogenbosch. Naar het Latijn met een inleiding over de geschiedenis van het beeld. A M. D. G. 's Bosch. Z. j. 8o.

850. **Bije**, **P. J. v. d. Does de.** Catalogus van het archief der Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's Hertogenbosch. (Niet in den handel). 1875. 8o.

850*a*. **Hezenmans**, **J. C. A.** De Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's Hertogenbosch. (Overdruk uit *Onze Wachter*). Utr. 1876. 8o.

851. **Hopman**, **J. R.** Iets over de instelling van het Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's Hertogenbosch, en deszelfs vijf honderd jarig bestaan, waarvan het Jubilé op den 30 Sept. van dezen jare 1818 staat gevierd te worden. 's Hertogenb. 1818. 8o.

852. **Maresius**, **S**. Defensio pietatis et synceritatis optimatum Sylvae-ducensium in negotio Sodalitatis quae a B. Virgine nomen habet, testibus Veritate et Charitate. Sylv.-Duc. 1642. 4o.

853. R e t o r s i o calumniarum quas Tertullus, Sodalitatis

Marianae advocatus, C. L. Ecclesiae Sylvaeducensis administro, suppresso nomine impegit, in nupera sua defensione pietatis et synceritatis (ut vocat) optimatum. N. N. in negotio fraternitatis B. Mariae Virginis. Auctore C. L. E. S. M. Amst. 1642. 4o.

854. Reglement voor de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap, sedert 1318 gevestigd te 's Hertogenbosch. Z. pl. en j. 8o.

855. Plan van Schikking tusschen de Onderscheidene Kerkgenootschappen deezer stad, over de Kerkgebouwen en Kosterswooningen der Voormaals Heerschende Kerk binnen dezelve geleegen ('s Bosch. 1799). 8o.

856. De geauthoriseerdens en Plenipopentiarissen van het Roomsch Catholiek Kerkgenootschap binnen den Bosch, aan de Municipaliteit van den Bosch (over het *Plan van Schikking*, enz. Zie voorg. nummer.) Z. pl. en j. 8o.

857. Request van de Eerste Kamer van het Vertegenwoordigend Lichaam des Bataafschen Volks (over de naasting der Kerkgebouwen, enz. in de Meijerij van 's Hertogenbosch). Z. pl. en j. 8o.

858. **ter Laag J. J.** Inwijding van de vernieuwde Kerk der Evangelisch-Luthersche Gemeente te 's Hertogenbosch, op den 28 Junij 1829. 's Hertogenb. 1829. 8o.

859. **Witt, C. de.** De volle Uit-reddinge, en Volmakinge van Gods bedrukte Kerk, van hare Trouwe Voorgangeren gelovig Verwacht, en alle den Omstanderen bekent gemaakt, voorgestelt ter gelegentheit van het eerste Eeuwen Feest van het Classis van 's Hertogenbosch. 1741. 4o.

860. **Bijvoet, A. W.** Het Groot Gasthuis te 's Hertogenbosch. Nieuwe proeve eener nalezing van schriften, betreffende dit gesticht. 's Hertogenb. 1852. 8o.

861. Brief van het Collegie van Regenten over de Godshuizen en den Armen te 's Hertogenbosch aan het Stedelijk

27

Bestuur aldaar over de fondsen van het Groot Ziekengasthuis. 's Bosch. (1849). 8o.

862. **Sassen**, **N. F.** Een woord over het Eigendom, de Beschikking en het Bestuur van het Zieken-Gasthuis, van deszelfs Bezittingen en Fondsen, te 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1849. 8o.

863. ——————— Onderzoek naar den Oorsprong, de Bestemming en den Eigendom van het Groot Gasthuis te 's Hertogenbosch en naar het regt van Beschikking over de inkomsten van hetzelve. 's Bosch. 1849. 8o.

864. ——————— Antwoord aan den Weleerw. Heer Bijvoet, op zijne nalezing der jongste schriften betreffende het Groot Gasthuis te 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1851. 8o.

864*a*. ——————— Antwoord aan den Weleerw. Heer Bijvoet op zijne Nieuwe Proeve eener nalezing van schriften betreffende het Groot Gasthuis te 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1853. 8o.

865. **Hermans**, **R. C.** Geschiedenis der Illustre en Latijnsche Scholen te 's Hertogenbosch, van haar ontstaan in den jare 1630 tot hare opheffing in den jare 1848. Amst. 1852. 8o. (D. 190).

866. **Velingius**, **A.** Redevoering over de Illustre Schoole van 's Hertogenbosch. Waarin derzelver Oorsprong, Voortzetting, Lot-Gevallen, en Hoogleeraaren, uit Echte Stukken naargespeurt, en ontdekt worden. Op den 18 Dec. 1759 in 't Latijn uitgesprooken. 's Hertogenb. 1760. 8o.

867. **Verheijen**, **J. B. A. J. M.** Bijdrage tot de geschiedenis der voormalige Schuttersgilden te 's Hertogenbosch. (Handelingen van het *Provinc. Genootsch. van Kunsten en Wetensch. in Noordbrabant*). 's Hertogenb. 1857. 8o.

868. **Zuylen**, **R. A. v.** Gedenkboek der Koninkl.-School voor nuttige en beeldende Kunsten, opgericht te 's Hertogenbosch in 1812, onder den naam van Académie impériale et royale de peinture, sculpture et architecture. 's Hertogenb. 1859. 8o.

869. De Spaarbank van het Departement 's Hertogenbosch der Maatschappij *Tot Nut van 't algemeen*, gedurende haar 50jarig bestaan, in statistieke opgaven geschetst. 1820—69. ('s Hertogenb 1870). 8o.

870. Varia betreffende de stad 's Hertogenbosch, chronologisch geranschikt in 4 bundels.

Bl. I. 1. Instructie op de herden, schouwen, oefvens, enz. (TS-hertoghen-bossche. 1600. 4o.

2. Reglement en ordonnantie op de heryking der bier, wijn en sterke drankvaten gemaekt binnen de stad 's Hertogenbosch. 's Hertogenbosch. 1733. 4o.

3. Reglement en ordonnantie voor het Gild of Ambagt der Brood-bakkers binnen de Stadt 's Hertogenbosch. 's Hertogenb. 1756. 4o.

4. Instructie ende Reglement voor de twee Bedelvoogden der Stad 's Hertogenbosch. 's Hertogenbosch. 1764. 4o.

5. Ordonnantie op het geven van goude penningen voor het stellen van nieuwe steene gevels. 's Hertogenb. 1768. 4o.

6. Ordonnantie op het verpagten van den Houtschat over de Stad en Meyerye van 's Hertogenbosch. 's Gravenhage. (1766). 4o.

7. Ordonnantie voor Wijkmeesters der Hoofdstad 's Hertogenbosch in het nagaan en weeren van geringe vreemdelingen. 's Hertogenb. 1774. 4o.

8. Ordonnantie de militairen concernerende, tot het nagaan en weeren van geringe vreemdelingen, binnen de hoofdstad 's Hertogenbosch. 's Hertogenb. 1775. 4o.

9. Reglement waarna den commissaris te Tilborg van den Post-Wagen van 's Bosch op Breda en vice versa zig zal moeten reguleeren. 's Hertogenb. 1783. 4o.

10. Reglement op het Wagen-Veer van 's Hertogenbosch op Breda en vice versa 's Hertogenb. 1783. 4o.

11. Extract uit het Register der Resolutien van Schepenen, Gezworens en Raaden der Hoofdstad 's Hertogenbosch omtrent het pensiöneeren van de oppassers der Pachters binnen 's Hertogenbosch. 1798. 4o.

12. Reglement en Wetten op den stedelijken dienst voor de gewapende burgermacht binnen de stad van den Bosch. 's Bosch. 1798. 4o.

13. Aanschrijving van den Prefect van het Departement des Bouches du Rhin aan de Maires van dat departement tot het doen zingen van een Te Deum wegens de overwinning van Napoleon in Rusland, vooral bij de Moskowa. 's Bosch. 1812. 4o.
14. Instructie voor den Architect der stad 's Hertogenbosch. 's Bosch (1822). 8o.
15. Instructie voor den Secretaris en de geëmployeerden bij het Bestuur der stad 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1843. 8o.
16. Buitengewoon supplement van de Noord-Brabander van 2 April 1846, behelzende mededeeling aan den raad der stad 's Bosch van een Koninklijk besluit dd. 11 Maart 1846, waarbij ter kennis gebracht wordt, dat binnen deze stad een station van den Zeeuwsch-Noordb. Limburgschen spoorweg zal worden bevestigd.

Bl. II. 1. Reglement voor het gezelschap onder de zinspreuk *Door Eendragt en opregte Vriendschap, zaam verbonden*, opgerigt in 1763. Handschr.
2. Uittreksel van het Reglement voor het *Muziek collegie* binnen de stad 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1807. 8o.
3. Huishoudelijke wetten voor de loge *De Edelmoedigheid* te 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1809.
4. Reglement voor de societeit *Amicitia* te 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1809. 8o.
5. Reglement voor de *Nieuwe Societeit* te 's Hertogenbosch hare bijeenkomsten houdende in den Gouden Leeuw. 's Bosch. 1809. 8o.
6. Reglement voor de Bals bij inteekening te 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1814. 8o.
7. Reglement van het Groeiend Fonds opgericht te 's Hertogenbosch onder de zinspreuk *Et mihi et posteris*. 's Hertogenb. 1816. 8o.
8. Reglement voor de societeit opgerigt onder den naam van *Muzyk en Redoute Kollegie*, te 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1816. 8o.
9. Hetzelfde. 's Bosch 1817. 8o.
10. Reglement van het gezelschap *Door Eendracht en opregte Vriendschap zaam verbonden* thans *de Harmonie*. 's Bosch. 1816. 8o.
11. Huishoudelijke wetten van het Departement der Maatschappij *Tot Nut van 't algemeen* te 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1819. 8o.

12. Wetten van het muziek-collegie *Tot Nut en Vermaak* te 's Hertogenb. 's Bosch. 1819. 8o.
13. Reglement voor het letterminnend Genootschap onder de zinspreuk *Tot Oefening* opgerigt binnen 's Hertogenbosch. 1819. 's Bosch. 1819. 8o.
14. Handelingen van genoemd genootschap. 's Bosch. 1820.
15. Huishoudelijke wetten voor het Bestuur van het *Nederl. Bijbelgenootschap.* Afdeeling 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1820. 8o.
16. Reglement voor de societeit te 's Hertogenbosch hare bijeenkomsten houdende in den *Zwarten Arend.* 's Bosch. 1822. 8o.
17. Reglement van het onderlinge lijfrenten-fonds voor gehuwde en ongehuwden uit den meer- en minvermogenden stand te 's Bosch. 's Bosch. 1826. 8o.
18. De tweede afdeeling van het Hoofdbestuur der Maatschappij ter bevordering van het godsdienstig onderwijs der slaven en kleurlingen in de kolonie Suriname aan de ressorteerende ingezetenen der stad en meijerij van 's Hertogenbosch. 1830. 8o.
19. Reglement van de societeit de *Ware Vriendschap* te 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1832. 8o.
20. Reglement van de Maatschappij ter bevordering der toonkunst onder de zinspreuk *Het volmaakt accoord*, te 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1834. 8o.
21. Reglement voor *Casino* te 's Hertogenbosch 's Bosch. 1831 en 1839. 8o.
22. Reglement der societeit *de Harmonie.* 's Bosch 1839. 8o.
23. Jaarverslagen van de vereeniging van den *H. Vincentius van Paulo.* 1849, 50, 51, en 54. 's Bosch. 1849—54.
24. Huishoudelijk reglement van de Afd. 's Hertogenbosch der Noord-Brabantsche Maatschappij *ter Bevordering van Nijverheid.* 's Bosch 1852. 8o.
25. Reglement op de parochiale begraafplaats der cathedrale of St. Janskerk te 's Hertogenbosch. 's Bosch. (1859). 8o.

Bl. III. 1. Tooneel van de Moedigheidt van vier Predicanten binnen 's Hertoghen-bosch ende cloeckveerdigheit van twee Catholycke professoren binnen Leuven aengaende een openbare uit-daginghe om op het stuck van 't waraehtich gheloove een 't samen-spreeckinghe ende oprecht ondersoeck te doen. 's Hertogenb. 1630. 4o.

2. Preservatyf-dranck aande Catholyke Borghers van 's Her-

togen-bosch geschoncken tegen den Toover-Gift-dranck van de gereformeerde Ministers aldaar. 's Hertogenb. 1630. 4o.

3. Naerder openinghe van de Manifeste, by de vier Predikanten binnen 's Hertogen-Bossche den 16 May uyt-gegeven aan de Geestelyckheydt aldaer, teghens seecker Cartel, den 14 Juny, by twee Doctores tot Loven den voor 3 predikanten toe-ghezonden. Amsterdam. 1630. 4o.

4. Witt, C. de De betamelyke nagedachtenisse van trouwe voorgangeren met de gezegende gevolgen van dien, voorgestelt in een leerrede over spreuk X, v. 7 ter statelyke herinneringe aan de leer en wandel van Georg Ulric Roemer hoogleeraar der Oostersche talen te Bosch. 's Hertogenb. 1741. 4o.

5. Op het smertelijk overlijden van den Hoog Eerw. Heer Herman Gideon Clemens, in leeven leeraar in de gemeente Jesu Christi, te 's Hertogenbosch enz. 's Hertogenb. 1772. 4o.

6. Gezangen bij gelegenheid der viering van Flora- of Koppermaandag ter nagedachtenis van L. Koster, door de Beminnaars der Drukkunst te 's Hertogenbosch. 's Hertogenb. 1815. 8o.

7. Kup, H. De Inhuldiging des schouwburgs, zinnebeeldig voorgestelling met kooren. 's Hertogenb. (1816). 8o.

8. Ganderheijden, J. F. M. Redevoering ter nagedachtenis van Mr. C. G. Hultman, Staatsraad i. b. d., gouverneur van Noord-Braband, enz. 's Hertogenb. 1820. 8o.

9. Antonius van Alphen, vicarius generalis apostolicus diocesis Buscoducensis dilectis suis in Christo cooperariis. Sylv.-Duc. 1831. 8o.

10. Bundel feestgezangen voor de societeit *de Unie* te 's Bosch. 's Hertogenb. 1833. 8o.

11. Berigt omtrent de inschrijving van één honderd duizend gulden ten laste van het Amortisatie-Fonds der stad 's Hertogenbosch. 's Hertogenb. 1840. 8o.

12. Elegia in decessum Rev^{di} D^{ni} A(bdiae) V(elengii) pastoris Sylvae-Ducensis abdicati. Z. pl. en j. 8o.

13. Koster, L. Aux Boisleducquois illuminés et non enluminés. Demi-mot. S. l. n. d. In-8o.

14. Gods Almagt, Wijsheid, Grootheid en Goedheid. Cantate voor het zang-gezelschap, te 's Bosch, onder de zinspreuk *Uit nieuwe stof vloeit Godes lof.* Z. pl. en j. 8o.

15. Zuylen, R. A. v. Jr. De plechtige intocht te 's Hertogen-

bosch van de Scherpschutters van het Koninkl. Gilde onder de zinspreuk: *Ter bevordering van Neerlands Weerbaarheid*, terugkomende van den wedstrijd, welke te 's Gravenhage werd gegeven op den 8sten Junij 1854, met den behaalden eersten prijs. 's Hertogenb. (1845) 8o.

16. Allegorie bij de Inwijding van den nieuwen Schouwburg te 's Hertogenbosch, den 1 Dec. 1853, z. pl. en j. 8o.

Breda.

871. **Goor, T. E. v.** Beschrijving der Stadt en Lande van Breda: behelzende de Oudheid van het Graafschap Strijen, deszelfs eerste bewoonderen, en oude Gestalte, met een historisch Verhael van het leven der Graven van Strijen en daarop gevolgde Heeren van Breda, enz. 's Gravenh. 1744. fol.

872. **Kleijn, A. G.** Geschiedenis van het Land en de Heeren van Breda, tot het tijdstip der afscheiding van Bergen op Zoom. Breda 1861. 8o.

873. **Krüger, J. B.** Kerkelijke geschiedenis van het bisdom Breda. Rosendaal. 1872—78. 4 dln. 8o.

874. **Aa, A. J. v. d.** Geschiedkundige beschrijving van de stad Breda en hare omstreken. Met platen en facsimile's. Gorinch. 1845. 8o.

875. Breda en de Bredanaars, door een Bredanaar. Z. pl. en j. 8o.

876. **Hoeven, G. G. v. d.** Geschiedenis der vesting Breda. Met platen. Breda. 1868. 8o.

877. **Vliet, J. v.** Bredasche Chronyck. Breda. (1664). 4o.

878. ——————— Bredasche Chronyck, met 't Recht van successie volgens de Costumen der Stadt en Lande van Breda. Breda. z. j. 4o.

879. **Wenning, C. H.** Beschrijving van de stad Breda. Breda 1823. 8o.

880. **Duijm, J.** De cloeck-moedighe ende stoute daet van het innemen des Casteels van Breda en verlossinghe der Stad. Onder het beleyd van den Hoogh-Gheboren Prins Graeff Mauritz van Nassau, etc. Comedische wijze in Dichte gestelt. Leyd. 1606. 4o.

881. **Herbig, F.** De verloren zoon of Breda verrast. Een tooneelstukje. Gron. 1830. 8o.

882. **Lefebvre, M. C. A.** Le capitaine Charles Hérauguier, gouverneur de Bréda. Combrai 1850. In-8o.

882*a*. (Jacquet, D.) La Prise du Château de Bréda (1590). Episode des guerres de l'indépendauce néerlandaise. Le Bateau de Tourbes de Tollens. Bréda. 1865. In-8o.

883. **Vijver, C. v. d.** Het Turfschip van Breda. Historiesch tooneelspel. Amst. 1812. 8o.

884. **Kleyn, G. A.** Geschiedkundig gedeelte van den op 25 en 28 Junij 1867 te houden optogt, voorstellende den Intogt van Prins Maurits binnen Breda op 4 Maart 1590. Breda 1867. 8o.

885. **Hugo, H.** Obsidio Bredana armis Philippi IIII. Auspiciis Isabellae ductu Ambr. Spinolae perfecta. Antv. Ex Offic. Plantiniana. 1626 fol.

886. ———— Idem opus. Editio secunda. Antv. Ex Offic. Plant. 1629. fol.

887. ———— Sitio de Breda rendida a las armas del Rey don Phelipe IV. A la virtud de la Infante dona Isabel, al valor del marques Ambr. Spinola. Antv. Ex Off. Plant. 1627. fol.

888. ———— Le siège de la ville de Breda conquise par les armes du roy Philippe IV. Par la direction de l'infante Isabelle Cl. Eug. par la valeur du marquis Amb. Spinola. Trad. du Latin par Ph. Chifflet. Antv. Ex Offic. Plant. 1631. In-fol.

889. De Wachter brengende tijding van de nacht, dat is van het overgaen van Breda, met eenen heylsamen raet, wat daer over te doen staet. 's Gravenh. 1625. 4o.

890. **Boxhorn, M. Zuerius.** Historia Obsidionis Bredae et Rerum anno 1637 gestarum. Lugd. Bat. 1640 fol.

891 ——————— Oratie tot lof van syn Hoogheyt Fredric Henric, Prince van Orangien, aengaende de Veroveringhe van de gheweldige Stadt Breda. Leyd. 1637. 4o.

892. **Burchoorn, J.** Vreugde-Sangh over de treffelycke Over-winninge van de stercke Stadt Breda, kloeckmoedigh aen-getast den 23 Julij, gewonnen den 7 Oct. 1637, door Syn Hoogheyt den Prince van Oranjen, enz. 's Gravenh. z. j. 4o.

893. **Dycke, C. v.** Victory-toorts, aengesteken op de gheluckige overwinninge der stercke Stadt Breda; met Godes hulp verkregen door Sijne Doorl. Hoogheid den Prince van Orangien den 7 Oct. 1637. 's Gravenh. 1637. 4o.

894. **Godewyck, P. v.** Segen-Krans op de heerlycke en voortreffelycke Victorie verkregen by zyn Hoogheyt, ende Vorstelicke Genade Frederic Henric, Prince van Oraengien, enz. Van weghen het in-nemen der stercke Stad van Breda, geschiet op den 10 Oct. 1637. Dordr. 1637. 4o.

895. **Hexham, H.** A true and briefe Relation of the Famous Seige of Breda; beseiged and taken in under the Able and Victorious Conduct of his Highnesse the Prince of Orange, etc. Delft 1637. 4o.

896. ——————— Journael ofte een ware ende kort verhael van 't vermaerde Belegh van de Stadt Breda, door het kloeckmoedich, ende Victorieus beleydt van Syne Hoogheydt de Prins van Orangien, enz. Delft. 1638. 4o.

897. Journael ofte kort ende bondigh verhael van alle de ghedenckwaardighste geschiedenissen, die der voorghevallen zyn zedert het optrecken van Syne Vorstelycke Ghenade ende Altesa den Doorl. Prince van Orangien Frederick Hendrick met syne machtighen Legher, beginnende op den 13 Juni ende soo vervolghens tot de Victorieuselycke Overwinninghe der Stadt Breda, ende desen teghenwoordighen dag. Amst. 1637. 4o.

898. P r o g n o s t i c o n ende Paradoxon op de Belegheringhe van Breda, door Syne Hoogh. den Prince van Orangien, in den jare 1637. Z. pl. en j. 4o.

899. **Rived, A.** Sermon faict au camp devant Breda en la tente de sale de Son Altesse, Monseigneur le Prince d'Orange, le Dimanche 11 Octobre, après la sortie de de la Garnison ennemie. La Haye. 1637. In-4o.

900. H e t b l ij d e B r e d a ofte kort verhaal van de plegtige intrede van den allerdoorlugtigsten vorst Willem Carel Hendrik Frisc, Prince van Oranje en Nassau, enz. als Heer en Baron van Breda; ende haare Koninklyke Hoogheid Anna, Kroonprincesse van Engeland, Schotland, Vrankryk en Ierland, enz. enz. geschied op den 13 van Herfst-maand 1737. Met plaaten. 's Gravenh. 1737. fol.

901. N a u w k e u r i g e beschryving der Triumf-poorten, Eerboogen, Decoratien, Inscriptien en verdere Vreugdebedryven binnen Breda, by de Heuglijke Inkomst van Zyne Hoogheid Willem den V, Prins van Oranje en Nassau, enz. enz. op den 6 Juny 1766. Breda. 1766. 8o.

902. B r e d a verövert en herövert in 1793. Met bijlagen. Breda. (1793). 8o.

903. D e v o o r n a a m s t e en minstbekende byzonderheden, voorgevallen gedurende de belegering, inneming en herneming der stad Breda in den jaare 1793. Benevens de nodige bylagen, in welke verscheiden belangrycke en onbekende stukken voorkomen. Z. pl. en j. 8o.

904. (**Raaff, A. de.**) Omstandig verhaal der merkwaardigste bijzonderheden die bij de inneeming en wederontruiming der stad Breda door de Franschen, hebben plaats gehad. Met alle de daartoe behoorende stukken Z. pl. en j. 8o.

905. S e n t e n t i e tegen Alexander, Grave van Bylandt, geweest zynde Commandant van Breda, toen de Stad

in den jare 1793 door de Franschen belegerd werd. Amst. (1793). 8o.

906. Sententie tegen Alexander, Grave van Bylandt, en de overige leden van den krijgsraad, gedurende het beleg van 1793. Z. pl. en j. fol.

907. Stukken betrekkelijk tot de detentie van Rudolph Smits, Burger en Mr. Kleermaker te Breda. Bij den geweldigen provoost aldaar. Z. pl. en j. 8o.

908. Memorie van de Provisioneele Municipaliteit van Breda aan de Nationaale Vergadering, representeerende het volk van Nederland (inhoudende klachten over de houding der gewestelijke vertegenwoordigers in zake de verkiezing van Leden van het Plaatselijk Bestuur). Breda. 1797. 8o.

909. ———— dienende zo tot elucidatie als adstructie van het verzoek door de Municipaliteit der stad Breda aan het vertegenwoordigend Lichaam van het Bataafsche Volk, bij request den 11 Aug. 1800 gedaan, tendeerende hetzelve verzoek dat het geschil tusschen gemelde stad en den Agent van Finant. der Bat. Republ. mag werden gewezen na de ordinaire Justitie. Breda 1800. 8o.

910. Adres van het Gemeente-bestuur der stad Breda aan Hun Hoog Mogende, vertegenwoordigende het Bataafsche Gemeentebest (ter introductie van de algemeene Belastingen). Breda. 1805. 8o.

911. Missive van Willem Anna l'Estevenon van Berkenrode, drossaard van Breda, over het ontwerp der zoogenaemde Hollandsche patriotten, om eene tegen Revolutie in de Republiek te bewerken. Amst. z. j. 8o.

912. Proces-stukken in zake, betreffende de veroordeeling van den Kapitein der 1e Comp. dienstd. Schutterij, F. P. Sterk, te Breda. Breda z. j. 8o.

913. Schuitpraatjen of samenspraak tusschen eenen Predikant, Bataaffschen Officier, de Vrouw van eenen soldaat, eenen Beestenkoper en eenen Burger in de Trekschuit van Rotterdam op Delft, inhoudende vrijmoedige

gedachten over het gedrag der Roomschen, omtrent het Exerceren, Patritotisme, enz. in de Baronnie van Breda. Z. pl. en j. 8o.

914. De Toekomst van Breda. Breda. 1875. 8o.

---

915. Berigt aangaande de grafstede van Graaf Engelbrecht II van Nassau en zijne gemalin Limburg van Baden, in de Groote Kerk te Breda. Z. pl. en j. 8o.

916. Geschiedkundige schets der stichting en voortduring van het Beggijnhof te Breda. (Breda. 1833). 8o.

917. **Hoppenbrouwers, F. J.** De plegtstatige Inzegening der St. Catharina-Kapel op het Beggijnhof te Breda. (Breda). 1839. 8o.

918. Beschrijving van de plegtstatige inwijding der St. Antonius-Kerk te Breda, op den 12 Dec. 1837. Breda. (1837). 8o.

918*a*. De plegtige inwijding der St. Antonius-Kerk te Breda. Een der merkwaardige verschijnselen in onzen leeftijd. Breda. 1838. 8o.

919. (**Hoppenbrouwers, F. J.**) Iets ter gedachtenis aan de godsdienstige plegtigheid bij het leggen van den. eersten steen der gebouwd wordende Kerk van den H. Antonius a Padua, binnen Breda, op den 20en van Lentemaand 1836. (Breda. 1836). 8o.

920. **Roosmalen, L. v.** Zijne Doorl. Hoogw. Cornelius Ludovicus, baron van Wijkersloot, Heer van Schalkwijk, Bisschop van Curium in het Seminarie van Breda, ter gelegenheid der plegtige inwijding der St. Antonius-Kerk in voornoemde stad. 's Bosch. 1838. 8o.

921. Inauguratio Illustris Scholae ac Illustr. Collegii Auriaci a Celsissimo Potentissimoque Arausionensium Principe Frederico Henrico in urbe Breda erectorum. Bredae. 1647. 4o.

922. Geschiedkundige beschrijving van het vermaarde Kasteel te Breda, thans ingerigt tot eene Militaire Hoogeschool, alsmede van de Groote Kerk aldaar. Met vier afbeeldingen. Breda. 1830. 8o.

923. **Bosscha**, J. Inwijdingsrede over den aard en omvang van het wetenschappelijk onderwijs voor de krijgsstand, gehouden ter opening van de Koninkl. Militaire Akademie. 24 Nov. 1828. Breda. 1829.

924. **Hoeufft**, J. H. In Auspicia Athenaei Bredani Militiae consecrati. Bredae. 1828. 4o.

925. **Hoeufft**, J. H. en A. N. v. **Pellecom**. In Auspicia Athenaei Bredani Militiae consecrati. Bij de opening van de Koninkl. Militaire Akademie te Breda. 1828. 8o.

926. **James**, L. G. Discours prononcé à l'occasion de la fête célébrée à Bréda le 25, 26 et 27 Sept. 1853 pour le jubilé de la 25e année d'existence de l'Académe Royale pour les armées de mer et de terre du royaume des Pays-Bas. Bréda. 1853. In-8o.

927. De Koninkl. Militaire Akademie te Breda, door een oud kadet. Arnh. 1867. 8o.

928. Opmerkingen betrekkelijk de Koninkl. Militaire Akademie te Breda, door een ex-kadet. Amst. 1867. 8o.

929. **Hasselt**, N. v. De Koninkl. Militaire Academie en hare strafregtspleging. 's Gravenh. 1868. 8o.

930. De Militaire Akademie in 1867. Een stem uit het kadettenkorps. Amst. 1868. 8o.

931. Zelfverdediging. Aan Dikacophilos. 's Gravenh. 1868. 8o.

932. Eene poging tot vergiftiging der publieke opinie verijdeld door L. Aan het belangstellend publiek naar aanleiding van de gedachte en opmerkingen over de opvoeding en het onderwijs van toekomstige officieren door een oud-akademist. Breda. 1869. 8o.

933. **Perk**, M. A. Een Reunie en een Uitvaart. Gedenkboek der te Breda gehouden vijftigjarige samenkomst van de Vereeniging het Metalen Kruis en van de overbrenging

naar het kerkhof te Ginneken der stoffelijke overblijfselen van op de Antwerpsche Citadel begraven Nederl. militairen. Breda. 1871. 8o.

934. **Perk**, **M. A.** Het Citadel-Monument te Ginneken Met platen. 1876. 8o.

---

935. **Senden**, **G. H. v.** Het Heike. Een woord over de geschiedenis en den tegenwoordigen toestand der bewoners. Breda. 1861. 8o.

936. **Schrauwen**, **G.** Beschrijving van het dorp Gilze. 's Bosch. 1828. 8o.

Bergen-op-Zoom.

937. Abrégé des droits et libertés de la ville et Pays de Bergh-op-zoom, tels qu'ils ont été dez leur origine, et des Infractions faites aux dicts Droits et Libertés. S. l. n. d. In fol.

938. Beschrijving der stad Bergen op den Zoom, verrijkt met een omstandig bericht voor het beleg dier vesting door de Franschen in den Jaare 1747. Amst. 1780. 8o.

939. **Faure**, **J.** Histoire abrégée de la ville de Bergen-op-Zoom, depuis son origine jusqu'à nos jours. Avec une idée du fameux siège de 1747 et de ses suites funestes. La Haye. 1761. In-8o.

940. **Strootman**, **H.** Beschrijving van de stad Bergen op Zoom. Berg-op-Z. 1825. 8o.

941. Berghen op den Zoom belegert op den 18 Julij 1622, ende ontleghert den 3 Octobris deszelven Jaars; volgens de beschryvinge gedaen by de drie Predikanten van de Gemeynte Christi aldaer. Middelb. 1623. 4o.

942. Der Princen Post Ruyter advertiert het inne-

men van Steen-berghen met het belegh van Berghen op Soom, met alle omstandigheyden, van het Parlementieren, Storm, uytval ende alles wat tot nu toe ghepasseerd is, soo wel van den vyand als van de onse. Leyd. 1622. 4o.

943. Heyr-Basuyne ten dienste, soo voor de Inghesetene van de Belegerde Stadt Bergen op den Zoom, als voor degene, die getogen zyn om deselve voor dese Landen tegen den Spaignaert, te verweyren, om in haer op te wecken Yver, Couragie, en Manhafticheyt om voor 't Vaderlandt cloeckelyck te stryden. Leyd. 1622. 4o.

944. Journael of Dagh-Register, waer in vertoont werdt des vyandts scherm-slagh voor Berghen op Zoom. Met het dapper Verset ofte ontset der selver Stee, met alles wat aldaer ghepassert is. Leyd. 1622. 4o.

945. Raet-slach ende ghespreck tusschen Isabella, Hertoginnen van Brabandt, Infante van Spangien, met den Marquis Ambrosio Spinola, voor den Inval by syne Ghenade Prins Heyndrick in Brabant over den Deemer ghedaen. Met het Discours vant Belegh voor Berghen op Zoom. Item, noch eenen Brieff uyt het Legher voor Berghen op den Zoom, gheschreven van den Marquis A. Spinola aende Infante van Spangien, Hertoginne van Brabant, etc. Rott. 1622. 4o.

946. D'ontsettinghe van Bergen op Zoom geschiet in den Jaare 1623. Treurblyeindentspel. Amst. 1747. 8o.

947. Sententien by die van den Krygsrade der Vereenigde Nederlanden gearresteert jegens Anthoine L'Estoffé, gebooren in Picardie, enz. over haerluyder voorgenomen leelycke ende schandelycke verraderye op de Stadt van Berghen opten Zoom, ofte den Zuydt-Forte vandien. Ghearresteert in 's Graven-haghe, op den 20 July des jaers 1626, ende tot Bergen op den Zoom geexecuteert. 's Graven-haghe. 1628. 4o.

948. Brieven uit Bergen-op-Zoom van Elisabeth, Princesse

van Sollern, geseyt Princesse van Oxolder, aan Koningin Louise van Boheme. Bergen-op-Z. 1658. 4o.

949. **Bosscha**, J. De overrompeling van Bergen-op-Zoom in 1747. (Uit Neerlands Heldendaden te land). Leeuw. 1837. 8o.

950. **Janssen**, J. Kort en bondig verhaal van 't gepasseerde ten tijde van de Overrompeling der stad Bergen op den Zoom, op den 16 Sept. 1747. Rott. 1777. 4o.

951. Uittreksels uit brieven geschreven gedurende, en betrekking hebbende tot het beleg der stad Bergen-op-Zoom, in het jaar 1747. Z. pl. en j. 8o.

952. **Gorkum**, J. E. v. De bestorming der vesting Bergen op Zoom, op den 8n Maart 1814. Leid. 1862. 8o.

953. **Legrand**. Relation de la surprise de Berg-op-Zoom, le 8 et le 9 Mars 1814. Avec un précis du blocus et des événements qui l'ont amené, précédée d'une notice historique et topographique militaire, et d'un plan-croquis. Paris. 1816. In-8o.

954. ——— Verhaal van de verrassing van Bergen op Zoom op den 8 en 9en Maart 1814. Met een kort begrip van deszelfs insluiting, enz. Uit het Fransch vertaald. Breda. 1870. 8o.

955. **Maronier**, H. De Gids, of de verrassing van Bergen op Zoom in Maart 1814. Rott. 1836. 8o.

---

956. **Janssen**, J. De Kerk van Bergen op den Zoom herstelt en ingewijd. Waar agter bijgevoegt is een Kort Verhaal van de Overrompeling der stad Bergen op den Zoom, door de Franschen op den 16en Sept. 1747. Neffens de Detaille van 't Garnizoen, enz. 2de duk. Berg-op-Z. 1753. 4o.

957. ——— Hetzelfde werk. 3e druk. Berg-op-Z. 1753. 4o.

958. **Roock, A. J. L. de.** Iets over de Groote Kerk te Bergen-op-Zoom. Berg. op Z. (1882). 8o.

959. Varia betreffende Bergen-op-Zoom.

1. Bosch, B. Onze verpligting om tot nut van 't algemeen te werken, ter inwijding van het BergenopZoomsche Departement tot Nut van 't algemeen. 2de druk. Berg. op Z. (1791) 8o.
2. Verslag van het feest bij de aanneeming der staatsregeling voor het Bataafsche Volk, gevierd binnen Bergen op Zoom, den 19 Mey 1798. Berg. op Z. 1798.
3. Reiche, T. M. Leerrede ter inwijding der nieuwe Gezangen en van het Orgel bij de Evangel. Luth. Gemeente te Bergen op Zoom, den 21 Oct. 1827. Berg.-op-Z. 1827.
4. Vertaling der Hebreeuwsche gebeden ter inwijding der Nieuwe Kerk van de Nederd. Israelitische Synagoge te Bergen op Zoom. Op den 1sten van de maand Elcel 5593. Z. pl. 1833. 8o.

Land-van-Cuijk.

960. **Paringet, D.** Memoriaal of beschrijving van de stad Grave en den Lande van Cuijk, derzelver tijdelijke heeren, hunne regeringe, wedervaren, rechten, privilegien, costumen en usantien. Uitgeg. en met aanteekeningen vermeerdert door P. van Alen. Utr. 1752. 2 dln. 4o.

961. **Wap, J. J. F.** Geschiedenis van het Land en der Heeren van Cuijk. Utr. 1858. 4o.

962. **Hendrikx, P.** Geschied- en aardrijkskundige beschrijving der stad Grave. Grave. 1845—46. 2 dln. 8o.

963. Journael of Dagh-register van d'aenmerkelijkste zaken, voorgevallen in het zeer strenge en gedenkwaerdige belegh der stadt Grave, belegert den 27 Julii, en door zijn Hoogheydt gewonnen den 28 Oct. 1674. Amst. 1674. 4o.

964. (**Luine, G. de**). Relation du siège de Grave en 1674,

et de celui de Mayence en 1689, avec le plan de ces deux villes. Paris. 1753. In-8o.

965. (**Luine**, **G. de**). Même ouvrage. Paris. 1756. In-8o.

966. ——————— Relation de tout ce qui s'est passé pendant le siège de Grave en l'année 1674. Nouvelle édit. Paris. 1783. In-8o.

967. **Gros, de.** Journal des opérations de la campagne de 1794 dans les sept Provinces-Unies et pays de la Généralité, principalement de ce qui s'est passé pendant le blocus et le bombardement de la ville de Grave jusqu' à sa reddition. S. l. 1795. In-8o.

968. Verhaal van het merkwaardigst voorgevallene binnen de stad Graave, geduurende derzelver belegering, benevens echte stukken, daartoe betrekkelijk. 's Hage. 1795. 8o.

969. Varia betreffende de stad Grave.

1. Opwekking der gereformeerde gemeente te Grave toegezongen, ter gelegenheid van het inwijdings-feest van een nieuw kerk-orgel in de Groote of St. Elizabets kerk. Grave. 1794. 8o.
2. Paape, G. De verwoesting van de stad Graave, of de verschriklijke uitwerkzels der Dwinglandy. Republikeinsch treurspel. 's Hertogenb. 1795. 8o.
3. Rijn, L. v. Iets ter overweging aan alle mijne menschlievende stad- en landgenooten bij gelegenheid van de algemeene collecte voor de stad Grave, te Amsteldam, op den 14 Januarij 1796. Amst. 1796. 4o.
4. Bataafsche-Zang voor de gemeente van Grave, ter gelegenheid van het planten van eenen nieuwen Vrijheids-boom, op het nationaal feest, over de aanneming der Staatsregeling, op den 19 May 1798. Grave. 1798. 8o.
5. Extract uit de Resolutien van de Municipaliteit van Grave. 1798. 8o.
6. Publicatie van Heeren Burgemeester en Wethouderen der Stad Grave, van 29 Dec. 1836 (betr. het Reglement en Tarief van 't Pont-veer.) Grave. 1836. 4o.
7. Verslag der Feestviering ter gelegenheid van het 50jarig bestaan der Societeit *Tot Nut en Vermaak*, te Grave, op 17—19 Sept. 1837. Grave. 1837. 8o.

970. **Duljé, C. R.** Geschied- en aardrijkskundige bijzonderheden van de voormalige heerlijkheid Boxmeer, met St. Anthonis en het halfheerige Sambeek, benevens van de meeste plaatsen in het land van Kuik. Gennep. 1852. 8o.

---

971. Geschiedkundige schets der stichting, lotgevallen en merkwaardige bijna 500jarige voortduring van het klooster te St. Agatha, Lande van Cuijk, Provincie Noord-Braband. 's Bosch. 1833. 8o.

971*a*. **Hermans, C. R.** Annales Canonicorum regularium S. Augustini Ordinis S. Crucis. Ex monumentis authenticis. Silv.-Ducis. 1858. 3 vol. 8o.

972. **Spengler, F. R.** Geschiedenis van het klooster St. Agatha. Met drie platen. Utr. 1863. 8o.

973. **Particeps.** De Ongelukkigen van het klooster St. Agatha der Eerw. Kruisheeren aan de Maas, in oorzaak en gevolgen. Nijm. 1864. 8o.

974. **Philippona, L.** Drie opene brieven aan Particeps, schrijver van »De Ongelukkigen van het klooster van St. Agatha." 's Hertogenb. 1865. 8o.

974*a*. Akten en andere stukken betreffende de goederen afkomstig van het Klooster Sint Agatha onder de gemeente Cuyk. Uitgeg. door het Depart. van Finantien. 's Gravenh. 1878. fol.

Land-van-Heusden.

975. **Oudenhoven, J. v.** Beschrijvinghe van het Landt van Heusden, vervatende deszelfs groote Heerlijckheden, Dorpen, Adelycke Huysen, Kloosters ende Forten. Mitsgaders Privilegien ende Vryheden eenighe derzelve plaetsen vergunt, ende vele andere geschiedenissen denzelven Landen raekende. Amsteld. 1651. 4o.

976. ——————— Beschrijvinghe der Wijtvermaerde Frontier Stadt Heusden, vervatende het begin ende

voortgangh derzelver Stadt, Heerlyckheydt, met derzelver Heeren, ende Edelen daer uyt gesprooten. De disputen over deze Heerlijckheydt tusschen Brabandt ende Hollandt, met den Lijst van de Hertogen. De wijze van de Regeeringhe ende hare Privilegiën. 't Bouwen van de kloosters, met het oprichten van het Kapitel. Amst. 1651. 4o.

977. **Oudenhoven**, **J. v.** Beschryvinghe der stadt Heusden, waar in het Begin, Aanwasch, en Tegenwoordige staat dier Stadt verhaalt worden. Alsmede veelderhande Gedenkwaardige Geschiedenissen, Oorlogen, Watervloeden, Wijze van Regeeringe, Hantvesten, enz. Amst. 1743. 4o.

978 ——————— Geschiedenis en beschryving der stad Heusden, behelzende haare Opkomst, Aanwasch, Sterkte, Waereld- en Kerklyke Gebouwen, Handvesten, Keuren, enz. Versierd met plaaten en portraiten. Amst. 1794. 4o.

979. **Pape**, **C. W.** De stad en het land van Heusden. 's Hertogenb. 1824—25. 2 dln. In één band. 8o.

980. **Landré**, **W. J. N.** Korte beschrijving van Heusden. Met plaat. Haarl. z. j. 8o.

981. (**Tromer**, **F. C.**) Geschiedkundige mededeelingen over Heusden. Met eene inleiding van Jhr. Mr. P. F. M. v. Meeuwen. (Handelingen van het *Provinc. Genootsch. van Kunsten en Wetensch.* in Noordbr.) 's Hertogenb. 1878. 8o.

---

982. **Gerlach**, **J. A.** *Junior.* Oorsprong, geschiedenis en tegenwoordige toestand van het collegie van Oude Schutters van den voetboog van St Joris en der Jonge Colveniers schutters te Heusden, met de afbeeldingen van hunne gedenkstukken. Gron. 1862. 4o.

983. Reglement voor de St. Joris Broederschap binnen de stad Heusden, opgerigt den 1en Jan. 1809. 's Hertogenb. z. j. 8o.

984. Reis naar Heusden of een kort doch waarachtig verhaal van verscheide droevige ontmoetingen bij, in en na de laatste doorbraak en overstroominge in 't Lant van Heusden, op den 24 Dec. 1740. Rott. 1741. 4o.

985. Rapport van de Commissie uit het Bataafsche Gezelschap, onder de zinspreuk: »Tot ieders nut," te Heusden, benoemd tot de werkzaamheden voor de noodlijdenden, door de overstrooming van den lande van Heusden, in den jaare 1799. Den Bosch. 1800. fol.

986. Verzameling van reglementen betrekkelijk Heusden, chronologisch gerangschikt.

1. Reglement over de Dorpen en Heerlyckheden in den Lande van Heusden. 's Gravenh. 1702. 4o.
2. ——— betrekkelijk den Hoogen Maasdijk der Stad en Landen van Heusden. 's Hertogenb. 1807. 8o.
3. ——— op den invoer van brood, meel, vleesch en wijn. 's Hertogenb. 1809. 8o.
4. ——— waarnaar de beide Hervormde Nederd. en Walsche Kerkgenootsch., onderling een fonds tot instandhouding van derzelver openbaare godsdienstoefening zullen oprichten. Den Bosch. z. j. 8o.
5. ——— voor de regeering der stad Heusden. 's Hertogenb. 1816. 8o.
6. ——— voor het Departement der Maatschappij: *Tot Nut 't van algemeen* binnen de stad Heusden. 's Hertogenb. 1820. 8o.
7. ——— voor de verpligting tot aangeving van inwoning en verlating van woonplaats binnen Heusden. 's Hertogenb. 1824. fol.
8. ——— op het verkoopen van Brood. 's Hertogenb. 1824. 8o.
9. ——— der Belastingen op het Gemaal, enz. 's Hertogenb. 1825. 8o.
10. ——— voor de Beurtschippers. 's Hertogenb. 1825. 8o.
11. ——— voor Straat- en weggeld. Z. pl. 1825. 8o.
12. ——— voor het heffen van Havengeld. Z. pl. 1825. 8o.
13. ——— op den afslag van Visch. Z. pl. 1825. 8o.
14. ——— voor den polder van Oudheusden, Elshout en Hulten. 's Hertogenb. 1826. 8o.

---

987. **Brakel, W. v. Dam v.** Lotgevallen van Heer Fulco en de Abdij van Bern. Met portretten en teekeningen. 's Hertogenb. 1857. 8o.
988. (**Servais, F. J.**) Fulco van Bern. Schetsen uit de geschiedenis van Noordbrabant door H. 's Hertogenb. 1875. 8o.

Andere plaatsen in Noordbrabant.

989. **Bueckelius, J.** Historien ende Mirakelen gheschiet tot Aerlen by Helmont door het aenroepen van Ons L. Vrou. T'sertogenb. 1614. 8o.

990. **Cuypers, P.** Berigt omtrent oude grafheuvels onder Alphen in Noord-Braband. Met platen. Arnh. 1843. 8o.

990*a*. **Kuypers, F.** Het land van Altena gewaarschuwt en zwaarlijk gestraft, met een verhaal van de overstroomingen en verwoestingen in December 1740 en April 1741. Gorinch. 1741. 4o.

991. **Grez, de** en **Cuypers.** Germaansche begraafplaats te Baarle-Nassau. (Overdruk). Z. pl. en j. 8o.
992. **Panken, P. N.** Voorchristelijke begraafplaatsen in de heiden te Bergeik, Riethoven, Veldhoven, Steensel, Knegsel, Oerle, Wintelre, Eersel, Hapert en Luiks-Gestel. Dl. I. (Overdruk.) Z. pl. en j. 8o.

993. **Ackersdijk, W. C.** De ligging van de plaats in den giftbrief van Koning Karel den Eenvoudigen aan Dirk den Eersten, graaf van Holland, verleend, in het begin der 10e eeuw, vermeld onder den naam van »Pladella Villa," nader onderzocht, en aangetoond in het dorp *Bladel* in de provincie Noord-Braband, in de Meyerij van 's Hertogenbosch. (Overdruk.) Z. pl. en j. 8o.

994. **Martini van Geffen, H. B.** Het Graafschap Bokhoven. (Overdruk). 's Hertogenb. 1843. 8o.

995. **Tille**, **H. L.** Rouw-Tafereel der jongste ramp van Bokhoven, waarbij den 17 Nov. 1837 veertien der vrouwelijke kunne en een man in de rivier de Dieze, tusschen het dorp Engelen en 's Hertogenbosch zijn omgekomen. 's Hertogenb. 1837. 8o.

996. Het Capelsche wonder. 's Bosch. 1823. 8o.

997. **Janssen**, **L. J. F.** Nader berigt aangaande de oudheidkundige ontdekking te Deurne. (Overdruk.) Z. pl. en j. 8o.

998. Verslag der 2de klasse van het Koninkl. Nederl. Instituut nopens het vaartuig op den 22sten Febr. 1822, in de gemeente van Capelle op de Langstraat onder den bovengrond ontdekt. Amst. 1823. 4o.

999. Cort Verhael van de Victorie, die den Heere heeft ghelieft den volcke van myn Heeren den Staten te verleenen, over de stadt van Eyndhoven op de sevensten September lestleden. Midtsgaders het innemen van der Stadt en sterckte van St. Gileyn in Henegouwe, ook gheschiet den sevensten Septembris voorseyt: T'Hantwerpen. 1581. 12o.

1000. (**Hermans**, **W. P.**) De H. Catharina-Kerk te Eindhoven en haar bouwmeester. Overdruk uit *Onze Tijd.* Z. pl. en j. 8o.

1001. **Nuyssenburg**, **I. v.** Korte beschrijving van Geertruidenberg, in deszelfs Opkomst, Bloeistand, in- en uitwendige Aangelegenheid, en voorname Lotgevallen, zoo in het Burgerlijke als Kerkelijke. Dordr. 1774. 8o.

1002. Een warachtich verhael van het verradisch feit, twelck voorghenomen is gheweest op de stadt Geertruydenberch by eenen Fransoys de Province, denwelcken daerover ghevanghen ende gheexecuteert is binnen deselve stadt. Hier is noch byghevoecht een confessie 't welck den ghevangen met syn eyghen hant

heeft gheschreven aen synen broeder. Delff. 1601. 12o. (Gebonden by 486).

1003. Reglement voor de regering der Stad Geertruidenberg. 's Hertogenb. 1816. 8o.

1004. Sententien tegen Johan Henrik Bedaulx, Commandeur der stad Geertruidenberg, en zijne medeleden van den Krijgsraad. Z. pl. (1793). fol.

1005. Oorkonden betreffende Helmond, uitgegeven door Mr. C. C. N. Krom en A. Sassen. (Werken van het *Provinc. Genootsch. v. Kunsten en Wetensch. in Noordb.*) Nieuwe reeks. 1. 's Hertogenb. 1884. 8o.

1006. **Broeders, H.** Geschied- en aardrijkskundige beschrijving der gemeente Hilvarenbeek. Tilburg. 1838. 8o.

1007. **Heusden, J. v.** Leerrede bij gelegenheid der inwijding van het nieuw Kerkgebouw der Hervormden te Hilvarenbeek, den 19 van slagtm. 1809. 's Hertogenb. Z. j. 8o.

1008. Verhaal wegens eenige zaaken voorgevallen, voor, bij, en naa het innemen der stede de Klundert door de Franschen in 1793. Opgesteld naar een gehouden dagregister door een burger aldaar. Dordr. 1794. 8o.

1009. Nauwkeurig Dag-Verhaal van 't campement bij Oosterhout. 's Gravenh. 1732. 4o.

1010. Reglement voor de Vrijheijt van Oosterwijck. 's Gravenh. 1722. 4o.

1010*a*. Eene Tweede Oosterwijksche kwestie. 's Hertogenb. 1877. 8o.

1011. Ordonnantie en reglement over de Ambagtsheerlijkheid van *Raamsdonk*, betreffende de Regeeringsform, Policie, en Financie van dezelve Ambagtsheerlijkheid, enz. 's Gravenh. 1730. 4o.

1012. Charters en geschiedkundige bescheiden betrekkelijk het Land van Ravestein. Uitgeg. door het *Provincie-Genootsch. van Kunsten en Wetensch. in Noordbrabant.* 's Hertogenb. 1848—50. 3 dln. 8o.

1012*a*. **Welvaarts**, **Th. I.** Reusel, naar de archieven van Postel's abdij. Turnh. 1877. 8o.

1013. **Lotsy**, **J. S.** De Warande van Tilburg. Dordr. 1840. 8o.

1013*a*. Reglement voor de huishoudinge en financie van de heerlijkheden van Tilborg en Goirle. 's Hertogenb. 1788. 4o.

1014. ——————— (brand) voor de heerlijkheden Tilborg en Goirle. 's Hertogenb. 1786. 4o.

1015. ——————— voor de regering der stad Tilburg. 's Hertogenb. 1816. 8o.

1016. Schoolfeest gevierd te Tilburg den 17en Januarij 1796, het 2de jaar der Bataafsche Vrijheid. Tilburg (1796). 8o.

1017. Volksfeest gevierd te Tilburg den 19 Mei 1798, het 4de jaar der Bataafsche Vrijheid. 's Bosch. 1798. 8o.

1018. **Pape**, **C. W.** Leerrede bij de inwijding van het nieuwe Kerkgebouw der Hervormde te Vierlingsbeek. 's Hertogenb. 1843. 8o.

1019. **Moltzer**, **W. L. F.** Feestrede ter viering van het 200jarig bestaan der Hervormde Gemeente te Waalwijk. Met eenige historische aanteekeningen. 's Bosch. 1849. 8o.

1020. **Schilfgaarde**, **A. A. v.** Redevoering uitgesproken bij gelegenheid der verjaring van de oprigting van het Departement Waalwijk der Maatschappij: *Tot Nut van 't algemeen.* 's Hertogenb. 1823. 8o.

1021. **Oldenborgh**, **P. v.** De belegering en verdediging van de Willemstad, in Maart 1793. Dordr. en Amst. 1793. 8o.

Gelderland.

1022. G e o g r a p h i s c h e beschrijving van de provintie Gelderland. Amst. Z. j. 8o.

1022*a*. ——————— Hetzelfde werk herzien en uitgebreid door P. J. ENTROP. Amst. 1772. 8o.

1023. S t a t i s t i e k e beschrijving van Gelderland. Met platen en tabellen. Arnh. 1826. 8o.

1024. K a a r t e n van Gelderland. *Zie* H. 377.

1025. **Nijhoff, I. A.** Gedenkwaardigheden uit de geschiedenis van Gelderland, door onuitgegeven oorkonden opgehelderd en bevestigd. Met afbeeldingen. Arnh. 1830—75. 6 dln. 4o.

Dl. I. De toestand van Gelderland in de eerste helft der veertiende eeuw.
Dl. II. Reinald III en Eduard, Hertogen van Gelre.
Dl. III. Willem en Reinald IV, Hertogen van Gelre uit het Huis van Gulik.
Dl. IV. Arnold van Egmond, Hertog van Gelre.
Dl. V. De Bourgondische heerschappij.
Dl. VI. 1. Karel van Egmond, Hertog van Gelre, Graaf van Zutphen.
2. Karel van Egmond, Hertog van Gelre, Graaf van Zutphen. (1514—1528).
3. Karel van Egmond, Hertog van Gelre, Graaf van Zutphen (1529—1538).

1026. **Pontanus, J. I.** Historiae Gelricae libri XIV. Deducta omnia ad ea usque tempora nostra, quibus firmata sub Ordinibus respublica. Praecedit, qui est liber primus, Ducatus Gelriae et comitatus Zutphaniae chorographica descriptio. Cum chartis Geographicis. Harder. 1639. fol.

1027. **Slichtenhorst, A. v.** XIV boeken van de Geldersse Geschiedenissen. Van 't begin af vervolghd tot aen

de afzweering des Konincx van Spanien. Getrocken meerendeels uyt de Latijnsse werken van den Heer JOH. IS. PONTANUS; doch doorgaens veranderd, verbeterd, ende met meer dan drie honderd nieuwe hoofdstucken, en andere noodelijke bijvoeghsels, allesins vergroot. Arnh. 1654. fol.

1028. **Spaen, W. A. v.** Oordeelkundige inleiding tot de historie van Gelderland. Utr. 1801—05. 4 dln. 8o.

1029. ——————— Historie van Gelderland. Eerste deel (tot 1343). Utr. 1814. 8o. *Niet verder verschenen.*

1030. **Hasselt, G. v.** Geldersche bijzonderheden. Arnh. 1808—09. No. 1—3. 8o.

1031. Kort overzicht van den toestand der oude archieven in Gelderland. (Overdruk). Z. j. en pl. 8o.

1032. **Sloet, L. A. J. W.** Oorkondenboek der Graefschappen Gelre en Zutphen, tot op den slag van Woeringen, 5 Juni 1288. 's Gravenh. 1872—76. 3 dln. 8o.

1032*a*. ——————— Bijdragen tot de kennis van Gelderland. Arnh. 1855. 8o.

1033. **Bondam, P.** Charterboek der Hertogen van Gelderland en Zutphen. Beginnende met de oudste brieven van die landstreeken en eindigende met de Afzweering van Koning Philips, als laatsten Hertog. Utr. 1783—1809. fol.

1034. Geldersche Volks-almanak voor de jaren 1835—58. Arnh. 1836—58. 8o. *Ontbreekt* 1845. (B. 209).

1035. **Knippenbergh, J.** Historia ecclesiastica ducatus Gelriae, insertis etiam quae in regimine Politico memoratu digna acciderunt à Christo nato usque ad annum MDCC. Bruxell. 1719. 4o.

1036. **Poll, W. v. d.** Schetsen van den watervloed in Gelderland, Noord-Brabant, Utrecht en Zuid-Holland in Maart 1855. Tiel. 1855. 4o.

1036*a*. **Sloet, L. A. J.** en **A. F. Fynje.** Beschrijving van

den watervloed in Gelderland in Maart 1855. Met 10 Kaarten en 12 Schetsen. Arnh. 1856. 8o.

1037. **Box, J.** Chronicles of the Castle of Amelroy or Ammerzode, with some Notices of its Anciens Barons. Illustrated by photographic Views and Portraits from original Paintings by Albert Dürer, van Theulden and others. With Facsimiles of several curious Ancient Documents. London. 1870. 4o.

1038. **Hasselt, G. v.** Arnhemsche oudheden. Arnh. 1803—04. 4 dln. 8o.

1038*a*. **Nijhoff, P.** Inventaris van het oud archief der gemeente Arnhem. Arnh. 1864. 8o.

1039. Beschrijving der stad Bommel, behelzende in het kort al het geene men omtrent die Stad en Inwoonders, met opzigt tot deszelfs Opkomst, Aanwas, Voorregten, Regeeringe, Daden en Handelingen heeft kunnen vinden, enz. door een Gelders Regtsgeleerde. Arnh. 1765. 8o.

1040. **Voet van Oudheusden, A. W. K.** Historische beschrijvinge van Culemborg, behelzende eene Naemlijst der Heeren van Bosichem, benevens der Heeren en Graeven van Culemborg, gesproten uit de Aloude Graeven van Teisterband, derzelver Huwelijken, enz. mitsgaders eene Beschrijvinge van de stad Culemborg, derzelver Regeeringswijze, Gebouwen, enz. Met platen. Utr. 1753. 2 dln. 8o.

1041. **Huygen, A.** Beschrijving van het begin, opkomst en aanwas der stad Doesburg. Uitgeg. en met eene voorrede vermeerderd door C. W. Vonck. 2e druk. Nijm. 1761. 4o.

1042. **Nijhoff, P.** Inventaris van het oud Archief der gemeente Doetinchem. Arnh. 1867. 8o.

1042*a*. **Nijhoff, Is. A.** Het klooster Bethlehem of Beilheim bij Doetinchem. Arnh. 1853. 8o.

1043. **Groot, H. de.** Belegering der stad Grol en den aankleven des jaers 1627. Vert. door J. Goris. Amst. 1631. fol. (I. 385).

1044. **Schrassert, J.** Hardervicum antiquum ofte Beschryvinge der Stadt Harderwyck. Harderw. 1732. 2 dln. 4o. In één band.

1045. **Bouman, H.** Geschiedenis van de voormalige Geldersche Hoogeschool en hare Hoogleeraren. Utr. 1844—47. 2 dln. 8o. (D. 188).

1046. **Clarisse, W. C. L.** Sodales *ΦΙΛΟΜΟΥΣΟΥΣ*. Academiae Gelricae quae fuit Harderovici memoriam pie concelebrantes salutant Gymnasii Nassavico Velavici praeceptores. S. l. 1840. 8o. (D. 189).

1047. **Nijhoff, P.** Tijdrekenkundig register van Oorkonden, berustende in het Oud-Archief der gemeente Hattem. Arnh. 1854. 8o.

1048. (**Boonzager, C. G.** en **J. G. W. Merkes**). Geschiedkundige aanteekeningen betrekkelijk het Slot Loevestein. Met platen en kaarten. Groninch. 1840. 8o.

1049. Annales Noviomagi Oppidi olim Batavorum, hodie primariae Gelrorum civitatis. Noviom. 1790. 8o.

1050. Byvoegzel tot de Annales en Chronyk van Nymegen uit de Rekenboeken en Guedesdagboeken. Nym. 1792. 8o.

1051. **Arkstrée, H. K.** Nijmegen de oude hoofdstad der Batavieren, in dichtmaat beschreven, en met aante-

keningen, de Oudheden van de stad, en die van het Quartier van Nijmegen betreffende, opgeheldert. Met printverbeeldingen. 's Gravenh. 1738. 8o.

1052. Handvesten en onuitgegeevene Charters behoorende tot de Beschrijving en Chronijk van Nijmegen, en vervattende eenige der aldaar vermelde voortreffelijke Vrijheden en Voorrechten, door de Roomsch-Keiseren en Koningen, mitsgaders Heeren, Graaven, Hertogen, enz. aan de Stad en Burgerije van Nijmegen verleend; met eene lijst van Handvesten en Gunstbrieven door de Frankische Koningen en Roomsch-Keiseren gegeven op den Burg of het Valkhof te Nijmegen, en van eenige aldaar voorgevallene en door hun verhandelde zaaken. Nijm. z. j. 8o.

1053. ——————— Vervolg der Handvesten van Nymegen en andere onuitgegeevene Charters, bij de opening van den Blok ontdekt, met een bijvoegsel betrekkelijk tot de Convents of Algemeene Landdagen door de Frankische Koningen en door de Duitsche Keiseren gehouden te Nymegen. Nym. 1789. 8o.

1054. **Smetius**, **J.** Chronyck van de oude Stadt der Batavieren, waer in nevens de Beschrijvinge van Nijmegen, de eerste oorspronck van dese Landen, de achtbare oudheydt van dese Stadt, de voortreflickheit van haere Privilegien, ende voornaamste Geschiedenissen van de vorige eeuwen kortelick vertoont worden (tot 1590). Nym. z. j. 12o.

1055. ——————— Chronyk van de stad der Batavieren, waar in, nevens de beschrijving van Nijmegen, de eerste oorsprong van deeze landen, de grijze oudheid dezer stad, enz. van de vroegste tijden af, kortelijk aangetoond worden. Uit de eigenhandige aanteekeningen verbeterd en vermeerderd, en voorts vervolgd tot 1784. Nijm. z. j. 8o.

1056. ——————— Vervolg der Kronyk van Nijmegen, tot den jare 1818. Nijm. 1818. 8o.

Bij dit nummer zijn gebonden:

Lotgevallen en eindelijke ondergang van den van ouds alom vermaarden Burgt binnen Nijmegen.
Kerken en godsdienstige gestichten te Nijmegen.
Quartierlijke Academie en apostolische of Latijnsche School te Nijmegen.
De operculis Pyxidum Marci Ulpii Heracletis Myropolae prope Neomagum inventis.
Verzameling eener geschiedenis met de beide weeshuizen te Nijmegen, in de eerste helft der 19e eeuw.

1057. **Smith**, **J.** Oppidum Batavorum, seu Noviomagum. Liber singularis. Quo ostenditur Batavorum oppidum Corn. Tacito lib. Hist. v,c.xix, memoratum, esse Noviomagum; eademque opera plurima traduntur quae Batavorum originibus, historiae Reique publicae et antiquariae illustrandae faciunt. Amst. 1645. 4o.

1057*a*. **Nijhoff**, **P.** Inventaris van het oud archief der gemeente Nijmegen. Arnh. 1864. 8o.

1058. **Kan**, **J. B.** en **S. J. E. Rau**. Het 325jarig bestaan van de Apostolische School, thans het Gymnasium te Nijmegen. Rede van J. B. Kan en Dichtstuk van S. J. E. Rau. Utr. 1869. 8o. (D. 209*a*).

1059. **Roukens**, **T. L.** Oratio de Academia Noviomagensi. Publ. dicta in Templo Acad. Groningo-Omlandicae. A. D. 20 Mens. Sept. 1769. Gron. 1769. 4o. (D. 209).

1060. Auctoris incerti Chronicon Tielense, sive majoris Chronici pars ultima et maxime notabilis, in qua a primo peregrinarum hasce in regiones nationum adventu, presertim a primorum Episcoporum Trajectinorum tempore, variae sub iis, nec non sub Comitibus et Ducibus Gelriae, Comitibusque Hollandiae, res gestae tractantur, intermixtis aliis, quae eorum temporibus accederunt, ad medium usque seculi a N. C. xv. Quibus accedunt nonnulla medii seculi sequentis, ipsam

praecipae civitatem Tielam attinentia, ab alio, sed recentiore, etiam incerto, scriptore, post ipsum opus, adjecta. Edidit, adnotationes addidit JOH. D. v. LEEUWEN. Traj. ad Rh. 1789. 8o.

1061. **Rink**, **E. D.** Beschrijving der stad Tiel. Met plans en platen. Tiel. 1836. 8o.

Zuid-Holland.

1062. **Oudenhoven, J. v.** Out-Hollandt nu Zuyt-Hollandt. Vervangende een Generale Beschrijvinge, mitsgaders de Privilegiën, Keuren, Hand-vesten, Costuymen, Herkomens, Observantien ende Gewijsdens van de voorsz. Landen. Dordr. 1654. 4o.

1063. **Ollefen**, **L. v.** De Nederlandsche Stad- en Dorpbeschrijver (bevattende Zuid- en Noord-Holland). Amst. 1793—1801. 8 dln. 8o.

Dl. I. 't Eiland van Dordrecht, de Hoeksche Waard, de Zwijndrechtsche Waard, de Riederswaard en 't Land van IJsselmonde.
Dl. II. *Ontbreekt.*
Dl. III. Amstelland, Weesper Kerspel, Gooiland, de Loosdrecht, enz.
Dl. IV. Kennemerland.
Dl. V. Schieland en Krimpenerwaard.
Dl. VI. Het Land van Voorne en Putten, Overflaque, enz.
Dl. VII en VII. Rhijnland.

1064. **Smits**, **J. Jz.** Verhandeling over den alouden staat, de eerste bevolking en vroegste geschiedenis van Zuid-Holland, en de opkomst van eenige der steden van dat gewest en deszelfs omstreken in het gemeen, en van de stad Dordrecht in het bijzonder. Dordr. 1824. 8o.

1065. Zuid-Hollandsche Volks-Almanak voor 1839. *Zie* B. 243.

1066. Zuid- en Noord-Hollandsche Volks-Almanak voor 1845. *Zie* B. 244.

1067. Kaarten van Zuid-Holland. *Zie* H. 378.

1067*a*. **Smits, J. Jz.** Verhandeling over de inbraak en overstrooming van den Zuid-Hollandschen Waard, op den 18 Nov. 1421. Dordr. 1822. 8o.

1068. **Plemper, P.** Beschrijving van de Heerlijkheid en het Dorp Alphen aan den Rijn. D'Aloude Herkomst, Bevolking, Naamreeden, Romeinze Gedenkteekens, enz. Doorwrogt met een voegzame schets van het Rijnland. Met Konst-printen geciert. Leid. 1714. 8o.

1069. **Beekman, M.** Beschrijving van de Stad en Baronnie Asperen, vertoonende hare Oudheid, Gebouwen, Hooge en verdere Regeering, enz. Met Plaaten verciert. Utr. 1745. 8o.

1070. **Alkemade, K. v.** en **P. v. d. Schelling.** Beschrijving van de Stad Brielle en van den Lande van Voorn, behelzende: 1. De Beschrijving zelf van de Stad Briele, enz. 2. De Historie, Genealogie en Successie van de Heeren en Vrouwen van Voorn, Burggraven en Burggravinnen van Zeeland. 3. De Politike Regering, nevens de Regten, Herkomen, Koustymen, enz. 4. De Privelegien, Octroyen, Ordonnantien, Reglementen, Keuren, enz. Rott. 1729. fol.

1071. Beschrijving der Stadt Delft, behelzende eene zeer naauwkeurige en uitvoerige verhandeling van derzelfs eerste oorsprong, benaming, bevolking, enz. nevens derzelver voorregten, handvesten, privilegien en regeeringsvorm. Alles zamengestelt en getrokken uit oude Handschriften, memorien en brieven door verscheide Liefhebbers en Kenners der Nederlandsche Oudheden. Delft. 1729. fol.

1072. **Soutendam**, J. Inventaris der Charters en Archieven berustende op het archief der gemeente Delft. (1246—1559). Delft. 1860. 8o.

1073. ——————— Register der bescheiden die berust hebben in het »Secreet Vertrek" van Heeren Burgemeesteren en Regeerders der stad Delft. Delft 1861. 8o.

1074. ——————— Mededeelingen uit het Archief der stad Delft. Delft. 1862. 8o.

1075. ——————— Keuren en Ordonnantiën der stad Delft, van den aanvang der XVIe eeuw tot het jaar 1536. Naar twee H. SS. gecopieerd en met eenige aanteekeningen voorzien. Delft. 1870. 8o.

1076. **Balen, M. Jz.** Beschrijvinge der Stadt Dordrecht, vervatende haar Begin, Opkomst, Toeneming, verdere Staat, enz. Alsmede eene verzameling van eenige Geslachtboomen der Adelijke, Aal- Oude- en Aanzienlijke Heeren-Geslachten van en in Dordrecht, enz. geçierd en verrijkt met kopre konst-platen. Dordr. 1677. 4o.

1077. **Oudenhoven, J. v.** Oudt en Nieuw Dordrecht. Behelzende deszelfs opkomste, voort-gangh ende regeringe. Loop ende verloop van den Rijn, Waal, Maas, etc. Haarl. 1666. 12o.

1078. **Smits, J. Jz.** en. **G. D. J. Schotel.** Beschrijving der stad Dordrecht. Met platen en fac-similen. Dordr. Dordr. 1844. Dl. I en II, 1. 8o.

1079. **Brandeler, P. v. d.** Inventaris van het Archief der gemeente Dordrecht. Dordr. 1862—69. 3 dln. 8o.

1080. **Rieu, W. N. du.** De intrede en huldiging van Karel V tot Graaf van Holland binnen Dordrecht den 3^{en} Junij 1515, benevens geschiedkundige aanteekeningen over de personen, die daarbij tegenwoordig waren. Leid. 1855. 8o.

1081. **Zomeren, C. v.** Beschrijving der stadt Gorinchem en

landen van Arkel, benevens der aloude en adelijke Geslagten der doorluchtige Heeren van Arkel. Zijnde een nauwkeurige en uytvoerige verhandeling van derzelfs Opkomst, Benaming, Bevolking, Gelegenheid, pragtige Gebouwen, enz. In order gebragt door Z. H. H. T. Gorinch. 1755. fol.

1082. **Kemps, A.** Leven der Doorl. Heeren van Arkel ende Jaar-Beschryving der Stad Gorinchem, Heerlykheid, ende Lande van Arkel, onder desselfs Heeren, oock onder de Graven van Holland, tot den Jare 1500. Daarby gevoegd uyt verscheyden Brieven en schriften, de Vryheden, Keuren, Hant-Vesten, enz. Gorinch. 1656. 4o.

1083. **Graaff, D. de.** Verhaal betrekkelijk het beleg, bombardement en de overgave van Gorinchem in den winter van 1813 en 1814. Gorinch. 1814. 8o.

1084. **Koning, A. de.** Berigt aangaande de belegering en het ontzet van Gorinchem. Dordr. 1814. 8o.

1085. Het Klooster der H. Agnes te Gorkum. Z. j. en pl. 8o.

1086. Beschrijving der stad Gouda, bevattende een verhaal van Stads Grondlegginge, Waterstroomen, Vryheiden, Gelegendheid, Hoofdneringe, Rechtsgebied, enz. door J. W. Met Kopere Platen verciert. Gouda. Z. j. 4o.

1087. **Heussy, F.** Watergraaf met zijn paard, of de Geschiedenis van Gouda van 1572—75. Gouda. 1872. 8o.

1088. **Kluitman, M. H.** Beknopte beschrijving der stad Gouda. Gouda. 1841. 8o.

1089. Mijne herinneringen van Gouda. 's Gravenh. 1821. 8o.

1090. **Riemer, J. de.** Beschryving van 's Graven-hage, behelzende deszelfs Oorsprong, Benaming, Gelegenheid, Uitbreidingen, Verhalen en Luister; mitsgaders Stigtinge van het Hof, der Kerken, enz., alsmede Privi-

legien, Handvesten, Keuren en Wyze der Regeringe. Met afbeeldingen verçiert. Delft. 1730—39. 2 dln. 3 st. fol.

1091. Guide ou nouvelle description de La Haye et de ses environs. La Haye. 1785. In-8o.

1092. La Haye. Par un habitant. La-Haye. 1853. 2 vol. In-8o.

1093. Morgenwandelingen door en in den omtrek van 's Gravenhage, of Schoonheden en Merkwaardige bijzonderheden betrekkelijk deze Residentie. 's Gravenh. 1832. 8o.

1094. Wegwijzer door 's Gravenhage. 's Gravenh. 1832. 8o.

1095. 's Gravenhaagsche Volks-Almanak voor de jaren 1837—44. *Zie* B. 212.

1096. **Aa, A. J. v. d.** Beschrijving van den Krimpenrewaard en den Lopikerwaard. Schoonh. 1847. 8o.

1097. **Dissel, S. v.** Verkorte beschrijving en geschiedenis der stad Leijden. Leijd. 1845. 8o.

1098. **Orlers, J. J.** Beschrijvinge der Stadt Leyden, inhoudende 't Begin, den voortgang ende den wasdom derselver: de stichtinge van de Kercken, Cloosteren, Gasthuysen, ende andere Publycque Gestichten, etc. desgelykx de oprichtinge van de Academie, ende de Collegien van Theologie; Mitsgaeders Verhael van alle de Belegeringen, ende Aenslagen, die deselve Stadt zedert den Jare 1203 geleden heeft, tot de laetste strenge Belegeringe ende Verlossinghe ghevallen in den Jaere 1574. 2de druk. Leyd. 1641. 4o.

1099. **Mieris, F. v.** Beschryvingen der stad Leyden, haare gelegenheid, oorsprong, vergrootingen, oude en hedendaagsche gedaante; stigtingen, kloosters, enz. Versierd met de afbeedsels der voornaamste Gebouwen. Leyd. 1762—70. 2 dln. fol.

1100. **Elsevier, W. J. C. Rammelman.** Inventaris van het archief der gemeente Leyden, bevattende hare

Charters en Privelegien, alsmede die van den Burg, van de Kerken, Gasthuizen en voormalige Kloosters. Leyd. z. j. 2 dln. 8o.

1101. **Bontius**, **B.** Belegering ende ontzetting der stadt Leijden geschiedt in den jare 1574. Leijd. 1652. 8o.

1101*a*. Catalogus van oudheden en byzonderheden betreffende het beleg en ontzet der stad Leyden, in het jaar 1574. Leyd. z. j. 8o.

1102. **Eichman**, **J. H.** Eene bladzijde uit het verhaal van Leidens beleg en ontzet in 1574. Leid. 1870. 8o.

1103. **Fruitiers**, **J.** Korte beschryvinge van de strenge Belegeringe en wonderbaarlycke Verlossinge van Leiden. Haarl. 1739. 8o.

1104. (**Passchier de Fijne**). De oude Leidsche patroon of derden Octobers banket. Een verhaal van Leidens beleg en ontzet in 1574. Naar den oorspronkelijken druk van 1630 herzien en verbeterd, met inleiding en aanteekeningen door J. F. Bergman. Leid. 1867. 8o.

1105. **Severinus**, **A.** Oorspronkelijke beschrijving van de vermaerde belegering en 't ontzet der stad Leiden. 5de druk. Met nieuwe aanteekeningen opgehelderd, en met kopere platen versierd, alsook vermeerderd met eene na-rede, en met de treffelijke Oratie van Mr. Karel Crucius, uitgespr. op het 100ste Verjaergetijde van Leid. Z. j. 8o.

1106. **Vloten**, **J. v.** Leidens belegering en ontzet in 1573 en 1574. Naar de oorspronkelijke stukken en bescheiden. Leid. 1853. 8o.

1107. **Roemer**, **J.** Beschrijving van de verwoesting te Leijden, op den 12en van Louwmaand 1807. Leijd. 1807. 8o.

1108. ——— Leijden in hare ramp, op den 12den Januarij 1807. Leijd. 1807. 8o.

1109. **Kist**, **N. C.** Iets over de hier te lande kortelings ontdekte middeleeuwsche muurschilderijen, bijzonder over die in de Pieterskerk te Leiden. Leid. 1846. 8o.

1110. Middeleeuwsche muurschildering in de St. Pieters-Kerk te Leiden Z. pl. en j. 8o.

1111. De Hoogeschool te Leiden. *Zie* D. 193—207.

1112. **Pars**, **A**. Catti aborigines Batavorum, dat is: De Katten de voorouders der Batavieren, ofte de twee Katwijken aan See en aan den Rijn, met de huisen te Britten en Sand. Uit de beste Schrijvers en met Kopere plaaten opgehelderd. En van wegen de naheid van Stoffe en Plaatsen, de Gedenkwaardigheden van het Dorp en Abdije van Rijnsburg. Met aanteekeningen, enz. door P. v. d. Schelling. Leid. 1745. 8o.

1113. **Schotel**, **G. D. J.** De Abdij van Rijnsburg. 's Hertogenbosch. 1851. 8o.

1114. (**Kinschot**, **G. R.** v.) Beschryving der stad Oudewater, waarin aangetoont word derzelver Herkomst uit het Utrechtsche Bisdom, overgang tot de Graaflijkheid van Holland, mitsgaders derzelver Voorregten, Privilegien, enz. Met Printverbeeldingen. Delft. 1747. 4o.

1115. **Römer**, **R. C. H.** De Moord van Oudewater in 1575. Overgedr. uit den *Utrechtsch. Volks-Almanak* voor 1859. 8o.

1116. Beschrijving der stad Rotterdam van haar eerste opkomst af, en van de publyke gebouwen. Gedeeltelijk getrokken uit nagelaate geschriften van Jacob Kortebrand. Rott. z. j. 8o.

1117. **Lois**, **S.** Chronycke ofte korte en waere Beschryvinge der Stad Rotterdam. Beginnende van den Jaere 1270 tot den Jaere 1671. Verrykt met de voornaemste Hantvesten en Privilegien, en wyders voorzien met Authentyke stukken en Contracten specterende tot de Oudheyd, Rechten of Gerechtigheden dier selve Stad. Nooit voorheen gedrukt. 's Gravenh. 1746. 4o.

1118. **Spaan**, **G. v.** Beschrijvinge der Stad Rotterdam en

omliggende dorpen. Verzien met authentyke stukken, Handvesten en Privilegien. 2de druk. Rott. 1713. 8o.

1119. **Alkemade, K. v.** Rotterdamsche Heldendaden onder stadvoogdij van den Jongen Heer Frans van Brederode genaamt Jonker Fransen Oorlog. Rott. 1724. 8o.

1119*a*. **Mees.** Het Rotterdamsch oproer van 1690. Uitgeg. door de *Koninkl. Akad. van Wetensch.* Amst. 18 . . 4o. (A. 130).

1120. De Regeering der stad Rotterdam aan alle vaderlanders en inzonderheid aan de goede Burgerey dezer stad. (Rott. 1813). 8o.

1121. **Berkum, H. v.** Beschrijving der stad Schoonhoven, bevattende in zich een verhaal van derzelver grond, waterstroomen, bevolking, benaming, oudheyd, vryeheeren, handvesten, enz. Met fraaije Koopere Plaaten en geslagt-lijst verciert. Gouda 1762. 4o.

1122. **Sprenger van Eyk, P. G. Q.** Geschiedenis en merkwaardigheden der stad Vlaardingen. Rott. 1832. 8o.

1123. **Meulman, J.** Woerden in Slagtmaand 1813. Met afbeeld. 's Gravenh. 1815. 8o.

Noord-Holland.

1124. **Bruins, C.** Noordhollandsche Arkadia, verrijkt met aantekeningen van G. Schoemaker en verçiert met printverbeeldingen. Amst. 1732. 8o.

1125. **Eikelenberg, S.** Gedaante en gesteldheid van Westfriesland voor den jaare MCCC en den ondergang van het dorp Vroone. Alkm. 1714. 8o.

1126. **Halmael A. v., H. v. Wijn,** en **B. A. Plemper v. Balen.** Wetenswaardigheden uit de geschiedenis van Noord-Holland. Hoorn. 1843. 8o.

1126*a*. **Hamaker, H. G.** De rekeningen der Grafelijkheid

van Holland onder het Henegouwsche Huis. Uitgeg. door het *Historisch Genootschap te Utrecht.* Utr. 1875—76. 2 dln. 8o. (A. 279).

1127. **Ollefen**, **L. v.** De Nederlandsche Stad- en Dorpbeschrijver. *Zie* 1063.

1128. **Scheltema**, **P.** Inventaris van het Provinciale Archief van Noord-Holland. Haarl. 1873. 8o.

1128*a*. Kaarten van Noord-Holland. *Zie* H. 379.

1129. Noord-Hollandsche Volks-Almanak voor het jaar 1839. Amst. 1838. 8o. (B. 226a.)

1130. **Bouman**, **J.** Bedijking, Opkomst en Bloei van de Beemster, voorafgegaan door eene beschouwing van den vroegeren toestand van Noord-Holland. Met portret en kaarten. Purmer. 1857. 8o.

1131. Cronijk van Amsterdam, zijnde eene korte Beschrijving van al hetgeene, zedert deszelfs Begin, wanneer het nog Dorpswijze bewoond wierd, en naderhand tot een Stad geworden; met hare Vergrootingen, bijzondere Gebouwen, Geschiedenissen, enz. Amst. z. j, 2 dln. In één band. 8o.

1132. **Commelin**, **C.** Beschrijvinge van Amsterdam, zijnde een Naukeurige verhandelinge van deszelfs eerste Oorspronk uyt den Huyse der Heeren van Amstel en Amstellant, haar Vergrootingen, Rijkdom, en Wijze van Regeeringe, tot den Jare 1691. Met een menigte van Oude Schriften, Authentyke stukken, en met Kopere Afbeeldingen, voor desen nooit gedrukt geweest, beschreven. Amst. 1694. 2 Bdn. fol.

1133. **Kok**, **J.** Amsteldamsche Jaarboeken, behelzende de merkwaardigste geschiedenissen, welken, zo binnen de stad als daaromtrent, zijn voorgevallen, sedert haare

eerste beginselen, tot op den tegenwoordigen tijd. Met plaaten. Amst. 3 dln. 8o.

1133*a*. **Montanus**. Beschrijvinge der eerste Inwoonders van Amstellandt, met een historisch verhaal van 't leven en dappery krijgsdaden der oude en doorluchtige Heeren van Aemstel. Amst. 1664. 12o.

1134. **Ollefen, L. v.** Verkorte beschrijving van Amsterdam. Amst. 1782. 8o.

1135. **Pontanus, J. I.** Rerum et Urbis Amstelodamensium Historia. In qua Hollandiae primum atque inde Amstelandiae, oppidaque, natales, exordia, progressus, privilegia etc. additis suo loco tabulis aere incisis ad haec usque tempora observata annorum serie accurate omnia deducuntur. Amst. 1611. fol.

1136. ——————— Jaarboek der stad Amsterdam voor 1830, '31 en '32. (Amst. 1830 – 32). 3 dln. In één bnd. 8o.

1137. ——————— Geschiedkundige beschrijving der stad Amsterdam, sedert hare wording tot op den tegenwoordigen tijd. Onder medewerking van eenige geschied- en letterkundigen. Met platen. Amst. 1844—48. 4 dln. 8o.

1137*a*. **Vijver, C. v. d.** Wandelingen in en om Amsterdam. Met platen. Amst. 1829. 8o.

1138. **Wagenaar, J.** Amsterdam, in zijne Opkomst, Aanwas, Geschiedenissen, Voorregten, Koophandel, Gebouwen enz. Amst. 1760—1802. 4 dln. fol.

1139. **Spaen, W. A. v.** Historie der Heeren van Amstel, van Ysselstein en van Mynden, ter opheldering van Wagenaar. Den Haag. 1807. 8o.

1140. **Baerle, K. v.** Blijde inkomst der allerdoorl. Koninginne Maria de Medicis t'Amsterdam. Amst. 1639. fol.

1141. **Wagenaar, J.** 't Verheugd Amsterdam, ter gelegenheid van het plegtig bezoek hunner Doorluchtige en Koningl. Hoogh. Willem, Prinse van Oranje Nassau, en zijne gemalin Fredrica, Sophia, Wilhelmina, Prinsesse van Pruissen, den 30 May, 1768. Amst. 1768. 8o.

1142. (**Goens**, **R. v.**) Politiek vertoog over het waar Sistema van de stad van Amsterdam, met relatie tot de algemeene belangens der Repubiek, zo als hetzelve uit 's Lands Historien kan worden opgemaakt. Z. pl. 1781. 8o.

1143. Bedenkingen over het Politiek Vertoog over het waar Systema van de stad Amsterdam enz. door het Patriottische Genootschap *Amore Patriae.* Z. pl. 1781. 8o.

1144. Brieven van Candidus betreffende den Schrijver en inhoud van zeker geschrift, getiteld: Politiek Vertoog, enz. Amst. 1782—83. 3 dln. 8o.

1145. Gedenkboek van Amsteldam inhoudende onpartydige aantekeningen van het voorgevallene binnen die stad, beginnende by het gebeurde met de steden Hattem en Elburg, tot op de groote omwenteling van zaaken, door het inrukken der Pruissische troepen. Amst. 1788. 8o.

1146. **Fokke**, **J.** Geschiedkundige beschrijving van het vermaarde stadhuis van Amsterdam. Amst. 1808. 8o.

1147. **Fokke**, **A.** *Simonsz.* Historie van de Waag te Amsterdam. Met platen. Amst. 1808. 8o.

1148. Historie van den Amsterdamschen Schouwburg. Met afbeeldingen. Amst. 1772. 8o.

1149. Historie van den nieuwen Amsterdamschen Schouwburg. Met afbeeldingen. Amst. 1775. 8o.

1150. **Scheltema**, **P.** De Beurs van Amsterdam. Met staalplaten. Amst. 1846. 8o.

1151. **Boonkamp**, **G.** Alkmaar en deszelfs Geschiedenissen uit de nagelatene papieren van Simon Eikelenberg en veele andere echte stukken en bescheiden geschreven. Met afbeeldingen. Rott. 1747. 4o.

1152. **Nanning van Foreest.** Kort verhaal van de belegering van Alkmaar. Haarl. 1793. 8o.

1153. **Leydis**, **J. de.** Chronicon Egmundorum seu Annales Regalium Abbatum Egmundensium. Accedunt praeter

THEOD. à LEYDIS Breviculos LEONIS *Mon. Egmundensis* Breviculi Majores Historiam Comitum continentes, qui Egmundae sepulti. Eruit hactenus latitantes, collegit et primus edidit adj. Observationibus ANT. MATTHEUS. Lugd. Bat. 1692. 4o.

1154. **Leijden, J. v.** Kronyk van Egmond, of Jaarboeken der vorstelyke Abten van Egmond. Vertaald door K. v. HERK, overgezien, vervolgt en met de Vertaalinge der Grafschriften verrijkt door G. KEMPHER. Met afbeeldingen. Alkm. 1732. 4o.

Men zie ook A. 279. Annales Egmundani. Uitgeg. door het *Hist. Genootsch. te Utrecht.*

1155. **Allan, F.** De stad Enkhuizen en hare geschiedenis. Schagerbr. 1856. 8o.

1156. **Hoof, E. v. d.** Historie der vermaerde Zee- en Koop-Stadt Enkhuisen, vervaetende haere Herkomste, en Voortgangh, mitsgaders verscheide gedenkwaerdige Geschiedenissen, aldaer voorgevallen. Enkh. 1666. 4o.

1157. **Centen, S.** Vervolg der Historie van de vermaarde Zee- en Koop-Stad Enkhuizen. Hoorn. 1747. 4o.

1158. Enkhuizer Almanak. *Zie* B 206.

1159. **Ampzing, S.** Beschryvinge ende Lof der Stad Haerlem in Holland, in Rym bearbeyd, ende met veele oude ende nieuwe stucken buyten Dicht uyt verscheyde Kronyken, Handvesten, Brieven, enz. verklaerd ende bevestigd. Mitsgaders PETRI SCRIVERII Laure-Kranz voor Laurens Koster. Haerl. 1628. 8o.

1160. Beknopte beschrijving der stad Haarlem. Haarl. 1828. 8o.

1161. **Oosten de Bruijn, G. W. v.** De stad Haarlem en derzelver Opkomst, Aanwas, Vergrootingen en Lot-Gevallen. Haarl. 1765. Dl. I. fol.

1162 **Oudenhoven, J. v.** Haarlems Wieg of Historische Bedenkingen over eenige Oudheden, rakende den toe-

stand en oorsprong van de Stad van Haarlem en haren Omring, 2de druk. Rott. 1703. 12o.

1163. **Schrevelius**, **Th.** Harlemias, ofte, om beter te zeggen de eerste stichtinghe der Stadt Haerlem, het toe-nemen en vergrootinge der selfden; hare seltsame fortuyn en avontuer in Vrede, in Oorlogh, Belegeringe, harde beginselen van d' eerste Reformatie, Politique Raedtslagen, Scheuringhe in de Kercke, de tyden van Lycester, enz. Haerl. 1648. 4o.

1164. **Enschedé**, **A. J.** Inventaris van het Archief van Haarlem. Haarl. 1866—67. 3 dln. 8o.

1165. ———————— Index op de Keur- en Gebodregisters van de stad Haarlem, van 1490 tot 1694, aangevuld tot 1755. 's Gravenh. 1875. 8o.

1166. Korte historische aantekeningen wegens het voorgevallene in de Spaansche Belegering der stad Haarlem, in de jaaren 1572 en 73, en verder vervolgt tot daar gemelde stad weder onder de gehoorzaamheid der Staaten van Holland en den Prins van Oranje is gekomen. Haarl. 1739. 8o.

1167. **Wassenaer**, **N. J.** à. *ΑΡΛΕΜΙΑΣ Η ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΟΡΚΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΑΡΛΕΜΙΩΣ, Γενομένης τω ἔτει ᾳ φοβ.* Harlemias sive Enarratio Obsidionis urbis Harlemi quae accidit anno 1572. Lugd. Bat. 1605. 4o.

1168. **Enschedé**, **A. J.** Verslag over de geschiedenis en den eigendom van het St. Elizabeths of Groote Gasthuis, uitgebr. aan den Gemeenteraad der stad Haarlem. Haarl. 1860. 8o.

1169. ———————— Verslag over de geschiedenis en den eigendom van eenige Godshuizen, uitgebr. aan den gemeenteraad der stad Haarlem. Haarl. 1861. 8o.

1170. **Velius**, **Th.** Chronyk van Hoorn, daar in het Begin, Aanwasch, en tegenwoordig Staat dier Stad verhaalt

worden. Alsmede gedenkwaardige Geschiedenissen, enz. Met aanteekeningen vermeerdert door S. CENTEN. Hoorn. 1740. 4o.

1171. **Abbing C. A.** Geschiedenis der stad Hoorn, hoofdstad van West-Vriesland, gedurende het grootste gedeelte der XVII en XVIII eeuw, of vervolg op Velius Chronyk. Hoorn. 1841—42. 2 dln. 8o.

1172. V e r t o o g van het voorgevallene omtrent de Regeerings bestellinge der stad Hoorn in de jaren 1785 en '86. Uitgeg. door het *Patriottisch Gezelsch.* te Hoorn. Hoorn. 1787. 8o.

1173. **Westerop, R.** Hoorns Buitensingel in Rijm beschreven. Met Kopere Platen versiert. Hoorn. 1728. 4o.

1174. **Hortensius.** Over de opkomst en den ondergang van Naarden. Met vertaling en aanteekeningen van Prof. PEERLKAMP, en nalezingen en bijvoegsels van A. PERK. Met Kaarten. Uitgeg. door het *Historisch Genootschap* te Utrecht. Utr. 1866. 8o. (A. 279).

1175. **Oldenbarneveld, J. G. v.** Brieven over Texel en de nabij gelegen eilanden, uit de aanteekeningen van Wijlen den Heere PIETER VAN CUIJK. Delft. 1789. 8o.

1176. **Loosjes, A.** Beschrijving van de Zaanlaandsche dorpen, Oostzaan, Oostzaandam, Westzaan, Westzaandam, Koog, Zaandijk, Wormerveer, Westknollendan en Nauwerna. Uit oorspronkel. Handschr. Met aanteekeningen door P. LOOSJES, *Az.* Met platen en kaart. Haarl. 1794. 8o.

1177. **Soete-boom, H.** De Nederlansche Beroerten en Oorlogen omtrent het Ye en aen de Zaen. Amst. 1695. 8o.

1178. ——————— Beschrijvinge van Oud-Zaanden. Z. pl. en j. 8o.

1179. ——————— Zaanlaandze Arcadia in vijf boeken verdeelt. Z. pl. en j. 8o. (Gebonden bij het vorig nummer).

1179*a*. **Soete-boom, H.** Oudheden van Zaan-Land, Stavoren, Vronen en Waterland, behelzende haar Oorsprongen, Volksplantingen, Loop der Rivieren, enz. Amst. 1702. 2 dln. 8o.

ZEELAND.

1180. **Kanter, J. de** en **Dresselhuis, J. ab Utrecht.** De provincie Zeeland. Midd. 1824. 8o.
1181. **Sluijters, H.** Aardrijkskundige beschrijving van de provincie Zeeland. Breda. 1836. 8o.

1182. K a a r t e n van Zeeland. *Zie* H. 380.

1183. **Eijndius, J.** Chronicon Zelandiae libri duo. Middelb. 1634. 4o.

1184. **Reijgersbergh, J.** De oude Chronijcke ende Historiën van Zeelandt. Van nieuws met eenighe Bijvoechsels, mitsgaders met de Figueren der Graeven van Zeelandt vermeerdert. Middelb. 1634. 4o.
1185. ——————— Chroniick van Zeelandt eertijds beschreven door d'Heer Johan Reijgersbergen, nu verbetert, ende vermeerdert door M. Z. VAN BOXHORN. Middelb. z. j. 2 dln. In één bnd. 4o.
1186. **Smallegange, M.** Nieuwe Chronijck van Zeeland. Vervattende de voor dezen uitgegeven Chronijken van de Heeren J. EINDIUS en J. REIJGERSBERG, veel vermeerdert omtrent dezcs Landschaps Oudheden en Herkomsten, Wateren en Stroomen, Eilanden, Steden en Heerlijkheden. Met vele kopere platen. Middelb. 1696. 2 dln. fol. *Ontbr. dl.* 2.

1187. **Grijpskerke, J. v.** 't Graafschap van Zeeland, ofte corte representatie van de regeeringe van Zeeland onder haare Graven, tot den jaare 1517, behelsende zeer omstandigh den staat en recht van de Ridderschap der Edelen. Middelb. 1882. 8o. (A. 203*a*).

1187*a*. **Hamaker, H. G.** De Rekeningen der Grafelijkheid van Zeeland onder het Henegouwsche Huis. Uitgeg. door het *Historisch Genootschap* te Utrecht. Utr. 1879—80 2 dln. 8o. (A. 279).

1188. **Kluit, A.** Historia critica comitatus Hollandiae et Zelandiae. Mediob. 1777—82. 2 dln. 4o.

1189. Oudheden en Gestichten van Zeeland, behelzende de Oudheden, opkomsten en benaamingen van de eylanden onder Zeeland behoorende, en van de Steden en Dorpen, in die eylanden gelegen beneffens de Stichtingen der geestelijke Gebouwen, Kerken, Abdijen, enz. Uyt het Latyn vert. en met aanteekeningen opgehelderd door **H. v. R.** Met kopere Platen. Leid. 1722. 2 dln. 8o.

1189*a*. Zelandia Illustrata. Verzameling van kaarten, portretten, platen, enz. *Zie* A. 208.

1190. Archief. Vroegere en latere mededeelingen voornamelijk in betrekking tot Zeeland. Middelb. 1856—83. Dl. I—V. 8o. (A. 191).

1191. **Oosterzee, H. M. C. v.** Nehalennia. Jaarboekje voor Zeeuwsche Geschiedenis en Letteren. Middelb. 1849—50. 2 dln. 8o. (B. 227).

1192. Zeeuwsch Volks-Almanak voor 1837 en 38, 1840, 41, 44 en 45. Zierikzee. 12o.

1193. **Stoppelaar, J. H. de.** Willem III in Zeeland. Gedenkboek van Zijner Majesteits verblijf in dat gewest, 21—30 Mei 1862. Eene bijdrage tot de kennis der tegenwoordige gesteldheid van Zeeland en zijne bewoners. Met platen. Middelb. 1863. 8o.

1194. **Dresselhuis, Joh. ab Utrecht.** Geschied- en Oudheidkundige wandelingen door het eiland Walcheren. Met platen. Middelb. 1842. 8o.

1195. **Gargon, M.** Walchersche Arkadia, waar in op een zoetvoerigen trant, onder zedige Liefkozerijen en stichtelijke Bespiegelingen, Oorspronk, Heerlijkheden, Ambachten, Vliedbergen, Dijken, enz. van Walcheren, nagespoort en opgeheldert worden. Leyd. 1715—17. 2 dln. 8o.

1196. **Nagtglas, F.** Middelburg en Omstreken. Met platte grond der stad. Middelb. 1872. 8o.

1197. **Stoppelaar, J. H. de.** Inventaris van het Oud Archief der Stad Middelburg. 1217—1581. Middelb. 1873—83.

1197*a*. **Vloten, J. v.** Onderzoek van 's Konings wege ingesteld omtrent de Middelburge beroerten van 1566 en 67. Naar 't oorspronkelijk handschrift. Uitgeg. door het *Historisch Genootschap* te Utrecht. Utr. 1873. 8o. (A. 279).

1198. **Andriessen, A.** Plegtige inhuldiging van Willem Karel Hendrik Friso, als markgraaf van Vere. Amst. 1751. fol.

1199. **Huët, D. T.** Inhuldiging van zijne Doorl. Hoogh. Willem Karel Hendrik Friso, Prins van Oranje en Nassau, enz. als erf-heer van Vlissingen op den 5den Juni 1756. Amst. 1753. fol.

1200. **Macaré, C. A. Rethaan.** Eene heidensche offerplaats op Walcheren. Middelb. 1859. (Overdruk).

1201. **Dresselhuis, Joh. ab Utrecht.** Wandelingen door Zuid- en Noordbeveland. Goes. 1832. 12o.

1202. **Hoeven, A. des Amorie v. d.** Redevoering bij de plegtige inhuldiging van het standbeeld van M. Az. de Ruijter, te Vlissingen, op den 25 Aug. 1841. 2e druk. Leeuw. 1841. 8o.

1203. (**Spiegel, L. P. v. d.**) Historie van de Satisfactie, waarmede de stad Goes en het eiland van Zuid-Beveland zich begeeven hebben onder het Stadhouderschap van Prins Willem van Oranje, in het jaar 1577.

Uit veele oorspronkelijke gedenkstukken saamgesteld. Beneffens eenige Verhandelingen, betrekkelijk tot de Historie en Regeeringsvorm van dien tijd. Goes. 1777. 8o.

1204. Catalogus van schilderijen, teekeningen, brieven, enz. ten toon gesteld te Vlissingen, den 25 Aug. 1841 bij gelegenheid der plegtige ontblooting van het standbeeld van den admiraal M. Az. de Ruijter. Vlissing. Z. j. 8o.

1205. **Janssen, H. Q.** en **J. H. van Dale.** Bijdrage tot de oudheidkunde en geschiedenis, inzonderheid van Zeeuwsch-Vlaanderen. Middelb. 1856—63. 6 dln. 8o.

1206. **Baan, J. v. d.** Geschiedkundige beschouwing van Zaamslag, van de vroegste tijden tot op heden, zoo in het burgerlijke als voornamelijk in het kerkelijke. Met fac.-sim. Neuzen. 1859. 8o.

1207. **Dresselhuis, Joh. ab Utrecht.** Het distrikt van Sluis in Vlaanderen, beschouwd in derzelfs wording, natuurlijke, burgerlijke en zedelijke gesteldheid. Middelb. 1819. 8o.

1208. Verhaal van het beleg der vesting Sluis in Vlaanderen, door de Franschen in den Jare 1794. Amst. 1822. 8o.

1209. **Potter, J. C. de.** Beschrijving van de stad en het Ambacht van Hulst. Gorinch. 1844. 8o.

1210. **Caland, F.** Twee rekeningen der stad Hulst uit de eerste helft der XVIe eeuw. Middelb. 1869. 8o.

1211. Eenige Zeeuwsche oudheden, uit echte stukken opgeheldert en in het licht gebracht. Behelzende de Beschrijving der Heerlijkheden van Vossemeer en Vrijbergen. Met platen. Middelb. 1784. 8o.

1212. Geschiedkundige beschrijving der St. Lievens Monster of Groote Kerk in Zierikzee. Met plaat. Alkm. 1834. 8o.

1213. (**Kruger**, **J. B.**) Potano-chorographie of naauwkeurige navorschingen over de Schelde, en eenige merkwaardigheden, die omtrent en door deze rivier veroorzaakt, hebben plaats gehad. Met een beknopt historisch verhaal van Zeeland. Berg-op-Z. 1854. 2 dln. 8o.

UTRECHT.

1214. **Geer**, **J. J. de.** Bijdragen tot de geschiedenis en Oudheden der provincie Utrecht. Uit de oorkonden bewerkt. Met platen en kaarten. Utr. 1861. 8o.

1215. Kaarten van de provincie Utrecht. *Zie* H. 381.

1216. **Dodt van Flensburg**, **J. J.** Archief voor kerkelijke en wereldsche geschiedenissen, inzonderheid van Utrecht. Utr. 1839—48. 7 dln. 4o.

1217. **Asch v. Wijk**, **A. M. C.** Archief van kerkelijke en wereldlijke geschiedenis van Nederland, meer bepaaldelijk van Utrecht. (Als vervolg op het Archief van kerkelijke en wereldsche geschiedenissen, uitgeg. door wijlen den heer J. J. DODT V. FLENSBURG. Utr. 1850—53. 3 dln. 4o.

1218. **Vermeulen**, **P. J.** Inventaris van het Archief der provincie Utrecht. Van den vroegsten tijd tot en met het jaar 1810. Utr. 1875. 8o.

1219. **Bommelius**, **H.** Bellum Trajectinum. Uitgeg. door het *Historisch Genootschap* te Utrecht. Utr. 1878. 8o. (A. 279).

1219*a*. **Hortensius**, **L.** Secessionum civilium Ultrajectinarum et bellorum ab anno XXIV supra MCCCCC usque ad Translationem Episcopatus ad Burgundos, libri septem. Ultraj. 1642. fol.

1220. Tijdschrift voor geschiedenis, oudheden en statistiek van Utrecht. Utr. 1835—39. Jaarg. I—V. 8o. (B. 106).

1221. Archief voor de Geschiedenis van het Aartsbisdom Utrecht. Bijdragen verzameld en uitgegeven op last en onder toezicht van Z. D. H. den Aartsbisschop. Utr. 1875—84. Dl. I—XII. 8o.

1222. **Heda, W.** De episcopis Ultrajectinis, recogniti et notis historicis illustrati ab A. BUCHELIO. Accedunt L. HORTENSII Secessiones Ultrajectinae et S. PETRI Appendix ad historiam Ultrajectinam. Ultraj. 1643. fol.

1223. **Dodt van Flensburg, J. J.** Iets over Petrus Vorstius, Pauslijk Legaat in Nederland in den jare 1537, met bijzondere betrekking tot de Utrechtsche zaken. Utr. 1842. 8o.

1224. **Matthaeus, A.** Fundationes et fata Ecclesiarum, praesertim quae Ultrajecti, et in ejusdem suburbiis, et passim alibi in diocesi. Lugd. Bat. 1704. 4o.

1225. **Petrus, S.** Historia veterum Episcoporum Ultrajectinae sedis, et Comitum Hollandiae explicata Chronico J. de Beca Can. Ultraj. ab anno nativitatis Christi usque ad annum 1345, et historia G. Hedae Praep. Arnh. auctoris nunquam editi, conpleta Appendice usque ad annum Christi 1574. BERN. FURMERIO Leovardiensi Frisio recensente et notis illustrante. Franeq. 1612. 4o.

1226. **Verbrugge, M.** De verheffing van Ansfried, Graaf van Huij en Teisterbant, tot 18en Bisschop van Utrecht. (966). Overdr. 8o.

1227. **Blondeel, V. J.** Beschrijving der stad Utrecht, behelzende derzelver Opkomst en voornaamste Lotgevallen, mitsgaders de opvolging der Bisschoppen tot het einde der twaalfde eeuwe. Met platen. Utr. 1657. 8o.

1228. (**Monde, N. v. d.**). Utrecht en derzelver fraaije omstreken. Utr. Z. j. 8o.

1229. **Asch van Wijck, A. M. C. v.** De jure et modo quo in urbe Rheno-Trajectina ante annum 1528 magistratus eligebantur. Traj. ad Rh. 1839. 8o.

1230. **Asch van Wijck, A. M. C. v.** Plegtige intrerede van Keizer Karel den Vijfden in Utrecht, in den jare 1540. Voornamelijk volgens Triumphus Caroli V Caesaris van C. Valerius. Utr. 1838. 8o.

1231. ——————— Geschiedkundige beschouwing van het oude handelsverkeer der stad Utrecht. Utr. 1838. 8o.

1232. **Bolhuis, J. H. v.** De Pensie. Utr. 1843. 8o.

1233. ——————— De Hofbeer. Z. pl. en j. 8o.

1234. **Buijsing, J.** Oorspronk, Beginsel ende Voortganck, voorders wat Fundateurs, Overste en Regeerders dattet convent int Geyn buyten Utrecht gehadt heeft, bijeenvergadert. Uitgeg. door L. G. Visscher. Utr. 1843. 8o.

1235. **Dodt v. Flensburg, J. J.** Geschiedkundige bijzonderheden. Utr. 1842. 8o.

1236. Manuaal der Conventualen van St. Caecilia binnen Utrecht. Uitgeg. door L. G. Visscher. Utr. 1843. 8o.

1237. **Roijaards, H. J.** Geschiedenis der Hervorming in de stad Utrecht. Met eene Bijdrage over den oorsprong en de vestiging der Waalsch-Hervormde Gemeente te Utrecht. (1583—1598). Leid. 1847. 8o.

1238. De Hoogeschool en andere inrichtingen van Onderwijs te Utrecht, *Zie* D. 210—16.

1239. Utrechtsche Volks-Almanak voor 1838, 1843 en '44. Utr. 12o. (B. 237).

1240. **Matthaeus, A.** Rerum Amorfortiarum scriptores duo inediti. Alter auctor incertus, alter, cui nomen Th. Verhoeven. Lugd. Bat. 1693. 4o.

Friesland.

1241. **(Haan Hettema, M. de).** Wenken voor hen, die zich met eene nieuwe bewerking van de geschiedenis van

Friesland willen onledig houden. (Overdr. uit de *Fr. Volks-alm.* 1850). 8o.

1242. **Berg, L. Ph. C. v. d.** Lijst van Oorkonden, die in het Charterboek van Friesland ontbreken. 1e ged. 753—1300 (Overdr. uit de *Vrije Fries*). Work. 1860. 8o.

1243. **Leeuwen, J. v.** Alphabetisch Register of algemeen repertorium op het groot Plakkaat- en Charterboek van Friesland. Work. 1857. 8o.

1244. Verslagen van het Friesch Genootschap van Geschied.- Oudheid- en Taalkunde. Leeuw. 1828—75. 4o. en 8o. (A. 287).

1245. **Visser, H. W. C. A.** en **H. Amersfoordt.** Archief voor Vaderlandsche, en inzonderheid Vriesche Geschiedenis, Oudheid- en Taalkunde. Leeuw. 1824—28. 3 st. 8o.

1246. Vrije Fries (De). Mengelingen, uitgeg. door het *Friesch Genootschap van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde.* Leeuw. 1839—75. 8o. *Zie* A. 306—308.

1247. Kaarten van Friesland. *Zie* H. 382 en 283.

1248. **Bodel Nijenhuis, J. T.** en **W. Eekhoff.** De algemeene Kaarten van de provincie Friesland. Leid. en Leeuw. 1846. 8o. (H. 383).

1249. **Eekhoff, W.** Beknopte geschiedenis van Friesland in hoofdtrekken. Leeuw. 1851. 8o.

1250. **Nidek, M. B. v.** Analecta medii aevi, ofte oude en nooit voorheen gedrukte Nederlandsche geschiedboeken, 1ste deel, waarin gevonden worden:

Sicke Beninga. Chronickel der Vriescher Landen en der stadt Groningen.

Sybe Jarichs corte Chronyck, tracteerende van de herkomste der Vreesen, ende oer Vryheyt.

Eens onbekenden schrijvers cleyne cronica van de Groninger Omlanden.

Tjalling Aykama's Cronyxke van de Ommelanden.

Amst. en Middelb. 1725. 8o.

1251. **Schotanus, C.** De Geschiedenissen Kerckelyck ende Wereldlyck van Friesland oost ende west; beginnende van d'eerste Geheuchenis ende voltrocken tot op het jaar na Christi geboorte 1583. Franek. 1658. fol.

1252. **Sjoerds, F.** Algemeene beschrijvinge van oud en nieuw Friesland, vertonende deszelfs gelegenheid, Staatkundige en natuurlijke verdeeling, enz.; mitsgaders der Friesen oorspronk, eerste bevolking deser landen, talen, wetten, regten en gewoonten, van de oudste geheugenissen af tot op den tegenwoordigen tijd. Leeuw. 1765—68. 2 dln. 4 st. 8o.

1253. Werken uitgegeven door het *Friesch Genootschap van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde.* Leeuw. 1849—53. 2 dln. 4o.

Dl. I. Jancko Douwama's Geschriften, bevattende: Boeck der Partijen. — Articulen van Foerantwording. — Instructie aan zijn Wijff. — Tractaet fan syner Rekenscop. — Handel sedert 1520. In IV Quartieren.
Voorafgegaan door eene Beschrijving der Handschriften van Jancko Douwama, door H. Amersfoordt; — Iets over Jancko Douwama's familie, afkomst en eerste levensjaren, door denzelfden; — Geslachtslijsten van de familiën Douwama en Oenema, opgem. door F. D. Fontein.

Dl. II. Thet Freske Riim, met aanteekeningen, van E. Epkema.
Gesta Fresonum, uit de Apographa Juniana, met aanteekeningen, voorafgeg. door een voorlezing over Fr. Junuis, van J. W. de Crane.
Die olde Freesche Chronike, met aanteekeningen en verbeteringen van E. Epkema.
Gesta Frisiorum. — M. Alvini Tractatus.

1254. **Worperi Tyaerda** ex *Renismageest.* Prioris in Thabor. Chronicorum Frisiae libri tres. Edid. *Soc. Fris. hist., antiquitatis, litterarumquae studiosa.* Leov. 1847. 8o. (A. 309).

1255. ———————— Vierde Boek der Kronijken van Friesland, bevattende de Geschiedenis van de XV eeuw. Leeuw. 1850. 8o. (A. 309).

1256. **Worperi Tyaerda.** Vijfde boek, bevattende de geschiedenis van het begin der XVI eeuw. Leeuw. 1871. 8o (A. 309).

1257. Friesch Jierboeskje foar it jier 1829. Lieaw. 8o. (B. 207).
1257*a*. Friesche Volks-Almanak voor de jaren 1842 en 44. Leeuw. 8o. (B. 208).

1258. **Dirks**, **J.** De togten der Friezen onder Karel den Grooten tegen de Wilten en Avaren, in de jaren 789 en 791. Work. 1847. 8o.
1259. ——— De Friezen voor Aken in 1248. Work. 1847. 8o.
1260. **Eekhoff**, **W.** Friesland in 1813. (A. 293).
1261. ——— Friesland in 1815. (A. 294).
1262. **Niebuhr**, **G.** Brieven over Friesland in het jaar 1808 geschreven. Leeuw. 1844. 8o.
1263. Proeliarius of Strijdboek, bevattende de jongste oorlogen in Friesland, in het jaar 1518. *Zie* A. 302.
1264. **Uffenbach**, **Z. C. v.** Aanteekeningen van Z. C. von Uffenbach gedurende zijn verblijf in Friesland in 1710. Medegedeeld door J. Dirks. Overgedr. uit *De Vrije Fries*. 1853. 8o.
1265. **Vervov**, **F. v.** Eenige gedenckweerdige geschiedenissen, tot narichtinge der nakomelingen. Leeuw. 1841. 8o. (A. 304).
1265*a*. **Verwijs**, **Eelco.** De oorlogen van hertog Albrecht van Beieren met de Friezen in de laatste jaren der XIV^de^ eeuw. Naar onuitgegeven bescheiden. Uitgeg. door het *Historisch Genootschap* te Utrecht. Utr. 1869. 8o. (A. 279).
1266. **Winsemius**, **P.** Historiarum ab excessu Caroli V, Caesaris, sive Rerum sub Philippo II per Frisiam gestarum. Ab anno 1555 usque ad annum 1581, assertae Libertatis libri septem. Leov. 1646. fol.

1267. **Brouwer**, **P.** en **W. Eekhoff.** Nasporingen betrek-

kelijk de geschiedenis der voormalige Middelzee in Friesland. Leeuw. 1834. 8o.

1268. **Dirks**, J. Geschiedkundig onderzoek van den koophandel der Friezen, van de vroegste tijden tot aan den dood van Karel den Grooten. Utr. 1846. (A. 173).

1269. **Haan Hettema, M. de.** Wat zijn de zeven Zeelanden van Friesland? Work. 1846. 8o.

1270. ——————— Maatschappelijke toestand, regts- en verdedigingswezen van het vroegere Friesland. Work. 1845. 8o.

1271. **Ottema, J. G.** Het meer Flevo of blikken op de wartaal van Jhr. Mr. M. de Haan Hettema. Leeuw. 1854. 8o.

1272. ——————— Gelegenheidsreden bij de oprigting van het monument voor Dr. Simon Stijl, te Harlingen. Leeuw. 1860. 8o.

1273. **Heijden, W. v. d.** Verhaal van de verrigtingen der Jezuieten in Friesland. Uit het Latijn vertaald en met aanteekeningen voorzien door H. Amersfoordt en U. A. Evertsz. Leeuw. 1842. 8o.

1274. **Leeuwen, J. v.** De uitgave der Beneficiaal-boeken van Friesland verdedigd. Leeuw. 1850. 8o.

1275. ——————— Alphabetisch Register of algemeen Repertorium op het Groot Plakkaat- en Charterboek van Friesland. Work. 1857. 8o.

1276. **Eekhoff, W.** Geschiedkundige beschrijving van Leeuwarden. Leeuw. 1846. 2 dln. 8o.

1277. ——————— De stedelijke kunstverzameling van Leeuwarden. Met historische toelichtingen. Leeuw. 1875. 8o.

1278. **Reijnders, Iz.** en **W. Eekhoff.** Twaalf gezigten op de voornaamste gebouwen en beplantingen der stad Leeuwarden. Leeuw. 1850. 4o.

1279. **Boeles, W. B. S.** Frieslands Hoogeschool en het Athenaeum te Franeker. Leeuw. 1878—81. (D. 182).

1280. **Vriemoet, E. L.** Athenarum Frisiarum libri duo. *Zie* D. 182*a*.

1281. **Roosjen, S. O., N. D. Kroese** en **W. Eekhoff.** Merkwaardigheden van Hindeloopen, bevattende historische bijzonderheden omtrent de woningen, kleeding, gebruiken en taal der Hindeloopers. Leeuw. 1855. 8o.

1282. **Blom, J. G. v.** De opkomst van het vlek Dragten in de provincie Friesland. Leeuw. 1840. 8o.

Overijssel.

1283. Register van Overijsselsche Oorkonden. No. 1—1118. Zwolle. 1873—84. 8o. (A. 318).

1284. Verzameling van stukken, die betrekking hebben tot Overijsselsch regt en geschiedenis. *Zie* A. 312.

1285. Kaarten van Overijssel. *Zie* H. 384.

1286. Overijsselsche Almanak voor Oudheid en Letteren. Dev. 1835—55. Jaarg. I—III en VII—XX. 8o. (B. 228).

1287. **Doorninck, J. v.** Geslachtkundige aanteekeningen ten aanzien van de gecommitteerden ten landdage van Overijssel sedert 1610—1794, met eenige berigten omtrent de voormalige Havezaten in dat gewest. Devent. 1869—71. 8o. (A. 313).

1288. Uittreksel uit het dagboek van Arent toe Boecop, volgens een H. S. van de XVII eeuw. Dev. 1862. 8o. (A. 320).

1289. **Racer, J. W.** Almelosche Oudheden. Campen. 1785—86. 2 dln. 8o.

1290. **Dumbar, G.** Het Kerkelijk en wereltlijk Deventer, behelzende eene uitvoerige beschrijving van Stats Oirsprong, Verscheide Benamingen, Gelegenheit, Oud en Nieu Beslag, Oude en Nieuwe Vesten, Poorten, Lantweeren, Markten, enz. als ook een Omstandigh Verhael der Beurtenissen van Oude tijden af, haer betreffende. Devent. 1722. fol.

1291. **Arend, J. P.** Het Tweede Eeuwfeest van de stichting der Doorluchtige School te Deventer plechtig gevierd. Dev. 1831. 8o. (D. 177).

1292. **Eck, C. F. v.** en **P. Bosscha.** Het Tweede Eeuwfeest van het Athenaeum Illustre te Deventer plechtig gevierd. Dev. 1830. 8o. (D. 178).

1293. **Eijk, W. B. J. v.** De Hebreeuwsche Leerstoel aan het Athenaeum te Deventer. Dev. 1868. 8o. (D. 179).

1294. **Wassenbergh, E.** Oratio de urbe Daventria eruditionis in Belgio matre et conservatrice celeberrima, dicta d. 10 Mart. 1768. Daventr. 1768. 4o.

1295. **Teding v. Berkhout, P. J.** Register op het Oud-Archief van Hasselt. Zwolle. 1883. 8o. (A. 318*a*).

1296. Kamper Kronijken, bevattende: 1. De annalibus quaedam nota. 2. Kronijk van Johan van Breda. Dev. 1862—64. 8o. (A. 314).

1297. **(Molhuijsen)** en **J. Nanninga Uitterdijk.** Register van Charters en Bescheiden in het oude Archief van Kampen. 1251—1600. Kamp. 1863—81. 5 dln. 8o.

1298. Tijdrekenkundige lijst van stukken, welke thans nog het oud archief der gemeente Oldenzaal uitmaken. Zwolle. 1874. 8o. (A. 319).

1299. **Acquoij, J. G. R.** Het Klooster te Windesheim en zijn invloed. Uitgeg. door het *Prov. Utrechtsch Genootschap*. Utr. 1875—80. 3 dln. 8o. (A. 178).

1300. **Hattum, B. J. v.** Geschiedenissen der stad Zwolle. Uit Stads boeken, egte stukken en oude Chronyken by een vergadert en beschreven. Zwolle. 1767—69 3 dln. 8o.

1301. Verzameling van stukken betrekkelijk het klooster Albergen. Zwolle. z. j. 2 st. 8o. (A. 322).

GRONINGEN.

1302. **Venema, G. A.** Bijdrage tot de kennis van de aardrijkskundige gesteldheid der provintie Groningen. Z. pl. en j. 8o.

1303. Kaarten van de provincie Groningen. *Zie* II. 385.

1304. Beknopt Kronijkje van Groningen ende Ommelanden, enz. tzedert hare eerste geheugenissen tot op den Jare MDCCXXVI. Gron. 1727. 8o.

1305. **Driesen, R. Keuchenius.** Monumenta Groningana veteris aevi inedita of Verzameling van onuitgegeven oude charters en stukken betreffende de provincie Groningen. Gron. 1822—30. 4 dln. 8o.

1306. Echt verhaal van de Onlusten voorgevallen in de provintie Groningen sederd de Verkiezing van Z. D. Hoogh. W. K. H. Frizo, Prinse van Oranje, enz. als Stadhouder van de Unie tot de Vaststelling van het Erfstadhouderschap aldaar. Amst. 1748. 8o

1307. **Koster, J. P.** De provintie Groningen en hare defensie in de laatste twee eeuwen. Gron. 1874. 8o.

1308. **Feith, H. O.** Register van het Archief van Groningen. Gron. 1853—58. 6 dln. 8o. Eerste Vervolg. Gron. 1865—66. 2 st. 8o.

1309. **Stratingh**, **G. A.** en **G. A. Venema**. De Dollard of geschied-, aardrijks- en natuurkundige beschrijving van dezen boezem der Eems. Met kaarten. Gron. 1855. 8o.

1310. **Westerhoff**, **R.** De Kwelderkwestie nader toegelicht. Met eene kaart. Gron. 1844. 8o.

1311. **Ypey**, **A.** en **H. O. Feith**. Oudheden van het Goorecht en Groningen, ontleend uit den Giftbrief van Hendrik III aan de St. Martenskerk van Utrecht, van den jare 1040. Gron. 1836. 8o.

1312. Groninger Regerings-Almanak. *Zie* B. 210.

1313. Groninger-Volks-Almanak. *Zie* B. 211.

1314. **Alting**, **B.** De Pilaren en de Peerlen van Groningen. Tractaet, betoonende waer op de Welvaert van die Stadt is staende, ende waer door zy meest is geciert. Gron. 1710. 8o.

1315. **Brucherius**, **H. H.** Gedenkboek van stad en lande. Gron. 1792. 8o.

1316. **Diest Lorgion**, **E. J.** Geschiedkundige beschrijving der stad Groningen. Met platen en kaarten. Gron. 1852. 2 dln. 8o.

1317. **Idsinga**, **S. H. v.** Het staatsrecht der Vereenigde Nederlanden vertoond volgens de geschiedenissen der stad Groningen onder de Bisschoppen van Utrecht en volgende Princen. Van 't midden der XI tot het einde der XVI eeuw. Leeuw. 1758. 2 dln. In één band. fol.

1318. Geschiedkundige aanteekeningen omtrent het beleg van Groningen in 1594. Benevens een uitvoerig programma van den gecost. optogt te houden door het studenten-corps in 1850, voorst. den Intogt van Prins Maurits en Graaf Willem Lodewijk van Nassau, enz. binnen Groningen den 24 Julij 1594. Gron. 1850. 8o.

1319. **Feith, H. O.** Diss. hist.-jurid. inaug. de Gildis. Groninganis. Gron. (1838) 8o.

1320. ———— Het regt der stad Groningen op het Klooster Ter Apel, uit de Geschiedenis aangetoond. Gron. 1851. 8o.

1321. **Hofstede de Groot, P.** Geschiedenis der Broederenkerk te Groningen. Gron. 1832. 8o.

1322. Landhuishoudkundige school te Groningen. Z. pl. en j. 8o.

1323. **Feith, H. O.** Over de Karspellasten van Grijpskerk. Gron. 1840. 8o.

Drenthe.

1324. Beschouwing van den tegenwoordigen toestand van Drenthe. Amst. 1818. 8o.

1325. **Roijen, S. J. v.** De aard van gronden van Drenthe. Gron. 1852.

1326. Drentsche Volksalmanak. Koevord. 1837—39. Jaarg. I en III. 12o. (B. 204).

1327. Bijdrage tot het Charterboek van Drenthe. Overgedr. uit de *Kroniek* van het Hist. Genootsch. te Utrecht. Jaarg. 1875. 8o.

1328. **Wal, J. de.** Bijdragen tot de geschiedenis en oudheden van Drenthe. Gron. 1842. 8o.

1329. **Magnin, S. J.** Overzicht der Kerkelijke geschiedenis van Drenthe. Gron. 1858. 8o.

1330. **Gratama, L. Oldenhuis.** Open brief aan het Collegie van Gedeputeerde Staten van Drenthe, over de zorg voor en het onderhoud der Hunnebedden. Assen. 1868. 8o.

1331. **Janssen, L. J. F.** Drenthsche Oudheden. Met platen. Utr. 1848. 8o.

1332. **Picardt, J.** Korte beschrijvinge van eenige Vergetene en Verborgene Antiquiteiten der Provintien en Landen, gelegen tusschen de Noord-Zee, de IJssel, Emse en Leppe. Waar bijgevoegd zijn Annales Drenthiae, dat zijn eenige Aanteikeningen en Memorien van zommige gedenkwaardige Geschiedenissen, gepasseert in het Antiquiteit-rijke Landschap Drenth. 2de druk. Gron. 1731. 8o.

1333. Verslag van de Commissie van Bestuur van het Museum van Oudheden in Drenthe. Assen. 1868—77. 8o. (A. 326).

Limburg.

1334. Publications de la Société Historique et Archéologique dans le duché de Limbourg. Maestr. et Ruremonde. 1864--85. T. I—XXI. In. 8o. (A. 324).

1334*a*. Kaarten van Limburg. *Zie* H. 386.

1335. **Ernst, M. S. P.** Histoire du Limbourg, suivie de celle des comtés de Daelhem et de Fauquemont, des Annales de l'abbaye de Rolduc. Publiée avec notes et appendices par Ed. Lavalleye. Liège. 1837—47. 7 vol. In-8o.

1336. **Slanghen, Eg.** Bijdragen tot de geschiedenis van het tegenwoordige Hertogdom Limburg. Amst. en Sitt. 1865. 8o.

1337. **Suringar, L. J.** Bijdragen tot de kennis van den regeeringsvorm van Maastricht en zijn ressort, meer bijzonder gedurende het tijdvak 1632—1794. Acad. Proefschr. Leid. 1873. 8o.

1338. **Merkes, J. G. W.** Het beleg van Maastricht in 1579. Met geschied- en krijgskundige aanteekeningen. Arnh. 1872. 8o.

1339. Réflexions sur les environs de Maestricht, ou mémoires instructifs sur la campagne de 1747 et 1748. Paris. 1758. In-8o. (I. 563).

1340. **Guillon, C. F. H.** Spec. hist.-politic. inaug. de divisione Gelriae Superioris seu Tetrarchiae Ruraemundensis. An. 1713—1715 rata. Lugd. Bat. 1846. 8o.

1341. **Jansen, M.** Inventaris van het oud Archief der gemeente Sittard. 1243—1609. Sittard. (1878). 8o.

1342. **Slanghen, E.** Het Markgraafschap Hoensbroeck gevolgd door geschiedkundige aanteekeningen over het voormalige land van Valkenburg. Maastr. 1859. 8o.

1343. (**Wolters, J.**) Notice historique sur l'ancien comté de Hornes et sur les anciennes seigneuries de Weert, Wessem, Ghoor et Kessenich. Gand. 1850. In-8o.

1344. ——————— Recherches sur l'ancien comté de Gronsveld et sur les anciennes seigneuries d'Elsloo et de Randenraedt. Avec des planches. Gand. 1854. In-8o.

1345. ——————— Recherches sur l'ancien comté de Kessel et sur l'ancienne seigneurie de Geysteren. Avec des planches. Gand. 1854. In-8o.

1346. ——————— Notice historique sur les anciens seigneurs de Steyn et de Pietershein. Avec des planches. Gand. 1854. In-8o.

1347. ——————— Recherches sur l'ancienne Ammanie de Montfort, comprenant les communes de St. Odilienberg, Echt, Nieustadt, Linne, Vlodorp, Posterholt et Roosteren, dans la province actuelle de Limbourg. Gand. 1853. In-8o.

1348. ——————— Notice historique sur l'ancienne abbaye de Herckenrode, dans la province actuelle de Limbourg. Gand. 1849. In-8o.

1349. ——————— Notice historique sur l'ancien chapitre impérial de Chanoinesses à Thorn, dans la province actuelle de Limbourg. Gand. 1850. In-8o.

1350. ——————— Notice historique sur l'ancien chapitre

de Chanoinesses nobles De Munsterbilsen, dans la province actuelle de Limbourg. Gand. 1849. In-8o.

1351. (**Wolters**, J.) Notice sur quelques débris de constructions romaines conservés dans la commune de Herten, près de Ruremonde. Gand. 1849. In-8o.

d. Nederlandsche Bezittingen.

1352. Land- en volkenkunde. *Zie* H. 86—119.

1353. Kaarten, zoowel algemeene als bijzondere. *Zie* H. 355 en 399.

1354. **Lauts**. Geschiedenis van de veroveringen der Nederlanders in Indië tot den tegenwoordigen tijd. Kampen. 1864. 2 dln. 8o.

1355. **Montanus**, A. Gedenkwaerdige Gesantschappen der Oost-Indische Maatschappij in 't Vereenigde Nederland aan de Kaisaren van Japan, vervattende wonderlijke voorvallen op de Togt der Nederl. Gezanten, enz. Verciert met een groot getal Afbeeldsels. Amst. 1669. fol. (H. 277).

1356. **Dapper**, O. Gedenkwaerdig bedrijf der Nederl. Oost-Indische Maetschappij, op de Kuste en in het Keizerrijk van Taising of Sina, behelz. het Tweede Gezantschap door J. v. Kampen en K. Nobel, en het Derde Gezantschap aan Konchy onder leiding van P. v. Hoorn. Beneffens eene beschrijving van geheel Sina. Versiert met kop. platen. Amst. 1670. fol. (H. 269).

1357. **Houckgeest**, A. E. v. **Braam**. Voyage de l'Ambassade de la Compagnie des Indes Orientales hollandaises vers l'empereur de la Chine, fait dans les années 1794 et '95. Philadelphie. 1797—98. 2 vol. In-4o. (H. 272).

1358. **Reinwardt**, C. G. C. Reis naar het oostelijk gedeelte

van den Indischen Archipel, in het jaar 1821. Uit zijne nagelaten aanteekeningen opgesteld door W. H. DE VRIESE. Amst. 1858. 8o. (H. 278).

1359. **Sonnerat.** Voyage aux Indes-Orientales et à la Chine, depuis 1774 jusqu'en 1781. Paris. 1806. 4 vol. In-8o. Collection de planches. In-4o. (H. 279).
Men zie ook H. 268, 270 en 272.

1360. **Engelhardt, N.** Overzicht van den staat der Nederlandsche Oost-Indische bezittingen onder het bestuur van den Gouverneur-Generaal Herman, Willem Daendels. 's Gravenh. 1816. 8o.

1361. **Nahuijs v. Burgst.** Beschouwingen over Nederlandsch Indië gevolgd door eene nadere toelichting. 's Grav. 1848. 8o.

1362. **Selberg, E.** Over den verledenen en tegenwoordigen toestand van het eiland Java. Vert. door W. L. DE STURLER. Gron. 1841. 8o.

1363. **Saksen-Weimar-Eisenach, B. Hertog van.** Beknopte beschrijving van den veldtogt op Java in 1811. Uit het Fransch vert. door J. C. v. RIJNEVELD. Met kaarten en plans. Dordr. 1835. 8o.

1364. **Hoek, I. H. J.** Het herstel van het Nederlandsch gezag over Java en onderhoorigheden in de jaren 1816—1819. 's Gravenh. 1862. 8o.

1365. **Nahuijs.** Verzameling van officiële rapporten, betreffende den oorlog op Java in de jaren 1825—1830. Devent. 1835—36. 4 dln. 8o.

1366. **Stuers, F. V. A. de.** Mémoires sur la guerre de l'île de Java de 1825 à 1830. Avec atlas. Leyde. 1833. In-4o.

1367. **Weitzel, A. W. P.** De oorlog op Java van 1825—1830. Hoofdzakelijk bewerkt naar de nagelatene papieren van Z. Exc. den Luiten.-Generaal Bn. Merkus de Kock. Met een kaart en schetsen. Breda. 1852—54. 2 dln. 8o.

1368. **Lange**, **H. M.** Het Nederlandsch Oost-Indisch leger op de Westkust van Sumatra. (1819—1845). Met Kaarten. 2de druk. 's-Hertogenb. 1854. 2 dln. 8o.

1369. De heldhaftige bevrediging van Palembang, het aldaar sints 1810 vooraf gebeurde, wederlegging van Raffles en Court, en voorloopige beschrijving van Palembang, Banca, enz. Met Kaarten. Rott. 1822. 8o.

1370. **Banck**, **J. E.** Atchin's verheffing en val. Met historische Bijlagen en een oud Kaartje der reede van Atchin. Rott. 1873. 8o.

1371. **Gerlach**, **A. J. A.** Atjih en de Atjinezen. Beknopt overzicht van onze betrekkingen tot dat Rijk, sedert de vestiging der Nederlanders in den Oost-Indischen Archipel. Met een schets van Atjih-hoofd, enz. Arnh. 1873. 8o.

1372. ——————— De eerste expeditie tegen Atjih. Eene bijdrage tot de Indische krijgsgeschiedenis. Met twee schetsen. Arnh. 1874. 8o.

1373. **Veth**, **P. J.** Atchin en zijne betrekkingen tot Nederland. Topographisch-Historische beschrijving. *Zie* H. 108.

1374. **Wijck**, **H. C. v. d.** De Nisero-zaak. 's-Gravenh. 1884. 8o.

1375. **Rijneveld**, **J. C. v.** Celebes, of veldtocht der Nederlanders op het eiland Celebes, in de jaren 1824 en 1825. Breda. 1840. 8o.

1376. **Haga**, **A.** Nederlandsch Nieuw Guinea en de Papoesche Eilanden. Historische bijdrage ± 1500—1883. Uitgeg. door het *Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen*. Batav. en 's Hage. 1884. 2 dln. 8o.

1377. **Houckgeest**, **F. A. v. Braam.** De expeditie naar de kust van Guinea in het jaar 1869. Met eene Kaart. Nieuwed. 1870. 8o.

1378. **Amerinus Senior** (Masman). Emigratie der Nederlanders naar onze overzeesche bezittingen, meer bepaald naar Suriname. Gron. 1873. 8o (H. 114).
1379. **Benoit, P. J.** Voyage à Suriname. *Zie* H. 312.
1380. **Fermin, Ph.** Description générale, historique, géographique et physique de la colonie de Suriname. Amst. 1769. 2 vol. In-8o. (H. 116).
1381. **Sack, A. v.** Reize naar Surinamen. *Zie* H. 313.
1382. **Stedman, J. G.** Voyage à Suriname. *Zie* H. 314.
1383. Suriname in deszelfs tegenwoordigen toestand door een inwoner aldaar. Amst. 1823. 8o. (H. 119).

1384. Kort historisch verhaal van den eersten aanleg, lotgevallen en voortgang der Colonie Berbice in het Landschap Guiana in Zuid-America. Amst. 1807. 8o.
1385. **Lisman, J. Æ.** Verslag van het onderzoek naar den tegenwoordigen toestand van het etablissement der Europesche Kolonisatie te Groningen aan de Saramacca, gedaan op den 18 Julij 1848 en volgende dagen, op last van Z. Exc. den Gouverneur der Kolonie Suriname Paramaribo. Z. j. 8o.

e. Luxemburg.

1386. Publications de la section historique de l'Institut R. G.—D. de Luxembourg. Luxemb. 1868—81. T. 1—XIII. In-4o et in-8o. (A. 510).
1387. **Reiffenberg, de** e. a. Monuments pour servir à l'histoire des provinces de Namur, de Hainaut et de Luxembourg. Brux. 1846—69. 8 vol. In 4o. (A. 457e).

1388. **Hasselt, W. J. C. v.** Vianden, de oudste bezitting der Graven van Nassau in het Groot-hertogdom Luxemburg. Amst. 1850. 8o.

1389. Diplomatieke bescheiden betreffende de Limburg-

Luxemburgsche aangelegenheden. 1866—67. 's Gavenh. 1868. fol. (I. 705).

1390. **E. S.** De la liquidation entre les Pays-Bas et le Grand-Duché de Luxembourg. Luxemb. 1867. In-4o. (I. 704).

---

3. Geschiedenis van de overige landen van Europa.

a. België.

1. In het algemeen.

1391. Belgicarum rerum prodromus, sive de Historia Belgica ejusque scriptoribus praecipuis commentatio. Antv. 1790. In-4o.

1392. Collection de chroniques belges inédites, publiée par ordre du gouvernement. Brux. 1836—77. 43 vol. In-4o. (*Voir* A. 457).

1393. Collection de mémoires sur l'histoire de la Belgique. Brux. et La Haye. 1858—72. 32 vol. In-8o. (*Voir* A. 482—484).

1394. **Gachard, L. P.** Collection de documents inédits concernant l'histoire de la Belgique. Brux. 1833—35. 3 vol. In-8o.

1395. ———————— Rapport à M. le Ministre de l'Intérieur sur différentes séries de documents concernant l'histoire de la Belgique qui sont conservés dans les archives de l'ancienne Chambre des comptes de Flandre. Brux. 1841. In-8o.

1396. ———————— Rapport à M. le Ministre de l'Intérieur sur les documents concernant l'histoire de la Belgique qui existent dans les dépots littéraires de Dijon et de Paris. 1re Partie. (Arch. de Dijon). Brux. 1843. In-8o.

1397. ———————— Collection de documents sur les anciennes Assemblées nationales de la Belgique. Actes des Etats-Généraux de 1600. Brux. 1849. In-8o.

1398. **Gachard, L. P.** Inventaire des Archives des Chambres des comptes, précédé d'une notice historique. Brux. 1837—52. 3 vol. In-fol.

1399. —————— Inventaire des Cartes et Plans. Brux. 1848. In-fol.

1400. Revue d'histoire et d'archéologie. Brux. 1859—62. Tom. I—III. In-8o. (B. 133).

1401. Revue nationale de Belgique. Brux. 1839—45. Années I—IX. In-8o. *Ontbr.* dl. V. (B. 134).

1402. **Serrure**, e. a. Messager des Sciences historiques de Belgique. Brux. 1836—49. Années. 1837—49. *Ontbr.* 1838 en '44. In-8o. (B. 135).

1403. **Pluvier, L. J. E.** En quel temps peut-on dire que l'état de la Belgique ait été le plus florissant, les moeurs publiques les plus saines et le peuple le plus heureux. Brux. 1777. In-4o. (A. 423).

1404. —————— Le même ouvrage en flamand. (A. 423).

1405. **David, J.** Manuel de l'histoire de Belgique. 2de Edit. Louv. 1841. 2 vol. In-8o.

1406. **Des Roches, J.** Epitomes historiae belgicae libri septem. Brux. 1782—83. 2 vol. 8o.

1407. **Dewez.** Abrégé de l'histoire belgique. Brux. 1817. In-8o.

1408. ——— Histoire générale de la Belgique. Brux. 1826—28. 7 vol. In-8o.

1409. ——— Histoire particulière des provinces belgiques sous le gouvernement des ducs et des comtes, pour servir de complément à l'histoire générale. Brux. 1834. 3 vol. In-8o.

1410. **(Nery, de).** Mémoires historiques et politiques des Pays-Bas Autrichiens. Nouv. Edit. Paris. 1784. 2 Tomes en un vol. In-8o.

1411. **Smet, J. J. de.** Histoire de la Belgique. 2de Edit. Gand. 1822. 2 tomes, 1 vol. In-8o.

1412. **Thys**, J. Historische verhandeling over den Staet van het Nederland, vervattende in dry deelen eene Historie van de Komste der Romijnen in onze Nederlanden tot op onze tyden. Mech. 1809. 8o.

1413. **Vaernewyck**, M. v. De historie van Belgis diemen anders noemen mach : den Spieghel der Nederlantscher outheyt. Waerinne men sien mach als in eenen claeren spieghel veel wonderlycke geschiedenissen die van alle oude tyden over al die weerelt geschiet zijn : maer byzonder in die Nederlanden, als synde Vlaenderen, Brabandt, enz. 't Hantwerpen. 1619. 4o. (I. 327).

1414. Vlugtig overzigt der geschiedenis van Belgie en Polen tot 1831. 's Bosch. 1831. 8o.

1415. **Waistelain**, C. La Gaule-Belgique selon les trois âges de l'histoire, l'ancien, le moyen et le moderne. Avec des cartes de géographie et de généalogie. Brux. 1788. In-8o.

1416. ——————— Même ouvrage. Lille. 1791. In-4o.

2. Verschillende tijdvakken.

1417. **Verhoeven**, G. F. Algemeyne Inleyding tot de aloude en midden-tydsche Belgische historie. Bruss. z. j. 4o.

1418. **Blommaert**, P. Aloude geschiedenis der Belgen of Nederduitschers. Gent. 1849. 8o.

1419. **Des Roches**, J. Histoire ancienne des Pays-Bas Autrichiens, contenant des Recherches sur la Belgique avant l'invasion des Romains, et la Conquête qu'ils en ont faite avant J. C. Anv. 1787. In-4o.

1420. ——————— Quel a été l'état civil et ecclésiastique dans les Pays-Bas, pendant les V et VIe siècles? Brux. 1772. In-4o. (A. 22).

1421. ——————— Même ouvrage. Anvers. 1787—88. 2 vol. In-8o.

1422. ——————— Quels étaient les Endroits compris dans l'Etendue des Contrées qui composent aujourd'hui les

Dix-Sept Provinces des Pays-Bas et du Pays de Liége qui pouvaient passer pour Villes avant le VIIe siècle? Brux. 1770. In-4o. (A. 422).

1423. **Hesdin, de.** Mémoire sur la même question. Brux. 1770. In-4o. (Gebonden bij 1422).

1424. **Gorkum, M. L. v.** Beknoopt denkbeeld van Oud Nederland beginnende met de Cimberse Diluvie, met ophelderinge der Voorvallen, die ons Land en desselfs Vorsten in het besonder treffen, tot het aenstellen van Gozilo Grave van Antwerpen, als Hertog van Lotharingen. Bruss. 1789. 8o.

1425. **Gramaye, J. B.** Antiquitates Belgicae emendatiores, et auctae Antiquitatibus Bredanis nunc primum editis. Accedunt hac editione NIC. DE GUYSE Mons Hannoniae, DAV. LINDANI Texeraemunda. Lov. et Brux. 1708. fol.

1426. **Hasselt, A. v.** Histoire des Belges (IIe Période). Depuis la conquête romaine jusqu'à l'invasion des Franks. Brux. S. d. In-8o.

1427. **Marshall E.** et **F. Bogaerts.** Bibliothèque des antiquités belgiques. Anv. 1833. T. I. In-8o.

1428. **Scrieck, A. v.** Van 't beghin der eerster Volcken van Europen, in-sonderheyt van den Oorspronck ende saecken der Nederlanden, XXIII Boecken, met betoon vande dwalingen der Griecken ende Latinen op 't selve Beggin ende den ghemeynen Oorspronck. Ende dat de Neder-Landen metten Ga-halen ende Tuytschen 't samen in d'eerste tyden ghenaemt Kelten, ghecomen uuten Hebre'en op 't Noorden ofte den Kelteghen cant des Weerelts, ghelyck de Calde'en op 't Oosten, enz. Afbeleet vanden Beghinne, totten tyd van Carolus Magnus ende besluytende over de 4900 iaeren. 't Ypre. 1614. fol.

1429. **Thomas, Hub.** *Leodius.* De Tungris et Eburonibus, aliisque Inferioris Germaniae populis commentarius, utilis omnibus qui Caesaris de bello Gallico historiam recte intelligere cupiunt. (Antv.) 1541. 12o.

1430. **Haraeus**, **F.** Annales Ducum seu Principum Brabantiae totiusque Belgii. Antv. 1623. 2 vol. fol.

1431. **Heuterus**, **P.** Opera historica omnia, Burgundica, Austriaca, Belgica: de Rebus a Principibus Burgundis atque Austriacis, qui Belgis imperarunt, pace belloque praeclare gestis. Lov. 1651. fol.

Men zie verder over de Hertogen van Brabant I. 733, 734, 742, 744 en 1470—74.

1432. **Clercq**, **J. du.** Mémoires sur le règne de Philippe le Bon, duc de Bourgogne. Publiés par DE REIFFENBERG. 2e Edit. Brux. 1835—36. 4 vol. In-8o.

1433. **Desplanque.** Projet d'assassinat de Philippe le Bon par les Anglais Brux. 1867. In-4o. (A. 427).

1434. **Dumées**, **A. F. J.** Annales belgiques ou des Pays-Bas, contenant les principaux événements de notre Histoire depuis la mort de Charles le Téméraire jusques à la paix d'Aix-la-Chapelle. Doyai. 1761. In-8o.

1435. **Juste**, **Th.** Charles-Quint et Marguérite d'Autriche. Brux. 1858. In-8o. (A. 429).

1436. **Meerbeek**, **A. v.** Chroniike vande gantsche Werelt, ende sonderlinghe vande seventhien Nederlanden, begrypende de Tweedrachten, Oorlogen, Veltslagen, Belegeringen, enz. die geschiedt zyn vanden tyt des Keysers Caroli V af, MD. tot het jaer onses Heeren MDCXX. T'Antw. 1620. fol. (I. 397).

Over Karel V en zijne regeering zie men verder I. 360—369.

1437. **Borgnet**, **A.** Philippe II et la Belgique. Histoire de la révolution belge au XVIe siècle. Brux. 1850. In-4o. (A. 421).

Over den Opstand tegen Spanje raadplege men verder. I. 370—506.

1438. **Borgnet**, A. Histoire des Belges à la fin du dix-huitième siècle, avec une Introduction contenant la partie diplomatique de cette histoire, pendant les règnes de Charles VI et de Marie-Thérèse. Brux. 1844. 2 vol. In-8o.

1439. **Gachard**, L. P. Sur l'acceptation et la publication aux Pays-Bas de la Pragmatique Sanction de l'empereur Charles VI. Brux. 1847. In-4o. (A. 421).

1440. **Steur**, C. Précis historique de l'administration générale des Pays-Bas autrichiens, sous le règne de l'impératrice Marie-Thérèse. Brux. 1827. In-4o. (A. 422).

1441. Relation de la campagne en Brabant et en Flandres. La Haye. 1747—61. 3 tomes. En un volume. In-8o. (I. 561).

1442. Relation de la campagne en Brabant et en Flandres de l'an 1747. Avec les plans de la bataille de Lawfeld et de l'attaque de la ville de Berg-op-Zoom. La Haye. 1748. In-8o. (I. 562).

1443. **Arendt**, W. A. De Brabantsche omwenteling van 1789—90. Naar het Hoogd. Amst. 1843. 8o.

1444. **Gérard**, P. Essai sur les causes de la Révolution Brabançonne. Anv. 1833. In-8o.

1445. ——— Ferdinand Rapédius de Berg. Mémoires et documents pour servir à l'histoire de la Révolution Brabançonne. Brux. 1842—43. 2 vol. In-4o.

1446. Levensbeschrijving der Nederlandsche ex-souveryne Bloedhonden, en van derzelfs aenhang, of of verhael der vervolgingen, plunderingen, moorden en verder gruweldaeden, geduerende de eenjaerige heersching der souveryne Roof-vogels, door de waere Kleyntjes-Kalanten, in de Oostenrijksche Nederlanden gepleegt; voorgestelt in 36 Brieven, door Fidelis Regtuit. 1ste dl. Te Veropolis, bij Deodatus, waerzegger. Z. j. 8o.

1447. Verzameling van losse stukken, vlugschriften,

verhandelingen, enz. betrekkelijk de Brabandsche omwenteling (1789—93). Gebonden in 10 dln. 8o.

1448. **Dumouriez.** Mémoires. Hamb. et Leipz. 1794. In-8o.

1449. ———— Memorien. Amst. 1794. 8o.

1450. ———— Briefwisseling met den oorlogsminister Pache staande den veldtocht in het Belgische in 1792. Uit het Fransch vert. Dordr. 1794. 8o.

1451. **David.** Histoire chronologique des opérations de l'Armée du Nord et de celle de Sambre et Meuse, tirée des livres d'ordres de ces deux armées. Paris. S. d. In-8o.

1452. **Heermans, P.** Herinneringen uit den Brabandschen oorlog, de eerste veldtogten van Dumouriez in de Brabandsche Provinciën, een veeljarig verblijf te Konstanz en in Hongarije. Leijd. 1829. 8o.

1453. Mémoires militaires sur la campagne de l'armée belgique dans les Pays-Bas Autrichiens, pendant la révolution de 1790, par un Officier de l'armée. Londr. 1791. In-8o.

1454. Verzameling van vlugschriften betrekkelijk Dumouriez. 8o.

1455. La Belgique et l'Europe, ou précis des événements arrivés dans le royaume des Pays-Bas, pendant la période de 1815—31. Amst. 1832. In-8o. (I. 670).

1456. La Belgique en 1830, ou Documens pour servir à l'histoire de son insurrection. Paris. 2 tom. En un vol. 1831. In-8o. (I. 671).

1457. **Bavay, C. V. de.** Histoire de la révolution belge de 1830. Brux. 1873. In-8o. (I. 657).

1457*a*. **Byland, W. v.** Verhaal van het oproer te Brussel, 's Hage. 1831. In-8o.

1458. **Eenens, A.** Les conspirations militaires de 1831. 2de Edit. Brux. 1875. 2 vol. In-8o. (I. 661).

1459. **Kessels.** Réponse à l'ouvrage intitulé: Les Conspirations militaires de 1831 par M. le lieutenant-général

à la retraite Eenens, aide de camp du Roi. Brux. 1875. In-8o. (I. 668).

1460. **Meere, v. d.** Mémoires. 2de Edit. Brux. 1880. In-8o.

1461. **Merode-Westerloo, de.** Souvenirs du comte de Merode-Westerloo (1782—1835). Paris et Brux. 1864. 2 vol. In-8o.

1462. **Mysochlorate.** La ville rebelle ou les Belges au tribunal de l'Europe. S. l. 1831. In-8o. (I. 674).

1463. **Nothomb, M.** Essai historique et politique sur la révolution belge. Avec le fac-simile d'une lettre autogr. de Léopold au général Belliard. 2e édit. Brux. 1833. In-8o. (I. 675).

1464. **Potter, de.** Révolution belge. 1828 à 1839. Souvenirs personnels avec des pièces à l'appui. 2e édit. Brux. 1840. 2 vol. In-8o. (I. 676).

Men zie ook I. 658, 660, 662—66, 669 en 677.

1465. **Bast, J. de.** L'institution des Communes dans la Belgique pendant les douzième et treizième siècles, suivie d'un traité sur l'existence chimérique de nos Forestiers de Flandre. Gand. 1819. In-4o.

1466. **Verhoeven, G. F.** Mémoire historique, politique et critique sur les Constitutions, la Religion et les Droits de la Nation Belgique, avec des recherches sur l'Origine des Villes qui doivent leur existence et leur accroissement au Clergé Séculier et Régulier, etc. Liège. 1790. In-8o.

1467. **Borchgrave, E. de.** Histoire des colonies belges qui s'établirent en Allemagne pendant le XIIe et le XIIIe siècle. Brux. 1865. In-4o. (A. 427).

1467*a*. **Chasteler, du.** Précis des principales Expéditions ou Emigrations des Belges dans les Pays lointains, depuis les temps les plus reculés jusques et compris celui des croisades. Brux. 1779. In-4o. (A. 423).

3. Verschillende gewesten en plaatsen.

Brabant.

1468. **Divaeus, P.** Rerum Brabanticarum libri XIX. Studio Auberti Miraei primum nunc editi et illustrati. Antv. 1610. 4o.

1469. **Havermans, Adr.** Kort begriip en bericht van de Historie van Brabant. Leyd. 1652. 4o.

1470. **Dynter, E. de.** Chronique des Ducs de Brabant, avec la traduction de Wauquelin, publié par P. F. X. de Rvm. Brux. 1854—60. 3 vol. In-8o. (A. 457*h*).

1471. **Haecht van Goidsenhoven, L. v.** Chroniicke van de Hertoghen van Brabant. Verciert met hunne figueren nae 't leven. Waer in hun leven ende oorlogen beschreven zijn: met oock de ghelegentheydt des Landts, de manieren ende handel des volcks, besondere beschryvinghe van elcke stadt, enz. Antw. 1612. fol.

1472. **Haraeus, F.** Annales Ducum seu Principum Brabantiae. *Zie* I. 1430.

1473. **Klerk, J. de.** Les Gestes des Ducs de Brabant, publiés par J. F. Willems et J. H. Bormans. Brux. 1839—69. 3 vol. In-4o. (A. 457*d*).

1474. **Vaddere, J. de.** Traité de l'origine des Ducs et du Duché de Brabant. Nouv. Edit. enrichie de remarques historiques et critiques par J. N. Paquot. Brux. 1784. 2 vol. In-8o.

1475. **Butkens, F. C.** Trophées tant sacrés que profanes du duché de Brabant, contenant l'Origine, Succession et Descendence des Ducs et Princes de cette maison, avec leurs actions les plus signalées. La Description des Villes, Franchises et Baronnies du Brabant, etc. La suite des Ducs de Limbourg et Luxembourg, Comtes de Dalhem et Sires de Fauquemont. Avec un Re-

cueil de plusieurs terres de remarque, etc. La Haye. 1724. 2 vol. In-fol.

1476. **Butkens, F. C.** Supplément aux Trophées tant sacrés que profanes du duché de Brabant de Mr. Butkens. Traduit et recueilli des meilleurs Historiens de Brabant, et tiré pour une grande partie des Archives dudit Paiis. La Haye. 1726. 2 vol. In-fol.

1477. **Cantillon, de.** Vermakelykheden van Brabant en deszelfs onderhoorige Landen. Vervattende een beknopte en zaakelyke Historische, Chronologische, Geographische en Genealogische Beschrijving der Steden, Dorpen, Vlekken, Gehuchten, Heerlykheden, Rechtsgebieden, enz. van dit Hertogdom; van de Stigters en den Tyd der Stigtingen van dezelven. Amst. 1768—70. 4 dln. In één band. fol.

1478. ——————— Hetzelfde werk. Amst. 1770. 4 dln. In 2 banden. 8o.

1479. **Roy, J. le.** Topographia historica Gallo-Brabantiae. Qua Romanduae Oppida, Municipia et Dominia illustrantur, atque Monasteria, Nobiliumque Praetoria Castellaque in aes incisa exhibentur. Amst. 1692. fol.

1480. ——————— Brabantia illustrata, continens accuratissimam omnium Castellorum et Praetoriorum Nobilium Brabantiae, necnon Celebrium Coenobiorum, aliorumque Aedificiorum descriptionem, etc. Amst., Leyd. en 's Gravenh. 1705. fol.

1481. ——————— Groot wereldlijk Tooneel des Hertogdoms van Braband, behelzende eene algemeene, doch korte Beschrijving van dat Landschap; alsmede eene Chronologische opvolging zijner Hertogen; de Beschrijving der Steden, enz. 's Gravenh. 1730. fol.

1482. ——————— Le grand Théâtre profane du duché de Brabant, contenant la Description générale et Abrégée de ce Pais, etc. La Haye. 1730. In-fol.

1483. ——————— Groot Kerkelijk Tooneel des Hertogdoms van Brabant, behelzende eene korte, doch algemeene Historische Beschrijvinge van den Oorsprong en

Oudheden van alle de Hoofd-, Dom-, Kanonikaale, en Kerspel-Kerken, van alle de Abtdyen, Proostdyen, enz., nevens een kort begrip van 't Leeven der Bisschoppen, met hunne Afbeeldzels en Grafsteden. 's Gravenh. 1727. fol.

1484. **Roy, J. le.** Le grand Théâtre sacré du duché de Brabant, contenant la Description Générale et Historique de l'Eglise Métropolitaine de Malines, et de toutes les autres Eglises Cathédrales, etc. Les Vues des Evêques et la suite des Prévots, Doyens, etc. Avec les principales Tombes relevées, Cabinets d'Armes, etc. La Haye. 1734. 3 vol. In-fol.

1485. (—————) Adelyke Lust-Hoven, inhoudende de Voornaamste en Vermaakelykste Gezigten en Perspectiven der Oude en Nieuwe Geestelyke en Adelyke Gebouwen, des Hertogdoms Braband, enz. alsook eenige nieuwe Land-Kaarten, met eene Korte Beschryvinge van 't Land. enz. Amst. 1706. 4o.

1486. **Sanderus, A.** Chorographia Sacra Brabantiae sive celebrium aliquot in ea Provintia Abbatiarum, Coenobiorum, Monasteriorum, Ecclesiarum, piarumque Fundationum descriptio. Imaginibus aeneis illustrata. Hag. Com. 1726—27. 3 vol. fol.

1487. **Smet, J. J. de.** Les guerres entre le Brabant et la Flandre au XIV siècle. Brux. 1855. In-4o. (A. 421).

1488. **Henne, A.** et **A. Wauters.** Histoire de la ville de Bruxelles. Brux. 1845. 3 vol. In-8o.

1489. **Galesloot.** Troubles de Bruxelles de 1619. *Zie* A. 483, *c*.

1490. **Devos, F.** Historique et justification de 480 personnes arrêtées et emprisonnées arbitrairement à Bruxelles, pendant l'espace de 16 mois, en 1804, 1805 et 1806. Brux. 1816. In-8o.

1491. **Byland, W. v.** Verhaal van het oproer te Brussel. 's Hage. 1831. In-8o. (1457*a*).

1492. **Vanderkindere, L.** 1834—84. L'Université de Bruxelles. Notice historique. Brux. 1884. In-8o.

1493. **Piot, G. J. C.** Histoire de Louvain, depuis son origine jusqu'aujourd'hui. 1re partie. Louv. 1839. In-8o.
1494. **Ram, P. F. X. de.** Les comtes de Louvain. Brux. 1851. In-4o. (A. 421).
1495. **Nève.** Sur le collège des trois langues à Louvain. Brux. 1856. In-4o. (A. 427).

1496. **Edw. v. Ev(en).** Geschiedenis der stad Diest. 1ste Afl. Diest. 1847. 8o.
In denzelfden band:
1. Bijdragen tot de geschiedenis van Diest en omstreken. Historische oogslag op het steedje Scherpenheuvel. Diest. 1845. 8o.
2. Bijdragen, enz. Historische oogslag op het steedje Zichem. (1845). 8o.
Levensbericht van Johan Libens, Diestenaer. Diest. 1845. 8o.
1497. **(Wolters, J. W.)** Notice historique sur l'ancienne abbaye d'Averboden. Gand. 1849. In-8o.

Oost-Vlaanderen.

1498. **(Brugge, H. D. en F. R.)** Chronyke van Vlaenderen, vervattende hare Vindinge, Naem, eerste Apostelen van het Christen geloof, haer eerste Bestierders, Fondaten en Stichten. Als ook eene generaele Beschryvinge van g'heel haer Bestreck, Steden, Casteelen, enz. voorts de Levens, Daeden en Stigten, soo van syn Beheerschers, als t'hunnen Tyde voor-gevallen, en eyndelyk alle de Ggedenckweerdighste Geschiedenissen, enz. beginnende van 't Jaer O. H. J. C. 621 tot 't eynde des Jaers. 1725. Brugge. 1736. 3 dl. 4 st. fol.
1499. **Despars, J. Nic.** Chronycke van den Lande ende Graefscape van Vlaenderen. Van de jaren 405 tot 1492. Uitgeg. en met aenteekeningen opgehelderd door J. de Jonghe. Afl. 1 en 2. Brugge. 1837. 8o.

1500. **Dixmude, Oliv. v.** Merkwaerdige Gebeurtenissen vooral in Vlaenderen en Brabant, en ook in de aengrenzende landstreken van 1377 tot 1443. Verrykt met een Voorrede, met geschiedkundige Aenteekeningen, eene lyst van verouderde woorden enz. door J. J. LAMBIX. Ypre. 1835. 4o.

1501. **Marchantius, J.** Flandria commentatorium lib. IIII descripta in quibus de Flandriae Origine, Commoditatibus, Oppidis, Castellaniis, Ordinibus, Magistratibus, aliisque memorabilibus breviter, dilucideque tractatur. Antr. 1596. 8o.

1502. **Oudegherst, P. d'.** Kronyke of Jaerboeken van Vlaenderen. Met een vervolg. Gend. 1785.

1503. **Panckoucke, A. J.** Abrégé chronologique de l'histoire de Flandre, contenant les traits remarquables de l'Histoire des Comtes de Flandre, depuis Baudouin I, dit *Bras de fer*, jusqu'à Clarles II, roi d'Espagne. Dunk. 1762. In-8o.

1504. **Smet J. J. de.** Corpus chronicorum Flandriae. Brux. 1837—45. vol. In-8o. (A. 457).

1505. ——————— La guerre de Maximilien, roi des Romains, contre les villes de Flandres (1482—88). Brux. 1865. In-4o. (A. 421).

1506. **Vredius, O.** Historiae Flandriae christianae. Ab anno Chr. 500, Clodovaei I, Francorum Regis XVI, usque ad annum 767, Pepini Regio Franc. XVI. Brug. Flandr. S. a. fol.

1507. ——————— Genealogia Comitum Flandriae a Balduino Ferreo usque ad Philippum IV Hisp. regem. Variis sigillorum figuris repraesentata. Brug. Flandr. 1642. 2 vol. fol.

1508. **Warnkoenig, L. A.** Histoire de la Flandre et de ses institutions civiles et politiques jusqu'à l'année 1305. Traduite de l'allemand, avec correction et additions de l'auteur par A. A. GHELDOLF. Brux. 1835—36. 2 vol. In-8o.

1509. **Weydts, D.** Chronique flamande. 1571—1584. Avec introduction et notes par E. VARENBERGH. Brux. et La Haye. 1869. In-8o.

1510. **Vigne, F. de.** et **E. de Busscher.** Album du cortège des Comtes de Flandre. Gand. 1852. In-8o.

1511. **Smet, J. de.** Geschiedkundige aanhalingen over Menapië, oud Vlaanderen. Brugge. 1866. 8o.
1512. ——————— Overleveringen, Legenden, Bijgeloovigheden, Gebruiken enz. der Menapiërs. Brugge. 1866. 8o.

1513. **Campene, C. en Ph. v.** Dagboek behelzende het verhaal der merkwaardigste gebeurtenissen voorgevallen te Gent, sedert het begin der godsdienstberoerten tot tot den 5den April 1571. Naar het oorspr. handschr. voor de eerste maal uitgeg. door FR. DE POTTER. Gent. 1870. 8o.
1514. **Gachard.** Relation des troubles de Gand sous Charles-Quint par un anonyme; suivie de 330 documents inédits sur cet événement. Brux. 1846. In-4o. (A. 457).
1515. **Halewyn, Fr. de.** Mémoires sur les troubles de Gand, 1577—1579. Avec une Introduction et des notes par KERVYN DE VOLKAERSBEKE. Brux. et la Haye. 1855. In-8o. (A. 482).
1516. **Kempenare, Ph. de.** Vlaemsche kronyk of Dagregister van al hetgene gedenkweerdig voorgevallen is binnen de stad Gent, sedert den 15 July 1566 tot 15 Juny 1585. Overgezet door J. P. VAN MALE. Thans voor de eerste maal uitgegeven door PH. B. Gent. 1839. 8o.
1517. **Sanderus, A.** Gandavum sive Gandavensium libri sex. Brux. 1627. 4o.
1518. **Schayes, A. G. B.** Dagboek der Gentsche Collatie, bevattende een nauwkeurig verhael van de Gebeurtenissen te Gent, en elders in Vlaenderen, voorgevallen, van de jaren 1446 tot 1515. Gent en Rotterd. 1842. 8o.

1519. **Warnkoenig, L. A.** Histoire constitutionnelle et administrative de la ville de Gand et de la Chatellenie du Vieux-Bourg, jusqu'à l'année 1305. Traduite de l'allem. par A. E. Gheldolf. Brux. 1846. In-8o.

1520. **Gachard.** Notice historique et descriptive des archives de la ville de Gand. Brux. 1853. In-4o. (A. 421).

1521. **Beccanus, G.** Ferdinandi Hispaniarum Infantis S. R. E. Cardinalis Triumphalis Introitus in Flandriae metropolim Gandavum. Antv. 1636. fol.

1522. **Blommaert, P. L.** Beknopte geschiedenis der Kamers van Rhetorica, te Gent. Gent. 1838. 8o.

1523. (**Hellin, E. A.**) Histoire chronologique des Evêques et du chapitre exemt de l'église cathédrale de S. Bavon à Gand. Suivie d'un recueil des épitaphes modernes et anciennes de cette églisse Gand. 1722. In-8o.

1524. ——————— Supplément généalogique, historique, additions et corrections à l'Histoire chronologique des Evêques etc. de S. Bavon à Gand. Gand. 1777. In-8o.

1525. Annales Abbatiae Sancti-Petri Blandiniensis. Edid. R. D. F. v. d. Putte. Gand. 1842. 4o.

1526. **Smet, J. J. de.** La seigneurie ou comté d'Alost. Brux. 1864. In-4o. (A. 421).

1527. **Neelemans, Ed.** Geschiedenis der stad Eecloo. Eecloo en Gent. 1859—65. 2 dln. 8o.

1528. **Portemon, A. de.** Recherches historiques sur la ville de Grammont en Flandre. Gand. 1870. 2 vol. In-8o.

1529. **Bogaerde, A. J. L. v. d.** Het distrikt St. Nikolaas, voorheen Land van Waes, Provincie Oost-Vlaanderen. St. Nik. 1825. 3 dln. 8o.

West-Vlaanderen.

1530. **Smet, J. J. de.** Sur les noms des villes et communes de la Flandre occidentale et de la Flandre zélandaise. Brux. 1851. In-4o. (A. 421).

1531. **Coussemaker, E. de.** Elections aux Etats-Généraux de 1789 dans la Flandre Maritime. Procès-verbaux, cahiers de doléances et autres documents. Paris. 1864. In-8o.

1532. Inventaire des Chartes, Bulles Pontificales, Privléges et documents divers de la bibliothèque du séminaire Episcopal de Bruges. 1857. In-4o.

1533. **Fleming, Ph.** Oostende. Vermaerde, gheweldighe, lanckduyrighe ende bloedighe Belegheringe, Bestorminghe ende stoute Aenvallen, mitsgaders de Manlycke, Cloecke ende Dappere teghenweer ende Defensie by den Belegerden, meer dan drie volle Jaren langh 1601, 1602, 1603 ende 1604. 's Gravenh. 1621. 4o.

1534. **Diegerick, J.** Collection de documents extraits des archives communales d'Ypres.

1. Analectes Yprois ou recueils de documents inédits concernant la ville d'Ypres. Bruges. 1850. In-4o.
2. Episode de l'histoire d'Ypres sous le règne de Marie de Bourgogne. 1477. Bruges. 1850. In-4o.
3. Les Drapiers Yprois et la Conspiration manquée. Episode de l'histoire d'Ypres. (1428—29). Bruges. 1856. In-8o.
4. Joyeuse Entrée de Philippe-le-Bon, duc de Bourgogne dans sa bonne ville d'Ypres. Entrées solennelles de quelques autres personnages remarquables. Jacques Cavael et France Vander Wichterne, peintres Yprois en 1400 et 1401. Bruges 1853. In-8o.
5. Correspondance des Magistrats d'Ypres pendant les troubles de Flandre sous Maximilien. Bruges. 1853. In-8o.
6. Emolumens d'un officier criminel en 1525. Ce que coûtait,

en 1573, le Theatrum Orbis seu Terrarum d'Abraham Ortelius. Reconstruction d'une partie des Halles d'Ypres en 1676. Les Moulins d'Ypres, en 1381. Bruges. 1857. In-8o.

7. Quelques lettres et autres documents inédits concernant l'empereur Charles-Quint. Bruges. 1853. In-8o.
8. Lettres inédites de Don Louis de Requessens. Utrecht. 1859. In-8o.
9. Lettres inédites de Maximilien de Hennin, Comte de Bossu. Utrecht. 1857. In-8o.
10. Lettres inédites de Gilles de Berlaimont, baron de Hierges. Utrecht. 1859. In-8o.
11. Quelques lettres de Gérard de Groesbeck, 88me Evêque de Liége. Leipz. 1857. In-8o.
12. Lettres inédites d'Emmanuel de Lalaing. S. l. ni d. In-8o.
13. Lettres inédites de Philippe, Comte de Lalaing. S. l. ni d. In-8o.
14. Lettres inédites de Georges de Lalaing. S. l. ni d. In-8o.
15. Lettres inédites de Pierre de Meleun, prince d'Espinoi. Tournai. 1853. In-8o.
16. Petrus Dathenus. Notes sur le lieu de sa naissance. Bruges. 1857. In-8o.
17. Salomon Faber, poète Yprois. Bruges. 1852. In-8o.
18. P. D. Craes, auteur d'un poème latin sur la mort de l'archiduchesse Isabelle-Claire-Eugénie. Bruges. 1853. In-8o.

Antwerpen.

1535. **Roy, J. le.** Notitia Marchionatus Sacri Romani Imperii, hoc est Urbis et Agri Antverpiensis, Oppidorum, Dominiorum, Monasteriorum, Castellorumque sub eo; in qua Origines et Progressus Morum eruuntur, ex Archivis Regiis, Oppidanis, Monasticis, etc. Amst. 1678. fol.

1536. **Sleeckx.** Beschrijving der provincie Antwerpen. Antw. 1852. 8o.

1537. **Foppens, F.** Historia Episcopatus Antverpiensis continens Episcoporum seriem et Capitulorum, Abbatiarum et Monasteriorum fundationes. Brux. 1717. 4o. (Gebonden bij I. 765).

1538. **Ram, P. F. X. de.** Synopsis actorum ecclesiae Antverpiensis. Brux. 1856. In-8o. (A. 467).

1539. **Heylen, A.** Historische verhandeling over de Kempen, deszelfs gesteltenis in vroegere eeuwen en ten tyde haerer kloosters, enz. Nieuwe druk. Turnh. 1837. 8o.

1540. Historische verhandeling over de voornaemste opkomste en voord-gang der land-bouw-konst in de Kempen, bewyzende het nut en profyt daer door toegebragt aen den Staet, door de Abdyen en Kloosters der gemelde Landstreek. 's Hertogenb. 1789. 4o.

1541. **Becanus, J. Goropius.** Origines Antwerpianae sive Cimmeriorum Becceselana novem libros complexa. Antv. 1569. fol.

1542. Historisch Onderzoek naer den Oorsprong en den waren naem der openbare plaetsen en andere Oudheden van de stad Antwerpen. Van stadwege uitgegeven. Antw. 1828. 8o.

1543. **Mertens, F. H.** en **K. L. Torfs.** Geschiedenis van Antwerpen sedert de stichting der stad tot onze tijden Uitgeg. door de *Rederijkerskamer de Olijftak*. Antw. 1845. 5 dln. 8o.

1544. **Papebrochius, D.** Annales Antverpienses ab urbe condita ad annum MDCC. Ad cod. MS. ex Bibl. Regia quae vulgo Burgundica vocatur ediderunt F. H. Mertens et E. Buschmann. Antv. 1845—48. 5 vol. 8o.

1545. **F. G. V.** Antwerpsch Chronykje in het welk zeer veele en elders te vergeefsch gezochte geschiedenissen, sedert den jare 1500 tot het jaar 1574, zoo in die toen zoo zeer vermaarde Koopstad als de andere steden van Nederland, en wel Byzonderlyk op het stuk der Geloofs-Hervorminge voorgevallen, omstandig zijn beschreeven. Leyd. 1743. 4o.

1546. **Nys, Ch.** Inventaire des Chartes et Documents appartenant aux archives de la ville d'Anvers. 1ve. Livr. Anv. et la Haye 1858. In-8o.

1547. **Diegerick, J.** Notice sur l'entrée solennelle du duc d'Anjou dans la ville d'Anvers, le 19 février 1582. Anvers. 1854. In-8o.

1548. ——————— Notice sur les négociations qui ont eu lieu entre les Etats-Généraux et le Duc d'Anjou, après la tentative de ce prince pour surprendre Anvers. Anv. 1856—60. Livr. 1 et 3. In-8o.

1549. Dagverhael van den Oproer te Antwerpen in 1659. Uitgeg. door de *Maetsch. der Vlaemsche Bibliophilen*. Gent. 1839. 8o.

1550. Dit zijn de Coren van der stad Antwerpen. Uitgeg. door de *Maetsch. der Vlaemsche Bibliophilen*. Serie II, 2. Gent. 1852. 8o.

1551. Boek gehouden door Jan Moretus II, als deken der St. Lucasgilde. (1616—17). Uitg. der *Antw. Bibliophilen*. Antw. 1878. 8o.

1552. De Gebroeders van der Voort en de volksopstand van 1477—78. Verhalen en ambtelijke stukken vergaderd en toegelicht door P. Génard. Uitg. der *Antw. Bibliophilen*. Antw. 1879. 8o.

1553. Guide dans la ville d'Anvers et ses environs, Description des monuments, objets d'art et antiquités précédé d'une notice historique Nouv. Edit. Anv. S. d. In-12o.

1554. Guide des étrangers dans la ville d'Anvers ou description succincte de tous les principaux objets d'art en Peinture, Sculpture, Architecture, etc. Anv. S. d. In-8o.

1555. Leyds-man (Den), der vremdelingen door de stad Antwerpen, vervattende eene Beschrijving der voornaeme werken van Schilder, Bouw, en Beeldhouwkonst, enz. Antw. Z. j. 8o.

1556. **Keller, P. et Cie.** Projet d'agrandissement général d'Anvers. Brux. 1855. In-8o.

1557. **Visschers, P.** Verzameling van Grafschriften in de

St. Andries Kerk te Antwerpen, met aanteekeningen. Antw. 1851. 8o.

1558. ———— Aenteekeningen nopens het Eergraf van Barb. Moubray en Elisab. Curle, staetdamen van de Koningin Maria Stuart, in de St. Andries Kerk te Antwerpen. Antw. 1857. 8o.

1559. ———— Lykrede over den Achtb. en Gel. Heer Hendrik Peeter Verdussen, met aenteekeningen. Antw. 1857. 8o.

1560. ———— St. Juliaens Gasthuis te Antwerpen. Antw. 1854. 8o.

1561. ———— Gedenkschrift over den Hoogw. en Geleerden Heer Joannes Malderus vijfden Bisschop van Antwerpen, met eenen geslacht-boom van de familie van Malder-Walravens en met geschiedkundige aanteekeningen. Antw. 1858. 8o.

1562. ———— Redevoering ter feestvierende herinnering van het 50jarig schoolonderwijzers-ambt van den Welachtb. en Gel. Heer Franciscus Alex. Myin, te Antwerpen. Antw. 1858. 8o.

1563. **Simons, A.** Over 't Kasteel van Antwerpen. Utr. 1831. 8o.

1564. **Latomus, J.** Corsendonca sive Coenobii Canonicorum Regularium Ordinis St. Augustini de Corsendoncq Origo et progressus. Edidit, continuavit et notationibus illustratit J. Hoybergius. Antv. 1644. 12o.

1565. **Welvaarts, Th. Ign.** Geschiedenis van Corsendonck. Met verscheidene steendrukplaten en eenige houtgravuren. Turnh. 1881. 2 dln. 8o.

1566. **Stroobant, C.** Erection du béguinage de Herenthals en paroisse. Brux. 1850. In-8o.

1567. ———— Notice historique sur le chapitre collégial de Sainte-Waudru à Herenthals Anv. 1850. In-8o.

1568. **Kuyl, P. D.** Hoboken en zijn wonderdadig kruisbeeld, alsmede eene beschrijving van het voormalig klooster der P. P. Birgittynen. Antw. 1846. 8o.

1569. **Stroobant, C.** Notice sur un chapitre de l'ordre du Saint-Sépulcre, tenu en 1558 dans l'église de Hoogstraten. Brux. 1850. In-8o.

1570. **Gestel, C. v.** Historia sacra et profana archiepiscopatus Mechliniensis, sive descriptio illius, item Oppidorum, Pagorum, Dominiorum, Monasteriorum, Castellorumque sub ea, in XI decanatus divisa. Cum Toparcharum Inscriptionibus Sepulchralibus, Principum Diplomatibus insertis. Cum figuris aeneis. Hag. Com. 1725. fol.

1571. Beschryving van den Praeltreyn en der openbare Feesten, die zullen plaets hebben ter gelegenheyd van den Jubilé van Onze-Lieve-Vrouw van Hanswyck te Mechelen, gedurende de laetste vijftien dagen van Augustus 1838. Mech. (1838). 8o. Met afbeelden in fol.

1572. Description de la cavalcade et des Fêtes publiques qui auront lieu à l'occasion du jubilé de Notre-Dame d'Hanswyck, à Malines, etc. Malines. (1838). In-12o.

1573. **Welvaarts, Th. Ign.** Geschiedenis der Abdy van Postel naar hare eigene Archieven. Met platen. Turnh. en 's-Hertogenb. 1879. 2 dln. 8o.

1574. ———————— Reusel, naar de Archieven van Postel's Abdy. Met platen. Turnh. 1877. 8o.

1575. **Gorkum, M. L. v.** Beschryving der stad en vryheid van Turnhout, de aloude Herkomst, Naem-reden, met de Inlandsche geschiedenissen, ten luyster der Historie dienende, enz. Mede het merkweerdig Dag-verhael van den Slag aldaer voorgevallen den 27 Oct. 1789, ende

de groote Victorie alsdan behaelt door onze Vaderlanders op de Keyserlyke Trouppen. Mech. 1790. 8o.

Namen.

1576. **Reiffenberg, de**, e. a. Monuments pour servir à l'histoire des provinces de Namur, de Hainaut et de Luxembourg. Brux. 1846—69. 8 vol. In-4o. (A. 457).

1577. **Galliot.** Histoire générale, ecclésiastique et civile de la ville et province de Namur. Liège. 1788—91. 6 vol. In-8o.

1578. **Marne, J. B. de.** Histoire du comté de Namur. Nouv. Edit., augmentée de la Vie de l'Auteur, d'une Liste chronologique des Comtes der Namur, et de quelques Remarques historiques et critiques par J. N. Paquot. Brux. 1781. In-8o.

1579. **Borgnet.** Sur les anciennes fêtes namuroises. Brux. 1855. In-4o. (A. 427).

1580. ——— Histoire des compagnies militaires de Namur. Brux. 1852. In-4o. (A. 427).

Henegouwen

1581. **Avennensis, B.** Chronicon, sive historia genealogica Comitum Hannoniae, Aliorumque Principum. Primum nunc edita et Notis Historicis illustrata studio J. le Roy et S. R. I. *Domini Sancti Lamberti.* Antv. 1693. fol.

1581*a*. **Smet, C.** Quo jure Hermannus, maritus Comitissae Richildis, Comes Hannoniae fuerit, suone an jure uxoris. Brug. 1785. 4o. (B. 423).

1582. **Smet, J. J. de.** Jean de Hainaut, sire de Beaumont. Brux. 1870. In-4o. (A. 421).

1583. **Hoverlant de Beauwelaere.** Exposition succincte

des constitutions de la Province de Tournay, depuis Jules-César jusqu'à nos jours. Tourn. 1814. In-8o.

1584. Histoire de la ville et cité de Tournay, capitale des Nerviens et premier siége de la monarchie françoise, contenant le récit de ses événemens les plus mémorables sous chaque Règne des différentes Dominations où elle a passé, depuis que les Romains la conquirent par la défaite des Nerviens cinquante-six ans avant la naissance de J. C., jusqu'à l'année 1749. Avec figures. La Haye. 1750. 2 vol. In-4o.

1585. **Diegerick**, **I. L.** Documents historiques concernant la ville de Tournay sous la domination anglaise, et pendant le siège de 1518 par Charles-Quint. Tourn. 1854. In-8o.

1586. ——————— Documents historiques concernant le siège de Tournai de 1581 et Pierre de Meleun, prince d'Espinoi. Tourn. 1856. In-8o.

1587. Lettres de Marguerite de Parme, gouvernante des Pays-Bas, et du sire de Montigny, sur les Troubles de Tournay, de l'an 1563. Publiées par J. F. Willems. Gand. 1836. In-8o.

Luik.

1588. **Thomas**, **H.** De Tungris et Eburonibus, aliisque inferioris Germaniae populis commentarius, utilis omnibus, qui Caesaris de bello gallico historiam recte intelligere cupiant. (Antv.) 1541. 8o.

1589. **Foullon.** Historia Leodiensis per Episcoporum et Principum Seriem digesta, ab origine Populi usque ad Ferdinandi Bavari tempora. Leod. 1735—37. 3 vol. fol.

1590. **Gerlach**, **E. C. de.** Histoire de Liège depuis César jusqu'à Mamimilien de Bavière. Brux. 1843. In-8o.

1591. (**Bovy**). Promenades historiques dans le Pays de Liège. Liège. 1838—39. 2 vol. In-8o.

1592. **Polain**, **M. L.** Histoire de l'ancien pays de Liège. Liège. 1844—47. 2 vol. In-8o.

1593. **Pollet**, **Ch.** Histoire ecclésiastique de l'ancien diocèse de Liège et des Saints qui l'ont illustré, depuis son origine jusqu'à la révolution de 1793. Liège. 1860. 2 vol. In-8o.

1594. **Rausinus**, **S.** Leodium ecclesiae cathedrales sive de Dominis, Regalibus, Mero, Mixtoque Imperio, ac omni modo Jurisdictione serenissimo Principi Ferdinando Bavaro Episcopo et Principi Eburorum competentibus in Urbe Leodiensi Sacro Romano Imperio mediate subjecta. Namurc. 1639. 4o.

1595. **Berthels**, **Ch.** Notice sur les limites de l'ancien diocèse de Liège. Brux. 1859. In-8o.

1596. **Chapeavillus**, **J.** Qui gesta Pontificum Tungrensium Trajectensium et Leodiensium scripserunt autores praecipui, ad seriem rerum et temporum collocati. Accessit A. Bucherii de primis Tungrorum seu Leodiensium Episcopis historica disputatio, itemque chronologia posteriorum. Leod. 1612—16. 3 vol. 4o.

1597. **Ram**, **P. F. X. de** Documents relatifs aux troubles de Liège sous les princes-évêques Louis de Bourbon et Jean de Hornes. Brux. 18 . . In 4o. (A. 457).

1598. **Schoonbroodt**, **J. G.** Inventaire analytique et chronologique des Chartes du chapitre de Saint-Lambert à Liège. Liège. 1863. In-4o.

1599. **Gorrissen**, **F.** Histoire de la ville et du château de Huy, d'après Laurent Mélart, continuée jusqu'à nos jours. Huy. 1839. In-8o.

1600. **Wolters**, **J. W.** Historique sur la commune de Rummen et sur les anciens fiefs de Grasen, Wilre, Bindervelt et Weijer, en Hesbaye. Gand. 1846. In-8o.

1601. ——————— Notice historique sur l'ancien comté de Duras en Hesbaie. Gand. 1855. In-8o.

Limburg.

1602. (**Ackersdyck**, **W. C.**). Korte beschryving van het dorp Loemel en deszelfs omtrek, mitsgaders onderricht omtrent het Noorder Kanaal, ondernomen tot vereeniging van de rivieren den Rhyn, de Maas en Schelde. Nym. 1808. 8o.

1603. (**Wolters**, **J.**). Notice historique sur la ville de Maeseyck. Gand. 1855. In-8o.
1604. ———— Notice historique sur l'ancienne abbaye noble de Milen, près de St. Trond. Gand. 1853. In-8o.
1605. ———— Notice historíque sur l'ancien comté de Reckheim dans la province actuelle de Limbourg. Gand. 1848. In-8o.
1606. ———— Codex diplomaticus Lossensis ou recueil et analyse de Chartes servant de preuves à l'histoire de l'ancien comté de Looz. Gand. 1849. In-8o.

1607. **Piot**. Cartulaire de l'abbaye de Saint-Trond. Brux. 1870. 2 vol. In-4o. (A. 457).

b. Duitschland, Oostenrijk en Zwitserland.

1608. **Hertzius M.**, Bibliotheca Germanica sive notitia scriptorum rerum Germanicarum. Erfurt. 1679. fol.
1609. **Lindenbrogius**, **E.** Scriptores rerum Germanicarum septentrionalium vicinorumque populorum diversi. Francof. 1630. fol.
1610. **Reuberus**, **J.** Veteres scriptores qui Caesarum et Imperatorum Germanicorum res per aliquot secula gestas, litteris mandarunt. Francof. 1584. fol.
1611. **Struvius**, **B. G.** Rerum Germanicarum scriptores aliquot insignes qui historiam et res gestas Germanorum medii potissimum aevi inde a Carolo M. ad Carolum V usque per annales litteris consignarunt, pri-

mum collectore J. PISTORIO NIDANO. Edit. 3ia. Ratisb. 1726. 3 vol. fol.

1612. **Barre.** Histoire générale d'Allemagne. Paris. 1748. 10 vol. In-4o.

1613. **Scheffer, A.** Résumé de l'histoire de l'empire germanique. 2de Edit. Paris. 1824. In-12o.

1614. **Smidt, M. I.** Geschichte der Deutschen. Neue Aufl. Frankenth. 1785—88. 12 Bde. 8o.

1615. ——————— Neuere Geschichte der Deutschen. Frankenth. 1785—1803. 24 Bde. 8o.

1616. **Struvius, B. G.** Corpus historiae Germanicae a prima gentis origine ad annum usque MDCCXXX ex genuinis historiarum documentis, coaevorum scriptorum monumentis, diplomatibus et actis publicis illustratum cum variis observationibus et figuris aeneis. Jenae. 1730. fol.

1617. **Sökeland, B.** Die Verhältnisse und Wohnsitze der deutscher Völker zwischem dem Rhein und der Weser zur Zeit der Römerkriege in Deutschland. Eine polemische Schrift gegen des Herrn von Ledebur: »Land und Volk der Brukterer." Münst. 1835. 8o.

1618. **Reinking, L.** Die Nederlage des Quintilius Varus und Germanicus Kriegszug durch das Bructererland. Mit einem Karte. Warendorf. 1855. 8o.

1619. **Leutsch, K. C. v.** Geschichte des Preussischen Reichs von dessen Entstehung bis auf die neueste Zeit. Berl. 1825. 3 Bde. 8o.

1620. **Massenbach, v.** Historische Denkwürdigkeiten zur Geschichte des Verfalls des preussischen Staats seit dem Jahre 1794 nebst seinem Tagebuche über den Feldzug von 1806. Amst. 1809. 2 Th. 1 Bd. 8o.

1621. ——————— Memoiren zur Geschichte des Preus-

sischen Staats unter den Regierungen Friedrich Wilhelm II und Friedrich Wilhelm III. Amst. 1809. 3 Bde. 8o.

1622. **Varnhagen v. Ense.** Tagebücher. 2te Aufl. Leipz. 1863. 4 Bde. 4o.

1623. **Schneider, J.** Neue Beiträge zur alten Geschichte und Geographie der Rheinlande. 1ste Folge. Dusseld. 1860. 8o.

1624. Histori van de Erfvolginge in de Landen van Gulik, Berg, Kleef, Ravensberg en Ravenstein, vertoonende het gewicht van deze landen, de eischen der verscheide erfgenamen, enz. Amst. 1739. 8o.

1625. **Knapp, J. F.** Regenten- und Volks-Geschichte der Länder Cleve, Mark, Jülich, Berg und Ravensberg. Von Karl dem Groszen bis auf die Vereinigung mit der Preuszischen Monarchie (von 768—1815). Crefeld. 1836. 3 Bde. 8o.

1626. **Lacomblet, Th. J.** Urkundenbuch für die Geschichte des Niederrheins oder des Erzstifts Cöln, der Fürstenthümer Jülich und Berg, Geldern, Meurs, Cleve und Mark, und der Reichstifte Elten, Essen und Werden. Düsseld. 1840—53. 3 dln. 4o.

1627. **Rousset.** Histoire de la succession aux Duchez de Cleves, Berg et Juliers, aux Comtez de La Mark et de Ravensberg et aux Seigneuries de Ravestein et de Winnendal. Tirée des Preuves authentiques produites par les Hauts Concurrens. Amst. 1738. 2 tomes en un vol. In-8o.

1628. **Teschenmacher, M. W.** Annales Cliviae-Juliae-Montiae, Marchiae, Ravensburgiae Antiquae et Modernae. Accessit ob vicinitatem diversorumque Conjugiorum et successionis haereditariae quondam unionem, Geldria et Zutphana. etc. Arnh. 1638. fol.

1629. ———————— Idem opus. Edi curavit,

adjectis Annotationibus, Tabulis Genealogicis, Geographicis, Codice Diplomatico atque Indice locupletissimo illustravit J. C. DITHMARUS. Francofort. et Lips. 1721. fol.

1629*a*. **Rademaker** en **Reisig**. Kabinet van Nederlandsche en Kleefsche oudheden. *Zie* H. 57 en 57*a*.

1630. **Dorsch**, **A. J.** Statistique du Département de la Roer. Cologne. 1804. In-8o.

1631. **Wasserfall**. Annuaire historique et statistique consacré au département de la Roer. S. l. 1799. In-12o.

1632. **Fahne**, **A**. Die Graffschaft und freie Reichstadt Dortmund. Köln und Bonn. 1854—59. 4 Bde. (Bd. II, 2 Abth.) 8o.

1633. ———— Die fürstliche Stift Elten. Aus authentischen Quellen. Bonn, Brüss. und Cöln. Ohne J. 8o.

1634. Monumenta Paderbornensia ex historia Romana, Francica, Saxonica eruta et novis inscriptionibus, notis ac figuris illustrata. Edit. altera. Amst. 1672. 4o.

1635. **Wassenberg**, **E**. Embrica, sive urbis Embricensis descriptio. Clivis. 1647. fol.

1636. **Mösers**, **J**. Osnabrückische Geschichte. 3te Aufl. Berlin und Stettin. 1819—24. 3 Th. In 1 Bd. 8o.

1637. **Schuer**, **J. L.** Beknopte beschrijving van de stadt Danzig, behelzende der zelver oorspronk, benaming, gelegenheid en tegenwoordigen toestandt, openbare geestelijke en wereldlijke gebouwen, regeringsform, enz., nevens een verhaal van het kasteel van Weisselmunde. 2de Uitg. Amst. 1764. 8o.

1638. **Artois**, **P. H. d'**. Relation de la défense de Danzig en 1813, par le 10e corps de l'armée française contre l'armée combinée russe et prussienne. Paris. 1820. In-8o.

1639. Nije und warachtighe Tydunge van Bonne, und het belech dat het Capittel van Collen becosticht und den van Parma daer voer gheleghen und durch bevel des Rycx weder mosten afftrecken und stracx verlaten, ende wat sich daer meer hat toegedraghen, een corte verclaringe. Gedruckt nae die Copye die tot Dusseldorp gedruckt was. 1583. 12o. (Gebonden bij I. 486).

1640. **Kannenburg**, **H. v.** Lof-Dicht, enz. over de twee heerlycke Victoryen, de Stadt Wesel ende de gheachte onwinbare Stadt s'Hertogenbosch. *Zie* I. 807.

1641. Lof-Zangh over de overwinninge der Steden Wesel en 's-Hertogenbosch. *Zie* I. 808.

1642. Lof-Dichten enz. over de fictorye der stercke Steden Wesel en 's Hertogenbosch. *Zie* I. 872.

1642*a*. **Souterius**, **D.** Seer uytmuntende Nederl. Victorien (Wesel en 's-Hertogenbosch). *Zie* I. 817.

1643. **Bois**, **du.** Camps topographiques de la campagne de 1757 en Westphalie. La Haye. 1760. In-4o.

1644. **Helden**, **v.** Relation de la prise de Francfort sur le Mein par S. M. le Roi de Prusse, et réponse aux déclamations calomnieuses du général Custine. La Haye. 1798. In-8o.

1645. **Kreiten**, **J. M.** Beschreibung des ehemaligen Klosters von Marienbaum non neuem historisch an's Licht gestellt. Qualb. 1845. 8o.

1646. **Mailath**, **J.** Geschichte des östreichischen Keizerstaates. Hamb. 1834—50. 5 Bde. 8o.

1647. **Lewald**, **A.** Die Krönung in Mailand im Jahre 1838. Carlsruhe. O. J. 4o.

1648. **Muller, J. v.** Die Geschichte Schweizerischer Eidgenossenschaft. Fortgesetzt von J. J. HOTTINGER, u. a. Leipz. und Zür. 1825—53. 15 Bde. 8o.

c. Engeland, Schotland en Ierland.

1649. **Larry, de.** Geschiedenis van Engelandt, Schotlandt en Ierlandt, met een kort begrip der aanmerkelijkste zaken, in andere Rijken en Steden voorgevallen. Uit het Fransch vert. en met de openbare gedenkschriften van Engelandt en de allernauwkeurigste oude en nieuwe Schrijvers merkelijk vermeerdert en verandert door J. L. SCHUER. Met rijke afbeeldselen en landkaarten versiert. Amst. 1728–30. 4 dln. fol.

1650. **Bodin, F.** Résumé de l'histoire d'Angleterre. 3e Edit. Paris. 1824. In-8o.

1651. **Hume, D.** Histoire d'Angleterre. Continuée jusqu'à nos jours par Smollett, Adolphus et Aikin. Traduction nouvelle précédée d'un essai sur la vie et les écrits de Hume par M. CAMPENON. Brux. 1845. 26 vol. In-8o.

1652. **Lingard, J.** Histoire d'Angleterre, depuis la première invasion des Romains. Trad. de l'anglais par DE ROUJOUX. Nouv. Edit. Louv. 1827—32. 13 vol. In-8o.

1653. **Roujoux** et **A. Mainguet.** Histoire d'Angleterre depuis les temps les plus reculés jusqu'à nos jours. Nouv. Edit. augmentée de plus d'un tiers et enrichie d'un grand nombre de gravures. Paris. 1844—45. 2 vol. In–8o.

1654. **Salmon.** Nouvel abrégé chronologique de l'histoire d'Angleterre, contenant les événements qui y sont relatifs depuis l'invasion des Romains jusqu'à la 15e année de Georges II, les Actes du Parlement, les créations, les Guerres, etc. Paris. 1751. 2 vol. In-8o.

1655. **Thierry, Aug.** Histoire de la conquête d'Angleterre par les Normands. Brux 1839. 4 vol. In-8o.
1656. ——————— Dix ans d'étude historique. Brux. 1839. In-8o.

1657. **Guizot.** Histoire de la Révolution d'Angleterre depuis l'avénement de Charles I jusqu'à sa mort. 4e Edit. Paris. 1846. 2 vol. In-8o.
1658. ——— Histoire du Protectorat de Richard Cromwell et du rétablissement des Stuart (1658—1660). Paris. 1856. 2 vol. In-8o.
1659. **Macaulay, T. B.** The History of England from the Accession of James the Second. Leipz. 1849—55. 4 vol. 8o.
1660. ——————— The History of England from the Accession of James II. New-York. 1856. 2 vol. 8o.
1661. ——————— Geschiedenis van Engeland, sedert de troonsbestijging van Jakobus II. Met aanteekeningen. 's Gravenh. 1851—62. 6 dln. 8o.
1662. **Saddi, N. ben.** Het boek der Chronycken van den Koningen van Engelandt volgens den styl der Oude Joodse Historie-Schryveren. Amst. 1744. 8o.

1663. **Buchananus, G.** Rerum Scoticarum historia ad Jacoburn VI, Scotorum regem. Traj. ad Rh. 1697. 8o.
1664. **Robertson, W.** The History of Scotland during the Reigns of Queen Mary and of King James VI, till his Accession to the Crown of England, with a Review of the Scottisch History previous to that period, an Appendix containing Original Papers. Montr. 1817. 3 vol. 8o.
1665. ——————— Geschiedenis van Schotland gedurende de regeeringen van Koningin Maria en Koning Jacobus VI, tot diens komst op den Engelschen troon, benevens een kort verslag der Schotsche geschiedenisse vóór dat tijdperk. Uit het Eng. Amst. 1779—80. 4 dln. 8o

d. Frankrijk.

1666. **Bodin, F.** Résumé de l'histoire de France. 6e Edit. Paris. 1824. In-8o.
1667. **Chateaubriand, de.** Abrégé de l'histoire de France, détaché textuellement des études historiques. Mal. et Brux. 1836. In-12o.
1668. **Mezeray, de.** Abrégé chronologique de l'histoire de France. Amst. 1673—74. 6 vol. In-8o.
1669. ——————— Abrégé chronologique ou extrait de l'histoire de France. Lyon. 1687—98. 8 vol. In-8o.
1670. **Paape, G.** Mijn tegenwoordig vaderland of wijsgeerige geschiedenis van Frankrijk. Dordr. 1792. 3 dln. 8o.
1671. **Ragois, le.** Instruction sur l'histoire de France et sur l'histoire romaine. Paris. 1802. In-8o.

1672. **Guizot.** Histoire de la civilisation en France depuis la chute de l'empire romain. Paris. 1846. 4 vol. In-8o.

1673. **Berlier, Th.** Précis historique de l'ancienne Gaule, ou recherches sur l'état des Gaules avant les conquêtes de César. Brux. 1822. In-8o.
1674. Corpus Francicae Historiae Veteris et Sincerae. In quo prisci ejus Scriptores, hactenus miris modis in omnibus editionibus depravati et confusi, nunc tandem serio emendati et pro ordine temporum dispositi. Hanov. 1613. fol.
1675. **Hahn, H.** Jahrbücher des fränkischen Reichs. 741—752. Berl. 1863. 8o.
1676. Historiae Francorum ab anno Christi DCCCC ad annum MCCLXXXV scriptores veteres XI. Francof. 1596. fol.
1677. **Paris, P.** Les grandes Chroniques de France selon qu'elles sont conservées en l'église de St. Denis en France. Paris. 1836. 6 vol. In-8o.

1678. **Thierry, Am.** Histoire des Gaulois depuis les temps les plus reculés jusqu'à l'entière soumission de la Gaule à la domination romaine. Paris. 1828. 3 vol. In-8o.
1679. ——— ——— Même ouvrage. Brux. 1842. 4 vol. In-8o.
1680. **Thierry, Aug.** Récits des temps mérovingiens précédés de considérations sur l'Histoire de France. Brux. 1840. 3 vol. In-8o.
1681. ——————— Lettres sur l'Histoire de France. Brux. 1839. In-8o.

1682. **Barante, de.** Histoire des Ducs de Bourgogne de la maison de Valois. Avec des remarques par DE REIFFENBERG. 6e Edit. Brux. 1835—36. 10 vol. In-8o.
1683. **Froissart** Chroniques, publiées avec les variantes des manuscrits, par KERVYN DE LETTENHOVE. Brux. 1867—75. 22 vol. In-8o. (A. 441).
1684. **Frossardus** et **Cominaeus**, duo nobilissimi Gallicarum rerum scriptores. Amst. 1640. 12o.
1685. **Pontis, de.** Mémoires du sieur de Pontis qui a servi dans les Armées cinquante-six ans, sous les Rois Henry IV, Louis XIII et Louis XIV, contenant plusieurs circonstances remarquables des Guerres, de la Cour et du Gouvernement de ces Princes. Amst. 1749. 2 vol. In-8o.
1686. Histoire du règne de Louis XIII, Roy de France, et des principaux évenemens arrivez pendant ce Règne, dans tous les Païs du Monde. Paris. 1716. 2 vol. In-8o.
1687. Recueil de pièces concernant l'histoire de Louis XIII depuis l'an 1610 jusqu'en l'année 1642. Paris. 3 vol. In-3o.
1688. **M. D. L. R.** Mémoires sur les Brigues à la mort de Louys XIII. Les Guerres de Paris et de Guyenne, et la prison des Princes. Cologne. 1662. In-8o.
1689. **Richelieu.** Journal de Monsieur le Cardinal de Richelieu qu'il a fait durant le grand Orage de la Cour,

ès Années 1630 et 1631. Tirés des Mémoires écrits de sa main. Avec diverses autres pièces remarquables, concernant les Affaires arrivées de son temps. Paris. 1652. 2 vol. In-8o.

1690. **Motteville, Mme. de.** Mémoires pour servir à l'histoire d'Anne d'Autriche, épouse de Louis XIII. Amst. 1750. 6 vol. In-8o.

1691. L'Esprit de la Fronde ou histoire politique et militaire des troubles de France pendant la Minorité de Louis XIV. Paris. 1772—73. 5 vol. In 8o.

1692. **Galeazzo Gualdo.** Histoire du ministère du cardinal de Mazarin. Amst. 1671. 3 vol. In-8o.

1693. **Capefigue.** Louis XIV, son gouvernement et ses relations diplomatiques avec l'Europe. Paris. 1842. 6 vol. In-8o.

1694. ——— Même ouvrage. Brux. 1840 In-4o.

1695. **Larrey, de.** Histoire de France sous le règne de Louis XIV. 2de Edit. Rotterd. 1721—22. 9 vol. In-8o,

1696. **Retz, de.** Mémoires contenant ce qui s'est passé de remarquable en France pendant les premières années du règne de Louis XIV. Amst. 1719. 3 vol. In-8o.

1697. **Richelieu, de.** Mémoires du Maréchal duc de Richelieu, Pair de France, etc. pour servir à l'Histoire des Cours de Louis XIV de la Régence du Duc d'Orléans, de Louis XV et à celles des quatorze premières années du règne de Louis XVI. Londres. 1790. 4 vof. In-8o.

1698. **Saint-Simon, de.** Mémoires sur le siècle de Louis XIV et la Régence. Collationnés sur le manuscrit original par Chéruel et précédés d'une notice par Sainte-Beuve. Paris. 1863. 12 vol. In-8o.

1699. **Besenval, de.** Mémoires. Paris. 1805. 3 vol. In-8o.

1700. **Créquy, de.** Souvenirs. 1710 à 1802. Paris. 1834—35. 7 vol. In-8o.

1701. M é m o i r e s sur Carnot par son fils. 1753—1823. Paris. 1869. 2 vol. In-8o.

1702. M é m o i r e s et souvenirs d'un Pair de France (1778—1828). Brux. 1829. 2 vol. In-8o.

1703. **Pompadour, Mme de.** Mémoires. Liège. 1766. 2 vol. In-8o.

1704. **Blanc, L.** Histoire de la Révolution Française. Paris. 1847—62.

1705. **Capefigue.** L'Europe pendant la Révolution française. Brux. 1843. 6 vol. In-8o.

1706. **Mignet.** Histoire de la Révolution française, depuis 1789 jusqu' en 1814. 19e Edit. Brux. 1842. 3 tom. 1 vol. In-8o.

1707. **Rabaud, J. P.** Beknopte geschiedenis der Staatsomwenteling. Uit het Fransch vertaald. Paris. 1792. 8o.

1707*a*. **Serrurier, H. C.** Kronyk der gewichtigste gebeurtenissen, bijzonder met opzicht tot de Fransche Revolutie en haare gevolgen. 1788—1806. 's Hage. 1802—1807. 4 dln. 8o. (I. 205).

1708. T a f e r e e l e n van de Staatsomwenteling in Frankrijk. Amst. 1794—1809. 26 dl. 8o.

1709. **Thiers, A.** Histoire de la révolution française. 12e Edit. Suivie d'une continuation et précédée du résumé de l'Histoire de France jusqu' au règne de Louis XVI par F. Bodin. 2 vol. In-8o.

1710. **Barante, de.** Histoire de la Convention nationale. Brux. 1851—53. 6 vol. In-8o.

1711. ———————— Histoire du Directoire de la République française. Paris. 1855. 3 vol. In-8o.

1712. **Baruel.** De geschiedenis der Jacobynen verkort. Uit het Fransch . Amst. 1801. 8o.

1713. **Calonne, de.** Compte-rendu aux Nations ou Requête au Roi. Londres. 1788. In-8o.

1714. G e h e i m e Anecdotes betreffende den aghtienden Fruc-

tidor, en nieuwe gedenkschriften der gedeporteerden naar Guiana. Zijnde het vervolg van het Dagverhaal van RAMEL. Uit het Fransch. Den Haag. 1800. 8o.

1715. **Mercier.** Le nouveau Paris. Brunsw. 1800. 5 vol. In-8o.

1716. **Peltier, J.** Dernier tableau de Paris ou récit historique de la Révolution du 10 août 1792, des Causes qui l'ont produite, des Evénements qui l'ont précédée, et des Crimes qui l'ont suivie. 3e Edit. Londres. 1794. 2 vol. In-8o.

1717. **Bourrienne, de.** Mémoires sur Napoléon, le Directoire, le Consulat, l'Empire et la Restauration. 2e Edit. Brux. 1829—30. 10 vol. In-8o.

1718. **Capefigue.** L'Europe pendant le Consulat et l'Empire de Napoléon. Brux. 1840—41. 20 vol. In-8o.

1719. **Thiers, A.** Histoire du Consulat et de l'Empire. Brux. 1845—62. 6 vol. In-8o.

1720. **Touchard-Lafosse, G. et J. S. Saint-Amant.** Précis de l'histoire de Napoléon, du Consulat et de l'Empire. 2e Edit. Brux. 1825. In-8o.

1721. **Meneval, de.** Napoléon et Marie Louise. Souvenirs historiques. Brux. 1843. 5 vol. In-12o.

1722. Tafereel van den toestand des Keizerrijks door Z. E. den Minister v. Binnenl. Zaken den 29 Junij 1811 aan het Wetgevend Lichaam aangeboden. Vert. door J. MENU. 's Bosch. 1811. 8o.

1723. Vervolg op de Geheime Geschiedenis van het Hof en Kabinet van St. Cloud, in eene reeks van brieven van eenen Heer van aanzien in Frankrijk aan eenen Engelschen Edelman. Amst. 1814. 3 dln. 8o.

1724. Geschichte der Kriege in Europa seit dem Jahre 1792 als Folgen der Staatsveränderung in Frankreich unter König Ludwig XVI. Leipz. 1827—30. 4 Th. 8o.

1725. Veldtocht van den generaal Buonaparte in Italien.

In het Fransch beschreven door een Officier-Generaal. Rott. 1798. 8o.

1726. **Clausewitz**, **K. v.** De Veldtocht in Rusland in het jaar 1812. Uit het Hoogd. Bred. 1839. 8o.

1727. **Sarrazin.** Histoire de la guerre de Russie et d'Allemagne, depuis le passage du Niemen, Juin 1812, jusqu'au passage du Rhin, novembre 1813. Paris. 1815. In-8o.

1728. Du Retour des alliés en France par un ancien magistrat de la ville de D. La Haye. 1815. In-8o.

1729. Du Retour de Buonaparte par le comte. Alex. de T. La Haye, 1815. In-8o.

Bij dit werk is gebonden: Justification de la conduite et des opinions politiques de M. Bory de St. Vincent. 2e Edit. Brux. 1816. In-8o.

1730. **Gruau de la Barre.** Intrigues dévoilées ou Louis XVII, dernier roi légitime de France, décédé à Delft, le 10 Août 1845. Rott. 1846—48. 3 vol. In-8o.

1731. ——————— Mon Testament politique et le Royal Martyr du dix-neuvième siècle. Arnh. S. d. In-8o.

1732. **Bourrienne**, **de.** Révélation de faits importants qui ont préparé ou suivi les Restaurations de 1814 et 1815. Brux. 1830. In-8o.

1733. **Boudouin.** Anecdotes historiques du temps de la Restauration. Suivies de recherches sur l'origine de la Presse, son développement, etc. Paris. 1853. In-8o.

1734. **Capefigue.** Histoire de la Restauration et des causes qui ont amené la chute de la branche aînée des Bourbons. 3e Edit. Paris. 1842. 4 vol. In-8o.

1735. **Lamartine**, **A. de.** Histoire de la Restauration. Paris. 1851–52. 8 vol. In-8o.

1736. Les Evénemens de Paris des 26, 27, 28 et 29 Juillet 1830 et jours suivans par plusieurs témoins oculaires. 2e Edit. Augmentée de la Marche Parisienne par C. DELAVIGNE. Brux. 1830. In-8o.
1737. Une semaine de l'histoire de Paris, par M. le baron de L. L. Brux. 1830. In-8o.

1738. **Blanc**, **L.** Histoire de Dix Ans, 1830—40. 4e Edit. Brux. 1845. 5 vol. In-8o.

1739. **Lamartine**, **A. de**. Histoire de la Révolution de 1848. Brux. 1849. In-8o.
1740. Rapport de la Commission d'enquête sur l'insurrection qui a éclaté dans la journée du 23 juin et sur les événements du 15 mai. Paris. 1848. 3 vol. In-4o·

1741. **Rosseeuw Saint-Hilaire**, **E.** Ce qu'il faut à la France. Etude historique. 2e Edit. Paris. 1861. In-8o.

1742. **V....** Résumé de l'histoire d'Alsace (Haut Rhin et Bas Rhin). Paris. 1825. In-8o.

e. Italië.

1743. **Muratorius**, **L. A.** Rerum Italicarum Scriptores ab anno aerae Christianae quingentesimo ad millessimum quingentesimum quorum potissima pars nunc primum in lucem prodit ex Ambrosianae, Estensis, aliarumque insignium bibliothecarum codicibus. Mediol. 1723—26. 8 vol. fol.

1744. Coup D'oeil sur la situation politique et militaire de l'Europe, et principalement de l'Italie. Paris. 1821. In-8o.

1745. **Hédin, F.** Journal historique des opérations militaires du siège de Peschiera et de l'attaque des retranchemens de Sermione. S. l. 1801. In-8o.

1746. Histoire du Gouvernement de Venise et de l'Examen de sa liberté. Paris. 1677. In-12o.
1747. La ville et la république de Venise par le sieur T. L. E. D. M. S. de St. Disdier. 3e Edit. Amst. 1680. In-12o.

1748. **Thiebault, P.** Journal des opérations militaires du siège et du blocus de Gènes. Précédé d'un Coup d'oeil sur la situation de l'armée d'Italie, depuis le moment où le général Masséna en prit le Commandement. 2e Edit. Paris. 1801. In-8o.

f. Spanje en Portugal.

1749. Abrégé chronologique de l'histoire d'Espagne et de Portugal. Paris. 1745. 2 vol. In-8o.
1750. **Rabbe, A.** Résumé de l'histoire d'Espagne, depuis la conquête des Romains jusqu'à la révolution de l'île de Léon. Avec une Introduction par F. Bodin. Paris. 1824. In-8o.

1751. **Dozy, R.** Histoire des Musulmans d'Espagne, jusqu'à la conquête de l'Andalousie par les Almoravides (711—1110). Leyde 1867. 4 vol. In-8o.

1752. Geschiedkundig overzicht van het regt van Troons-opvolging in Spanje. Z. j. e. p. 8o.

1753. Volständige Geschichte der Stadt und Festung Gibraltar nebst einer ausführlichen Beschreibung aller Belagerungen derselben. Mit Kupfern. Nürnb. 1805. 8o.

1754. **Beauchamp, A. de.** Histoire de la guerre d'Espagne et de Portugal pendant les années 1807 à 1813; plus la compagne de 1814 dans le midi de la France, par le colonel sir Johnes Jones. Avec des notes et des commentaires. Paris. 1819. 2 vol. In-8o.

1755. **Cavallero, M.** Défense de Saragosse ou relation des deux sièges soutenus par cette ville en 1808 et 1809. Trad. par L. v. DE LA BEAUMELLE. Paris. 1815. In-8o.

1756. **Foy.** Histoire de la guerre du Péninsule sous Napoléon, précédée d'un tableau politique et militaire des puissances belligérantes. Brux. 1827. 2 vol. In-8o.

1757. **Jones, J. T.** Journaux des sièges entrepris par les Alliés en Espagne pendant les années 1811 et 1812. Avec notes. Trad. de l'angl. par M. G. Paris. 1821. In-8o.

1758. **Rigel, F. X.** Der siebenjährige Kampf auf der Pyrenaïschen Halbinsel vom Jahre 1807 bis 1814. Darmst. 1819—21. 3 The. 8o.

1759. **Rogniat**, Relation des sièges de Saragosse et de Tortose par les Français, dans la dernière guerre d'Espagne. Paris. 1814. In-4o.

1760. **Storm de Grava, A. J. P.** Mijne herinneringen uit den Spaanschen veldtogt gedurende de jaren 1808 en 1809. Met kaarten en platen. Amst. 1820. 8o.

1761. **Suchet.** Mémoires du maréchal Suchet, duc d'Albufera sur ses campagnes en Espagne. Paris. 1828. 2 vol. In-8o.

1762. **Thiebault.** Relation de l'expédition de Portugal, faite en 1807 et 1808, par le 1r corps d'observation de la Gironde. Paris. 1817. In-8o.

g. Noordsche Rijken.

1763. **Lami, P.** Résumé de l'histoire du Daremarck. Paris. 1824. In-8o.

1764. **Coquerel, Ch.** Résumé de l'histoire de Suède. Paris. 1824. In-8o.
1765. **Vertot, de.** Histoire des révolutions de Suède. Nouv. Edit. Paris. 1765. 2 vol. In-8o.
1766. ——————— Même ouvrage. Paris. 1811. 2 vol. In-12o.
1767. **Schussler, G. J. E.** Bijdragen tot de kennis der (Staatsinstellingen) van Zweden. Amst. 1854. 8o.

1768. **Rabe, A.** Résumé de l'histoire de Russie depuis l'établissement de Rourik et des Scandinaves jusqu'à nos jours. Paris. 1825. In-8o.
1769. **Ramond, Damare de.** Tableau historique, géographique, militaire et moral de l'empire de Russie. Paris. 1812. 2 vol. In-8o.
1770. **Ségur, de.** Histoire de Russie et Pierre-le-Grand. Brux. 1829. 2 vol. In-8o.
1771. **Voltaire.** Histoire de la Russie sous Pierre-le-Grand. Brux. 1828. In-8o.

1772. **L. V. D. P.** Lettres sur la guerre de Russie en 1812; sur la ville de Saint-Pétersbourg, les moeurs et les usages des habitants de la Russie et de la Pologne. Paris. 1816. In-8o.

1773. **Thiessé, L.** Résumé de l'histoire de Pologne. 2de Edit. Paris. 1824. In-8o.
1774. Vlugtig overzicht der geschiedenis van Belgie en Polen tot 1831. 's Bosch. 1831. 8o. (I. 1414).

h. Turkije en Griekenland.

1775. **Alix, A. L. F.** Précis de l'histoire de l'empire Ottoman, depuis son origine jusqu'à nos jours. Paris. 1822. 2 vol. In-8o.

1776. **Groix, de la.** Abrégé chronologique de l'histoire Ottomane. Paris. 1768. 2 vol. In-8o.

1777. **Palaiologue, Gr.** Esquisses de moeurs turques au XIX siècle. En formes de dialogues. 2e Edit. Paris. 1828. In 8vo.

1778. **Zinkeisen, J. W.** Geschichte Griechenlands von Anfange geschichtlicher Kunde bis auf unsere Tage. Leipz. 1832—40. 4 Th. 8o. (Dl. II. *Ontbr.*)

4. Geschiedenis van andere werelddeelen.

Azië.

1779. Mémoires secrets pour servir à l'histoire de Perse. Amst. 1746. In-8o.

1780. **Raffenet, C. D.** Résumé de l'histoire de la Perse. Paris. 1825. In-8o.

1781. **Sénancour, de.** Résumé de l'histoire de la Chine. Paris. 1824. In-8o.
Men zie verder II. 268—279.

1782. Histoire des Wahabis, depuis leur origine jusqu'à la fin de 1809. Paris. 1810. In-8o.

1783. **Intorcetta, P., C. Herdtrich,** e. a. Confusius Sinarum Philosophus sive Scientia Sinensis latine exposita. Adjecta est Tabula Chronologica Sinicae Monarchiae ab hujus exordio ad haec usque tempora. Paris. 1687. fol.

1784. **Caldavene, de et E. Barrault.** Histoire de la guerre de Mehemed-Ali contre la Porte Ottomane en Syrie et

en Asie-Mineure (1831—33). Ouvrage enrichi de cartes, de plans et de documents officiels. Paris. 1837. In-8o.

Afrika.

1785. De geschiedenis van Dahomy, een binnenlandsch Koningrijk van Afrika, benevens 't verhaal eener binnenlandsche reize in Afrika naar 't Hof van Bossa Ahadee, Koning van Dahomy. Met eene inleiding en aanteekeningen door A. DALGEL. Met plaaten. Den Haag. 1800. 8o.

Men raadplege verder over Afrika H. 284—295.

Amerika.

1786. **Bancroft**, **G**. Geschiedenis van het ontstaan en de ontwikkeling der Vereenigde Staten van Noord-Amerika. Na den 21sten Engelschen druk vert. door J. W. STRAATMAN. Amst. 1873. 8o.

1787. **Barbaroux**, **C. O**. Résumé de l'histoire des Etats-Unis d'Amérique. 2e Edit. Paris. 1824. In-8o.

1788. **Rafn**, **C. C**. Mémoire sur la découverte de l'Amérique au Xe siècle. Trad. par X. MARMIER. Paris. 1838. In-8o.

1789. **Robertson**, **W**. Geschiedenis van America. Uit het Engelsch. Amst. 1778. 4 dln. 8o.

1790. **Moke**, **H. J**. Histoire des peuples Américains. Brux. 1847. In-8o.

1791. **Cortez**, **F**. Brieven aan Keizer Karel V wegens de verovering van Mexico. Amst. 1780—81. 2 dln. 8o.

1792. **Langsdorff**, **G. de**. Mémoire sur le Brésil, pour servir de guide à ceux qui désirent s'y établir (Paris. 1820). In-4o.

1793. Congrès International des Américanistes. Compte-rendu de la seconde Session. Luxembourg—1877. Luxemb. et Paris. 1878. 2 vol. In-8o.

5. Geschiedenis van bijzondere Volksstammen.

1794. **Grelman, H. M. G.** Geschiedkundige verhandeling over de Heidens, betreffende hunne herkomst, levenswijze, gesteldheid, zeden en lotgevallen, sedert hunne verschijning in Europa. Dordr. 1791. 8o.

1795. **Dirks, J.** Geschiedkundige onderzoekingen aangaande het verblijf der Heidens of Egyptiërs in de noordelijke Nederlanden. Utr. 1850. (A. 173).

1796. **Koenen, H. J.** Geschiedenis der Joden in Nederland. Utr. 1843. 8o. (A. 173).

1797. ——————— Lotgevallen der Joden vooral in de Nederlanden. Arnh. 1847. 8o.

GETTY RESEARCH INSTITUTE
3 3125 01451 3721